

LANDSBANKINN HF. | KT. 471008-0280 | LANDSBANKINN.IS

Ársreikningur samstæðu

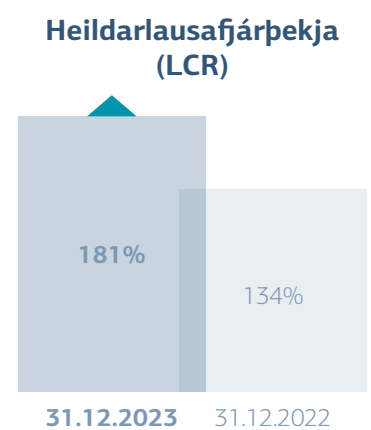
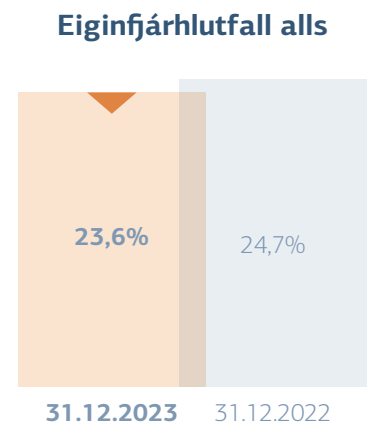
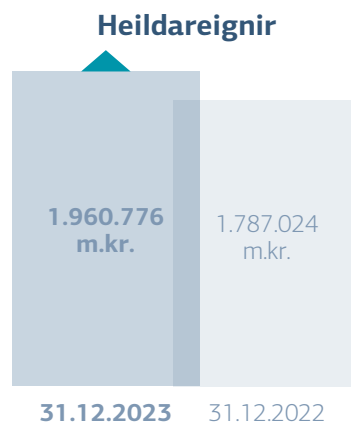
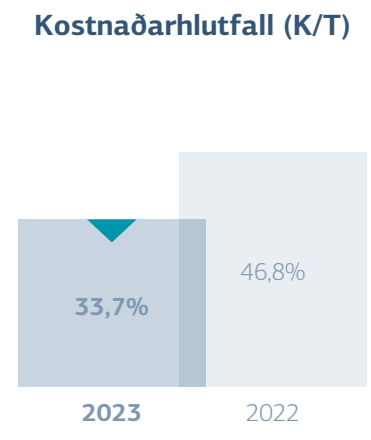
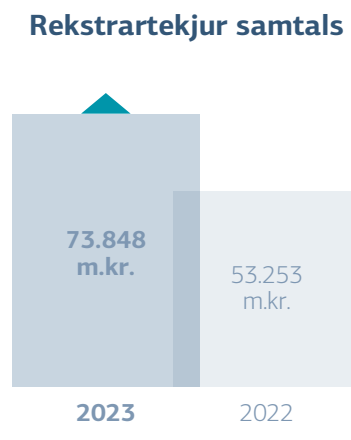
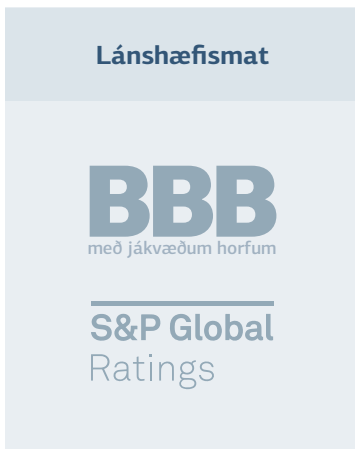
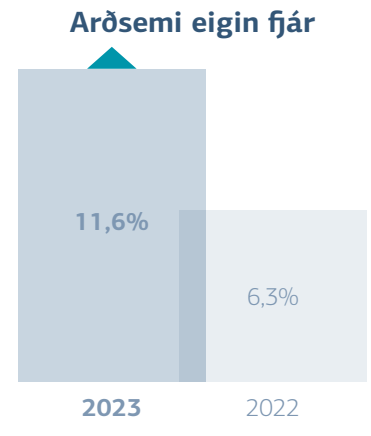
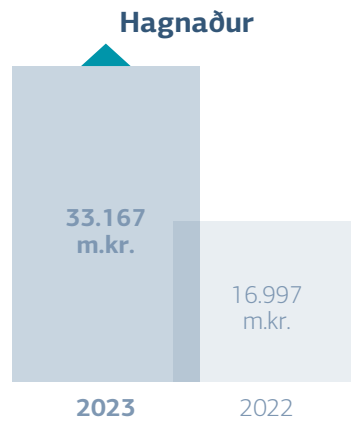
2023

Efnisyfirlit**Blaðsíða**

Helstu niðurstöður	1
Skýrsla bankaráðs og bankastjóra	2 - 8
Áritun óháðs endurskoðanda	9 - 12
Rekstrarreikningur samstæðunnar 2023	13
Heildarafkoma samstæðunnar 2023	13
Efnahagsreikningur samstæðunnar 31. desember 2023	14
Eiginfjárfirlit samstæðunnar fyrir árið 2023	15
Sjóðstreymisyfirlit samstæðunnar fyrir árið 2023	16 - 17
Skýringar við ársreikning	18 - 99
Viðauki - óendurskoðaður	
Stjórnarháttayfirlýsing Landsbankans hf. 2023	100 - 109
Hlutfall grænna eigna Landsbankans - GAR	110 - 121

Helstu niðurstöður

Skýrsla bankaráðs og bankastjóra

Bankaráð og bankastjóri Landsbankans hf. (hér eftir „Landsbankinn“ eða „bankinn“) leggja fram skýrslu þessa með endurskoðuðum ársreikningi samstæðu Landsbankans hf. fyrir árið 2023 sem hefur að geyma reikningsskil bankans og dótturfélaga hans (til samans vísað til sem „samstæðan“).

Um bankann

Landsbankinn er leiðandi fjármálafyrirtæki hér á landi og býður einstaklingum, fyrirtækjum og fjárfestum upp á alhliða fjármálaþjónustu. Tilgangur Landsbankans er að vera traustur banki fyrir farsæla framtíð.

Stefna bankans er Landsbanki nýrra tíma og snýst um að einfalda líf viðskiptavina með aðgengilegri, öruggri en jafnframt mannlegri bankaþjónustu. Stefnunni er náð fram með því að leggja áherslu á að rekstur bankans sé ávallt traustur og með því að hagnýta tækni, hafa getu og vilja til breytinga og byggja upp árangursdrifna menningu í bankanum. Stefnunni er frekar lýst í fjórum stöðum: ánægju viðskiptavina, stöðugri framför, við elskum árangur og jákvæðum áhrifum. Með stefnunni svarar bankinn breyttum samfélagsviðhorfum, þeim tækifærum og áskorunum sem felast í tækniþróun og metnaði bankans til að einfalda líf viðskiptavina og gera Landsbankann að eftirsóttum vinnustað, ásamt því að hafa jákvæð áhrif á íslenskt samfélag.

Stefnunni er fylgt eftir með markmiðum sem stjórn, stjórnendur og starfsfólk bankans setja í sameiningu. Landsbankinn hefur náð miklum árangri undanfarin ár í að umbreyta þjónustu og aukin áhersla á sjálfsafgreiðslu og betra aðgengi að bankaþjónustu í gegnum app hefur verið studd með breyttri nálgun á þjónustu í útibúum og þjónustuveri. Árangurinn má þakka tæknilegum styrkleika bankans, traustum rekstri og virkri þátttöku starfsfólks í þróun og breytingum.

Landsbankinn mældist efstur í Íslensku ánægjuvöginni 2023 hjá viðskiptavinum í bankaþjónustu. Þetta er fimmta árið í röð sem bankinn fær þessa viðurkenningu. Ánægja viðskiptavina endurspeglast í aukinni markaðshlutdeild bankans, bæði meðal einstaklinga og fyrirtækja. Ímynd og orðspor skipta miklu máli í upplifun viðskiptavina.

Starfsemi bankans er skipt í sjö svið: Einstaklingar, Fyrirtæki, Eignastýring og miðlun (þ.m.t. dótturfyrirtækið Landsbréf hf.), Fjármál, Áhættustýring, Upplýsingatækni og Samskipti og menningu. Í skýringu 5 er gerð grein fyrir afkomu starfsþátta bankans sem eru fjórir, sviðin Einstaklingar, Fyrirtæki og Eignastýring og miðlun, ásamt deildunum Fjárstýringu og Viðskiptavakt innan Fjármála. Önnur svið og aðrar deildir Fjármála eru flokkuð sem „önnur svið“ í skýringunni.

Rekstur ársins 2023

Hagnaður samstæðunnar á árinu 2023 var 33.167 milljónir króna (2022: 16.997 milljónir króna). Arðsemi eigin fjár var 11,6% (2022: 6,3%) og hlutfall kostnaðar af tekjum (K/T hlutfall) var 33,7% (2022: 46,8%). Hreinar vaxtatekjur námu 57.559 milljónum króna og aukast um 24% á milli ára. Hreinar þjónustutekjur námu 11.153 milljónum króna og aukast um 5,0% á milli ára. Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði nam 6.719 milljónum króna (2022: 7.963 milljóna króna hreint tap), en þar vegur þyngst hækkun á gangvirði skráðra markaðsskuldabréfa. Hrein virðisryrnun útlána á árinu nemur 3.120 milljónum króna (2022: 2.473 milljóna króna virðisaukning), þar af er 1.670 milljónir króna safnframlag vegna óvissu um fjárhagslegar afleiðingar náttúruhamfaranna á Reykjaneskaga. Breytinguna á milli ára má helst rekja til vanefnda og áðurnefndra náttúruhamfara, auk þess sem árið 2022 var virðisaukning vegna viðsnúnings á safnframlagi eftir að dregið hafði úr efnahagslegri óvissu sem skapaðist af Covid-19. Laun og launatengd gjöld námu 15.866 milljónum króna á árinu og aukast um 9,6% milli ára, einkum vegna sammingsbundinna hækkana. Meðalfjöldi ársverka á árinu var 849 (2022: 843).

Eigið fé samstæðunnar nam 303.754 milljónum króna og heildareignir námu 1.960.776 milljónum króna í árslok 2023 og stækkaði efnahagsreikningurinn um 9,7%, eða um 174 milljarða króna á árinu. Eiginfjárlutfall samstæðunnar samkvæmt ákvæðum laga um fjármálafyrirtæki var 23,6% í árslok 2023 (2022: 24,7%) og er vel yfir gildandi eiginfjárlögreglum.

Bankinn hefur væntingar um að arðsemi eigin fjár á árinu 2024 verði á bilinu 11-13%, en greint er frá helstu áhættuþáttum í undirkaflanum Áhættuþættir hér að neðan.

Fjármögnun

Innlán frá viðskiptavinum eru stærsti hluti fjármögnunar bankans. Heildarinnlán námu 1.049 milljörðum króna í lok árs 2023 og jukust um 81 milljarð króna, eða 8,3% milli ára. Markaðsfjármögnun bankans hefur einkum verið í formi alþjóðlegrar EMTN-skuldabréfaútgáfu og útgáfu sértryggðra skuldabréfa á innlendum og erlendum markaði. Bókfært virði þessarar fjármögnunar hækkaði um 34 milljarða króna á árinu 2023. Skuldabréfaútgáfa bankans á erlendum mörkuðum gekk vel á árinu og endurspeglar eftirspurn og útgáfukjör þeirra betra aðgengi bankans eftir nokkuð bakslag í aðgengi smærri útgefenda að alþjóðlegum fjármagnsmörkuðum í kjölfar Covid-faraldursins.

Í september 2023 nýtti bankinn sér einnig innköllunarheimild á skuldabréfum Landsbankans í vijkandi skuldabréfaflokki eiginfjárláttar 2 að heildarfjárhæð 100 milljónir evra með lokagjalddaga í september 2028.

Þá lauk bankinn í mars 2023 við skuldabréfaútböð á nýjum verðtryggðum vijkandi skuldabréfaflokki eiginfjárláttar 2 að fjárhæð 12 milljarðar króna. Innköllunarheimild er að fimm árum liðnum og á hverjum vaxtagjalddaga eftir það.

Lánshæfismat

Í nóvember 2023 staðfesti S&P óbreytta lánshæfiseinkunn BBB/A-2 fyrir Landsbankann en horfur breytast úr stöðugum í jákvæðar. Jákvæðar horfur endurspeglar væntingar S&P til þess að efnahagsleg áhætta (e. economic risk) hjá bönkum hér á landi fari minnkandi.

Í sama mánuði tilkynnti S&P um hækkun á lánshæfismati sértryggðra skuldabréfa útgefnunum af Landsbankanum. Með hækkuninni hækkar lánshæfiseinkunnin úr A með jákvæðum horfum í A+ með stöðugum horfum. Hækkunin kemur í kjölfar tilkynningar S&P um hækkun á lánshæfismati íslenska ríkisins. Ákvörðunin tekur einnig mið af skilvirkri umgjörð skilameðferðar hér á landi og réttarfari auk undirliggjandi eignasafni skuldabréfanna.

Áhættuþættir

Áhættumælingar og mat bankans á mikilvægustu áhættuþáttum er almennt jákvætt og horfur stöðugar. Vanskil í útlánasafni bankans eru áfram í lágmarki, eiginfjárstaða bankans er sterk og allir helstu áhættumælikvarðar eru innan áhættuvilja í árslok 2023.

Sem fyrr er útlánaáhætta umfangsmesta áhætta bankans, en hún nemur 89% af áhættugrunni bankans. Bókfært virði útlána til viðskiptavina jókst um 87 milljarða króna á liðnu ári.

Næst umfangsmesta áhættan í rekstri bankans er rekstraráhætta. Ein af megin áherslum bankans hefur verið að verja viðskiptavinum fyrir netarásum. Bankinn hefur uppfyllt ISO 27001 vottun um upplýsingaöryggi í rúm 15 ár og er vottunin ein af meginstöðum varna bankans hvað varðar netöryggi.

Lausafjárstaða bankans er sterk í lok árs 2023. Hlutfall heildarlausafjárþekju var 181%, 129% í íslenskum krónum og 1.499% í evrum.

Markaðsáhætta bankans, mæld sem hlutfall áhættuveginna eigna af heildaráhættugrunni var 1,6% í lok árs 2023 (árslok 2022: 1,7%) og hefur verið vel innan áhættuvilja yfir árið.

Lagt er mat á áhættuþætti í rekstri bankans með ýmsum mælikvörðum, eftir umfangi þeirra og eðli, og mælikvarðarnir mynda grunn fyrir áhættumörk, greiningu áhættuþátta, upplýsingagjöf og stjórnun áhættu. Sameiginleg mæling allra áhættuþátta er innra mat bankans á eiginfjárþörf (e. economic capital) sem ætlað er að mæta óvæntu tapi í rekstri bankans.

Greint er nánar frá áhættu- og eiginfjárstýringu samstæðunnar í skýringum við samstæðureikninginn og Pillar III áhættuskýrslu bankans fyrir árið 2023, sem birt eru á vef bankans, www.landsbankinn.is.

Eigið fé og eiginfjárstýring

Í júní 2023 birti fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands Landsbankanum niðurstöður úr árlegu könnunar- og matsferli (e. SREP) og ákvörðun sína um eiginfjárþörf samstæðu bankans. Gerð var lágmarkskrafa um eiginfjárgrunn sem næmi 10,8% af áhættugrunni á hverjum tíma frá og með 30. júní 2023 og lækkar krafan undir stoð II-R um 0,6 prósentustig frá fyrra könnunar- og matsferli. Heildarkrafa um eiginfjárgrunn samstæðunnar nemur því 20,2% af áhættugrunni í lok árs 2023 og samanstendur af 8,0% grunnkröfu um eiginfjárgrunn, 2,8% viðbótarkröfu um eiginfjárgrunn og samanlagðri kröfu um eiginfjáruka sem nemur 9,4% (sjá nánar skýringu 47).

Í október 2023 birti skilavald Seðlabanka Íslands nýjustu ákvörðun sína vegna lágmarkskröfu um eiginfjárgrunn og hæfar skuldbindingar (MREL) fyrir Landsbankann. MREL-ákvörðun skilavaldsins felur í sér að bankinn þarf ávallt að uppfylla 21,6% MREL-kröfu, sem hlutfall af áhættugrunni bankans (sjá nánar skýringu 49).

Um miðjan mars 2023 ákvað fjármálastöðugleikanefnd Seðlabankans að hækka gildi sveiflujöfnunarauka á fjármálafyrirtæki úr 2,0% í 2,5% með gildistöku 12 mánuðum síðar, þ.e. 16. mars 2024. Nefndin rökstuddi ákvörðun sína m.a. með því að þrátt fyrir að staða bankanna væri sterk byggju þeir við vaxandi ytri áhættu, bæði á eignahliðinni vegna stöðu á eignamörkuðum og á skuldahliðinni vegna stöðunnar á fjármagnsmörkuðum. Sveiflutengd kerfisáhætta hafi vaxið og muni þar mestu um hraðar hækkunar á fasteignamarkaði og hátt verðbólguþig sem hafi áhrif á skuldabyrði heimilanna og greiðslugetu. Verðbólga hafi reynst þrálát, ekki bara hér á landi heldur einnig í alþjóðlegu samhengi og vaxtastig sé hátt. Markaðsfjármögnun innlenda bankakerfisins sé orðin dýrari og aukin óvissa á alþjóðlegum fjármagnsmörkuðum hafi einnig leitt til hærri vaxtaálags. Festing vaxta á óverðtryggðum lánum muni einnig losna á næstu tveimur árum. Af þessum sökum taldi nefndin ástæðu fyrir bankana að treysta viðnámsþrótt sinn með nægu eigin fé.

Markmið bankans er að viðhalda eiginfjárlutfalli alls yfir 22% á hverjum tíma og vera í hæsta flokki fyrir áhættuvegið eiginfjárlutfall, eins og það er ákvarðað og metið af viðeigandi lánshæfismatsfyrirtækjum (sjá skýringu 48).

Arður

Sem fyrr er arðgreiðslustefna bankans að greiða um 50% af hagnaði fyrra árs í reglulegar arðgreiðslur til hluthafa. Í samræmi við markmið bankans um eiginfjárlutfall er einnig stefnt að sérstökum arðgreiðslum til þess að auka hagkvæmni í fjármagnsskipan bankans. Við ákvörðun um fjárhæð arðgreiðslna verði tekið mið af áhættu í innra og ytra umhverfi, vaxtarhorfum og að bankinn viðhaldi til framtíðar traustri eiginfjár- og lausafjárstöðu og uppfylli lögbundnar kröfur um fjárhagsstöðu á hverjum tíma.

Arður (framhald)

Aðalfundur Landsbankans 2023, sem haldinn var 23. mars, samþykkti tillögu bankaráðs um að greiða arð til hluthafa vegna reikningsársins 2022 sem næmi 0,36 krónum á hlut og að arðgreiðslan yrði tvískipt. Fyrri arðgreiðslan, 0,18 krónur á hlut, var greidd til hluthafa þann 29. mars 2023 en sú síðari, 0,18 krónur á hlut, var greidd þann 20. september 2023. Arðgreiðslurnar námu í heild 8.504 milljónum króna eða jafngildi 50% af hagnaði ársins 2022.

Aðalfundurinn endurnýjaði jafnframt heimild bankans til kaupa á allt að 10% af nafnverði hlutafjár Landsbankans. Heimildin gildir fram að næsta aðalfundi 2024.

Bankaráð hyggst leggja til við aðalfund Landsbankans 2024, sem er á dagskrá þann 20. mars nk., að greiddur verði arður til hluthafa í samræmi við arðgreiðslustefnu bankans sem nemur um 16.535 milljónum króna. Við útreikning á eiginfjárlutföllum samstæðunnar í lok árs 2023 hefur þegar verið tekið tillit til þessarar fyrirsjáanlegu arðsúthlutunar.

Efnahagsþróun

Mjög tók að hægja á vexti hagkerfisins eftir því sem leið á síðasta ár. Hagvöxtur mældist 7,0% á fyrsta fjórðungi, 4,7% á öðrum og aðeins 1,1% á þeim þriðja. Innlend eftirspurn dróst saman á milli ára á þriðja fjórðungi, einkaneysla um 1,7% og fjármunamyndun um 4,3%. Hagvöxturinn skýrðist nær eingöngu af samdrætti í innflutningi.

Ferðapjónustuárið 2023 var næststærsta ferðamannaár frá upphafi, en hingað komu 2,2 milljónir ferðamanna. Bandaríkjamenn eru áfram langstærsti viðskiptavinahópur íslenskrar ferðapjónustu en breskir ferðamenn hjálpa til við að jafna út árstíðasveiflur í greininni með tíðum ferðalögum yfir vetrartímann.

Verðbólga mældist 6,7% í janúar sl. og hjaðnaði um heilt prósentustig milli mánaða. Hægari umsvif í hagkerfinu gera sitt til að draga úr verðbólguþrýstingi og Hagfræðideild Landsbankans spáir því að verðbólga haldi áfram að hjaðna á næstu mánuðum og verði komin niður að 5% í apríl. Húsnæðisverð var ekki jafn afgerandi drifkraftur verðbólgunnar árið 2023 eins og 2022.

Meginvextir Seðlabankans hækkðu um 3,25 prósentustig á síðasta ári, voru 6,00% í byrjun árs en 9,25% nú um áramótin. Óhætt er að segja að vaxtahækkunir hafi átt stóran þátt í að tempra verðbólgu, fyrst með því að kæla íbúðamarkað en nú í auknum mæli með því að draga úr eftirspurnarþrýstingi í hagkerfinu almennt.

Landsmönnum hefur aldrei fjölgað eins mikið og á síðustu tveimur árum í kjölfar aukinnar eftirspurnar eftir erlendu vinnuafli þegar samkomutakmörkunum var aflétt og ferðalög færðust í samt horf í kjölfar heimsfaraldurs. Atvinnuleysi minnkaði hratt og fór lægst í 2,8% í júlí 2023. Það jókst með haustinu, í samræmi við hefðbundna árstíðasveiflu, og mældist 3,6% í desember.

Þróun efnahagsmála næstu mánuði er mikilli óvissu háð og hlýtur að ráðast að verulegu leyti af niðurstöðum kjaraviðræðna og áhrifum þeirra á verðbólguvæntingar. Kjarasamningar á langstærstum hluta vinnumarkaðar losna á næstunni. Aðilar vinnumarkaðarins virðast örlítið meira samstíga en í fyrra og hafa þeir hvatt til þess að stjórnvöld stigi inn í til þess að greiða fyrir kjaraviðræðum og hjálpa til við að halda launahækkunum í hófi. Þá veltur þróun efnahagsmála hér á landi einnig verulega á efnahagshorfum erlendis, þar sem óvissa í tengslum við stríðsátök er enn mikil.

Eignarhald

Heildarfjöldi hluthafa í bankanum í árslok 2023 var 849 samanborið við 851 fyrir ári síðan. Tíu stærstu hluthafarnir í árslok 2023 voru sem hér segir:

Nafn hluthafa		Fjöldi hluta (í milljónum króna)	%
Ríkissjóður Íslands	Ríkissjóður Íslands	23.567,0	98,20%
Lífeyrissjóður Vestmannaeyja	Lífeyrissjóður	5,0	0,02%
Vestmannaeyjabær	Bæjarfélag	3,5	0,01%
Vinnslustöðin hf.	Fyrirtæki	1,8	0,01%
Helgi T. Helgason	Einstaklingur	0,5	0,00%
Hreiðar Bjarnason	Einstaklingur	0,5	0,00%
Árni Þ. Þorbjörnsson	Einstaklingur	0,5	0,00%
Steinþór Pálsson	Einstaklingur	0,3	0,00%
Hjördís D. Vilhjálmsdóttir	Einstaklingur	0,3	0,00%
Arinbjörn Ólafsson	Einstaklingur	0,3	0,00%
Stærstu 10 samtals		23.580,0	98,25%
Aðrir hluthafar		41,0	0,17%
Útistandandi hlutafé alls		23.621,0	98,42%
Landsbankinn hf.	Eigin hlutir	379,0	1,58%
Heildarútféið hlutafé		24.000,0	100,00%

Bankasýsla ríkisins fer með eignarhlut ríkisins í bankanum fyrir hönd ríkissjóðs Íslands í samræmi við lög um Bankasýslu ríkisins nr. 88/2009.

Eignarhald (framhald)

Aðalfundur bankans 2023 endurnýjaði heimild bankans til kaupa á eigin hlutum sem næmu allt að 10% af nafnverði hlutafjár Landsbankans. Markmiðið með endurkaupunum er að lækka eigið fé bankans og gefa hluthöfum um leið tækifæri til að selja hluti sína með gegnsæjum hætti. Heimildin gildir fram að aðalfundi sem framundan er á árinu 2024. Bankinn nýtti ekki heimildina á reikningsskilaárinu 2023.

Stjórnarhættir

Landsbankinn hefur það að markmiði að efla góða stjórnarhætti í þágu heildarhagsmuna bankans, hluthafa, viðskiptavina og samfélagsins. Stjórnarhættir Landsbankans eru m.a. leiddir af íslenskum lögum og reglugerðum sem bankinn starfar eftir og gilda um fjármálafyrirtæki og fjármálamarkaðinn.

Í samræmi við 7. mgr. 54. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, fylgir bankinn viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. *Leiðbeiningar um stjórnarhætti fyrirtækja*, sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq OMX Iceland og Samtökum atvinnulífsins, eru orðnar viðurkenndur staðall og er nýjasta útgáfan frá 1. júlí 2021 (6. útg.). Bankinn uppfyllir ákvæði leiðbeininganna að því frátöldu að ekki hefur verið sett sérstök stefna um fjölbreytileika í tengslum við stjórn, framkvæmdastjórn og æðstu stjórnendur. Þá hefur hluthafafundur ekki skipað tilnefningarnefnd. Frekari skýringar um þessi efni koma fram í 2. og 5. gr. í árlegri stjórnarháttayfirlýsingu bankans fyrir árið 2023.

Stjórnarháttayfirlýsing Landsbankans fyrir árið 2023 hefur verið yfirfarin af bankaráði, Endurskoðunarnefnd og bankastjóra. Stjórnarháttum bankans er nánar lýst í yfirlýsingunni sem má finna í óendurskoðuðum viðauka við ársreikninginn og á vef bankans, www.landsbankinn.is.

Stjórnarhættir bankans taka jafnframt mið af viðmiðunarreglum Evrópsku bankaeftirlitsstofnunarinnar (EBA) um innri stjórnarhætti fjármálafyrirtækja (EBA/GL/2021/05), sbr. 16. gr. reglugerðar ESB nr. 1093/2010 sem lögfest var á Íslandi með lögum nr. 24/2017, um evrópskt eftirlitskerfi á fjármálamarkaði.

Bankinn fylgir jafnframt almennri eigendastefnu ríkisins fyrir fjármálafyrirtæki sem Bankasýsla ríkisins hefur umsjón með og var uppfærð síðast í febrúar 2020. Í stefnunni eru settar fram nánari kröfur og viðmið eiganda til starfsemi fjármálafyrirtækja út frá meginreglum eigendastefnunnar sem ná m.a. til stjórnarháttanna.

Bankaráð Landsbankans ber ábyrgð á að stjórnarhættir og innra skipulag bankans stuðli að skilvirkri og varfærinni stjórn hans, aðskilnaði starfa og að komið sé í veg fyrir hagsmunaaðrekstra. Bankaráð er kjörið á aðalfundi bankans og er skipað sjö aðalmönnum og tveimur til vara. Konur skipa 56% af bankaráðinu og karlar 44%, að varamönnum meðtöldum. Aðal- og varamenn eru óháðir bankanum og stórum hluthöfum.

Bankaráð Landsbankans var endurkjörið í heild sinni á aðalfundi bankans árið 2023. Helga Björk Eiríksdóttir var endurkjörin formaður bankaráðs. Aðrir endurkjörnir aðalmenn voru: Berglind Svavarsdóttir, sem jafnframt er varaformaður, Elín H. Jónsdóttir, Guðbrandur Sigurðsson, Guðrún Ó. Blöndal, Helgi F. Arnarson og Þorvaldur Jacobsen. Endurkjörnir varamenn voru: Sigríður Olgeirsdóttir og Sigurður Jón Björnsson.

Bankaráð Landsbankans fer með æðsta vald í málefnum bankans á milli hluthafafunda og hefur yfirumsjón með því að starfsemi bankans og rekstur sé í samræmi við lög, samþykktir bankans og aðrar reglur sem um starfsemina gilda. Bankaráð sér einnig til þess að nægilegt eftirlit sé haft með bókhaldi og meðferð fjármuna hans. Fjórar undirnefndir starfa á vegum bankaráðs: Áhættunefnd, Endurskoðunarnefnd, Starfskjaranefnd og Sjálfbærniefnd. Sjálfbærniefnd er ný undirnefnd bankaráðs og er ætlað að auka umfjöllun bankaráðs um stefnumarkandi ákvarðanir sem snúa að sjálfbærni.

Bankaráð ræður bankastjóra og innri endurskoðanda. Bankastjóri ræður framkvæmdastjóra bankans sem hver um sig stýrir sínu sviði og saman mynda bankastjóri og framkvæmdastjóri framkvæmdastjórn bankans. Sitjandi framkvæmdastjórn er skipuð þremur konum (37,5%) og fimm körlum (62,5%). Bankastjóri ber ábyrgð á daglegum rekstri bankans og fer með ákvörðunarvald í öllum málefnum hans sem ekki eru öðrum falin með lögum, samþykktum bankans eða ákvörðunum bankaráðs. Framkvæmdastjórn Landsbankans er vettvangur samráðs og ákvörðunartöku af hálfu bankastjóra og framkvæmdastjóra. Bankastjóri hefur auk þess skipað fjórar þverfaglegar fastanefndir með það að markmiði að tryggja samstarf og framkvæmd á stefnu bankans: Lánanefnd, Áhættu- og fjármálanefnd, Rekstraráhættunefnd og Verkefnanefnd.

Árangursmat bankaráðs fór fram í desember 2023 og janúar 2024. Skoðað var hvernig til tókst með verkefni bankaráðs á árinu 2023. Einnig var lagt mat á upplýsingagjöf, stefnumótun og framtíðarsýn, frammistöðu bankaráðsmanna, skoðanaskipti og skilvirkni funda, starf undirnefnda bankaráðs og frammistöðu formanns.

Ekki komu fram athugasemdir frá eftirlitsaðilum á árinu 2023 um brot á lögum eða reglum sem höfðu í för með sér viðurlög. Upplýsingar um helstu dómsmál tengd Landsbankanum er að finna í skýringum með ársreikningi samstæðu bankans.

Sjálfbærni

Landsbankinn hefur unnið markvisst að sjálfbærnimálum frá því að bankinn gaf í fyrsta skipti út upplýsingar um stöðu sjálfbærnimála árið 2011. Síðan hefur starfið þróast og árið 2021 var ný sjálfbærnistefna Landsbankans innleidd í starfsemi allra sviða bankans. Á árinu 2023 var stefnan yfirfarin og skerpt á þeim sjálfbærnimarkmiðum sem bankinn vinnur að til að hámarka áhrif sín. Landsbankinn vinnur markvisst að innleiðingu á mati á sjálfbærniáættu þegar ákvarðanir um fjárfestingar eru teknar. Er þá sérstaklega horft til ábyrgra fjárfestinga og ábyrgra lána sem fjallað er um í sjálfbærnistefnunni. Út frá sjálfbærnistefnunni hefur Landsbankinn sett sér átta sjálfbærnimarkmið.

Á árinu 2023 var stofnuð ný undirnefnd bankaráðs, Sjálfbærninefnd, sem hefur til umfjöllunar málefni sem tengjast sjálfbærni. Bankinn hefur með þessu gert sjálfbærni að samþættum hluta af stefnu sinni, en helstu verkefni nefndarinnar eru stefnumörkun í sjálfbærni, þróun og stöðlun sjálfbærnimælikvarða, birting og miðlun sjálfbærniupplýsinga, hlítni við gildandi lög og reglur um sjálfbærni ásamt símenntun stjórnar um sjálfbærni.

Útgáfa sjálfbæru fjármálaumgjáðarinnar var eitt af skrefunum í sjálfbærnivegferð bankans en hún myndar ramma um fjármögnun bankans á umhverfisvænum og félagslegum verkefnum. Fjármálaumgjörðin kom fyrst út í janúar 2021 og var uppfærð nú í janúar 2024. Hún byggir á viðmiðum Alþjóðasamtaka aðila á verðbréfamarkaði (ICMA), er í samræmi við kröfur Green Bond Principles, Social Bond Principles og Sustainability Bond Guidelines en auk þess voru flokkar umgjáðarinnar bornir saman við kröfur flokkunarreglugerðar Evrópusambandsins (e. EU Taxonomy). Umgjörðin er með ytra áliti (e. second-party opinion) frá alþjóðlega matsfyrirtækinu Sustainalytics og skilgreinir með skýrum hætti hvaða verkefni stuðla að sjálfbærni og tryggir gagnsæi. Árlega er gefin út áhrifaskýrsla sjálfbærrar fjármögnunar með yfirliti yfir þau útlán sem standa að baki grænni skuldabréfaútgáfu bankans og upplýsingum um hvaða flokka umgjáðarinnar þau falla í. Áhrifaskýrslan er staðfest af þriðja aðila (Deloitte) sem gengur úr skugga um að upplýsingar í skýrslunni séu réttar og uppfylli kröfur sjálfbæru fjármálaumgjáðarinnar.

Bankinn stígur nú nýtt skref með því að gefa út í sjálfbærniuppgjöri sínu í fyrsta skipti óendurskoðaðar upplýsingar um hlutfall grænna eigna eða GAR (e. Green Asset Ratio) í samræmi við kröfur reglugerðar ESB (2020/852) sem tók gildi hér á landi 1. júní 2023. Markmið GAR er að gefa innsýn í hlutfall efnahagsreiknings sem stuðlar að sjálfbærni samkvæmt flokkunarkröfum Evrópusambandsins (e. EU Taxonomy). Til að byrja með verður innsýnin takmörkuð aðallega vegna skorts á upplýsingum og vegna þess að mikilvægir atvinnuvegir, líkt og sjávarútvegurinn, hafa enn ekki verið skilgreindir innan flokkunarreglugerðarinnar.

Bankinn metur kolefnislosun lánasafns síns samkvæmt aðferðafræði Partnership for Carbon Accounting Financials (PCAF) og er það mat staðfest með takmarkaðri vissu af Deloitte. Landsbankinn heldur einnig loftslagsbókhalda sem hluta af árs- og sjálfbærnisýrslu sinni. Árs- og sjálfbærnisýrslan er skrifuð samkvæmt viðmiðum Global Reporting Initiative (GRI) og loftslagsbókhalda er reiknað samkvæmt aðferðafræði Greenhouse Gas Protocol. Sjálfbærnisýrslan og loftslagsbókhaldið er einnig staðfest af Deloitte. Losun frá lána- og eignasafni er ekki innifalin í kolefnisjöfnun bankans. Landsbankinn stefnir að því að losun frá umfangi 1, þ.e. bein losun bankans, lækki um 80% fyrir árið 2025 miðað við árið 2018 og um u.þ.b. 100% árið 2030. Landsbankinn hefur skuldbundið sig til að viðhalda kolefnishlutleysi samkvæmt mati CarbonNeutral® frá og með árinu 2020.

Samkvæmt UFS-áhættumati Sustainalytics er Landsbankinn áfram í allra fremstu röð á heimsvísu. Árið 2023 fékk bankinn 8,5 í einkunn í áhættumatinu, sem er lægsta einkunnin hingað til, en sóst er eftir því að vera með eins lága einkunn og mögulegt er á skalanum 1 til 100. Sustainalytics telur hverfandi áhættu á að Landsbankinn verði fyrir fjárhagslegum áföllum vegna UFS-þátta. Landsbankinn fær einnig framúrskarandi einkunn í UFS-mati Reitunar og er með 90 stig af 100 í flokki A3.

Náð er fjallað um sjálfbærni samstæðunnar í sjálfbærniuppgjöri Landsbankans sem gefið er út samhliða ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2023 og birt á vef bankans, www.landsbankinn.is.

Mannauður

Á árinu flutti bankinn starfsemi sína og 600 starfsmenn úr 14 húsum í Kvosinni í Reykjavík og víðar í nýja byggingu við Reykjastræti 6 í miðborg Reykjavíkur. Flutningar gengu vel, mikil ánægja er meðal starfsfólks og öll aðstaða er framúrskarandi. Lögð var áhersla á að huga vel að vinnustaðameningunni sem óhjákvæmilega tekur breytingum við svona stórt skref. Vinnustaðamening er í stöðugri þróun og starfsumhverfið er stór og veigamikill þáttur sem hefur áhrif á menningu og árangur í starfi.

Á árinu var mannauðsstefna bankans uppfærð ásamt háttemisreglum. Markmiðið með innleiðingu nýrrar mannauðsstefnu á árinu var að fanga betur drifkraftinn og starfsumhverfið á vinnustaðnum. Stefnan er unnin með hliðsjón af vinnufundum með starfsfólki þar sem fjallað var um hvað einkennir eftirsóknarverðan vinnustað, hvernig menningu bankinn vill viðhalda, hvernig hlúið er að velferð og starfsfólki búið gott starfsumhverfi. Uppfærðar háttemisreglur voru innleiddar í lok árs og byggja þær á traustum eldri grunni en markmiðið með uppfærslu er að gera þær aðgengilegri fyrir starfsfólk og færa framsetningu í takt við nýja tíma. Háttemisreglur eru viðmið góðra viðskiptahátta og góðs siðferðis.

Landsbankinn hefur um árabíl lagt áherslu á jafnréttismál og unnið eftir skýrri jafnréttisstefnu og -áætlun. Starfsfólk hefur jöfn tækifæri til starfsþróunar í bankanum og hver einstaklingur er metinn að verðleikum. Bankinn hefur hlotið jafnlaunavottun síðan í upphafi árs 2019. Markmið Landsbankans er að til lengri tíma litið sé launamunur sem næst 0%, en þó aldrei meira en 2,5%. Á árinu var launamunur á bilinu 1,1-1,8%. Mismunur byggð á kyni, kynþætti, kynhneigð, trúarbrögðum eða þjóðerni er aldrei liðin. Á árinu var unnið að endurskoðun jafnréttisstefnu til að tryggja að stefna sé í takt við áherslur vinnustaðarins og stöðuga þróun í samfélaginu. Fyrir vinnu við jafnréttisstefnu var stofnaður vinnuhópur skipaður starfsfólki af ólíkum sviðum bankans.

Regluvarsla

Landsbankinn leggur ríka áherslu á að fylgja lögum og reglum í hvívetna og stunda heilbrigða og eðlilega viðskiptahætti. Regluverk á fjármálamarkaði er umfangsmikið og hefur tekið miklum breytingum á undanförunum árum. Landsbankinn hefur viðeigandi ferli til að fylgjast með þróun á regluverki og bregðast tímanlega við breyttum kröfum.

Regluvarsla bankans veitir öðrum einingum aðhald og stuðning til að uppfylla viðeigandi kröfur. Starfsfólk fær reglulega þjálfun um gildandi lagakröfur og viðbótarfræðslu þegar breytingar eiga sér stað auk þess að hafa greiðan aðgang að sérfræðiráðgjöf innan bankans.

Í desember 2023 birti fjármálaeftirlitið gagnsæistilkynningu vegna athugunar sem fram fór í apríl 2022 á aðgerðum Landsbankans gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka. Gerðar voru tiltekna athugasemdir við varnir bankans en ekki var talin ástæða til að beita bankann sektum eða öðrum viðurlögum. Bankinn fellst á athugasemdirnar og hefur þegar lokið við að uppfylla flestar þær úrbótakröfur sem eftirlitið gerði. Miklar og ítarlegar kröfur eru gerðar til bankans á þessu sviði og lögð er áhersla á að uppfylla þær. Í regluvörslu var lögð áhersla á að bæta yfirsýn og auka skilvirkni í vernd viðskiptavina gegn svikastarfsemi. Áfram var unnið að aukinni skilvirkni í innra eftirliti með áhættumiðuðum aðgerðum og aukinni nýtingu gagna en sú vinna heldur áfram á nýju ári. Þá voru gerðar ýmsar umbætur á aðgerðum bankans til að sporna gegn peningabætti og fjármögnun hryðjuverka og á ráðstöfunum bankans til að fyrirbyggja hagsmunaárekstra.

Persónuvernd

Bankinn leggur sem fyrr ríka áherslu á vernd persónuupplýsinga í allri starfsemi sinni sem felst m.a. í því að í reglum og verkferlum bankans séu, þar sem við á, innleiddar kröfur sem lúta að persónuvernd og öryggi persónuupplýsinga ásamt því að starfsfólk bankans fær reglubundna þjálfun og fræðslu um persónuvernd og meðhöndlun persónuupplýsinga. Þá var staðfest í uppfærðu UFS-áhættumati frá Sustainalytics að verklag bankans og upplýsingagjöf tengd persónuvernd sé til fyrirmyndar.

Annað

Í starfskjarastefnu Landsbankans segir að starfskjör bankastjóra og stjórnenda skuli vera samkeppnishæf en hófleg og ekki leiðandi. Þá skuli Starfskjaranefnd fylgjast með því að starfskjör helstu stjórnenda séu innan ramma starfskjarastefnunnar og gefa bankaráði árlega skýrslu þar að lútandi. Starfskjaranefnd bankans hefur kynnt bankaráði skýrslu um starfskjör helstu stjórnenda og metur kjör þeirra innan ramma starfskjarastefnu bankans.

Í kjölfar mikilla jarðskjálfta í Grindavík og eldsumbrota í nágrenni bæjarins síðla árs 2023 greip Landsbankinn til óvenjulegra ráðstafana gagnvart viðskiptavinum í Grindavík. Eftir að hafa boðið öllum einstaklingum með íbúðalán greiðsluskjól í sex mánuði var ákveðið að fella niður vexti og verðbætur af íbúðalánum í Grindavík í þrjú mánuði. Í janúar sl. urðu aftur eldsumbrot, enn nær byggð í Grindavík, og ákveðið var að framlengja niðurfellinguna um aðra þrjú mánuði.

Á þriðja ársfjórðungi 2023 lauk Landsbankinn við flutning á starfsemi bankans úr eldra húsnæði yfir í nýbyggingu bankans við Reykjastræti 6 í Reykjavík. Kostnaður bankans við byggingu alls hússins er áætlaður 16,5 milljarðar króna en á móti er áætlað söluverðmæti eigna um 7,8 milljarðar og árlegur rekstrarsparnaður um 600 milljónir króna. Húsið er í heild 21.500 m², þar af 16.500 m² skrifstofu- og verslunarhúsnæði, og bankinn nýtir um 60% þess fyrir eigin starfsemi, eða 10.000 m².

Áritun og yfirlýsing bankaráðs og bankastjóra

Ársreikningur samstæðu Landsbankans fyrir árið 2023 er gerður á grundvelli áframhaldandi rekstrarhæfis í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS) eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og í samræmi við ákvæði íslenskra laga og reglna þar að lútandi.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu samstæðunnar þann 31. desember 2023, afkomu og sjóðstreymi hennar á árinu 2023. Enn fremur að ársreikningurinn ásamt skýrslu bankaráðs og bankastjóra lýsi megin áhættum og óvissuþáttum sem að samstæðunni steðja.

Bankaráð og bankastjóri staðfesta með rafrænni áritun sinni ársreikning samstæðu Landsbankans fyrir árið 2023. Bankaráð og bankastjóri leggja til að aðalfundur Landsbankans samþykki ársreikning samstæðunnar.

Reykjavík, 1. febrúar 2024

Bankaráð

Helga Björk Eiríksdóttir, formaður
Berglind Svavarsdóttir, varaformaður
Elín H. Jónsdóttir
Guðbrandur Sigurðsson
Guðrún Ó. Blöndal
Helgi F. Arnarson
Þorvaldur Jacobsen

Bankastjóri

Lilja Björk Einarsdóttir

Áritun óháðs endurskoðanda

Til bankaráðs og hluthafa Landsbankans hf.

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi samstæðuársreikning Landsbankans hf. og dótturfélaga (samstæðan) fyrir árið 2023, að undanskilinni skýrslu bankaráðs og bankastjóra.

Það er álit okkar að samstæðuársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu samstæðunnar á árinu 2023, efnahag hennar 31. desember 2023 og breytingu á handbæru fé á árinu 2023, í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðeigandi ákvæði í lögum um ársreikninga.

Álit okkar er í samræmi við skýrslu okkar til endurskoðunarnefndar.

Samstæðuársreikningurinn innifelur

- Skýrslu bankaráðs og bankastjóra
 - Rekstrarreikning og heildarafkomu samstæðunnar 2023
 - Efnahagsreikning samstæðunnar 31. desember 2023
 - Eiginfjárfirlit samstæðunnar fyrir árið 2023
 - Sjóðstremisfirlit samstæðunnar fyrir árið 2023
 - Skýringar við samstæðuársreikninginn, sem innifela helstu reikningsskilaaðferðir og aðrar skýringar
- Skýrsla bankaráðs og bankastjóra og hluti skýringa eru undanskilin endurskoðun, sbr. kafla um aðrar upplýsingar.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda.

Óháði

Við erum óháð samstæðunni samkvæmt ákvæðum laga um endurskoðendur og endurskoðun og siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Samkvæmt okkar bestu vissu, lýsum við yfir að önnur þjónusta sem við höfum veitt samstæðunni og félögum innan hennar er í samræmi við ákvæði íslenskra laga og reglna og að við höfum ekki veitt þjónustu sem óheimilt er að veita samkvæmt ákvæðum 5.1. gr. Evrópureglugerðar nr. 537/2014.

Gerð er grein fyrir annarri þjónustu sem við höfum veitt samstæðunni og félögum innan hennar, á tímabilinu 1. janúar 2023 til 31. desember 2023, í skýringu 13 í ársreikningnum.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Lykilatriði endurskoðunarinnar eru þau atriði sem að okkar faglega mati höfðu mesta þýðingu í endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar árið 2023. Sem hluti af endurskoðun okkar á samstæðuársreikningnum voru þessi lykilatriði skoðuð sérstaklega. Við látum ekki í ljós sérstakt álit varðandi þessi lykilatriði, einungis er látið í ljós álit á samstæðuársreikningnum í heild.

Lykilatriði endurskoðunarinnar

Virðisrýrnunarsjóður á útlánum til viðskiptavina

Sjá nánar skýringar nr. 83.11 (g) "Mikilvægar reikningsskilaaðferðir - virðisrýrnunar fjáreigna", nr. 3 (b) "Mikilvægt reikningshaldslegt mat og ákvarðanir - Virðisrýrnun útlána og krafna", nr. 24 "Útlán og kröfur á viðskiptavinum" og nr. 60 "Virðisrýrnun útlána og krafna".

Virðisrýrnunarsjóður á útlánum og kröfum til viðskiptavina samstæðunnar nam 11.374 milljónum króna þann 31. desember 2023. Útlán og kröfur á viðskiptavinum námu 1.630.894 milljónum króna eða 83% af heildareignum þann 31. desember 2023.

Fjárhæð virðisrýrnunar útlána byggir á forsendum sem margar hverjar eru háðar mati stjórnenda. Við mat á væntu útlánatapi (ECL) notar samstæðan líkan um framtíðarhorfur í samræmi við alþjóðlegan reikningsskilastaðal nr. 9, Fjármálagerning (IFRS 9).

Mikilvægar forsendur við mat eru:

- líkur á alvarlegum vanskilum og framtíðar sjóðstreymi viðskiptavina,
- hvernig breytingar á efnahagsþáttum hafa áhrif á vænt útlánatap
- mat á tryggingum
- safnframlag til að mæta óvissu, sem líkan fyrir væntu útlánatapi (ECL) nær ekki til.

Vegna þess hve matskenndur liðurinn er og einnig vegna þess hve útlán eru stór hluti efnahagsreiknings samstæðunnar teljum við mat á virðisrýrnun útlána vera lykilatriði endurskoðunar.

Endurskoðunaraðgerðir

Endurskoðun okkar samanstóð af bæði aðgerðaendurskoðun á innra eftirliti samstæðunnar á útlánaferlinu og gagnaendurskoðun á virðisrýrnunarsjóði.

Við öfluðum skilnings á útlánaferlinu, útlánaáættu og virðisrýrnunarmatinu á útlánum og kröfum til viðskiptavina.

Við framkvæmdum prófanir á virðisrýrnunarlíkönum samstæðunnar og yfirfórum og lögðum mat á aðferðafræði og forsendur sem notaðar eru fyrir útreikning á væntu útlánatapi (ECL). Við yfirfórum líkön samstæðunnar og nýttum líkanasérfræðinga PwC við yfirferð á líkönum um vænt útlánatap (ECL) við endurskoðun á virðisrýrnun til hlíðsjónar við kröfur sem gerðar eru í IFRS 9.

Endurskoðun okkar fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

- forsendur sem notaðar eru í líkani fyrir væntu útlánatapi (ECL) til þess að meta líkur á vanskilum og framtíðar sjóðstreymi viðskiptavina voru yfirfarnar og sannprófaðar;
- skráning og mat á tryggingum sem stuðst er við útreikning á væntu útlánatapi (ECL) var yfirfarin;
- helstu afstemmingar, sannprófanir og samþykkt lykilstjórnenda vegna virðisrýrnunar voru yfirfarnar;
- úrtaksprófunum úr útlánum þar sem forsendur sem notaðar eru í líkani fyrir vænt útlánatap (ECL) voru yfirfarnar, þar með talið skoðun á forsendum sem notast er við flokkun lána niður á þrep ásamt mati á tryggingum og lánshæfi;
- líkanasérfræðingar PwC framkvæmdu sjálfstæða endurútreikninga á væntu útlánatapi (ECL) á úrtaki útlána;
- úrtaksprófunum úr útlánum sem metin eru með handvirkum útreikningum í stigi 3 til þess að athuga hvort notast sé við viðeigandi forsendur við mat á virði útlána, þar með talið virði trygginga og mat á framtíðar sjóðstreymi viðskiptavina;
- mat á forsendum í safnframlagi, sem sett er á til að mæta óvissu sem líkan fyrir væntu útlánatapi (ECL) nær ekki til var yfirfarið. Að auki yfirfórum við að viðeigandi stjórnarhættir hafi verið til staðar í tengslum við safnframlag.

Skýringar vegna virðisrýrnunarsjóðs voru yfirfarnar.

Mat á 3. þreps fjáreignum - óskráð hlutabréf

Sjá nánar skýringar nr. 83.11 (f) "Mikilvægar reikningsskilaaðferðir - mat gangvirðis", nr. 3 (c) "Mikilvægt reikningshaldslegt mat og ákvarðanir - Mat fjármálagerninga", nr. 15 " Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda"

Fjáreignir færðar á gangvirði námu 190.257 milljónum króna, sem samtals er 10% af heildareignum 31. desember 2023. Verulegur hluti fjáreigna er skráður á markaði og markaðsverð þeirra því fyrirbyggjandi á reikningsskiladegi. Óskráð hlutabréf eru skilgreind í þrep 3 samkvæmt stigkerfi gangvirðis. Virði slíkra hlutabréfa nam 10.168 milljónum króna eða 0,5% af heildareignum í árslok 2023.

Sá hluti fjáreignar sem þarfnæðist sérstakrar áherslu við endurskoðun okkar eru óskráð hlutabréf þar sem mat þeirra byggir á matsaðferðum og ákveðnum ógreinanlegum forsendum sem ekki eru aðgengilegar þriðja aðila. Þess vegna er þessi liður lykilatriði í endurskoðun okkar.

Matsaðferðir geta verið nýleg viðskipti ótengdra aðila, tilvísun í gangvirði sambærilegra fjáreigna, núvirt sjóðstreymi, verðmyndunarlíkön eða aðrar verðmatsaðferðir sem gefa til kynna áreiðanlegt mat á öðrum viðskiptum á markaði.

Aðrar upplýsingar þar á meðal skýrsla bankaráðs og bankastjóra

Bankaráð og bankastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru helstu niðurstöður á bls. 1, skýrsla bankaráðs og bankastjóra, lykiltölur samstæðunnar skýringar nr. 84 til 86 og og viðauki við samstæðuársreikning um stjórnarháttayfirlýsingu og viðauki um hlutfall grænna eigna Landsbankans - GAR, sem lágu fyrir við áritun okkar.

Álit okkar á samstæðuársreikninginn nær ekki til annarra upplýsinga, þ.m.t. skýrslu bankaráðs og bankastjóra, og við staðfestum þær ekki á neinn hátt.

Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi samstæðunnar ber okkur að yfirfara aðrar upplýsingar, sem tilgreindar eru hér að ofan, þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær eru í verulegu ósamræmi við samstæðuársreikninginn eða skilning sem við höfum aflað við endurskoðunina eða ef svo virðist að verulegar rangfærslur séu í þeim. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því. Við höfum ekki greint atriði sem ber að greina sérstaklega frá.

Hvað varðar skýrslu bankaráðs og bankastjóra höfum við, í samræmi við ákvæði 104. gr. laga um ársreikninga nr. 3/2006, yfirfarið að skýrsla bankaráðs og bankastjóra hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga komi þær ekki fram annars staðar í samstæðuársreikningnum.

Ábyrgð bankaráðs og bankastjóra á samstæðuársreikningnum

Bankaráð og bankastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla eins og þeir hafa verið samþykktir af Evrópusambandinu og viðeigandi ákvæði í lögum um ársreikninga. Bankaráð og bankastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð samstæðuársreikningsins ber stjórnendum samstæðunnar að meta hæfi hennar til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning samstæðunnar á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa samstæðuna upp eða hætta rekstri hennar, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi samstæðunnar. Stjórnendum samstæðunnar ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi hennar til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

Bankaráð og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu samstæðuársreikningsins.

Endurskoðun okkar samanstóð af bæði aðgerðaendurskoðun á innra eftirliti samstæðunnar á virðismatsferlinu og gagnaendurskoðun á óskráðum hlutabréfum í 3. þrepi gangvirðis.

Endurskoðun okkar fólst meðal annars í eftirfarandi þáttum:

- Fjárfestingarferilinn var yfirfarinn. Aðferðafræði og forsendur við mat voru yfirfarnar og bornar saman við algeng viðmið fyrir sambærilegar eignir;
- Við yfirfórum og lögðum mat á forsendur sem útreikningar byggja á;
- Við endurreiknuðum úrtak af óskráðum hlutabréfum og með aðstoð verðmats sérfræðinga PwC lögðum við mat á virði óskráðra hlutabréfa;
- Við yfirfórum flokkun hlutabréfa í stigkerfi gangvirðis.

Skýringar vegna 3. stigs fjáreigna voru yfirfarnar.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun samstæðuársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að samstæðuársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álit okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á samstæðuársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álit okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu samstæðuársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.

Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits samstæðunnar.

Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi samstæðunnar eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi hennar. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í samstæðuársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að samstæðan verði ekki lengur rekstrarhæf.

Metum framsetningu, gerð og innihald samstæðuársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Öflum nægjanlegra endurskoðunargagna vegna fjárhagsupplýsinga félaga og eininga innan samstæðunnar og gefum út álit á samstæðuársreikningnum. Við erum ábyrg fyrir skipulagi, umsjón og framgangi endurskoðunar samstæðunnar. Við berum ábyrgð á álitum okkar.

Við upplýsum bankaráð og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við bankaráð og endurskoðunarnefnd að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Við höfum lagt mat á hvaða atriði, af þeim atriðum sem við höfum upplýst bankaráð og endurskoðunarnefnd um, höfðu mesta þýðingu á yfirstandandi ári og eru það lykilatriði endurskoðunarinnar. Við lýsum þessum lykilatriðum í áritun okkar nema lög og reglur leyfi ekki að upplýst sé opinberlega um tiltekin atriði eða í algjörum undantekningartilfellum þegar mat okkar er að neikvæðar afleiðingar af birtingu slíkra upplýsinga vegi þyngra en ávinningur almennings af birtingu upplýsinganna.

Önnur atriði samkvæmt ákvæðum laga og reglna

Kosning endurskoðanda

Við vorum fyrst tilnefnd sem endurskoðendur félagsins af ríkisendurskoðun sbr. 7. gr. laga nr. 46/2016 um ríkisendurskoðanda og endurskoðun ríkisreikninga. Tilnefning okkar var samþykkt á aðalfundi félagsins þann 22. apríl 2020. Kosning okkar hefur verið endurnýjuð árlega á aðalfundi félagsins og höfum við því verið endurskoðendur félagsins samfelld í fjögur ár.

Reykjavík, 1. febrúar 2024

PricewaterhouseCoopers ehf.

Arna G. Tryggvadóttir
löggiltur endurskoðandi

Rekstrarreikningur samstæðunnar 2023

Skýringar	2023	2022
Vaxtatekjur	150.848	102.009
Vaxtagjöld	(93.289)	(55.545)
6 Hreinar vaxtatekjur	57.559	46.464
Þjónustutekjur	15.977	15.343
Þjónustugjöld	(4.824)	(4.720)
7 Hreinar þjónustutekjur	11.153	10.623
8 Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	6.719	(7.963)
9 Hreinn gengismunur gjaldmiðla	560	100
10 Hrein virðisbreyting	(3.120)	2.473
11 Aðrar tekjur og (gjöld)	977	1.556
Aðrar rekstrartekjur (gjöld)	5.136	(3.834)
Rekstrartekjur samtals	73.848	53.253
12 Laun og launatengd gjöld	(15.866)	(14.474)
13 Annar rekstrarkostnaður	(10.092)	(9.289)
83.9 Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	(2.290)	(2.097)
Rekstrargjöld samtals	(28.248)	(25.860)
Hagnaður fyrir skatta	45.600	27.393
14 Tekjuskattur	(12.433)	(10.396)
Hagnaður ársins	33.167	16.997
Hagnaður ársins tilheyrir:		
Hluthöfum bankans	33.167	16.997
Hlutdeild minnihluta	0	0
Hagnaður ársins	33.167	16.997
Hagnaður á hlut		
37 Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut (krónur)	1,40	0,72

Heildarafkoma samstæðunnar 2023

Skýringar	2023	2022
Hagnaður ársins	33.167	16.997
Önnur heildarafkoma ársins eftir skatta	0	0
Heildarafkoma ársins	33.167	16.997

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af ársreikningi samstæðunnar.

Efnahagsreikningur samstæðunnar 31. desember 2023

Skýringar	31.12.2023	31.12.2022	
Eignir			
19, 69	Sjóður og innstæður í Seðlabanka	75.350	42.216
20	Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	148.182	125.265
21	Hlutabréf og hlutabréfagæringar	19.012	19.106
22	Afleiðusamningar	7.459	3.073
23, 69	Útlán og kröfur á lánastofnanir	54.101	28.621
24, 69	Útlán og kröfur á viðskiptavinum	1.630.894	1.544.360
25	Fjárfesting í hlutdeildarfélagum	1.849	1.950
26	Rekstrarfjármunir	14.768	13.060
27	Óefnislegar eignir	1.472	1.729
28	Aðrar eignir	6.828	7.136
29	Eignir í sölumeðferð	861	508
	Eignir samtals	1.960.776	1.787.024
Skuldir			
30	Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	29.968	6.634
31	Innlán frá viðskiptavinum	1.048.537	967.863
22	Afleiðusamningar og skortstöður	2.788	1.478
32, 69	Lántaka	513.687	476.864
33	Skattskuldir	14.647	12.480
34	Aðrar skuldir	27.219	20.861
35	Víkjandi lántaka	20.176	21.753
	Skuldir samtals	1.657.022	1.507.933
36	Eigið fé		
	Hlutafé	23.621	23.621
	Yfirverðsreikningur hlutafjár	120.593	120.593
	Varasjóðir	11.432	11.986
	Óráðstafað eigið fé	148.108	122.891
	Eigið fé sem tilheyrir hluthöfum bankans	303.754	279.091
	Hlutdeild minnihluta	0	0
	Eigið fé samtals	303.754	279.091
	Skuldir og eigið fé samtals	1.960.776	1.787.024

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af ársreikningi samstæðunnar.

Eiginfjáryfirlit samstæðunnar fyrir árið 2023

Skýringar

		Hluthafar bankans								
		Varasjóðir*								
		Yfirverðs reikningur		Hlutdeild í hagnaði dóttur- og hlutdeildarféлага umfram greiddan arð		Gangvirðisbreytingar fjáreigna sem tilgreindar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning		Óráðstafað eigið fé		
		Hlutafé	hlutafjár	Lögbundinn			Óráðstafað eigið fé	Samtals	Hlutdeild minnihluta	Samtals
Breytingar á eigin fé á árinu 2023										
	Eigið fé 1. janúar 2023	23.621	120.593	6.000	2.774	3.212	122.891	279.091		279.091
	Hagnaður ársins						33.167	33.167		33.167
	Flutt (af) á bundið óráðstöfuðu eigið fé				803	(1.357)	554	0		0
	Úthlutaður arður						(8.504)	(8.504)		(8.504)
36	Eigið fé 31. desember 2023	23.621	120.593	6.000	3.577	1.855	148.108	303.754	0	303.754
Breytingar á eigin fé á árinu 2022										
	Eigið fé 1. janúar 2022	23.621	120.594	6.000	5.272	12.319	114.839	282.645		282.645
	Hagnaður ársins						16.997	16.997		16.997
	Flutt (af) á bundnu óráðstöfuðu eigið fé				(2.498)	(9.107)	11.605	0		0
	Kaup á eigin hlutum		(2)					(2)		(2)
	Úthlutaður arður						(20.550)	(20.550)		(20.550)
36	Eigið fé 31. desember 2022	23.621	120.593	6.000	2.774	3.212	122.891	279.091	0	279.091

*Í samræmi við lög um hlutafélag nr. 2/1995 og lög um ársreikninga nr. 3/2006

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af ársreikningi samstæðunnar.

Sjóðstreymisyfirlit samstæðunnar fyrir árið 2023

Skýringar	2023	2022
Rekstrarhreyfingar		
Hagnaður ársins	33.167	16.997
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi	(45.649)	(27.479)
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum	(20.635)	(10.915)
Innheimtar vaxtatekjur	131.453	84.609
Greidd vaxtagjöld	(81.355)	(47.051)
Fenginn arður	302	241
Greiddur sérstakur skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	(2.109)	(2.013)
Greiddur tekjuskattur og sérstakur fjársýsluskattur fjármálafyrirtækja	(10.450)	(6.798)
Handbært fé frá rekstri	4.724	7.591
Fjárfestingahreyfingar		
26 Keyptir rekstrarfjármunir	(2.445)	(6.716)
26 Seldir rekstrarfjármunir	15	6.675
27 Keyptar óefnislegar eignir	(61)	(179)
Sala á hlutdeildarfélagi	-	242
Fjárfestingahreyfingar	(2.491)	22
Fjármögnunarhreyfingar		
32 Lántaka	141.246	59.976
32 Endurgreiðsla á lántöku	(116.542)	(76.915)
Greidd húsaleiga	(564)	(695)
35 Víkjandi lán	12.000	-
35 Endurgreiðsla á víkjandi láni	(14.400)	-
36 Kaup á eigin hlutum	-	(2)
36 Greiddur arður	(8.504)	(20.550)
Fjármögnunarhreyfingar	13.236	(38.186)
Handbært fé í upphafi ársins	52.636	84.388
Breyting á handbæru fé	15.469	(30.573)
Áhrif gengisbreytinga á handbært fé	(630)	(1.179)
Handbært fé í lok ársins	67.475	52.636
Handbært fé sundurliðað		
19 Sjóður og innstæður í Seðlabanka	75.350	42.216
23 Innstæður hjá lánastofnunum	17.821	21.759
19 Almenn og sértæk bindiskylda við Seðlabanka	(25.696)	(11.339)
Handbært fé í lok ársins	67.475	52.636

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af ársreikningi samstæðunnar.

Sjóðstreymisyfirlit samstæðunnar fyrir árið 2023

Skýringar	2023	2022
Rekstrarliðir sem ekki hafa áhrif á sjóðstreymi		
6 Hreinar vaxtatekjur	(57.559)	(46.464)
8 Hreinn (hagnaður) tap af fjáreignum og fjárskuldum metnum á gangvirði	(6.719)	7.963
9 Hreinn gengismunur gjaldmiðla	70	1.079
10, 60 Hrein virðisbreyting	3.120	(2.473)
11 Hagnaður af sölu rekstrarfjármuna	(74)	(572)
11 Hreinar tekjur af fullnustueignum	(654)	(547)
13 Afskriftir	1.550	1.425
11 Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarféлага með hlutdeildaraðferð	(106)	(233)
Hagnaður af sölu hlutdeildarféлага	-	(150)
83.9 Skattur á heildarskuldur fjármálafyrirtækja	2.290	2.097
14 Tekjuskattur	12.433	10.396
	(45.649)	(27.479)
Breytingar á rekstrartengdum eignum og skuldum		
Breytingar á bindiskyldu við Seðlabanka	(14.357)	1.959
Breytingar á markaðsskuldabréfum og hlutabréfum	(14.900)	29.858
Breytingar á útlánum og kröfum á lánastofnanir	(26.334)	26.250
Breytingar á útlánum og kröfum á viðskiptavinum	(75.484)	(124.938)
Breytingar á öðrum eignum	(5.415)	(1.446)
Breytingar á eignum í sölumeðferð	238	912
Breytingar á skuldum við lánastofnanir og Seðlabanka	23.044	(3.792)
Breytingar á innlánum frá viðskiptavinum	81.936	61.621
Breyting á frestaðri skattskuld	138	(58)
Breytingar á öðrum skuldum	10.499	(1.281)
	(20.635)	(10.915)

Meðfylgjandi skýringar eru órjúfanlegur hluti af ársreikningi samstæðunnar.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Skýring	Blaðsíða	Skýring	Blaðsíða
Almennt		Áhættustjórnun	
1	Upplýsingar um félagið og samstæðuna.....	19	19
2	Grundvöllur reikningsskilanna.....	19	19
3	Mikilvægt reikningshaldslegt mat og ákvarðanir.....	19-22	19-22
4	Breytingar á reikningsskilaaðferðum.....	22-23	22-23
5	Starfsþættir.....	23-24	23-24
Skýringar við rekstrarreikning		Útlánaáhætta	
6	Hreinar vaxtatekjur.....	25	25
7	Hreinar þjónustutekjur.....	25	25
8	Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði.....	25	25
9	Hreinn gengismunur gjaldmiðla.....	26	26
10	Hrein virðisbreyting.....	26	26
11	Aðrar tekjur og (gjöld).....	26	26
12	Laun og launatengd gjöld.....	26	26
13	Annar rekstrarkostnaður.....	27	27
14	Tekjuskattur.....	27	27
Skýringar við efnahagsreikning		Lausafjáraáhætta	
15	Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda.....	28-29	28-29
16	Gangvirði fjáreigna og fjárskulda.....	30	30
17	Ógreinanlegar forsendur í gangvirðismati.....	31	31
18	Vænt útlánatap.....	31	31
19	Sjóður og innstæður í Seðlabanka.....	32	32
20	Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum..	32	32
21	Hlutabréf og hlutabréfagerningar.....	32	32
22	Afleiðusamningar og skortstöður.....	33-34	33-34
23	Útlán og kröfur á lánastofnanir.....	34	34
24	Útlán og kröfur á viðskiptavinum.....	35	35
25	Fjárfesting í hlutdeildarfélagum.....	35	35
26	Rekstrarfjármunir.....	36	36
27	Óefnislegar eignir.....	36	36
28	Aðrar eignir.....	36	36
29	Eignir og skuldir vegna eigna í sölumeðferð.....	36-37	36-37
30	Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka.....	37	37
31	Innlán frá viðskiptavinum.....	37	37
32	Lántaka.....	38-39	38-39
33	Skatteign og skattskuld.....	39-40	39-40
34	Aðrar skuldir.....	40	40
35	Víkjandi lántaka.....	40	40
36	Eigið fé.....	40-41	40-41
Aðrar skýringar		Gjaldeyrissáhætta	
37	Hagnaður á hlut.....	41-42	41-42
38	Málaferli.....	42-43	42-43
39	Leigusamningar.....	43-44	43-44
40	Fjárvarsla.....	44	44
41	Hlutdeild í dótturfélögum.....	44	44
42	Sérnsniðin félög innan samstæðunnar.....	44	44
43	Sérnsniðin félög utan samstæðunnar.....	45	45
44	Ábyrgðir / Stöður utan efnahagsreiknings innan samstæðunnar.....	45	45
45	Viðskipti við tengda aðila.....	45-48	45-48
46	Atburðir eftir reikningsskiladag.....	48	48
Eiginfjárstýring		Markaðsáhætta	
47	Eiginfjárkröfur.....	49	49
48	Eiginfjárgrunnur, áhættugrunnur og eiginfjárlutföll.....	49-50	49-50
49	Lágmarkskrafa um eiginfjárgrunn og hæfar skuldbindingar (e. MREL).....	51	51
50	Vogunarlutföll.....	51	51
		Verðtryggingaráhætta (öll söfn)	
		76	
		Sjálfbærniáhætta	
		78	
		Rekstraráhætta	
		79	
		Mikilvægar reikningsskilaaðferðir	
		80-96	
		Lykiltölur samstæðunnar	
		84	
		85	
		86	
		97	
		98	
		99	

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Almennt

1. Upplýsingar um félagið og samstæðuna

Landsbankinn hf. (hér eftir „bankinn“ eða „Landsbankinn“) var stofnaður 7. október 2008. Bankinn er hlutafélag með takmarkaða ábyrgð, stofnað og skráð á Íslandi og með aðsetur þar. Bankinn starfar samkvæmt lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002. Fjármálaeftirlit Seðlabanka Íslands (Fjármálaeftirlitið) hefur eftirlit með bankanum á grundvelli laga nr. 87/1998, um opinbert eftirlit með fjármálastarfsemi. Skráð aðsetur bankans er Reykjastræti 6, Reykjavík. Landsbankinn rekur víðtækt útibúanet á Íslandi. Í lok ársins voru útibú og afgreiðslur bankans 34 talsins.

Ársreikningur samstæðu Landsbankans fyrir árið 2023 tekur til bankans og dótturfélaga hans (saman nefnd „samstæðan“ og hvert fyrir sig „samstæðufélag“). Meginstarfsemi samstæðunnar er á sviði fyrirtækja- og viðskiptabankastarfsemi, markaðsviðskipta, eignastýringar og annarrar tengdrar fjármálaþjónustu. Samstæðan er eingöngu með starfsemi á Íslandi.

2. Grundvöllur reikningskilanna

Ársreikningur samstæðunnar fyrir árið 2023 er gerður í samræmi við alþjóðlega reikningskilastaðla (IFRS) sem eru samþykktir af Evrópusambandinu. Ársreikningurinn er jafnframt gerður í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006, lög um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 og reglur um reikningskilánastofnana nr. 834/2003.

Bankaráð og bankastjóri Landsbankans samþykktu ársreikning samstæðunnar og veittu heimild til útgáfu hans þann 1. febrúar 2024.

Umfjöllun um mikilvægar reikningskilaaðferðir er að finna í skýringu 83.

Rekstrarhæfi

Stjórnendur bankans hafa lagt mat á áframhaldandi rekstrarhæfi samstæðunnar og hafa eðlilegar væntingar um að samstæðan hafi fullnægjandi burði til áframhaldandi reksturs. Ársreikningur samstæðu bankans er því gerður miðað við áframhaldandi rekstrarhæfi.

Starfrækslu- og framsetningargjaldmiðill

Starfrækslugjaldmiðill bankans og félaga innan samstæðunnar er íslensk króna (ISK). Allar fjárhæðir eru birtar í íslenskum krónum, námundað að næstu milljón, nema annað komi fram.

3. Mikilvægt reikningshaldslegt mat og ákvarðanir

Gerð reikningsskila samstæðunnar krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, leggi mat á og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda í ársreikningnum. Endanlegar niðurstöður kunna hins vegar að vera frábrugðnar þessu mati.

Reikningshaldslegt mat og undirliggjandi forsendur stjórnenda eru í stöðugri endurskoðun og eru áhrifin af breytingum á mati og forsendum færð á því tímabili sem breytingin á sér stað og á síðari tímabilum sem breytingarnar hafa áhrif á.

(a) Flokkun fjáreigna

Flokkun fjármálagerna í samræmi við IFRS 9 ræður því hvernig gert er grein fyrir þeim í reikningsskilum. Faglegu mati er beitt og ákvörðun um viðeigandi flokkun byggir á markmiði viðskiptalíkansins sem fjármálagerningurinn heyrir undir og samningsbundnu sjóðstreymi fjármálagerningsins, svonefndu SPPI-prófi, sem kannar hvort markmiðið með eigninni sé að innheimta á tilsettum gjalddögum samningsbundnar greiðslur sem samanstanda einungis af afborgunum af höfuðstól og vöxtum. Frekari upplýsingar um meðferð slíkra gerninga skv. IFRS 9 er að finna í skýringu 83.11.

(b) Virðisrýrnun útlána og krafna

Mat á væntu útlánatapi, tapi vegna fjárhagslegra ábyrgða og lánsskuldbindinga metnum á afskrifuðu kostnaðarverði:

Mat á væntu útlánatapi byggir á þriggja stiga líkani um vænt útlánatap samkvæmt IFRS 9. Framlagið er reiknað sem 12 mánaða vænt útlánatap eða vænt útlánatap út líftíma.

Vænt útlánatap veltur á því hvort marktæk aukning hafi orðið á útlánaáhættu frá upphaflegri skráningu. Marktæk aukin útlánaáhætta er skilgreind í skýringu 83.11(g). Hafi ekki orðið marktæk aukning á útlánaáhættu jafngildir framlagið væntu útlánatapi vegna mögulegra tapsatburða á næstu 12 mánuðum (stig 1). Ef marktæk aukning hefur orðið á útlánaáhættu jafngildir framlagið væntu útlánatapi út líftíma (stig 2 og stig 3). Þegar metið er hvort marktæk aukning hafi orðið á útlánaáhættu vegna fjármálagerna frá upphaflegri skráningu mun samstæðan líta til upplýsinga sem gefa glögga mynd af stöðunni, eru áreiðanlegar, viðeigandi og nærtækar án óhóflegs kostnaðar og fyrirhafnar, þ.m.t. bæði megindlegra og eigindlegra upplýsinga.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

3. Mikilvægt reikningshaldslegt mat og ákvarðanir (framhald)

(b) Virðisrýrnun útlána og krafna (framhald)

Mat á væntu útlánatapi, tapi vegna fjárhagslegra ábyrgða og lánsskuldbindinga metnum á afskrifuðu kostnaðarverði (framhald):

Vænt útlánatap (ECL) allra lána er reiknað sem fall af líkum á vanefndum (PD), skuldbindingu við vanefnd (EAD) og tapi að gefnum vanefndum (LGD). Það er afvaxtað með virkum vöxtum og tillit er tekið til upplýsinga um framtíðarhorfur. Upplýsingar um framtíðarhorfur endurspeglar mat virðisrýrnunarteymis og Hagfræðideildar bankans og felur í sér gerð sviðsmynda um viðkomandi hagstærðir, þar á meðal mat á líkum hvernar sviðsmyndar.

Áhrif náttúruhamfara á Reykjanesskaga

Bankinn hefur brugðist við afleiðingum náttúruhamfaranna í Grindarvíkurbae m.a. með því að vera aðili að samkomulagi, sem unnið var á vettvangi Samtaka fjármálafyrirtækja, um að fella niður vexti og verðbætur af íbúðalánum Grindvíkinga. Niðurfellingin takmarkast við vexti og verðbætur af heildarlánsfjárhæð sem nemur að hámarki 50 milljónum króna og nær til vaxta og verðbóta af greiðslum ásamt áföllnum verðbótum á heildarlánsfjárhæðina á þriggja mánaða tímabili. Í árslok 2023 hefur bankinn af þessum sökum gjaldfært 245 m.kr. vegna niðurfellingarinnar.

Þann 18. janúar 2024 ákvað bankinn að framlengja niðurfellinguna í þrjú mánuði í viðbót. Vænt gjaldfærsla vegna framlengingarinnar eru aðrar 245 m.kr. til viðbótar þeim 245 m.kr. sem gjaldfærðar voru í árslok 2023.

Aðgerð þessi var mjög óvenjuleg og án fordæma, enda bera lánveitendur ekki lagalega ábyrgð á að greiða viðskiptavinum bætur vegna afleiðinga náttúruhamfara. Til framtíðar er ekki hægt að gera ráð fyrir að bankinn bregðist aftur við með sama hætti. Lagaleg og samningsleg ábyrgð hvílir á tryggingafélögum, Náttúruhamfaratryggingu Íslands og eftir atvikum íslenskum stjórnvöldum. Verðlagning á íbúðalánum gerir heldur ekki ráð fyrir kostnaði vegna náttúruhamfara. Bankinn hefur á hinn bóginn ákveðið svigrúm til að bregðast við í sérstökum aðstæðum, sé það talið viðskiptavinum og bankanum til hagsbóta. Það átti við í þessu tilviki.

Bankinn hefur jafnframt boðið einstaklingum að fresta greiðslum af íbúðalánum sínum í allt að sex mánuði. Stærstur hluti íbúðalána í Grindavík hefur því fengið niðurfellingu vaxta og verðbóta í sex mánuði auk þess að fá frestun greiðslna í sex mánuði.

Fyrirtækjum í Grindavík hefur einnig staðið til boða tímabundin frestun greiðslna vegna náttúruhamfaranna, en einungis lítill hluti þeirra hafði óskað eftir frestun á greiðslum í árslok 2023.

Landsbankinn starfrækir útibú í Grindavík og hefur það verið lokað frá 13. nóvember sl. vegna náttúruhamfaranna. Þjónusta við viðskiptavini bankans fer því fram í öðrum útibúum bankans, þjónustuveri og eftir stafrænum dreifileiðum. Starfsfólk bankans sem starfaði í útibúinu Grindavík mun allt halda áfram störfum fyrir bankann, ýmist í öðrum útibúum eða í fjarvinnu.

Útlánaáætla vegna viðskiptavina í Grindavík

Stærstur hluti útlána til fyrirtækja er til ferðaþjónustu og sjávarútvegs og útlán til einstaklinga eru að stærstum hluta íbúðalán með veði í íbúðarhúsnæði í Grindavík. Eftirfarandi tafla sýnir hámarksútlánaáættu bankans gagnvart Grindavík í árslok 2023 eftir tegund viðskiptavina:

Útlánaáætla 31. desember 2023	Bókfært virði	Utan efnahags	Hámarks-útlánaáætla
Opinberir aðilar	-	3	3
Einstaklingar	13.308	608	13.916
Íbúðalán	12.141	-	12.141
Annað	1.167	608	1.775
Fyrirtæki	36.234	4.129	40.363
Samtals	49.542	4.740	54.282

Eftirfarandi tafla sýnir tegundir trygginga að baki framansögðum útlánum. Virði sérhvernir undirliggjandi tryggingar í töflunni getur aldrei verið herra en bókfært brúttóvirði útlána á bak við trygginguna.

Tegundir trygginga 31. desember 2023	Fasteignir*	Skip	Innstæður	Verðbréf	Annað	Samtals
Opinberir aðilar	-	-	-	-	-	0
Einstaklingar	13.147	-	1	-	362	13.510
Íbúðalán	12.735	-	1	-	136	12.872
Annað	412	-	-	-	226	638
Fyrirtæki	16.700	14.439	291	4.363	960	36.753
Samtals	29.847	14.439	292	4.363	1.322	50.263

*Verðmat fasteignanna byggir að mestu leyti á gildandi fasteignamati í árslok 2023 eða áætluðu markaðsvirði. Í flestum tilvikum er brunabótamat fasteigna í Grindavík herra en framangreint verðmat.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

3. Mikilvægt reikningshaldslegt mat og ákvarðanir (framhald)

(b) Virðisrýrnun útlána og krafna (framhald)

Mat á væntu útlánatapi

Talsverð óvissa ríkir um framvindu og endanleg áhrif náttúruhamfaranna. Af því leiðir að óvissa um áhrif á viðskiptavini bankans og þar með lánasafn bankans er þó nokkur. Stjórnvöld hafa gripið til úrræða til að styðja við einstaklinga og fyrirtæki í Grindavík og hafa heitið áframhaldandi stuðningi. Umfang þeirra aðgerða getur haft áhrif á þróun á fjárhagslegri stöðu viðskiptavina bankans. Allar fasteignir á Íslandi eru tryggðar, af Náttúruhamfaratryggingu Íslands, fyrir beinu tjóni af völdum náttúruhamfara.

Bankinn hefur metið þörf á virðisrýrnun vegna náttúruhamfaranna á Reykjaneskaga og hefur fært 1.836 m.kr. í virðisrýrnunarsjóð í árslok 2023. Þar af eru 1.670 m.kr. færðar sem safnframlag til að mæta aukinni áhættu sem almennt mat á virðisrýrnun er ekki talið fanga á fullnægjandi hátt. Mat á safnframlagi byggir á nánari greiningu útlána til viðskiptavina í Grindavík þar sem áhætta er metin eftir útlánaflokkum á grundvelli sameiginlegra áhættuþátta. Matið byggir á sérfræðimati sem horfir til mögulegra áhrifa á greiðslugetu og verðmæti trygginga þar, sem undirbyggjandi eru ólíkar sviðsmyndir varðandi framvindu og alvarleika áhrifa náttúruhamfaranna.

Hagspár

Hagfræðideild Landsbankans útbýr sviðsmyndir með spám um mikilvægar hagstærðir og kynnrir þær fyrir matsteymi bankans. Auk grunnsviðsmyndar eru útbúnaðar tvær frávikasviðsmyndir, jákvæð og neikvæð, þar sem frávikin eru hugsuð út frá áhrifum á virðisrýrnun. Í jákvæðu sviðsmyndinni er hagstærðum hliðrað þannig að útlánatap bankans verði minna en í grunnsviðsmyndinni, í þeirri neikvæðu þannig að útlánatap bankans aukist.

Eftirfarandi tafla sýnir ákveðnar lykil hagstærðir líkansins sem notaðar eru við útreikning á framlagi vegna vænts útlánataps. Á reikningsskiladegi gerir grunnspá Hagfræðideildar Landsbankans ráð fyrir 3,2% vexti í vergrí landsframleiðslu (VLF) á árinu 2023. Spárnar fyrir jákvæða sviðsmynd, grunnsviðsmynd og neikvæða sviðsmynd sýna meðaltalsgildi fyrir næstu 12 mánuði og út spátímann, sem er til meðallangs tíma. Jákvæðu sviðsmyndinni er gefið vægið 10% (31. desember 2022: 15%), grunnsviðsmyndinni er gefið vægið 70% (31. desember 2022: 70%) og neikvæðu sviðsmyndinni er gefið vægið 20% (31. desember 2022: 15%). Sviðsmyndirnar voru samþykktar af matsteymi bankans þann 18. desember 2023.

	Jákvæð sviðsmynd		Grunnsviðsmynd		Neikvæð sviðsmynd	
	Næstu 12 mánuði	Út spátímann	Næstu 12 mánuði	Út spátímann	Næstu 12 mánuði	Út spátímann
31. desember 2023						
Hagvöxtur	7,0%	9,5%	2,1%	2,5%	(2,8%)	(4,6%)
Atvinnuleysi	2,2%	1,2%	3,9%	4,3%	5,5%	7,5%
Stýrivextir	7,0%	2,0%	8,8%	6,2%	10,5%	10,3%
Verðbólga	4,0%	1,0%	6,5%	5,3%	9,1%	9,5%
Gengi Evru	133,1	106,8	149,3	146,5	165,6	186,1
Vísitala íbúðarverðs (breyting milli ára)	11,3%	17,2%	3,9%	4,4%	(3,4%)	(8,4%)
Skuldahlutfall heimilanna	42,5%	31,2%	51,6%	52,6%	60,8%	73,9%
	Jákvæð sviðsmynd		Grunnsviðsmynd		Neikvæð sviðsmynd	
	Næstu 12 mánuði	Út spátímann	Næstu 12 mánuði	Út spátímann	Næstu 12 mánuði	Út spátímann
31. desember 2022						
Hagvöxtur	7,0%	9,2%	2,1%	2,5%	(2,8%)	(4,3%)
Atvinnuleysi	1,6%	1,0%	3,3%	3,4%	4,9%	6,5%
Stýrivextir	4,1%	0,8%	5,6%	4,6%	7,5%	8,5%
Verðbólga	4,4%	(0,2%)	7,0%	4,0%	9,5%	8,1%
Gengi Evru	128,9	98,6	145,0	136,3	161,1	174,0
Vísitala íbúðarverðs (breyting milli ára)	13,1%	17,2%	6,0%	4,4%	(1,2%)	(8,4%)
Skuldahlutfall heimilanna	40,3%	28,2%	49,7%	50,2%	59,1%	72,2%
	2023			2022		
	Jákvæð sviðsmynd	Grunnsviðsmynd	Neikvæð sviðsmynd	Jákvæð sviðsmynd	Grunnsviðsmynd	Neikvæð sviðsmynd
Framlag vegna virðisrýrnunar (áhættustig 1 og áhættustig 2)	4.335	5.882	8.336	3.482	5.439	8.584
Hlutfall útlána í áhættustigi 2	3,7%	4,2%	5,2%	3,1%	3,6%	5,3%

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Mikilvægt reikningshaldslegt mat og ákvarðanir (framhald)

(b) Virðisrýrnun útlána og krafna (framhald)

Hagspár (framhald)

	Fært í reikningsskilum skv. IFRS 9	
	2023	2022
Framlag vegna virðisrýrnunar (áhættustig 1 og áhættustig 2)	6.217	5.615

(c) Mat fjármálagerninga

Gangvirði fjármálagerninga er ákvarðað með matsaðferðum þegar virkur markaður er ekki til staðar eða þar sem skráð verð er ekki tiltækt með öðrum hætti. Í slíkum tilfellum er gangvirði áætlað út frá greinanlegum gögnum fyrir svipaða fjármálagerninga eða með því að beita reiknilíkönunum. Í þeim tilvikum sem greinanleg markaðsgögn eru ekki tiltæk er mat byggt á viðeigandi forsendum. Þegar matsaðferðir (til dæmis reiknilíkön) eru notaðar til að ákvarða gangvirði, eru þær yfirfarnar og endurskoðaðar reglulega, af aðskildum og til þess hæfum rýnendum innan bankans. Öll reiknilíkön eru gæðaprófuð áður en þau eru tekin í gagnid, og stillt af til að tryggja að útkoman endurspegli raunveruleg gögn og samanburðarhæf markaðsverð. Þegar því verður við komið eru einungis notuð greinanleg gögn, en þættir eins og flökt, fylgni og lánsáhætta, hvort sem hún er eigin eða mótaðila, krefjast mats stjórnenda. Breyttar forsendur fyrir þessa þætti geta haft áhrif á skráð gangvirði fjármálagerninga.

(d) Yfirlit yfir fjárfestingum

Stjórnendur beita faglegu mati við ákvörðun á því hvort skilgreiningar á yfirlitum, sjá skýringu 83.1 Dótturfélög og hlutdeild í minnihluta, gefi til kynna að samstæðan stýri fjárfestingu.

4. Breytingar á reikningsskilaaðferðum

Samstæðan hefur ekki átt í viðskiptum sem nýlega innleiddar kröfur reikningsskilaðila hafa áhrif á.

Umbreyting á viðmiðunarvöxtum

Grundvallarbreyting á helstu viðmiðunarvöxtum er að eiga sér stað á heimsvísu. Hún miðar að því að skipta út eða umbreyta millibankavöxtum (e. IBOR) og taka í stað þeirra upp aðra, allt að því áhættulausa, viðmiðunarvexti (e. RFRs).

Árið 2021 var hafist handa við að gera breytingar á skilmálum fjármálagerninga samstæðunnar um millibankavexti þannig að þeir feli í sér nýja viðmiðunarvexti. Samkvæmt breyttum skilmálum getur bankinn ákveðið að skipta viðkomandi millibankavöxtum út fyrir nýja viðmiðunarvexti, ef þeir eru til staðar, eða aðra vexti á millibankamarkaði eða gjaldmiðla- og vaxtaskiptamarkaði.

Í árslok 2023 hafði samstæðan lokið umbreytingunum á millibankavöxtum fyrir allar myntir nema USD, sem var lokið að hluta. Stefnt er að því að ljúka við breytingar á eftirstandandi fjármálagerningum með USD LIBOR vöxtum um haustið 2024. Taflan hér að neðan sýnir hvaða vaxtaviðmið voru notuð í hverri mynt, fyrir og eftir umbreytingarferlið, ásamt stöðu umbreytinganna.

31. desember 2023	Mynt	Vaxtaviðmið fyrir umbreytingu	Vaxtaviðmið eftir umbreytingu	Staða
	CHF	CHF LIBOR	SONAR	Lokið
	GBP	GBP LIBOR	SONIA	Lokið
	EUR	EURIBOR	EURIBOR, €STR	Lokið
	JPY	JPY LIBOR	TONAR	Lokið
	USD	USD LIBOR	SOFR	Í vinnslu

Helsta áhættan sem samstæðan hefur staðið frammi fyrir vegna umbreytinganna er rekstrarlegs eðlis og hefur m.a. falið í sér að endursemjja við viðskiptavinum um lánasamninga í tvíhliða samningsferli, uppfæra samningsbundna skilmála, uppfæra kerfi sem nota millibankavaxtakúrfur og endurskoða rekstrareftirlit sem tengist umbreytingunum og eftirlitsáætlu. Fjárhagsleg áhætta er að mestu bundin við vaxtaáhættu.

Heildarfjárhæð óumbreyttra samninga, þ.m.t. þeirra sem innihalda viðeigandi varaákvæði

Samstæðan fylgist með framgangi umbreytinga á millibankavöxtum í ný vaxtaviðmið með því að yfirfara heildarfjárhæð samninga sinna sem eru í umbreytingarferli og fjárhæðir slíkra samninga sem innihalda viðeigandi varaákvæði. Samstæðan telur samning óumbreyttan þegar vextir samkvæmt samningnum tengjast viðmiði sem á eftir að undirgangast umbreytingu á millibankavöxtum, jafnvel þó samningurinn innihaldi varaákvæði sem kveður á um mögulegt afnám núverandi millibankavaxta (svokallaður „óumbreyttur samningur“).

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

4. Breytingar á reikningsskilaaðferðum (framhald)

Eftirfarandi tafla sýnir heildarfjárhæðir óumbreyttra fjáreigna og þeirra fjáreigna sem innihalda viðeigandi varaákvæði í árslok 2023. Fjárhæðirnar sýna bókfært brúttó kröfuvirði.

31. desember 2023	Heildarfjárhæð samninga með varaákvæði	Heildarfjárhæð óuppfærðra samninga
Útlán og kröfur á viðskiptavini	280.934	755

5. Starfsþættir

Starfsþáttayfirlitið fyrir samstæðuna er birt í samræmi við innri upplýsingagjöf til bankastjóra og framkvæmdastjórn sem bera ábyrgð á ráðstöfun fjármuna til starfsþáttanna, sem og mati á rekstrarárangri þeirra.

Starfsemi bankans er skipt í sjö svið: Einstaklingar, Fyrirtæki, Eignastýring og miðlun, Fjármál, Áhættustýring, Upplýsingatækni og Samskipti og menning. Starfsþættir samstæðunnar samanstanda aftur á móti af fjórum megin viðskiptasviðum og öðrum sviðum. Viðskiptasviðin voru eftirfarandi í lok reikningsskilatímabilsins:

- **Einstaklingssvið** býður einstaklingum ásamt minni og meðalstórum fyrirtækjum utan höfuðborgarsvæðisins, upp á alhliða fjármálaþjónustu og fjármálaráðgjöf. Áhersla er í auknum mæli lögð á stafrænar þjónustuleiðir og sjálfsafgreiðslulausnir, bæði í gegnum netbanka og app bankans, ásamt hefðbundinni þjónustu í gegnum útibúanet bankans og Þjónustuver.
- **Fyrirtækjasvið** býður sveitarfélögum, stofnunum, stærri fyrirtækjum ásamt minni og meðalstórum fyrirtækjum á höfuðborgarsvæðinu upp á fjármálaþjónustu með aukna áherslu á stafrænar þjónustuleiðir og sjálfsafgreiðslulausnir, eins og netbanka fyrirtækja og app bankans.
- **Eignastýring og miðlun** býður upp á þjónustu er snýr að viðskiptum með verðbréf, gjaldeyri, afleiður, auk víðtækrar þjónustu á sviði eignastýringar. Landsbréf hf., dótturfélag bankans, fellur undir starfsþáttuþpgjör Eignastýringar og miðlunar.
- **Fjárstýring og viðskiptavakt** eru einingar innan **Fjármála** sem hafa m.a. með höndum fjármögnun bankans, lausafjárstýringu, verðlagningu fjármagns innan bankans og viðskiptavakt með gjaldeyri, skuldabréf og hlutabréf. Fjárstýring stýrir einnig gengis-, vaxta- og verðtryggingaráhættu bankans, innan þeirra marka sem sett eru í áhættuvilja bankans.

Undir önnur svið falla Fjármál (að undanskildum Fjárstýringu og Viðskiptavakt), Áhættustýring, Upplýsingatækni og Samskipti og menning. Einnig falla þar undir Skrifstofa bankastjóra og Innri endurskoðun.

Jöfnunarfærslur samanstanda af jöfnun innbyrðis viðskipta og rekstrarliðum sem ekki er unnt að heimfæra á starfsþætti.

Stjórnunarkostnaði annarra sviða samstæðunnar er deilt niður á viðeigandi viðskiptasvið á grundvelli undirliggjandi kostnaðarvaka. Kostnaði er deilt út á viðskiptaeiningarnar á markaðsverði. Þjónusta og viðskipti sem önnur svið veita viðskiptaeiningunum eru gerð upp á einingarverði eða eins og um viðskipti milli óskyldra aðila væri að ræða, á grundvelli notkunar eða unninna verka. Tekjuskatti er dreift niður á starfsþætti miðað við gildandi skatthlutfall. Bankaskatti er skipt niður á viðskiptasvið í hlutfalli af skuldum.

Eftirfarandi tafla sýnir fjárhagslega frammistöðu hvers starfsþáttar, eins og þær upplýsingar sem birtar eru í innanhússkýrslum til stjórnenda um hagnað (tap) starfsþátta. Í þessum skýrslum eru allir liðir rekstrarreikningsins birtir nettó en ekki brúttó, þar með talið vaxtatekjur og vaxtagjöld. Verðlagning milli starfsþátta er eins og um væri að ræða viðskipti milli óskyldra aðila.

Tekjur af viðskiptum við hvern einstakan ytri viðskiptavin voru innan við 10% af heildartekjum samstæðunnar á tímabilinu frá 1. janúar 2023 til 31. desember 2023 og á samsvarandi tímabili árið 2022.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

5. Starfsþættir (framhald)

1. janúar - 31. desember 2023	Fjárstýring og						Samtals
	Einstaklings- svið	Fyrirtækja- svið	Eignastýring og miðlun	viðskipta- vakt	Önnur svið	Jöfnunar- færslur	
Hreinar vaxtatekjur	18.944	22.324	513	15.435	385	(42)	57.559
Hreinar þjónustutekjur	3.548	3.062	4.924	(297)	76	(160)	11.153
Hrein virðisbreyting	(1.793)	(1.333)	1	5	-	-	(3.120)
Aðrar tekjur og (gjöld)	99	21	296	7.009	846	(15)	8.256
Rekstrartekjur (gjöld) samtals	20.798	24.074	5.734	22.152	1.307	(217)	73.848
Rekstrargjöld samtals	(7.316)	(3.383)	(2.323)	(938)	(12.170)	172	(25.958)
Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	(920)	(472)	(7)	(882)	(9)	-	(2.290)
Hagnaður (tap) fyrir útskiptingu kostnaðar og skatta	12.562	20.219	3.404	20.332	(10.872)	(45)	45.600
Útskiptur kostnaður	(4.667)	(3.126)	(1.224)	(1.093)	10.110	-	0
Hagnaður (tap) fyrir skatta	7.895	17.093	2.180	19.239	(762)	(45)	45.600
Tekjuskattur	(2.267)	(4.516)	(425)	(5.496)	271	-	(12.433)
Hagnaður (tap) ársins	5.628	12.577	1.755	13.743	(491)	(45)	33.167
Hreinar tekjur (gjöld) vegna ytri viðskipta	34.799	52.112	6.187	(19.869)	836	-	74.065
Hreinar tekjur (gjöld) vegna annarra starfsþátta	(14.001)	(28.038)	(453)	42.021	471	-	0
Rekstrartekjur samtals	20.798	24.074	5.734	22.152	1.307	0	74.065
31. desember 2023							
Eignir samtals	872.537	752.041	11.281	751.659	21.143	(447.885)	1.960.776
Skuldir samtals	817.838	625.602	7.000	637.385	17.082	(447.885)	1.657.022
Úthlutað eigið fé	54.699	126.439	4.281	114.274	4.061		303.754

1. janúar - 31. desember 2022	Fjárstýring og						Samtals
	Einstaklings- svið	Fyrirtækja- svið	Eignastýring og miðlun	viðskipta- vakt	Önnur svið	Jöfnunar- færslur	
Hreinar vaxtatekjur	16.512	19.298	739	9.819	(3)	99	46.464
Hreinar þjónustutekjur	3.394	2.219	5.279	(255)	141	(155)	10.623
Hrein virðisbreyting	(21)	2.497	(1)	(2)	-	-	2.473
Aðrar tekjur og (gjöld)	262	8	(289)	(7.432)	1.169	(25)	(6.307)
Rekstrartekjur (gjöld) samtals	20.147	24.022	5.728	2.130	1.307	(81)	53.253
Rekstrargjöld samtals	(6.560)	(3.210)	(2.026)	(954)	(11.192)	179	(23.763)
Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	(827)	(438)	(7)	(814)	(11)	-	(2.097)
Hagnaður (tap) fyrir útskiptingu kostnaðar og skatta	12.760	20.374	3.695	362	(9.896)	98	27.393
Útskiptur kostnaður	(4.323)	(2.901)	(1.109)	(1.017)	9.350	-	0
Hagnaður (tap) fyrir skatta	8.437	17.473	2.586	(655)	(546)	98	27.393
Tekjuskattur	(2.317)	(4.604)	(992)	(2.637)	154	-	(10.396)
Hagnaður (tap) ársins	6.120	12.869	1.594	(3.292)	(392)	98	16.997
Hreinar tekjur (gjöld) vegna ytri viðskipta	39.310	38.631	5.965	(31.810)	1.238	-	53.334
Hreinar tekjur (gjöld) vegna annarra starfsþátta	(19.163)	(14.609)	(237)	33.940	69	-	0
Rekstrartekjur samtals	20.147	24.022	5.728	2.130	1.307	0	53.334
31. desember 2022							
Eignir samtals	839.566	698.709	10.264	693.941	19.375	(474.831)	1.787.024
Skuldir samtals	788.426	587.080	5.027	585.236	16.995	(474.831)	1.507.933
Úthlutað eigið fé	51.140	111.629	5.237	108.705	2.380		279.091

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Skýringar við rekstrarreikning

6. Hreinar vaxtatekjur

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.5.

	2023			2022		
	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrar- reikning	Samtals	Afskrifað kostnaðar- verð	Gangvirði í gegnum rekstrar- reikning	Samtals
Vaxtatekjur						
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	6.803	-	6.803	2.772	-	2.772
Útlán og kröfur á lánastofnanir	1.803	-	1.803	255	-	255
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	140.677	1.407	142.084	97.570	1.277	98.847
Aðrar vaxtatekjur	42	116	158	116	19	135
Samtals	149.325	1.523	150.848	100.713	1.296	102.009
Vaxtagjöld						
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(867)	-	(867)	(84)	-	(84)
Innlán frá viðskiptavinum	(61.861)	-	(61.861)	(30.649)	-	(30.649)
Lántaka	(22.321)	(3.160)	(25.481)	(20.393)	(477)	(20.870)
Önnur vaxtagjöld	(110)	(2.657)	(2.767)	(66)	(2.604)	(2.670)
Víkjandi lántaka	(2.313)	-	(2.313)	(1.272)	-	(1.272)
Samtals	(87.472)	(5.817)	(93.289)	(52.464)	(3.081)	(55.545)
Hreinar vaxtatekjur	61.853	(4.294)	57.559	48.249	(1.785)	46.464

Samtals námu hreinar vaxtatekjur, reiknaðar með aðferð virkra vaxta, 57.559 milljónum króna á árinu 2023, samanborið við 46.464 milljónir króna á árinu 2022.

7. Hreinar þjónustutekjur

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.6.

	2023			2022		
	Þjónustu- tekjur	Þjónustu- gjöld	Hreinar þjónustu- tekjur	Þjónustu- tekjur	Þjónustu- gjöld	Hreinar þjónustu- tekjur
Markaðsviðskipti	6.136	(674)	5.462	6.188	(717)	5.471
Útlán og ábyrgðir	1.350	-	1.350	1.306	-	1.306
Greiðslukort	6.229	(3.012)	3.217	5.825	(2.967)	2.858
Innheimtu- og greiðsluþjónusta	1.034	(206)	828	964	(196)	768
Annað	1.228	(932)	296	1.060	(840)	220
Samtals	15.977	(4.824)	11.153	15.343	(4.720)	10.623

8. Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.7.

Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	2023	2022
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	6.947	934
Hlutabréf og hlutabréfagerningar	(1.112)	(10.450)
Afleiður og undirliggjandi áhættuvarnir	740	1.473
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	29	7
Hreinn hagnaður af gangvirðisvörn	115	73
Samtals	6.719	(7.963)

Neðangreindar arðstekjur eru skráðar undir liðnum „Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði“ í rekstrarreikningi.

Arðstekjur	2023	2022
Hreinn hagnaður af fjáreignum í veltubók	50	63
Hreinn hagnaður af fjáreignum utan veltubókar	180	131
Samtals	230	194

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

9. Hreinn gengismunur gjaldmiðla

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.8.

Eignir	2023	2022
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	16	49
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	269	229
Hlutabréf og hlutabréfagerningar	(1)	(4)
Afleiðusamningar	(799)	(3.457)
Útlán og kröfur á lánastofnanir	3.030	1.092
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	(5.506)	12.312
Aðrar eignir	(1.509)	(1.204)
Samtals	(4.500)	9.017
Skuldir		
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(202)	-
Innlán frá viðskiptavinum	1.434	(5.894)
Lántaka	2.977	(2.594)
Aðrar skuldir	84	(39)
Víkjandi lántaka	767	(390)
Samtals	5.060	(8.917)
Hreinn gengismunur gjaldmiðla	560	100

Hreinn gengismunur gjaldmiðla sem færður var í rekstrarreikning á árinu 2023 og er til kominn vegna fjármálagerninga sem ekki eru metnir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning nam tapi upp á 3.969 milljóna króna af fjáreignum (2022; 12.249 milljóna króna hagnaði) og hagnaði upp á 5.060 milljóna króna af fjárskuldum (2022: 8.917 milljóna króna tap).

10. Hrein virðisbreyting

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.11 (g).

	2023	2022
Hrein virðisbreyting útlána til viðskiptavina	(2.972)	2.434
Hrein virðisbreyting annarra fjáreigna og skuldbindinga vegna dómsmála	(148)	39
Hrein virðisbreyting fjáreigna	(3.120)	2.473
Hrein virðisbreyting eftir tegund viðskiptavina		
Opinberir aðilar	4	(2)
Einstaklingar	(1.644)	(83)
Fyrirtæki	(1.480)	2.558
Hrein virðisbreyting fjáreigna	(3.120)	2.473

11. Aðrar tekjur og (gjöld)

	Skýringar	2023	2022
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélagum	25	106	233
Hagnaður af sölu rekstrarfjármuna	26	74	401
Hreinar tekjur af fullnustueignum	29	654	547
Annað		143	375
Samtals		977	1.556

12. Laun og launatengd gjöld

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.33.

	2023	2022
Launagreiðslur	12.203	11.096
Framlög í líffeyrissjóði	1.890	1.706
Tryggingagjald	888	837
Sérstakur fjársýsluskattur á laun	769	725
Önnur launatengd gjöld	116	110
Samtals	15.866	14.474
Meðaltal ársverka á árinu	849	843
Ársverk í árslok	817	831

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

13. Annar rekstrarkostnaður

	2023	2022
Hugbúnaður og upplýsingatækni	3.304	2.796
Fasteignir og húsbúnaður	1.073	920
Auglýsingar og markaðssetning	749	692
Rekstrarleiga	40	24
Eftirlitgjöld til Fjármálaeftirlitisins	626	559
Framlag til umboðsmanns skuldara	92	91
Endurskoðun og tengd þjónusta	187	171
Önnur sérfræðiþjónusta	520	526
Afskriftir	1.550	1.425
Framlag í Tryggingarsjóð innstæðueigenda og fjárfesta	-	211
Annar rekstrarkostnaður	1.951	1.874
Samtals	10.092	9.289

Endurskoðun og tengd þjónusta	2023	2022
Endurskoðun og könnun reikningsskila - PwC	138	141
Önnur endurskoðunartengd þjónusta - PwC	32	29
Önnur endurskoðunartengd þjónusta - Aðrir	17	1
Samtals	187	171

Afskriftir	Skýringar	2023	2022
Afskriftir rekstrarfjármuna	26	730	571
Afskriftir óefnislegra eigna	27	318	231
Afskriftir nýtingarréttar leigueignar	39	502	623
Samtals		1.550	1.425

14. Tekjuskattur

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.10.

Tekjuskattur er færður í rekstrarreikning sem hér segir:

	2023	2022
Tekjuskattur til greiðslu	(9.538)	(8.080)
Sérstakur fjársýsluskattur	(2.741)	(2.304)
Mismunur á álöggðum og reiknuðum tekjuskatti fyrra árs	(17)	(5)
Breyting á tímabundnum mismun skatteigna/-skulda	(137)	(7)
Samtals	(12.433)	(10.396)

Reiknaður tekjuskattur af hagnaði (virkur tekjuskattur) er frábrugðinn útreiknuðum tekjuskatti í samræmi við tekjuskattshlutfall lögaðila sem hér segir:

	2023		2022	
Hagnaður fyrir tekjuskatt		45.600		27.393
Tekjuskattur reiknaður út frá skatthlutfalli lögaðila	20,0%	(9.120)	20,0%	(5.479)
Sérstakur fjársýsluskattur	6,0%	(2.741)	8,4%	(2.304)
Óskattskyldar tekjur	(0,1%)	55	(0,5%)	137
Ófrádráttarbær gjöld	1,3%	(610)	10,0%	(2.745)
Annað	0,0%	(17)	0,0%	(5)
Virkur tekjuskattur samtals	27,3%	(12.433)	38,0%	(10.396)

Skýringar við efnahagsreikning

15. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.11 (b).

Samkvæmt alþjóðlega reikningsskilastaðlinum IFRS 9 ber að skipa fjáreignum í flokka sem endurspeglja sjóðstreymiseinkenni þeirra og markmið þess viðskiptalíkans sem fjáreignunum er stýrt eftir. Um mat hvers flokks eftir upphaflega skráningu fer sem hér segir:

- Fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði.
- Fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.
- Fjárskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði.
- Fjárskuldir metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda samstæðunnar í samræmi við IFRS 9 og gangvirði þeirra 31. desember 2023:

31. desember 2023	Skýr.	Bókfært virði					Gangvirði			
		Afskrifað kostnaðarverð	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning		Aðrar fjárskuldir	Samtals	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
			Veltubók	Utan veltubókar						
Fjáreignir metnar á gangvirði										
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	20	-	18.105	130.077	-	148.182	147.255	26	901	148.182
Hlutabréf og hlutabréfagæningar	21	-	7.934	11.078	-	19.012	8.844	-	10.168	19.012
Afleiðusamningar	22	-	7.459	-	-	7.459	-	7.459	-	7.459
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	24	-	15.604	-	-	15.604	-	-	15.604	15.604
		0	49.102	141.155	0	190.257	156.099	7.485	26.673	190.257
Fjáreignir ekki metnar á gangvirði										
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	19	75.350	-	-	-	75.350	-	75.350	-	75.350
Útlán og kröfur á lánastofnanir	23	54.101	-	-	-	54.101	-	54.101	-	54.101
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	24	1.615.290	-	-	-	1.615.290	-	1.598.034	-	1.598.034
Aðrar fjáreignir		5.263	-	-	-	5.263	-	5.263	-	5.263
		1.750.004	0	0	0	1.750.004	0	1.732.748	0	1.732.748
Fjárskuldir metnar á gangvirði										
Afleiðusamningar	22	-	1.533	-	-	1.533	-	1.533	-	1.533
Skortstöður	22	-	1.255	-	-	1.255	1.255	-	-	1.255
		0	2.788	0	0	2.788	1.255	1.533	0	2.788
Fjárskuldir ekki metnar á gangvirði										
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	30	-	-	-	29.968	29.968	-	29.968	-	29.968
Innlán frá viðskiptavinum	31	-	-	-	1.048.537	1.048.537	-	1.048.265	-	1.048.265
Lántaka	32	-	-	-	513.687	513.687	-	498.074	-	498.074
Aðrar fjárskuldir		-	-	-	10.718	10.718	-	10.718	-	10.718
Víkjandi lántaka	35	-	-	-	20.176	20.176	-	19.673	-	19.673
		0	0	0	1.623.086	1.623.086	0	1.606.698	0	1.606.698

15. Flokkun og gangvirði fjáreigna og fjárskulda (framhald)

Taflan hér fyrir neðan sýnir flokkun fjáreigna og fjárskulda samstæðunnar í samræmi við IFRS 9 og gangvirði þeirra 31. desember 2022:

31. desember 2022	Skýr.	Bókfært virði					Gangvirði				
		Afskrifað kostnaðarverð	Gangvirði í gegnum rekstrarreikning			Aðrar fjárskuldir	Samtals	1. þrep	2. þrep	3. þrep	Samtals
			Veltubók	Utan veltubókar							
Fjáreignir metnar á gangvirði											
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	20	-	34.619	90.646	-	125.265	124.228	24	1.013	125.265	
Hlutabréf og hlutabréfagerningar	21	-	7.362	11.744	-	19.106	8.265	-	10.841	19.106	
Afleiðusamningar	22	-	3.073	-	-	3.073	-	3.073	-	3.073	
Útlán og kröfur á viðskiptavini	24	-	17.964	-	-	17.964	-	-	17.964	17.964	
		0	63.018	102.390	0	165.408	132.493	3.097	29.818	165.408	
Fjáreignir ekki metnar á gangvirði											
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	19	42.216	-	-	-	42.216	-	42.216	-	42.216	
Útlán og kröfur á lánastofnanir	23	28.621	-	-	-	28.621	-	28.621	-	28.621	
Útlán og kröfur á viðskiptavini	24	1.526.396	-	-	-	1.526.396	-	1.511.209	-	1.511.209	
Aðrar fjáreignir		5.895	-	-	-	5.895	-	5.895	-	5.895	
		1.603.128	0	0	0	1.603.128	0	1.587.941	0	1.587.941	
Fjárskuldir metnar á gangvirði											
Afleiðusamningar	22	-	1.478	-	-	1.478	-	1.478	-	1.478	
		0	1.478	0	0	1.478	0	1.478	0	1.478	
Fjárskuldir ekki metnar á gangvirði											
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	30	-	-	-	6.634	6.634	-	6.634	-	6.634	
Innlán frá viðskiptavinum	31	-	-	-	967.863	967.863	-	967.507	-	967.507	
Lántaka	32	-	-	-	476.864	476.864	-	465.185	-	465.185	
Aðrar fjárskuldir		-	-	-	9.714	9.714	-	9.714	-	9.714	
Víkjandi lántaka	35	-	-	-	21.753	21.753	-	22.153	-	22.153	
		0	0	0	1.482.828	1.482.828	0	1.471.193	0	1.471.193	

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

16. Gangvirði fjáreigna og fjárskulda

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.11 (f).

Ákvörðunarferli verðmats

Áhættu- og fjármálanefnd bankans hefur eftirlit með heildaráhættu samstæðunnar og er ábyrg fyrir gangvirðismati fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 2. og 3. þrep. Verðmatsnefnd bankans leggur verðmat fyrir áhættu- og fjármálanefnd til samþykktar. Verðmatsnefndin er skipuð fulltrúum frá Áhættustýringu, Fjárstýringu og Fjárhagsdeild. Verðmatsnefndin fundar mánaðarlega til að verðmeta fjáreignir og fjárskuldir í 2. og 3. þrepi.

Flutningur á milli þrepa

Á árunum 2023 og 2022 voru engar tilfærslur á milli þrepa 1, 2 og 3. Taflan hér fyrir neðan sýnir afstemmingu á mati á gangvirði í 3. þrepi fyrir árin 2023 og 2022:

	Skuldabréf	Hlutabréf	Útlán og kröfur á viðskiptavini	Samtals fjáreignir
1. janúar - 31. desember 2023				
Bókfært virði 1. janúar 2023	1.013	10.841	17.964	29.818
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	44	(906)	29	(833)
Hreinn gengismunur gjaldmiðla	-	-	(78)	(78)
Kaup	28	1.129	220.048	221.205
Sala	(200)	(743)	-	(943)
Uppgjör	16	-	(222.359)	(222.343)
Móttækinn arður	-	(153)	-	(153)
Bókfært virði 31. desember 2023	901	10.168	15.604	26.673
1. janúar - 31. desember 2022				
Bókfært virði 1. janúar 2022	467	20.594	22.142	43.203
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	31	(9.990)	7	(9.952)
Hreinn gengismunur gjaldmiðla	(3)	1	56	54
Kaup	583	565	272.575	273.723
Sala	-	(132)	-	(132)
Uppgjör	(65)	-	(276.816)	(276.881)
Móttækinn arður	-	(197)	-	(197)
Bókfært virði 31. desember 2022	1.013	10.841	17.964	29.818

Eftirfarandi tafla sýnir þá liði rekstrarreiknings samstæðunnar sem hagnaður (tap) var fært á vegna fjáreigna og fjárskulda sem flokkaðar eru í 3. þrep og voru í eigu samstæðunnar í árslok 2023 og 2022:

	Skuldabréf	Hlutabréf	Útlán og kröfur á viðskiptavini	Samtals
1. janúar - 31. desember 2023				
Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði innleyst	9	277	29	315
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði óinnleyst	35	(1.258)	-	(1.223)
Hreinn gengismunur gjaldmiðla	-	-	(78)	(78)
Samtals	44	(981)	(49)	(986)
1. janúar - 31. desember 2022				
Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði innleyst	10	164	7	181
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði óinnleyst	21	(10.155)	-	(10.134)
Hreinn gengismunur gjaldmiðla	(2)	1	56	55
Samtals	29	(9.990)	63	(9.898)

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

17. Ógreinanlegar forsendur í gangvirðismati

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.11 (f).

Í eftirfarandi töflu eru teknar saman virðismatsaðferðir ásamt verulegum ógreinanlegum lykilorðum sem notaðar eru við mat á gangvirði fjáreigna og skulda sem flokkaðar eru í 3. þrep 31. desember 2023 og 31. desember 2022. Mörk forsenda gefa til kynna hæsta og lægsta gildi sem notuð eru í virðismatinu og endurspeglja þannig aðeins einkenni gerninganna en ekki óvissustigið í virðismati þeirra.

31. desember 2023	3 þrep Ógreinanlegar lykilorð Eignir forsendur	Verðmatsaðferð	Efri	Neðri	Hagstæð	Óhagstæð
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum vöxtum	15 Væntar endurheimtur	Sjá #1 að neðan	5%	-5%	1	(1)
	886 Verð markaðsskuldabréfa	Sjá #1 að neðan	5%	-5%	44	(44)
Hlutabréf og hlutabréfagerningar						
Hlutabréf - Utan veltubókar	10.168 Verð fjármálagjöninga	Sjá #2 að neðan	5%	-5%	836	(849)
Útlán og kröfur á viðskiptavini	15.604 Líkur á vanefndum	Sjá #3 að neðan	1%	-1%	5	(19)
Samtals	26.673				886	(913)

31. desember 2022	3 þrep Ógreinanlegar lykilorð Eignir forsendur	Verðmatsaðferð	Efri	Neðri	Hagstæð	Óhagstæð
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum vöxtum	16 Væntar endurheimtur	Sjá #1 að neðan	5%	-5%	1	(1)
	997 Verð markaðsskuldabréfa	Sjá #1 að neðan	5%	-5%	50	(50)
Hlutabréf og hlutabréfagerningar						
Hlutabréf - Utan veltubókar	10.841 Verð fjármálagjöninga	Sjá #2 að neðan	5%	-5%	819	(819)
Útlán og kröfur á viðskiptavini	17.964 Líkur á vanefndum	Sjá #3 að neðan	1%	-1%	10	(13)
Samtals	29.818				880	(883)

Frekari lýsing á fjármálagerningum sem flokkaðir eru í 3. þrep er eftirfarandi:

1. Gangvirði skuldabréfa fyrirtækja og krafna á fjármálastofnanir í slitameðferð og annarra illseljanlegra eigna er metið á grundvelli væntra endurheimtna. Einnig er miðað við verð í nýlegum viðskiptum.

2. Hlutabréf og hlutabréfagerningar flokkuð sem eignir í 3. þrepi eru óskráð og ekki til viðskipta á virkum markaði og lúta því ógreinanlegum forsendum við mat á gangvirði. Í verðmatsaðferðum eða í forsendum við mat á gangvirði fjárfestinga í hlutabréfum og hlutabréfagerningum er almennt stuðst við sjóðstreymi, samanburð við kennitölur sambærilegra fyrirtækja, innra virði að teknu tilliti til seljanleikafrádrags, greiningu á fjárhagsstöðu og frammistöðu eða horfur og nýleg viðskipti.

3. Útlán og kröfur á viðskiptavini sem metnar eru á gangvirði í gegnum rekstarreikning eru flokkuð sem eignir í 3. þrepi. Matsaðferðin byggist á mikilvægum ógreinanlegum forsendum þar sem útlán og kröfur eru óskráð og ekki til viðskipta á virkum markaði. Verðmatsaðferðin styðst við fyrirliggjandi markaðsupplýsingar á borð við vaxta- og verðbólguáhrif, gjaldþrotalíkur og seljanleikaálag.

18. Vænt útlánatap

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.11.

	31.12.2023			
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	Samtals
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka	-	-	-	0
Útlán til viðskiptavina	(3.670)	(2.122)	(5.582)	(11.374)
Aðrar fjáreignir	(47)	-	(1)	(48)
Vænt útlánatap fjáreigna utan efnahags	(379)	(46)	(104)	(529)
Samtals	(4.096)	(2.168)	(5.687)	(11.951)

	31.12.2022			
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	Samtals
Handbært fé og innstæður hjá Seðlabanka	(1)	-	-	(1)
Útlán til viðskiptavina	(3.539)	(1.558)	(4.898)	(9.995)
Aðrar fjáreignir	(48)	-	(4)	(52)
Vænt útlánatap fjáreigna utan efnahags	(467)	(51)	(107)	(625)
Samtals	(4.055)	(1.609)	(5.009)	(10.673)

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

19. Sjóður og innstæður í Seðlabanka

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.12.

	2023	2022
Handbært fé	5.052	4.986
Óbundnar innstæður í Seðlabanka	44.602	25.891
Samtals handbært fé og óbundnar innstæður í Seðlabanka	49.654	30.877
Almenn bindiskylda við Seðlabanka - föst bindiskylda	23.797	10.960
Sjóður og innstæður sem settar hafa verið að veði við Seðlabankann	1.899	379
Samtals bundnar innstæður í Seðlabanka	25.696	11.339
Samtals sjóður og innstæður í Seðlabanka	75.350	42.216

20. Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.13.

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	2023			2022		
	Veltubók	Utan veltubókar	Samtals	Veltubók	Utan veltubókar	Samtals
Innlend						
Skráð	15.138	53.178	68.316	34.619	48.688	83.307
Óskráð	-	1.443	1.443	-	1.894	1.894
	15.138	54.621	69.759	34.619	50.582	85.201
Erlend						
Skráð	2.967	75.456	78.423	-	40.064	40.064
	2.967	75.456	78.423	0	40.064	40.064
Skuldabréf samtals	18.105	130.077	148.182	34.619	90.646	125.265

Skuldabréf eru flokkuð sem „innlend“ eða „erlend“ eftir því í hvaða landi útgefandinn er skráður.

21. Hlutabréf og hlutabréfagningar

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.14.

Hlutabréf og hlutabréfagningar	2023			2022		
	Veltubók	Utan veltubókar	Samtals	Veltubók	Utan veltubókar	Samtals
Innlend						
Skráð	7.374	366	7.740	7.286	359	7.645
Óskráð	-	10.429	10.429	32	11.064	11.096
	7.374	10.795	18.169	7.318	11.423	18.741
Erlend						
Skráð	560	258	818	44	296	340
Óskráð	-	25	25	-	25	25
	560	283	843	44	321	365
Hlutabréf samtals	7.934	11.078	19.012	7.362	11.744	19.106

Hlutabréf eru flokkuð sem „innlend“ eða „erlend“ eftir því í hvaða landi útgefandinn er skráður.

Hluti af fjárfestingum bankans í hlutabréfum samanstanda af sérhæfðum fjárfestingum í einkaframtakssjóðum sem eru settir á stofn á þeim forsendum að þeir verði leystir upp innan ákveðins tímaramma (fyrirfram ákveðinn líftími). Innan líftíma hvers sjóðs er skilgreint ákveðið fjárfestingartímabil þar sem sjóðurinn leitar álitlegra fjárfestinga og dregur á áskriftarloforð hluthafa sinna, þ.m.t. bankans, og í kjölfar þess fylgir umbreytingarskeið þar sem sjóðurinn kemur á virðisaukandi breytingum fyrir fyrirtækin sem hann hefur fjárfest í. Þegar líftíma viðkomandi sjóðs lýkur er sjóðnum lokað, hann leystur upp og hluthafar innleysa fjárfestingu sína.

Þann 31. desember 2023 nema útstandandi skuldbindingar samstæðunnar vegna fjárfestingarloforða í hlutabréfum 441 milljónum króna (31. desember 2022: 1.020 milljónum króna) alls í sex félögum (31. desember 2022: sex félög). Félögnum sem samstæðan fjárfestir í ber skylda til að ráðstafa andvirði sölu eigna aftur til hluthafa.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

22. Afleiðusamningar og skortstöður

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.15.

Veltubók

	2023			2022		
	Samnings- fjárhæð	Gangvirði Eignir	Skuldir	Samnings- fjárhæð	Gangvirði Eignir	Skuldir
Gjaldeyrisafleiður						
Framvirkir gjaldeyrissamningar	48.317	319	378	49.544	1.471	182
Gjaldmiðlavaxtaskiptasamningar	-	-	-	734	76	-
	48.317	319	378	50.278	1.547	182
Vaxtaafleiður						
Vaxtaskiptasamningar	-	-	-	1.071	-	4
Heildarskiptasamningar	5.458	16	7	29.981	57	10
	5.458	16	7	31.052	57	14
Hlutabréfaafleiður						
Framvirkir hlutabréfasamningar	276	1	1	185	27	-
Heildarskiptasamningar	100	-	260	4.403	161	61
Hlutabréfavalréttir	63	-	5	40	-	-
	439	1	266	4.628	188	61
Samtals afleiðusamningar	54.214	336	651	85.958	1.792	257
Skortstöður						
Skráð skuldabréf	1.501	-	1.255	-	-	-
Samtals skortstöður	1.501	0	1.255	0	0	0
Samtals	55.715	336	1.906	85.958	1.792	257

Áhættuvarnir

	2023			2022		
	Samnings- fjárhæð	Gangvirði Eignir	Skuldir	Samnings- fjárhæð	Gangvirði Eignir	Skuldir
Gjaldeyrisafleiður						
Framvirkir gjaldeyrissamningar	71.020	2.454	304	62.427	1.277	311
	71.020	2.454	304	62.427	1.277	311
Vaxtaafleiður						
Vaxtaskiptasamningar	2.000	-	578	3.071	4	590
	2.000	0	578	3.071	4	590
Afleiður vegna gangvirðisvarna						
Vaxtaskiptasamningar	90.054	4.669	-	45.450	-	320
	90.054	4.669	0	45.450	0	320
Samtals afleiðusamningar	163.074	7.123	882	110.948	1.281	1.221
Samtals afleiðusamningar og skortstöður	218.789	7.459	2.788	196.906	3.073	1.478

Afleiðusamningar vegna gangvirðisvarna

Eins og er beitt samstæðan áhættuvarnarreikningsskilum einungis fyrir gangvirðisvarnir fastra vaxta á lántökum. Samstæðan tilgreinir vaxtaskiptasamninga sem áhættuvarnargerninga á móti lántökum í evrum sem bera fasta vexti. Vaxtaskiptasamningarnir eru með samsvarandi greiðslufæði og lántökurnar en samkvæmt vaxtaskiptasamningunum greiðir samstæðan breytilega vexti og fær greidda fasta vexti. Vaxtaskiptasamningarnir verja þannig gegn fastvaxtaáhættunni af lántökunum.

Við mælingu á skilvirkni hverrar varnar er framkvæmd línuleg aðhvarfsgreining. Skoðað er sambandið á milli daglegra breytinga á gangvirði vaxtaskiptasamnings annars vegar og lántöku hins vegar.

Á tímabilinu 1. janúar til 31. desember 2023 var hallatala aðhvarfslínunnar í öllum tilvikum á milli 0,91 og 0,98 (m.v. 95% öryggisbil) og aðhvarfsstuðullinn að minnsta kosti 1,00 (R^2). Á sama tímabili 2022 var hallatala aðhvarfslínunnar í öllum tilvikum á milli 0,89 og 0,93 (m.v. 95% öryggisbil) og aðhvarfsstuðullinn að minnsta kosti 0,86 (R^2). Sambandið mælist innan marka á árinu 2023 og á árinu 2022.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

22. Afleiðusamningar og skortstöður (framhald)

Afleiðusamningar vegna gangvirðisvarna (framhald)

	Gjalddagi				Gangvirði áhættuvarna		Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum sem notaður er við útreikning á skilvirkni áhættuvarnarsambandsins
	Nafnverðs- fjárhæð	3-12 mánuðir	1-5 ár	>5 ár	Eignir	Skuldir	
31. desember 2023							
Vaxtaskiptasamningar - EUR	-	-	-	-	-	-	322
Vaxtaskiptasamningar - EUR	45.027	-	45.027	-	1.669	-	1.685
Vaxtaskiptasamningar - EUR	45.027	-	45.027	-	3.000	-	2.985
Samtals	90.054	0	90.054	0	4.669	0	4.992
Meðaltal fastra vaxta - EUR			5,31%				

	Bókfært virði hins áhættuvarða		Uppsöfnuð áhrif hins áhættuvarða í áhættuvarnarsambandinu		Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum sem notaður er við útreikning á skilvirkni áhættuvarnarsambandsins
	Eignir	Skuldir	Eignir	Skuldir	
31. desember 2023					
LBANK 1.00 5/23	-	-	-	-	(301)
LBANK 6.375 3/27	-	46.671	-	955	(1.623)
LBANK 4.25 3/28 CB	-	47.945	-	1.534	(2.953)
Samtals óveðtryggð skuldabréf í áhættuvarnarsambandi undir EMTN útgáfu	0	94.616	0	2.489	(4.877)

	Gjalddagi				Gangvirði áhættuvarna		Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum sem notaður er við útreikning á skilvirkni áhættuvarnarsambandsins
	Nafnverðs- fjárhæð	Allt að 3 mánuðir	1-5 ár	>5 ár	Eignir	Skuldir	
31. desember 2022							
Vaxtaskiptasamningar - EUR	45.450	45.450	-	-	-	320	(1.072)
Samtals	45.450	45.450	0	0	0	320	(1.072)
Meðaltal fastra vaxta - EUR		1,00%					

	Bókfært virði hins áhættuvarða		Uppsöfnuð áhrif hins áhættuvarða í áhættuvarnarsambandinu		Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum sem notaður er við útreikning á skilvirkni áhættuvarnarsambandsins
	Eignir	Skuldir	Eignir	Skuldir	
31. desember 2022					
LBANK 1.375 3/22	-	-	-	-	253
LBANK 1.00 5/23	-	45.283	453	-	892
Samtals óveðtryggð skuldabréf í áhættuvarnarsambandi undir EMTN útgáfu	0	45.283	453	0	1.145

23. Útlán og kröfur á lánastofnanir

Sjá reikningskilaaðferð í skýringu 83.19.

	2023	2022
Bankareikningar hjá lánastofnunum	17.821	21.759
Peningamarkaðslán	35.164	5.836
Önnur útlán	1.116	1.026
Virðisrýrnunarsjóður	-	-
Samtals	54.101	28.621

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

24. Útlán og kröfur á viðskiptavini

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.19.

	2023	2022
Útlán og kröfur á viðskiptavini á afskrifuðu kostnaðarverði	1.626.664	1.536.391
Virðisrýrnunarsjóður	(11.374)	(9.995)
Samtals	1.615.290	1.526.396
Útlán og kröfur á viðskiptavini á gangvirði í gegnum rekstrarreikning	15.604	17.964
Samtals	1.630.894	1.544.360

Útlán og kröfur á viðskiptavini á afskrifuðu kostnaðarverði

	2023			2022		
	Brúttó bókfært virði	Virðisrýrnunarsjóður	Bókfært virði	Brúttó bókfært virði	Virðisrýrnunarsjóður	Bókfært virði
Opinberir aðilar	11.453	(4)	11.449	10.525	(6)	10.519
Einstaklingar	821.480	(2.382)	819.098	791.342	(1.327)	790.015
Íbúðalán	732.230	(1.246)	730.984	705.819	(563)	705.256
Annað	89.250	(1.136)	88.114	85.523	(764)	84.759
Fyrirtæki	793.731	(8.988)	784.743	734.524	(8.662)	725.862
Samtals	1.626.664	(11.374)	1.615.290	1.536.391	(9.995)	1.526.396

Frekari upplýsingar um útlán og kröfur á viðskiptavini er að finna í skýringum um áhættustýringu í þessum ársreikningi.

25. Fjárfesting í hlutdeildarfélögum

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.3.

Hlutdeild samstæðunnar í helstu hlutdeildarfélögum	2023	2022
Greiðslumiðlun Íslands ehf. Katrínartúni 4, Reykjavík	47,9%	47,9%
Keahótel ehf. Hafnarstræti 94, 600 Akureyri*	0,0%	35,0%
Reiknistofa bankanna hf. Dalvegi 30, Kópavogur	37,1%	37,1%

*Endurflokkað yfir í eignir haldið til sölu

Fjárfesting í hlutdeildarfélögum sem færðar eru samkvæmt hlutdeildaraðferð	2023	2022
Bókfært virði í upphafi árs	1.815	1.722
Sala	-	(242)
Hlutdeild í hagnaði hlutdeildarfélaga með hlutdeildaraðferð	106	233
Greiddur arður	(72)	(48)
Hagnaður af sölu hlutdeildarfélags	-	150
Samtals	1.849	1.815

Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum sem færð eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning	2023	2022
Bókfært virði í lok árs	-	135
Samtals	0	135
Samtals	1.849	1.950

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

26. Rekstrarfjármunir

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.20.

	2023			2022		
	Innréttingar tækja-búnaður og			Innréttingar tækja-búnaður og		
	Fasteignir	bifreiðar	Samtals	Fasteignir	bifreiðar	Samtals
Bókfært virði í upphafi árs	11.356	1.704	13.060	11.235	1.784	13.019
Viðbætur á árinu	1.236	1.214	2.450	4.508	443	4.951
Selt á árinu	-	(12)	(12)	(4.336)	(3)	(4.339)
Afskriftir	(169)	(561)	(730)	(51)	(520)	(571)
Bókfært virði 31. desember	12.423	2.345	14.768	11.356	1.704	13.060
Bókfært brúttó virði alls	13.416	8.330	21.746	12.180	7.128	19.308
Uppsafnaðar afskriftir	(993)	(5.985)	(6.978)	(824)	(5.424)	(6.248)
Bókfært virði 31. desember	12.423	2.345	14.768	11.356	1.704	13.060
Afskriftarhlutföll	2-4%	10-33%		2-4%	10-33%	
Opinbert verðmat fasteigna				2023	2022	
Fasteignamat				10.240	7.175	
Brunabótamat				10.911	10.163	

27. Óefnislegar eignir

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.21.

	2023		2022	
	Vél- og hugbúnaðarleyfi		Vél- og hugbúnaðarleyfi	
		Samtals		Samtals
Bókfært virði í upphafi árs	1.729	1.729	1.781	1.781
Viðbætur á árinu	61	61	179	179
Afskriftir	(318)	(318)	(231)	(231)
Bókfært virði 31. desember	1.472	1.472	1.729	1.729
Bókfært brúttó virði alls	5.683	5.683	5.621	5.621
Uppsafnaðar afskriftir	(4.211)	(4.211)	(3.892)	(3.892)
Bókfært virði 31. desember	1.472	1.472	1.729	1.729
Afskriftarhlutföll	20-33%	20-33%	20-33%	20-33%

28. Aðrar eignir

	Skýring	2023	2022
Óuppgerð verðbréfavíðskipti		2.205	2.396
Víðskiptakröfur		1.160	1.578
Nýtingarréttur leigueignar	39	1.898	1.921
Ýmsar eignir		1.565	1.241
Samtals		6.828	7.136

29. Eignir og skuldir vegna eigna í sölumeðferð

Eignir í sölumeðferð

	2023	2022
Fullnustueignir	201	451
Eignir dótturfélaga sem flokkaðar eru til sölu	660	57
Samtals	861	508

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

29. Eignir og skuldir vegna eigna í sölumeðferð (framhald)

Fullnustueignir

Fullnustueignir eru aðallega fastafjármunir sem samstæðan hefur eignast við að ganga að veðum fyrir útlánum og kröfum. Það er stefna samstæðunnar að selja slíkar eignir fljótt og á skipulegan hátt. Samstæðan notar almennt ekki fullnustueignir sem eru ekki fjáreignir í eigin þágu. Fullnustueignir eru skráðar annað hvort sem eignir bankans eða dótturfélagsins Hamla ehf.

Fullnustueignir	2023	2022
Fasteignir og lóðir	261	507
Tækjabúnaður og bifreiðar	-	1
Hlutdeildarfélag	600	-
Samtals	861	508

Fullnustueignir	2023	2022
Bókfært virði í upphafi árs	508	905
Innheimt á árinu	87	296
Selt á árinu	(431)	(1.290)
Fært af hlutdeildarfélagi á eignir til sölu	600	-
Niðurfærsla og söluhagnaður eigna	97	597
Bókfært virði 31. desember	861	508

Skuldir vegna eigna í sölumeðferð

	2023	2022
Skuldir eignasamstæðna sem flokkaðar eru til sölu	-	-
Samtals	0	0

30. Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.22.

	2023	2022
Skuldir og endurkaupasamningar við Seðlabanka	119	107
Skuldir við lánastofnanir	29.849	6.527
Samtals	29.968	6.634

31. Innlán frá viðskiptavinum

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.22.

	2023	2022
Óbundin innlán	712.145	657.999
Bundin innlán	336.392	309.864
Samtals	1.048.537	967.863

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

32. Lántaka

Sjá reikningskilaaðferð í skýringu 83.23.

Veðtryggð lántaka

Gjaldmiðill, útistandandi höfuðstóll	Loka- gjaldddagi	Greiðslu- skilmálar	Vaxtakjör	31.12.2023	31.12.2022
LBANK CB 23, ISK 35.820 milljónir	23.11.2023	Á lokadegi	Fastir 5,0%	-	44.867
LBANK CBI 24, ISK 38.080 milljónir	15.11.2024	Á lokadegi	Fastir 3,0%, CPI-indexed	52.712	49.045
LBANK CB 25, ISK 39.660 milljónir	17.09.2025	Á lokadegi	Fastir 3,4%	39.704	38.502
LBANK CBI 26, ISK 11.120 milljónir	20.11.2026	Á lokadegi	Fastir 1,5%, CPI-indexed	14.373	13.355
LBANK CB 27, ISK 35.280 milljónir	20.09.2027	Á lokadegi	Fastir 4,6%	32.752	13.308
LBANK CBI 28, ISK 50.200 milljónir	04.10.2028	Á lokadegi	Fastir 3,0%, CPI-indexed	71.432	64.137
LBANK 4.25 3/28 CB, EUR 300 milljónir*	16.03.2028	Á lokadegi	Fastir 4,25%	47.945	-
LBANK CB 29, ISK 8.760 milljónir	27.09.2029	Á lokadegi	Fastir 8,2%	8.853	-
Sértryggð skuldabréf samtals				267.771	223.214
				31.12.2023	31.12.2022
Önnur veðtryggð lántaka				5.060	-
Önnur veðtryggð lántaka samtals				5.060	-
Veðtryggð lántaka samtals				272.831	223.214

Óveðtryggð lántaka

Gjaldmiðill, útistandandi höfuðstóll	Loka- gjaldddagi	Greiðslu- skilmálar	Vaxtakjör	31.12.2023	31.12.2022
LBANK 1.00 05/23, EUR 300 milljónir*	30.05.2023	Á lokadegi	Fastir 1,0%	-	45.283
LBANK FLOAT 10/23, NOK 248 milljónir	19.10.2023	Á lokadegi	NIBOR + 1,55%	-	7.271
LBANK FLOAT 10/23, SEK 460 milljónir	19.10.2023	Á lokadegi	STIBOR + 1,55%	-	6.850
LBANK FLOAT 01/24, SEK 850 milljónir	19.01.2024	Á lokadegi	STIBOR + 0,65%	11.574	11.626
LBANK 0.5 5/24, EUR 168 milljónir	20.05.2024	Á lokadegi	Fastir 0,5%	25.266	45.513
LBANK FLOAT 08/24, NOK 300 milljónir	12.08.2024	Á lokadegi	NIBOR + 2,0%	4.047	4.347
LBANK FLOAT 01/25, NOK 500 milljónir	20.01.2025	Á lokadegi	NIBOR + 0,79%	6.757	7.254
LBANK FLOAT 01/25, SEK 850 milljónir	20.01.2025	Á lokadegi	STIBOR + 0,8%	11.571	11.626
LBANK 0.375 5/25 GB, EUR 300 milljónir	23.05.2025	Á lokadegi	Fastir 0,375%	45.004	45.336
LBANK FLOAT 08/25, NOK 350 milljónir	18.08.2025	Á lokadegi	NIBOR + 2,35%	4.716	5.069
LBANK FLOAT 08/25, NOK 1.000 milljónir	21.08.2025	Á lokadegi	NIBOR + 3,05%	13.473	-
LBANK FLOAT 08/25, SEK 450 milljónir	25.08.2025	Á lokadegi	STIBOR + 3,5%	6.101	-
LBANK 0.75 5/26 GB, EUR 300 milljónir	25.05.2026	Á lokadegi	Fastir 0,75%	45.023	45.360
LBANK 6.375 3/27, EUR 300 milljónir*	12.03.2027	Á lokadegi	Fastir 6,375%	46.671	-
Óveðtryggð skuldabréf samtals				220.203	235.535
				31.12.2023	31.12.2022
Önnur óveðtryggð lántaka				20.653	18.115
Önnur óveðtryggð lántaka samtals				20.653	18.115
Óveðtryggð lántaka samtals				240.856	253.650

Lántaka 31. desember 2023 samtals

513.687 476.864

* Samstæðan beitir áhættuvarnarreikningskilum gagnvart þessari skuldabréfaútgáfu og notar í þeim tilgangi ákveðna vaxtaskiptasamninga í erlendri mynt sem áhættuvörn, sjá skýringu 22. Vaxtaskiptasamningarnir verja áhættu samstæðunnar gagnvart breytingum á gangvirði þessara fastvaxta skuldabréfa í evrum sem stafa af breytingum á vaxtastigi. Samstæðan beitir gangvirðisvörn í áhættuvarnarreikningskilum gagnvart áhættuvarnarsambandinu.

☑ Falla undir sjálfbæra fjármálaumgjörð bankans.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

32. Lántaka (framhald)

Breyting á skuldum vegna fjármögnunarahreyfinga

	1.1.2023	Hreyfingar sem hafa ekki áhrif á greiðsluflæði				31.12.2023
		Greiðsluflæði	Áfallnir vextir	Gengismunur	Gangvirðisbreyting	
Veðtryggð skuldabréf	223.214	(21.077)	17.689	-	-	219.826
Veðtryggð skuldabréf í áhættuvarnarsambandi	-	43.282	1.364	346	2.953	47.945
Önnur veðtryggð lántaka	-	5.689	(7)	(622)	-	5.060
Óveðtryggð skuldabréf	190.252	(15.356)	2.102	(3.466)	-	173.532
Óveðtryggð skuldabréf í áhættuvarnarsambandi	45.283	(4.839)	3.053	1.250	1.924	46.671
Önnur óveðtryggð lántaka	18.115	1.649	1.374	(485)	-	20.653
Víkjandi lán	21.753	(3.189)	2.379	(767)	-	20.176
Samtals	498.617	6.159	27.954	(3.744)	4.877	533.863

	1.1.2022	Hreyfingar sem hafa ekki áhrif á greiðsluflæði				31.12.2022
		Greiðsluflæði	Áfallnir vextir	Gengismunur	Gangvirðisbreyting	
Veðtryggð skuldabréf	217.887	(12.346)	17.673	-	-	223.214
Óveðtryggð skuldabréf	181.905	6.165	2.031	151	-	190.252
Óveðtryggð skuldabréf í áhættuvarnarsambandi	66.470	(21.433)	572	819	(1.145)	45.283
Önnur óveðtryggð lántaka	19.780	(3.866)	577	1.624	-	18.115
Víkjandi lán	20.785	(694)	1.272	390	-	21.753
Samtals	506.827	(32.174)	22.125	2.984	(1.145)	498.617

33. Skatteign og skattskuld

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.10.

	2023		2022	
	Eignir	Skuldir	Eignir	Skuldir
Skattskuldir	-	14.509	-	12.480
Tekjuskattskuldbinding	-	138	-	-
Skattar í efnahagsreikningi	0	14.647	0	12.480

Bókfærð frestuð skatteign (skattskuld) tengist eftirfarandi liðum:

	2023			2022		
	Eignir	Skuldir	Nettó	Eignir	Skuldir	Nettó
Rekstrarfjármunir	-	(162)	(162)	-	(95)	(95)
Óefnislegar eignir	-	(141)	(141)	-	(157)	(157)
Gengistryggðar eignir og skuldir	-	(634)	(634)	-	(487)	(487)
Frestaður gengismunur	34	-	34	-	(10)	(10)
Aðrar eignir og skuldir	764	-	764	748	-	748
Yfirfæranlegt skattalegt tap	1	-	1	1	-	1
	799	(937)	(138)	749	(749)	0
Jöfnun skatteignar á móti skattskuld	(799)	799	0	(749)	749	0
Samtals skattskuld	0	(138)	(138)	0	0	0

Frestuð skatteign (skattskuld) er reiknuð út frá skattaprósentum og skattalögum sem voru í gildi í lok árs 2023, en þá var tekjuskattshlutfall lögaðila 20% (2022: 20%).

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

33. Skatteign og skattskuld (framhald)

Breytingar á tímabundnum mismun á árinu voru eftirfarandi:

	Bókfært í rekstrarreikningi			Bókfært í rekstrarreikningi		
	Staða 1.1.2023	Tekjur (gjöld)	Staða 31.12.2023	Staða 1.1.2022	Tekjur (gjöld)	Staða 31.12.2022
Rekstrarfjármunir	(95)	(67)	(162)	(111)	16	(95)
Ófnilslegar eignir	(157)	16	(141)	(180)	23	(157)
Gengistryggðar eignir og skuldir	(487)	(147)	(634)	(536)	49	(487)
Frestaður gengismunur	(10)	44	34	92	(102)	(10)
Aðrar eignir og aðrar skuldir	748	16	764	745	3	748
Yfirfæranlegt skattalegt tap	1	-	1	5	(4)	1
Samtals	0	(138)	(138)	15	(15)	0

34. Aðrar skuldir

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.25.

	Skýring	2023	2022
Óuppgerð verðbréfavíðskipti		6.723	6.141
Fjármagnstekjuskattur		8.884	4.440
Víðskiptaskuldir		1.939	1.484
Hlutdeild minnihluta - sjóðir		2.020	433
Leiguskuldbinding	39	2.056	2.089
Skuldbinding vegna dómsmála		159	-
Ýmsar skuldir		5.438	6.274
Samtals		27.219	20.861

Óuppgerð verðbréfavíðskipti voru gerð upp innan þriggja daga frá reikningsskiladegi.

35. Víkjandi lántaka

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.26.

Gjaldmiðill, útstandandi höfuðstóll	Loka- gjaldddagi	Greiðslu- skilmálar	Vaxtakjör	2023	2022
LBANK 3.125 28NC23 T2, EUR 100 milljónir	06.09.2028	Á lokadegi	Fastir 3,125%	-	15.226
LBANK T2I 29, ISK 5.500 milljónir	11.12.2029	Á lokadegi	Fastir 3,85%, Neysluverðsvísitala	7.053	6.527
LBANK T2I 33, ISK 12.000 milljónir	23.03.2033	Á lokadegi	Fastir 4,95%, Neysluverðsvísitala	13.123	-
Samtals víkjandi lántaka				20.176	21.753

Víkjandi skuldabréfaflokkar eiginfjárbáttar 2 sem bankinn hefur gefið út eru með innköllunarheimild af hálfu útgefanda á mismunandi árum. Skuldabréfaflokkurinn LBANK T2I 29 er með innköllunarheimild í desember 2024. LBANK T2I 33 er með innköllunarheimild í mars 2028 og á hverjum vaxtagjaldsdaga eftir það.

36. Eigið fé

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.27.

Hlutafé

Þann 31. desember 2023 námu útgefnir hlutir í bankanum í heild 24 milljörðum en útstandandi hlutir 23,6 milljörðum, að nafnvirði 1 króna á hlut. Eigin hlutir í árslok námu 379 milljónum, eða 1,58% af útgefnu hlutafé. Hverjum hlut fylgir eitt atkvæði á hluthafafundum. Greitt hefur verið fyrir alla hluti að fullu.

Aðalfundur Landsbankans, sem haldinn var 23. mars 2023, endurnýjaði heimild bankans til kaupa á eigin bréfum sem næmu allt að 10% af nafnvirði hlutafjár bankans og á verði sem ákvarðast af innra virði á hlutum hans samkvæmt síðasta birta árshlutareikningi eða ársreikningi samstæðu bankans áður en endurkaupin fara fram. Heimild til kaupa á eigin bréfum í samræmi við samþykktir aðalfunda bankans árin 2022 og 2023 hefur ekki verið nýtt á reikningsskilaárinu 2023.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

36. Eigið fé (framhald)

Yfirverð

Yfirverð er munurinn á greiðslum í krónum sem bankinn fékk við útgáfu á hlutafé og nafnverðs útgefina hluta, að fráðregnum beinum kostnaði við útgáfu nýrra hluta.

Lögbundinn varasjóður

Lögbundinn varasjóður er stofnaður í samræmi við lög um hlutafélög nr. 2/1995 sem kveða á um að ráðstafa eigi hagnaði í lögbundinn varasjóð uns hann nemur fjórðungi af hlutafé í bankanum.

Óráðstafað eigið fé

Lög um ársreikninga nr. 3/2006 með áorðnum breytingum kveða m.a. á um að óráðstöfuðu eigin fé sé skipt í tvennt: bundið og óbundið óráðstafað eigið fé. Óbundið óráðstafað eigið fé samanstendur af óúthlutuðum hagnaði og tapi sem hefur safnast upp hjá samstæðunni frá því að bankinn var stofnaður, að fráðregnum framlögum í lögbundinn varasjóð og bundnu óráðstöfuðu eigin fé. Bundið óráðstafað eigið fé skiptist í tvennt:

1. Bundið óráðstafað eigið fé vegna hlutdeildar í hagnaði dóttur- og hlutdeildarféлага umfram móttækinn arð. Ef hlutdeild í afkomu dóttur- og/eða hlutdeildarféлага er umfram móttækinn arð færir samstæðan mismuninn á bundinn reikning meðal eigin fjár. Bundni reikningurinn skal, eftir því sem við á, leystur upp með færslu á óbundið óráðstafað eigið fé ef eignarhluturinn er seldur eða hann afskrifaður.

2. Bundið óráðstafað eigið fé vegna gangvirðisbreytinga fjáreigna sem tilgreindar eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Samstæðan færir gangvirðisbreytingar vegna fjáreigna tilgreindra á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, af óbundnu óráðstöfuðu eigin fé á bundinn reikning meðal eigin fjár. Fjárhæðir sem færðar hafa verið á bundna reikninginn eru færðar til baka á óráðstafað eigið fé við sölu fjáreignarinnar.

Arður

Aðalfundur Landsbankans, sem haldinn var 23. mars 2023, samþykkti tillögu bankaráðs um að greiða arð til hluthafa vegna reikningsársins 2022 sem næmi 0,36 krónum á hlut og að arðgreiðslan verði tvískipt. Arðgreiðslurnar, hvor um sig 0,18 krónur á hlut, voru inntar af hendi þann 29. mars og 20. september sl. Arðgreiðslurnar nema í heild 8.504 milljónum króna.

Arðgreiðslustefna

Samkvæmt núverandi arðgreiðslustefnu bankans er það markmið bankans að reglulegar arðgreiðslur til hluthafa verði að jafnaði um 50% af hagnaði fyrra árs. Í samræmi við markmið um eiginfjárlutfall er einnig stefnt að sérstökum arðgreiðslum til þess að auka hagkvæmni í fjármagnsskipan bankans. Við ákvörðun um fjárhæð arðgreiðslna verði tryggt að bankinn viðhaldi afar sterkri fjárhagsstöðu. Þannig verði tekið mið af áhættu í innra og ytra umhverfi, vaxtarhorfum og að bankinn viðhaldi til framtíðar traustri eiginfjár og lausafjárstöðu og uppfylli lögbundnar kröfur um fjárhagsstöðu á hverjum tíma.

Takmarkanir á arðgreiðslum

Samkvæmt lögum um hlutafélög nr. 2/1995 má einungis úthluta sem arði hagnaði samkvæmt samþykktum ársreikningi síðasta árs, yfirfærðum hagnaði frá fyrrri árum og frjálsum sjóðum eftir að dregið hefur verið frá tap sem ekki hefur verið jafnað og það fé sem samkvæmt lögum eða félagssamþykktum skal lagt í varasjóð eða til annarra þarfa. Jafnframt kveða breytingar á lögum um ársreikninga nr. 3/2006 frá því í júní 2016 á um að einungis sé heimilt að úthluta arði af óbundnum óráðstöfuðum hagnaði.

Þar að auki er Fjármálaeftirlitinu heimilt skv. lögum um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002 að setja hlutfallslegar skorður við arðgreiðslur bankans ef eiginfjárlutfall bankans fellur niður fyrir heildareiginfjárkröfu að meðtöldum eiginfjárlaukum, sjá skýringu 47 Eiginfjárkröfur.

Aðrar skýringar

37. Hagnaður á hlut

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.28.

Hagnaður ársins	2023	2022
Hagnaður ársins sem tilheyrir hluthöfum bankans	33.167	16.997
Veginn meðalfjöldi hluta		
Veginn meðalfjöldi útgefina hluta	24.000	24.000
Veginn meðalfjöldi eigin hluta	(379)	(379)
Veginn meðalfjöldi útistandandi hluta	23.621	23.621
Grunnhagnaður og þynntur hagnaður á hlut (krónur)	1,40	0,72

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

37. Hagnaður á hlut (framhald)

Þynning á hlut, hvort sem um er að ræða hagnað eða tap á hlut, er reiknuð með því að leiðréttu veginn meðalfjöldi almennra hluta fyrir umbreytingu allra mögulegra þynnanlegra almennra hluta.

Grunnhagnaður/-tap og þynntur hagnaður/tap á hlut er sá sami þar sem bankinn hefur ekki gefið út valréttarsamninga, tryggða kauprétti, breytanleg skuldabréf eða aðra mögulega gerninga sem þynna hagnað/tap á hlut.

38. Málaferli

Mikilvæg dómsmál gegn Landsbankanum og dótturfélögum

Öðru hverju koma upp málaferli gegn bankanum og dótturfélögum hans sem tengjast venjubundnum viðskiptum og starfsháttum bankans eða samstæðunnar, eftir því sem við á. Sum þessara mála eru mikilvæg í þeim skilningi að stjórnendur telja að þau geti haft veruleg áhrif á þær fjárhæðir sem birtar eru í reikningsskilum samstæðunnar og séu ekki sambærileg öðrum málum sem þegar hefur verið leyst úr.

Í ágúst 2021 höfðaði fyrrverandi eigandi greiðslukortafyrirtækis mál gegn bankanum ásamt tilteknum öðrum fyrirtækjum á fjármálamarkaði og krafðist greiðslu skaðabóta að fjárhæð um 923 m.kr. að viðbættum vöxtum vegna meintra brota þeirra á samkeppnisreglum í tengslum við ákvörðun á milligiöldum fyrir greiðslukort. Þetta er sjötta málið sem hefur verið höfðað í þessu skyni, en fyrri málum hefur öllum verið vísað frá dómi. Með úrskurði Héraðsdóms Reykjavíkur 30. september 2022 var málinu vísað frá dómi vegna ágalla í málatilbúnaði. Með úrskurði Landsréttar 10. janúar 2023 var úrskurður héraðsdóms felldur úr gildi að hluta og lagt fyrir héraðsdóm að taka málið til efnismeðferðar. Óljóst er hvenær endanleg niðurstaða muni liggja fyrir og hvort hún muni hafa í för með sér fjárhagsleg áhrif á bankann. Verði kröfur stefnanda viðurkenndar með endanlegum dómi má gera ráð fyrir að mögulegri greiðsluskyldu verði skipt á milli stefndu.

Í september 2018 höfðaði Lífeyrissjóður bankamanna mál gegn bankanum, Seðlabanka Íslands, íslenska ríkinu og tilteknum fyrirtækjum og samtökum. Þann 12. nóvember 2021 sýknaði Héraðsdómur Reykjavíkur bankann og aðra stefndu af öllum kröfum Lífeyrissjóðsins. Þann 24. mars 2023 staðfesti Landsréttur dóm héraðsdóms. Þann 16. júní 2023 ákvað Hæstiréttur að hafna umsókn Lífeyrissjóðsins um leyfi til að áfrýja dómi Landsréttar.

Í desember 2021 höfðuðu tveir einstaklingar mál gegn bankanum og kröfðust þess að vaxtaákvæði í tveimur skuldabréfum sem þeir gáfu út árið 2006 verði dæmt ólöglegt og ógilt þar sem ákvæðið tilgreini ekki við hvaða aðstæður vextir breytist, eins og þágildandi neytendalánalög nr. 121/1994 hafi gert kröfu um. Vaxtaákvæði þetta var notað í neytendalánum bankans fram til ársins 2013. Stefnendur krefjast þess aðallega að vextir verði endurreiknaðir í samræmi við 4. gr. vaxtalaga og að bankinn endurgreiði stefnendum um 3,5 m.kr. ásamt dráttarvöxtum. Þann 7. febrúar 2023 kvað Héraðsdómur Reykjavíkur upp dóm þar sem fallist var á þrautavarakröfur stefnanda um endurgreiðslur miðað við upphaflega samningsvexti að teknu tilliti til fyrningar, samtals um 230 þús.kr. auk dráttarvaxta. Málinu hefur verið áfrýjað til Landsréttar þar sem bankinn krefst sýknu af öllum kröfum stefnanda. Verði niðurstaða héraðsdóms staðfest með endanlegum dómi er það mat bankans að hámarktap hans vegna þeirrar niðurstöðu verði 159 m.kr. að því er varðar lánasafn bankans með sama vaxtabreytingarákvæði. Bankinn hefur fært varúðarfærslu miðað við þá fjárhæð.

Í desember 2022 höfðaði einstaklingur mál gegn bankanum sem er sambærilegt framangreindu máli. Þann 23. febrúar 2023 skilaði bankinn greinargerð sinni í málinu þar sem krafist var sýknu af öllum kröfum stefnanda.

Í desember 2021 höfðuðu tveir einstaklingar mál gegn bankanum og kröfðust þess að vaxtaákvæði í veðskuldabréfi sem þeir gáfu út árið 2019 verði dæmt ólöglegt og ógilt þar sem ákvæðið greini ekki frá skilyrðum og málsmeðferð við breytingu á vöxtum, eins og ákvæði laga nr. 118/2016 um fasteignalán til neytenda geri kröfu um. Vaxtaákvæði þetta hefur verið notað í neytendalánnum og fasteignalánnum bankans frá árinu 2013. Stefnendur krefjast þess að vextir verði endurreiknaðir í samræmi við 4. gr. vaxtalaga og að bankinn endurgreiði stefnendum um 83 þús.kr. ásamt dráttarvöxtum. Bankinn skilaði greinargerð sinni í málinu í febrúar 2022 þar sem krafist var sýknu af öllum kröfum stefnanda. Þann 23. mars 2023 fór fram málflutningur fyrir EFTA-dómstólnum um beiðni Héraðsdóms Reykjavíkur um ráðgefandi álit á því hvort vaxtabreytingarákvæðið sé andstætt fasteignalánatilskipuninni 2014/17/ESB og neytendalánatilskipuninni 2008/48/EB. Búið er við að niðurstaða EFTA-dómstólsins liggja fyrir á fyrsta ársfjórðungi 2024 og mun málið þá fara aftur til Héraðsdóms Reykjavíkur. Bráðabirgðamat bankans á mögulegum neikvæðum áhrifum dómniðurstöðu á lánasafn bankans með þessu vaxtaákvæði er að fjárhagslegt tap bankans, að teknu tilliti til mismunandi sviðsmynda, gæti numið um 8 ma.kr. Bráðabirgðamatið nær ekki til mats á áhrifum á fastvaxtaáhhættu bankans ef endanleg dómniðurstæða verður sú að miða skuli við upphaflega samningsvexti út lánstíma viðkomandi lána. Slík niðurstaða, sem Landsbankinn telur ólíklega, myndi auka fastvaxtaáhhættu bankans verulega og gæti haft veruleg neikvæð fjárhagsleg áhrif á bankann við hækkandi vaxtastig á mörkuðum.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

38. Málafæri (framhald)

Málafæri vegna sölu Landsbankans á eignarhlut í Borgun hf.

Í janúar 2017 höfðaði Landsbankinn mál fyrir Héraðsdómi Reykjavíkur gegn BPS ehf., Eignarhaldsfélaginu Borgun slf., Borgun hf., nú Teyja Iceland hf. (félagið), og þáverandi forstjóra félagsins. Bankinn telur að við sölu á 31,2% hlut bankans í félaginu árið 2014 hafi stefndu búið yfir upplýsingum um hlut félagsins í Visa Europe Ltd. sem þeir létu bankanum ekki í té. Í málinu krefst bankinn viðurkenningar á skaðabótaskyldu stefndu vegna tjóns sem bankinn varð fyrir af þessum sökum. Með dómi héraðsdóms 27. apríl 2023 voru stefndu sýknaðir af kröfum bankans. Bankinn hefur áfrýjað málinu til Landsréttar.

39. Leigusamningar

a) Samstæðan sem leigutaki

Samstæðan hefur tekið á leigu húsnæði undir miðlæga starfsemi, útibú og hraðbanka. Leigusamningarnir hafa mismunandi líftíma þó flestir séu til 3-5 ára með framlengingarákvæðum. Sjá nánar í töflu hér að neðan.

	Fjöldi eigna	Eftirstöðva-tími	Meðal-líftími	Fjöldi með framlenging-ar ákvæði	Fjöldi verð-tryggðra	Fjöldi með uppsagnar-ákvæði
Eignir með nýtingarrétti						
Fasteignir og lóðaleiga	26	1-21 ár	4,5 ár	21	25	16
Aðstaða fyrir hraðbanka	16	1-3 ár	2 ár	13	12	12

Leigugæðingur

Nýtingarréttur eigna

Eftirfarandi tafla sýnir sundurliðun á stöðu nýtingarréttar eigna sem birtur er undir Aðrar eignir í árslok 2023 og 2022.

	31.12.2023			31.12.2022		
	Aðstaða fyrir		Samtals	Aðstaða fyrir		Samtals
	Fasteignir	hraðbanka		Fasteignir	hraðbanka	
Byrjunarstaða	1.904	17	1.921	1.955	24	1.979
Nýir leigusamningar	251	3	254	219	-	219
Breytingar	72	3	75	159	4	163
Verðtrygging	149	1	150	182	1	183
Afskrift	(490)	(12)	(502)	(611)	(12)	(623)
Samtals	1.886	12	1.898	1.904	17	1.921

Leiguskuldbindingar

Eftirfarandi tafla sýnir sundurliðun á stöðu leiguskuldbindinga sem birtar eru í efnahagsreikningnum undir Aðrar skuldir í árslok 2023 og 2022.

	31.12.2023			31.12.2022		
	Aðstaða fyrir		Samtals	Aðstaða fyrir		Samtals
	Fasteignir	hraðbanka		Fasteignir	hraðbanka	
Byrjunarstaða	2.070	19	2.089	2.138	26	2.164
Nýir leigusamningar	252	3	255	219	-	219
Breytingar	71	3	74	159	4	163
Verðtrygging	149	1	150	182	1	183
Vaxtagjöld	52	-	52	54	1	55
Leigugreiðslur	(551)	(13)	(564)	(682)	(13)	(695)
Samtals	2.043	13	2.056	2.070	19	2.089

Taflan hér að neðan sýnir ónúvirt vænt samningsbundið greiðsluflæði leiguskuldbindinga á næstu árum frá og með árslokum 2023.

31. desember 2023	Gjalddagi					
	< 1 ár	1 - 2 ár	2 - 3 ár	3 - 4 ár	4 - 5 ár	> 5 ár
Leiguskuldbindingar	445	342	278	265	223	827
31. desember 2022	Gjalddagi					
Leiguskuldbindingar	495	366	290	231	223	696

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

39. Leigusamningar (framhald)

a) Samstæðan sem leigutaki (framhald)

Leigukostnaður

Eftirfarandi tafla sýnir samantekinn gjaldfærðan kostnað vegna leigusamninga, þ.m.t. skammtímaleigusamninga og leigusamninga um eignir með lágt virði.

	Skýring	2023	2022
Vaxtagjöld á leiguskuldbindingar	6	53	55
Kostnaður vegna eigna sem falla ekki undir IFRS 16	13	20	24

40. Fjárvarsla

Samstæðan býður upp á þjónustu á sviði fjárvörslu, eignastýringar, fjárfestingastýringar og ráðgjafar. Í því felst að samstæðan tekur ákvarðanir um ráðstöfun, kaup og sölu ýmissa fjármálagerna. Eignir í vörslu bankans, ásamt tekjum af þeim, eru ekki taldar fram í reikningsskilunum þar sem þeim er haldið í vörslu fyrir hönd viðskiptavina, stofnana og lífeyrissjóða en eru ekki eign samstæðunnar. Hluti þessarar þjónustu felur í sér að samstæðan tekur þátt í að samþykka markmið og viðmið fyrir fjárfestingu eigna sem eru í hennar vörslu. Þann 31. desember 2023 námu heildareignir í stýringu 645 milljörðum króna (2022: 615 milljörðum króna). Heildareignir í vörslu bankans 31. desember 2023 námu 1.693 milljörðum króna (2022: 1.826 milljörðum króna).

41. Hlutdeild í dótturfélögum

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.1 (a).

Upplýsingar um helstu dótturfélög sem voru beint eða óbeint í eigu samstæðunnar þann 31. desember 2023 má finna í töflunni hér fyrir neðan, þ.m.t. þau dótturfélög sem eru einna veigamest í starfsemi samstæðunnar.

Helstu dótturfélög 31. desember 2023

Fyrirtæki	Eignarhald	Starfsemi
Eignarhaldsfélag Landsbankans ehf. (Ísland)	100%	Eignarhaldsfélag
Landsbréf hf. (Ísland)	100%	Rekstrarfélag verðbréfasjóða
Hömlur ehf. (Ísland)	100%	Eignarhaldsfélag
Landsbréf hf. (Ísland)	100%	Eignarhaldsfélag

Ekki hvíla á samstæðunni neinar hömlur sem takmarka aðgang að eða notkun á eignum og til að gera upp skuldir aðrar en þær sem eftirlitsaðilar kveða á um. Samstæðan átti ekki neina verulega hlutdeild í minnihluta þann 31. desember 2023.

42. Sérsniðin félög innan samstæðunnar

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.2.

Mat á yfirráðum yfir fjárfestingu ræður því hvort taka skuli sérsniðin félög inn í samstæðureikninginn. Þær fjárfestingar sem samstæðan hefur yfirráð yfir eru færðar undir eftirfarandi liði í efnahagsreikningi:

Eignir	2023	2022
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	2.210	200
Hlutabréf og hlutabréfagerningar	533	598
Aðrar eignir	-	3
Skuldir	2023	2022
Aðrar skuldir	25	1
Hlutdeild minnihluta	2.020	433

Bankinn á meirihluta hlutdeildarskírteina í sjóðum sem reknir eru af Landsbréfum. Sjóðirnir eru færðir í samstæðureikning bankans eins og dótturfélög, þó með þeirri undantekningu að eignarhlutur minnihluta er færður meðal annarra skulda en ekki sem eigið fé í efnahagsreikningnum. Ástæðan fyrir þessu er sú að hlutdeildarskírteinishafar geta krafist innlausnar á eignarhlut sínum og því uppfylla hlutdeildarskírteinin ekki öll skilyrði þess að teljast eigið fé.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

43. Sérsniðin félög utan samstæðunnar

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.2.

Í þeim tilfellum sem samstæðan gegnir hlutverki umboðsaðila fyrir fjárfesta eru fjárfestingarsjóðir umbjóðandans ekki teknir inn í samstæðureikninginn. Í þeim tilfellum þar sem samstæðan hefur fjárfest í fjárfestingarsjóðum utan samstæðureiknings eru sjóðirnir skilgreindir sem fjárfestingar sem tilgreindar eru á gangvirði í rekstrarreikning. Gangvirði slíkra fjárfestinga sýnir hámarksáhættu samstæðunnar gagnvart tapi af fjárfestingu í fjárfestingarsjóðum utan samstæðunnar.

Tegund sérsniðins félags	Eðli og tilgangur	Hlutdeild samstæðunnar	Heildareignir	
			2023	2022
Fjárfestingarsjóðir	Að afla þóknatekna af eignastýringu fyrir hönd fjárfesta sem þriðja aðila	Fjárfesting í hlutdeildarskírteinum útgefnum af sjóðnum	63.502	84.103
	Fjármögnun með útgáfu hlutdeildarskírteina til fjárfesta	Umsýsluþóknar		

Í töflunni hér að neðan er greining á bókfærðu virði eignar samstæðunnar í sérsniðnum félögum utan samstæðunnar. Hámarks tapsáhætta er bókfært verð eignanna.

Fjárfestingarverðbréf	Bókfært virði	
	2023	2022
Fjárfestingarsjóðir	2.923	3.003
Samtals	2.923	3.003

44. Ábyrgðir / Stöður utan efnahagsreiknings innan samstæðunnar

Í árslok var útlánaáhætta utan efnahagsreiknings innan samstæðunnar eftirfarandi:

Stöður utan efnahagsreiknings 31.12.	Bókfært virði	
	2023	2022
Fjárhagslegar ábyrgðir	-	-
Óáðregnar yfirdráttar- og greiðslukortheimildir	3	17
Samtals	3	17

45. Viðskipti við tengda aðila

Tengdir aðilar

Ríkissjóður Íslands, fyrir hönd íslenska ríkisins, á 98,2% hlut í bankanum í árslok 2023. Þær stofnanir og fyrirtæki sem tengjast ríkinu og flokkast sem tengdir aðilar eru: Fjármálaráðuneytið, Bankasýsla ríkisins og fyrirtæki og stofnanir sem tengjast þeim.

Viðskipti á milli bankans og dótturfélaga hans falla undir skilgreiningu um viðskipti á milli tengdra aðila. Öll viðskipti við dótturfélög eru jöfnuð út í samstæðureikningsskilunum og koma þar af leiðandi ekki fram í samstæðureikningnum. Yfirlit yfir helstu dótturfélög má finna í skýringu 41 Hlutdeild í dótturfélögum.

Lykilstjórnendur bankans og þeir sem tengjast þeim nánum fjölskyldutengslum falla undir skilgreininguna á tengdum aðilum og í sumum tilfellum lykilstjórnendur dótturfélaga bankans. Lykilstjórnendur bankans eru: bankaráð, bankastjóri, framkvæmdastjórar og aðrir stjórnendur sem hafa völd og ábyrgð til þess að skipuleggja, stjórna og hafa eftirlit með rekstri bankans. Fjármálaráðherra og stjórn Bankasýslu ríkisins falla undir skilgreininguna tengdir aðilar bankans vegna valdsviðs þeirra til þess að hafa áhrif á stefnu bankans.

Viðskipti við íslenska ríkið og ríkistengd fyrirtæki

Vörur og þjónusta samstæðunnar eru boðnar íslenska ríkinu og ríkistengdum fyrirtækjum í samkeppni við aðra og í samræmi við almenna viðurkennda viðskiptaskilmála. Með sama hætti kaupa bankinn og önnur fyrirtæki samstæðunnar vörur og þjónustu frá ríkistengdum fyrirtækjum á markaðsverði og í samræmi við almenna viðurkennda viðskiptaskilmála. Tegund og fjárhæð útstandandi krafna á opinbera aðila koma fram í skýringu 53 undir Opinberir aðilar.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

45. Viðskipti við tengda aðila (framhald)

Viðskipti við aðra tengda aðila

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir útlána til lykilstjórnenda, aðila þeim tengdum og útlán til hlutdeildarfélaga og annarra tengdra aðila:

	2023		2022	
	Bókfært brúttó virði	Hæsta staða á árinu	Bókfært brúttó virði	Hæsta staða á árinu
Útlán í milljónum króna				
Lykilstjórnendur	556	636	549	615
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	256	282	161	224
Hlutdeildarfélög	184	947	936	975
Annað	288	825	18	19
Samtals	1.284	2.690	1.664	1.833

Engar nýjar fjárhagslegar ábyrgðir til tengdra aðila voru veittar á árinu. Bankinn gerði enga leigusamninga við tengda aðila á árinu.

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir innlána frá lykilstjórnendum, aðilum þeim tengdum og innlán frá hlutdeildarfélögum:

	2023		2022	
	Bókfært virði	Hæsta staða á árinu	Bókfært virði	Hæsta staða á árinu
Innlán í milljónum króna				
Lykilstjórnendur	82	191	53	189
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	134	279	74	204
Hlutdeildarfélög	483	1.279	243	1.265
Annað	14	126	6	16
Samtals	713	1.875	376	1.674

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir ábyrgða til lykilstjórnenda, aðila þeim tengdum og ábyrgðir til hlutdeildarfélaga:

	2023	2022
	Bókfært virði brúttó	Bókfært virði brúttó
Ábyrgðir í milljónum króna		
Lykilstjórnendur	-	-
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	-	-
Hlutdeildarfélög	-	509
Annað	539	-
Samtals	539	509

Í eftirfarandi töflu kemur fram fjöldi hluta í bankanum í eigu lykilstjórnenda, aðila þeim tengdum og hlutdeildarfélaga:

	2023	2022
Fjöldi hluta í milljónum króna		
Lykilstjórnendur	2	2
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	-	-
Hlutdeildarfélög	-	-
Samtals	2	2

Öll framangreind viðskipti fóru fram eins og venjubundin viðskipti. Um þau giltu sömu skilmálar, þ.m.t. um vexti og tryggingar, eins og um sambærileg viðskipti við þriðja aðila.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

45. Viðskipti við tengda aðila (framhald)

Viðskipti við aðra tengda aðila (framhald)

Áhrif á rekstrarreikninginn

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir vaxtatekna og vaxtagjalda sem færðar voru í rekstrarreikninginn í tengslum við lykilstjórnendur, aðila þeim tengdum og hlutdeildarfélög:

Vaxtatekjur og vaxtagjöld	2023		2022	
	Vaxtatekjur	Vaxtagjöld	Vaxtatekjur	Vaxtagjöld
Lykilstjórnendur	30	6	25	1
Aðilar tengdir lykilstjórnendum	12	7	8	12
Hlutdeildarfélög	25	8	97	6
Annað	2	16	1	5
Samtals	69	37	131	24

Í eftirfarandi töflu koma fram heildarfjárhæðir annarra tekna og gjalda sem skráðar voru í tengslum við lykilstjórnendur, aðila þeim tengdum og hlutdeildarfélög:

Aðrar tekjur og önnur gjöld	2023		2022	
	Aðrar tekjur	Önnur gjöld	Aðrar tekjur	Önnur gjöld
Hlutdeildarfélög	-	1.715	-	1.608
Samtals	0	1.715	0	1.608

Öll framangreind viðskipti fóru fram eins og venjubundin viðskipti. Um þau giltu sömu skilmálar, þ.m.t. um vexti og tryggingar, eins og um sambærileg viðskipti við þriðja aðila.

Í eftirfarandi töflu koma fram starfsgreiðslur til bankaráðsmanna, bankastjóra og framkvæmdastjóra bankans árið 2023:

Laun og hlunnindi fyrir árið 2023 í milljónum króna	Mótframlag í		Samtals
	Laun og hlunnindi*	lífeyris-sjóð**	
Bankaráð	76,2	9,7	85,9
Helga Björk Eiríksdóttir, formaður bankaráðs	18,0	1,9	19,9
Berglind Svavarsdóttir, varaformaður bankaráðs	10,3	1,4	11,7
Elín H. Jónsdóttir, í bankaráði	8,9	1,2	10,1
Guðbrandur Sigurðsson, í bankaráði	9,6	1,3	10,9
Guðrún Blöndal, í bankaráði	8,9	1,2	10,1
Helgi Friðjón Arnarson, í bankaráði	9,6	1,3	10,9
Þorvaldur Jacobsen, í bankaráði	8,9	1,2	10,1
Sigríður Olgeirsdóttir, varamaður í bankaráði	1,0	0,1	1,1
Sigurður Jón Björnsson, varamaður í bankaráði	1,0	0,1	1,1
Bankastjóri	55,6	10,4	66,0
Lilja Björk Einarsdóttir	55,6	10,4	66,0
Framkvæmdastjórn og aðrir lykilstarfsmenn	353,4	66,4	419,8
Arinbjörn Ólafsson, Framkvæmdastjóri Upplýsingatækni	40,6	7,9	48,5
Árni Þór Þorbjörnsson, Framkvæmdastjóri Fyrirtækjavíðs	40,6	7,6	48,2
Bergsteinn Ólafur Einarsson, Framkvæmdastjóri Áhættustýringar	36,1	7,1	43,2
Eyrún Anna Einarsdóttir, Framkvæmdastjóri Eignastýringar og miðlunar	36,1	6,8	42,9
Helgi Teitur Helgason, Framkvæmdastjóri Einstaklingssviðs	40,6	7,8	48,4
Hreiðar Bjarnason, Framkvæmdastjóri Fjármála	47,3	9,0	56,3
Sara Pálsdóttir, Framkvæmdastjóri Samskipta og menningar	36,1	6,9	43,0
Tveir aðrir lykilstarfsmenn og einn fyrrverandi lykilstarfsmaður***	76,0	13,3	89,3
Samtals	485,2	86,5	571,7

*Hlunnindi eru ópeningaleg hlunnindi eins og afnot bifreiða í eigu samstæðunnar.

**Felur bæði í sér framlag í séreignarsjóði og lögbundið mótframlag í sameignarsjóði hjá sjálfstæðum iðgjaldatengdum lífeyrissjóðum.

***Einn lykilstarfsmaður lét af störfum á árinu 2023. Allur kostnaður vegna starfslokanna hefur verið færður til gjalda í rekstrarreikningi.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

45. Viðskipti við tengda aðila (framhald)

Í eftirfarandi töflu koma fram greiðslur til bankaráðsmanna, bankastjóra og framkvæmdastjóra bankans árið 2022:

Laun og hlunnindi fyrir árið 2022 í milljónum króna	Laun og hlunnindi*	Mótframlag í lífeyris-sjóð**	Samtals
Helga Björk Eiríksdóttir, formaður bankaráðs	14,9	1,8	16,7
Berglind Svavarsdóttir, varaformaður bankaráðs	9,8	1,3	11,1
Elín H. Jónsdóttir, í bankaráði	8,4	1,1	9,5
Guðbrandur Sigurðsson, í bankaráði	9,0	1,2	10,2
Guðrún Blöndal, í bankaráði	8,4	1,1	9,5
Helgi Friðjón Arnarson, í bankaráði	9,0	1,2	10,2
Þorvaldur Jacobsen, í bankaráði	8,4	1,1	9,5
Sigríður Olgeirsdóttir, varamaður í bankaráði	1,1	0,2	1,3
Sigurður Jón Björnsson, varamaður í bankaráði	0,9	0,1	1,0
Lilja Björk Einarsdóttir, bankastjóri	51,8	9,8	61,6
Arinbjörn Ólafsson, Framkvæmdastjóri Upplýsingatækni	38,6	7,4	46,0
Árni Þór Þorbjörnsson, Framkvæmdastjóri Fyrirtækjasviðs	38,6	7,2	45,8
Bergsteinn Ólafur Einarsson, Framkvæmdastjóri Áhættustýringar	34,9	7,0	41,9
Eyrún Anna Einarsdóttir, Framkvæmdastjóri Eignastýringar og miðlunar	34,7	6,5	41,2
Helgi Teitur Helgason, Framkvæmdastjóri Einstaklingssviðs	38,6	7,4	46,0
Hreiðar Bjarnason, Framkvæmdastjóri Fjármála og reksturs	38,6	7,2	45,8
Sara Pálsdóttir, Framkvæmdastjóri Samfélags	32,2	6,1	38,3
Samtals	377,9	67,7	445,6

*Hlunnindi eru ópeningaleg hlunnindi eins og afnot bifreiða í eigu samstæðunnar.

**Felur bæði í sér framlag í séreignarsjóði og lögbundið mótframlag í sameignarsjóði hjá sjálfstæðum iðgjaldatengdum lífeyrissjóðum.

Viðskipti við fjármálaráðherra og stjórn Bankasýslu ríkisins

Fjármálaráðherra og stjórn Bankasýslu ríkisins fengu engin laun eða hliðstæðar greiðslur frá samstæðunni á árinu 2023. Samstæðan átti ekki í viðskiptum við þessa aðila eða aðila þeim nátengdum fjölskylduböndum önnur en hefðbundin bankaviðskipti. Um þau giltu sömu skilmálar, þ.m.t. um vexti og tryggingar, eins og um sambærileg viðskipti við þriðja aðila.

46. Atburðir eftir reikningsskiladag

Engir atburðir sem gefa tilefni til leiðréttinga eða frekari upplýsingagjafar í ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2023 hafa komið upp eftir reikningsskiladag þessa samstæðuársreiknings.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Eiginfjárstýring

47. Eiginfjárkröfur

Stefnumörkun og ferlum samstæðunnar í tengslum við eiginfjárstýringu er ætlað að tryggja að samstæðan hafi nægt eigið fé til að mæta áhættum í starfsemi sinni á samstæðugrunni. Eiginfjárstýringarferli samstæðunnar samanstendur af fjórum tengdum þáttum: mati á eiginfjárbörf, áhættuvilja/eiginfjármarkmiðum, áætlanagerð um eiginfjárbörf og skýrslugjöf/eftirliti. Samstæðan fer reglulega yfir og metur áhættusnið helstu starfsþátta á samstæðugrunni, sem og helstu áhættuflokka. Áhættuvilji bankans lýsir þeirri áhættu sem samstæðan er reiðubúin til að taka til að ná viðskiptalegum markmiðum sínum.

Lög um fjármálafyrirtæki nr. 161/2002, sem innleiða tilskipun 2013/36/ESB (CRD IV), og reglugerð (ESB) nr. 575/2013 (CRR), sem hefur verið veitt lagagildi hér á landi ásamt síðari breytingum, kveða á um lagalegar kröfur til eiginfjár samstæðunnar. Lágmarkskrafa um eiginfjárlutfall undir stoð I er 8% af áhættugrunni fyrir útlánaáhættu, markaðsáhættu og rekstraráhættu. Bankinn metur árlega eiginfjárbörf sína út frá innra matsferli fyrir eiginfjárbörf (e. ICAAP) undir stoð II-R. Niðurstöður ICAAP eru yfirfarnar af Fjármálaeftirlitinu í sérstöku könnunar- og matsferli (e. SREP). Fjármálaeftirlitið ákvarðar lágmarkskröfu um eiginfjárgrunn samstæðunnar sem samtölu eiginfjárkröfu undir stoð I og stoð II-R.

Til viðbótar við lágmarkskröfu um eiginfjárgrunn ber bankanum lögum samkvæmt að viðhalda tilteknum eiginfjárukum sem ákvarðaðir eru af Fjármálastöðugleikanefnd Seðlabanka Íslands. Fjármálastöðugleikanefndin hefur skilgreint bankann sem kerfislega mikilvægt fjármálafyrirtæki á Íslandi.

Nýjustu eiginfjárkröfur til samstæðunnar eru sem hér segir (sem hlutfall af áhættugrunni):

31. desember 2023	CET1	Tier 1	Alls
Stoð I	4,5%	6,0%	8,0%
Stoð II-R	1,6%	2,1%	2,8%
Lágmarkskrafa undir stoð I og stoð II-R	6,1%	8,1%	10,8%
Eiginfjáruki vegna kerfisáhættu (SRB)	2,9%	2,9%	2,9%
Eiginfjáruki fyrir kerfislega mikilvæg fjármálafyrirtæki (O-SII)	2,0%	2,0%	2,0%
Sveiflujöfnunarauki (CCyB)	2,0%	2,0%	2,0%
Verndunarauki (CCB)	2,5%	2,5%	2,5%
Samanlögð krafa um eiginfjáruka (CRB)	9,4%	9,4%	9,4%
Heildarkrafa um eiginfjárgrunn	15,5%	17,5%	20,2%

Þann 15. mars 2023 ákvað Fjármálastöðugleikanefnd að hækka gildi sveiflujöfnunarauka á fjármálafyrirtæki í 2,5%, úr 2,0%, með gildistöku 12 mánuðum síðar. Frá og með eftirfarandi dagsetningum, verður sveiflujöfnunarauki á innlendar áhættuskuldbindingar því, að öðru óbreyttu:

	31.12.2022	31.12.2023	16.3.2024
Sveiflujöfnunarauki á innlendar áhættuskuldbindingar	2,0%	2,0%	2,5%

Markmið bankans er að viðhalda eiginfjárlutföllum sem eru á hverjum tíma vel yfir eiginfjárkröfum Fjármálaeftirlitsins. Eiginfjármarkmið bankans fela í sér stjórnendaauka, sem er umfram eiginfjárkröfu Fjármálaeftirlitisins og er skilgreindur í áhættuvilja bankans. Markmið bankans er einnig að vera í hæsta flokki fyrir áhættuvegið eiginfjárlutfall, eins og það er ákvarðað og metið af viðeigandi lánshæfismatsfyrirtækjum.

48. Eiginfjárgrunnur, áhættugrunnur og eiginfjárlutföll

Eftirfarandi tafla sýnir eiginfjárgrunn, áhættugrunn og eiginfjárlutföll samstæðunnar. Útreikningarnir eru í samræmi við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 575/2013, um varfærniskröfur vegna starfsemi lánastofnana og verðbréfafyrirtækja, eins og hún hefur verið uppfærð og innleidd í lög og reglugerðir á Íslandi.

Í samræmi við reglugerð ESB nr. 575/2013 hefur Fjármálaeftirlitið veitt samstæðunni heimild til að telja hagnað samkvæmt könnuðum árschlutauppgjörum og ósamþykktum ársuppgjörum til eiginfjárgrunns, að frádregnum fyrirsjáanlegum gjöldum og arðgreiðslum. Heimildin er m.a. háð þeim skilyrðum að árschlutauppgjör bankans sé kannað af endurskoðendum bankans eða að ósamþykkt ársuppgjör bankans sé endurskoðað af endurskoðendum bankans.

Í samræmi við fyrrgreind lög og reglugerðir hefur Fjármálaeftirlitið veitt samstæðunni leyfi til að beita umbreytingarfyrirkomulagi vegna IFRS 9. Bankinn beitir virkri nálgun hvað varðar umbreytingarfyrirkomulag vegna IFRS 9, þar sem umbreytingarfjárhæðin ákvarðast af reglubundnum endurútreikningi fjárhæðarinnar yfir umbreytingartímann og endurspeglar þannig þróun vænts útlánataps samstæðunnar á umbreytingartímanum.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

48. Eiginfjárgrunnur, áhættugrunnur og eiginfjárlutföll (framhald)

Samstæðan beitir staðalaðferð (e. standardised approach) við útreikning á áhættuvegnum eignum vegna útlánaáhættu og markaðsáhættu en grundvallaraðferð (e. basic indicator approach) vegna rekstraráhættu.

Eiginfjárgrunnur	2023	2022
Hlutfé	23.621	23.621
Yfirverðsreikningur hlutfjár	120.593	120.593
Varasjóðir	11.432	11.986
Óráðstafað eigið fé	148.108	122.891
Eigið fé sem tilheyrir hluthöfum bankans	303.754	279.091
Óefnislegar eignir	(7)	(10)
Fyrirsjáanleg arðsúthlutun*	(16.584)	(8.498)
Afleiður vegna gangvirðisvarna	(4.669)	320
Breyting vegna umbreytingarfyrirkomulags um IFRS 9	595	727
Ónæg vanefndabekja	(1.291)	-
Almennt eigið fé þáttar 1	281.798	271.630
Hlutdeild minnihluta	-	-
Eigið fé þáttar 1	281.798	271.630
Víkjandi lántaka	20.176	21.753
Eigið fé þáttar 2	20.176	21.753
Eiginfjárgrunnur	301.974	293.383

Áhættugrunnur

Útlánaáhætta	1.144.477	1.071.091
Markaðsáhætta	20.559	19.618
Rekstraráhætta	114.400	97.716
Áhættugrunnur samtals	1.279.436	1.188.425

*Bankaráð hyggst leggja til að hlutahafafundur sem haldinn verður í mars 2024 samþykki að greiða arð til hluthafa sem nemur um 50% af hagnaði samstæðunnar á árinu 2023. Gert er ráð fyrir þeirri arðgreiðslu í útreikningi á eiginfjárgrunni þann 31.12.2023 undir liðnum Fyrirsjáanleg arðsúthlutun.

Hlutfall almenns eigin fjár þáttar 1	22,0%	22,9%
Eiginfjárlutfall þáttar 1	22,0%	22,9%
Eiginfjárlutfall alls	23,6%	24,7%
Hlutfall almenns eigin fjár þáttar 1 án tillits til umbreytingarfyrirkomulags um IFRS 9	22,0%	22,8%
Eiginfjárlutfall þáttar 1 án tillits til umbreytingarfyrirkomulags um IFRS 9	22,0%	22,8%
Eiginfjárlutfall alls án tillits til umbreytingarfyrirkomulags um IFRS 9	23,6%	24,6%

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

49. Lágmarkskrafa um eiginfjárgrunn og hæfar skuldbindingar (e. MREL)

Lög um skilameðferð lánastofnana og verðbréfafyrirtækja, nr. 70/2020, með síðari breytingum, sem innleiða tilskipun 2014/59/ESB (e. BRRD) og tilskipun 2019/879 (e. BRRD II), kveða á ákvörðun Skilavalds Seðlabanka Íslands um lágmarkskröfu um eiginfjárgrunn og hæfar skuldbindingar (e. MREL).

Þann 17. október 2023 birti Skilavaldið nýjustu árlegu ákvörðun sína um MREL-kröfu fyrir Landsbankann. Ákvörðunin felur í sér að bankinn þarf ávallt að viðhalda að lágmarki 21,6% MREL fjármögnun, sem hlutfall af áhættugrunni bankans. Bankinn gerir einnig ráð fyrir að Skilavaldið muni, á síðari hluta ársins 2024, innleiða kröfu um undirskipan, sem verði að lágmarki 13,5% af áhættugrunni bankans.

Bæði MREL-krafan og krafa um undirskipan eru birt án tillits til gildis samanlagðrar kröfu um eiginfjárauka, sem uppfylla þarf samhliða MREL-kröfunni og kröfu um undirskipan.

Bankanum ber einnig að viðhalda að lágmarki 6,0% MREL fjármögnun, sem hlutfall af heildarmælistærð áhættuskuldbindinga (TEM), eða sem nemur tvöfaldri lágmarkskröfu um vogunarhlutfall.

	31.12.2023		31.12.2022	
	Fjárhæð	Hlutfall af áhættugrunni	Fjárhæð	Hlutfall af áhættugrunni
Eiginfjárgrunnur og hæfar skuldbindingar				
Almennt eigið fé þáttar 1 (e. CET1)	281.798	22,0%	271.630	22,9%
Viðbótar eigið fé þáttar 1 (e. AT1)	-	0,0%	-	0,0%
Eigið fé þáttar 2 (e. Tier 2)	20.176	1,6%	21.753	1,8%
Hæfar skuldbindingar	182.851	14,3%	187.114	15,7%
Samtals eiginfjárgrunnur og hæfar skuldbindingar	484.825	37,9%	480.495	40,4%
Viðvarandi MREL-krafa	(276.358)	(21,6%)	(268.091)	(22,6%)
Samanlögð krafa um eiginfjárauka (e. CBR)	(120.267)	(9,4%)	(110.524)	(9,3%)
Samanlögð krafa um MREL og eiginfjárauka	(396.625)	(31,0%)	(378.615)	(31,9%)
Hámarks MREL-útgreiðslufjárhæð (e. M-MDA)	88.200	6,9%	101.880	8,6%

Hámarks MREL-útgreiðslufjárhæð (e. M-MDA) er sú hámarks heimild sem bankinn hefur til að framkvæma tilteknar útgreiðslur, s.s. að greiða arð til hluthafa, kaupa eigin hlutabréf eða greiða út kaupauka. Þessi MREL skilyrði eru til viðbótar öðrum kröfum um eiginfjárgrunn bankans.

50. Vogunarhlutfall

Eftirfarandi tafla sýnir vogunarhlutfall samstæðunnar. Útreikningarnir eru í samræmi við reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) nr. 575/2013, um varfærniskröfur vegna starfsemi lánastofnana og verðbréfafyrirtækja, eins og hún hefur verið uppfærð og innleidd í lög og reglugerðir á Íslandi. Lágmarkskrafa vogunarhlutfalls er 3,0%.

Vogunarhlutfall	2023	2022
- Liðir innan efnahags (afleiður og fjármögnunarviðskipti með verðbréf undanskilin)	1.942.770	1.772.744
- Afleiðusamningar	21.757	9.482
- Áhættuskuldbinding vegna fjármögnunarviðskipta með verðbréf	11.598	12.325
- Liðir utan efnahags	118.051	97.338
- Lögbundnir frádráttarliðir eigin fjár þáttar 1	(20.665)	(7.461)
Heildaráhættuskuldbindingar	2.073.511	1.884.428
Eigið fé þáttar 1	281.798	271.630
Vogunarhlutfall	13,6%	14,4%
Vogunarhlutfall án tillits til umbreytingarfyrirkomulags um IFRS 9	13,6%	14,4%

Áhættustjórnun

51. Áhættustjórnun

Sjá frekari upplýsingar í kafla 2 í áhættuskýrslu samstæðunnar fyrir árið 2023.

Áhætta er eðlislægur hluti af starfsemi samstæðunnar og er stýrt með viðvarandi greiningu, mælingu og eftirliti sem tekur mið af áhættumörkum og öðrum eftirlitsþáttum. Áhættugreining felur í sér að greina uppruna og gerð hugsanlegra áhættuþátta í starfsemi og verkefnum samstæðunnar. Áhættumæling felur í sér mælingu á þekktum áhættum í þeim tilgangi að stýra og hafa eftirlit með áhættu. Að lokum stuðla áhættueftirlit og áhættumörk að hlítni við reglur og verkferla sem og samkvæmni við áhættuvilja samstæðunnar.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

51. Áhættustjórnun (framhald)

Markmið áhættustefnu og áhættuferla samstæðunnar er að tryggja að áhætta í rekstri sé greind, mæld, vöktuð og að henni sé stjórnað á árangursríkan hátt. Áhættu er stýrt til að tryggja að hún haldist innan marka og að áhættuvilji samstæðunnar samræmist kröfum eftirlitsaðila. Samstæðan hefur innleitt stefnur um uppbyggingu áhættu í eignasafni sínu til að takmarka og stjórna flökti sem getur haft áhrif á eigið fé, lausafjárstöðu og afkomu samstæðunnar.

Bankaráð ber ábyrgð á mótun og eftirliti með almennri umgjörð áhættustýringar, áhættuvilja og setningu áhættumarka. Bankastjóri ber ábyrgð á árangursríkri framkvæmd umgjarðarinnar og áhættuvilja í gegnum stjórnskipulag og nefndir.

Undirnefndir bankaráðs gegna mikilvægu hlutverki í undirbúningi bankaráðsfunda. Tilgangur undirnefndanna er að undirbúa umræðu og ítarlega greiningu á þeim málum sem bankaráð tekur fyrir og auka skilvirkni þess. Undirnefndirnar eru fjórar: Áhættunefnd, Endurskoðunarnefnd, Sjálfbærnefnd og Starfskjaranefnd. Áhættunefnd er ráðgefandi við bankaráð við mótun áhættustefnu og áhættuvilja samstæðunnar. Hlutverk Endurskoðunarnefndar er að tryggja gæði reikningssskila samstæðunnar og annarra fjárhagslegra upplýsinga, auk óhæði endurskoðenda. Hlutverk Sjálfbærnefndar er að fjalla um stefnumörkun bankans í sjálfbærnimálum, fylgjast með þróun og stöðu sjálfbærnimælikvarða og fjalla um birtingu og miðlun sjálfbærniupplýsinga. Hlutverk Starfskjaranefndar er að leiðbeina bankaráði og bankastjóra um laun og kjör lykilstjórnenda og vera ráðgefandi fyrir bankaráð um starfskjarastefnu.

Framkvæmdastjórn er vettvangur umræðu um viðskiptatækifæri og áskoranir og tekur ákvarðanir um fjármögnun stærri verkefna og málefni sem falla ekki undir starfssvið annarra nefnda. Helsta hlutverk Framkvæmdastjórnar er að tryggja að starfsemi samstæðunnar sé á hverjum tíma í samræmi við lög og reglur, viðskiptaáætlanir og stefnur bankans. Framkvæmdastjórn hefur fjórar undirnefndir; Lánanefnd, Áhættu- og fjármálanefnd, Rekstraráhættunefnd og Verkefnanefnd. Helsta hlutverk Lánanefndar er að tryggja að útlánasafn samstæðunnar og útlánaáhætta haldist innan marka stefnu um útlánaáhættu og áhættuvilja. Lánanefnd ber m.a. ábyrgð á ákvörðunum um mikilvægar lánveitingar, lánaheimildir viðskiptavina, útlánagæði og stórar áhættustöður. Áhættu- og fjármálanefnd fer aðallega með stjórnunarlega yfirsýn yfir markaðs- og lausafjáraáhættu ásamt því að móta áhættumörk fyrir þessa áhættuþætti fyrir umfjöllun bankaráðs. Nefndin hefur einnig yfirsýn yfir mótaðilaáhættu, rýnir hinar ýmsu reglur og stefnur er snúa að áhættu, fer yfir aðferðafræði og sviðsmyndir sem stuðst er við í ICAAP-ferlinu og yfirfer stefnur samstæðunnar um markaðsáhættu, lausafjáraáhættu og eiginfjárbörf. Rekstraráhættunefnd er vettvangur umræðu og ákvörðunartöku um rekstraráhættu og fylgir eftir innleiðingu á ramma um stýringu rekstraráhættu í bankanum. Verkefnanefnd velur, forgangsraðar og hefur yfirsýn yfir stærri verkefni bankans og verkefni sem tengjast stafrænni þróun, auk þess að stuðla að farsælum framgangi þeirra.

Regluvarsla er sjálfstæð eining sem heyrir undir bankastjóra og starfar samkvæmt erindisbréfi frá bankaráði. Starf Regluvörslu mótast af óhæði hennar frá öðrum einingum.

Innri endurskoðun er sjálfstæð og óháð eftirlits- og ráðgjafareining sem er hluti af skipuriti samstæðunnar og innra eftirlitskerfi hennar.

Áhættustýringarsvið bankans ber ábyrgð á umgjörðinni um áhættustjórnun hjá samstæðunni. Dótturfélög samstæðunnar hafa eigin áhættustýringareiningar en Áhættustýring bankans fær upplýsingar um áhættuskuldbindingar frá dótturfélögum og fellir þær inn í áhættuskuldbindingar samstæðunnar. Áhættustýring bankans ber einnig ábyrgð á heildrænni upplýsingagjöf um áhættustöður innan bankans, svo og ytri eftirlitsaðila. Undir Áhættustýringarsvið heyrðu sex deildir í lok árs 2023.

Frekari upplýsingar um áhættu- og eiginfjárstýringu samstæðunnar eru settar fram í áhættuskýrslu samstæðunnar fyrir árið 2023 sem gefin er út samhliða ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2023 á heimasíðu bankans, www.landsbankinn.is.

Útlánaáhætta

52. Útlánaáhætta

Sjá frekari upplýsingar í kafla 4 í áhættuskýrslu samstæðunnar fyrir árið 2023.

Útlánaáhætta er skilgreind sem áhættan á að verða fyrir fjárhagslegu tjóni standi mótaðili ekki við umsamdar skuldbindingar sínar og matsvirði tekinnna trygginga standi ekki undir útistandandi kröfum.

Starfsemi samstæðunnar getur leitt til áhættu við uppgjör viðskipta. Uppgjörsáhætta er áhættan á að uppgjör fari ekki fram eins og til var ætlast og mótaðili standi ekki á réttum tíma við samningsbundnar skuldbindingar sínar um peningalegar greiðslur, afhendingu verðbréfa eða annarra eigna.

Útlánaáhætta er stærsta einstaka áhættan sem samstæðan stendur frammi fyrir. Hún skapast aðallega vegna útlána og krafna á viðskiptavinum og fjárfestinga í skuldbréfum, en einnig vegna lánsheimilda, fjárhagslegra ábyrgða og skjalaábyrgða, mótaðilaáhættu í afleiðuviðskiptum og áður nefndrar uppgjörsáhættu.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Útlánaáhætta

53. Hámarksútlánaáhætta og skipting eftir atvinnugreinum

Eftirfarandi töflur sýna hámarksútlánaáhattu samstæðunnar 31. desember 2023 og 31. desember 2022. Staða eigna í efnahagsreikningi er byggð á bókfærðri stöðu í ársreikningnum. Stöður utan efnahagsreiknings eru hámarksreiðslur sem samstæðan gæti þurft að inna af hendi vegna fjárhagslegra ábyrgða, óáðreginna lánsheimilda og óáðreginna yfirdráttar- og kreditkortaheimilda.

	Fyrirtæki														Bókfært virði
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar*	Einstaklingar	Sjávar- útvegur	Fasteigna- félög	Byggingar- starfsemi	Ferða- þjónusta	Þjónusta, uppl.tækni og fjarskipti	Verslun	Iðnaður og orku- fyrirtæki	Eignar- haldsfélög	Land- búnaður	Annað	Hámarks- útlána- áhætta	
31. desember 2023															
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	-	75.350	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	75.350	75.350
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	128	128.479	-	-	-	-	-	1.429	-	26	15	-	-	130.077	148.182
Hlutabréf og hlutabréfagerningar	82	-	-	9	22	-	3	3.269	9	196	7.488	-	-	11.078	19.012
Afleiðusamningar	7.151	-	5	84	14	-	1	6	16	-	172	-	10	7.459	7.459
Útlán og kröfur á lánastofnanir	54.101	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	54.101	54.101
Útlán og kröfur á viðskiptavini	-	11.449	819.151	190.233	176.428	132.177	107.693	62.100	64.178	32.536	27.739	7.210	-	1.630.894	1.630.894
Aðrar fjáreignir	19.175	28	31	3	1.914	-	602	2.438	-	7	-	-	1.573	25.771	25.778
Útlánaáhætta í efnahagsreikningi samtals	80.637	215.306	819.187	190.329	178.378	132.177	108.299	69.242	64.203	32.765	35.414	7.210	1.583	1.934.730	1.960.776
Útlánaáhætta utan efnahagsreiknings	3	10.158	38.251	21.281	33.715	87.246	12.903	20.673	26.687	34.908	2.427	638	2.405	291.295	
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	-	191	594	5.945	2.006	6.676	2.210	4.436	4.696	707	416	10	-	27.887	
Ónýttar lánsheimildir	-	-	142	12.459	30.467	76.920	9.090	6.861	13.507	30.009	1.634	18	2.378	183.485	
Óáðregnar yfirdráttar/kreditkortaheimildir	3	9.967	37.515	2.877	1.242	3.650	1.603	9.376	8.484	4.192	377	610	27	79.923	
Hámarksútlánaáhætta	80.640	225.464	857.438	211.610	212.093	219.423	121.202	89.915	90.890	67.673	37.841	7.848	3.988	2.226.025	
Hlutfall af hámarksútlánaáhattu	3,6%	10,1%	38,5%	9,5%	9,5%	9,9%	5,4%	4,0%	4,1%	3,0%	1,7%	0,4%	0,2%	100%	

* Opinberir aðilar eru stjórnvöld, fyrirtæki í ríkiseigu, Seðlabanki og sveitarfélög.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

53. Hámarksútlánaáhætta og skipting eftir atvinnugreinum (framhald)

31. desember 2022	Fyrirtæki													Hámarks- útlána- áhætta	Bókfært virði
	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar*	Einstaklingar	Sjávar- útvegur	Fasteigna- félög	Byggingar- starfsemi	Ferða- þjónusta	Þjónusta, uppl.tækni og fjarskipti	Verslun	Iðnaður og orku- fyrirtæki	Eignar- haldsfélög	Land- búnaður	Annað		
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	-	42.216	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42.216	42.216
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	190	88.562	-	-	-	-	-	1.878	-	-	15	-	-	90.645	125.265
Hlutabréf og hlutabréfagæringar	109	-	-	49	37	-	6	2.368	6	184	9.017	-	-	11.776	19.106
Afleiðusamningar	1.307	-	14	174	201	2	5	6	5	75	1.061	-	223	3.073	3.073
Útlán og kröfur á fjármálafyrirtæki	28.621	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	28.621	28.621
Útlán og kröfur á viðskiptavini	-	10.519	790.237	192.036	139.509	102.394	110.843	60.334	64.585	38.971	28.168	6.764	-	1.544.360	1.544.360
Aðrar fjáreignir	19.111	27	3	3	1.961	-	2	1.972	-	52	-	-	1.242	24.373	24.383
Útlánaáhætta í efnahagsreikningi samtals	49.338	141.324	790.254	192.262	141.708	102.396	110.856	66.558	64.596	39.282	38.261	6.764	1.465	1.745.064	1.787.024
Útlánaáhætta utan efnahagsreiknings	1	9.098	37.389	24.151	17.744	73.678	8.458	18.192	24.996	23.645	1.388	905	26	239.671	
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	-	-	587	7.376	2.394	5.176	2.218	3.095	5.878	782	959	152	-	28.617	
Ónýttar lánsheimildir	-	-	625	13.889	14.113	65.095	4.741	5.629	11.934	19.409	69	62	-	135.566	
Óáðregnar yfirdráttar/kreditkortaheimildir	1	9.098	36.177	2.886	1.237	3.407	1.499	9.468	7.184	3.454	360	691	26	75.488	
Hámarksútlánaáhætta	49.339	150.422	827.643	216.413	159.452	176.074	119.314	84.750	89.592	62.927	39.649	7.669	1.491	1.984.735	
Hlutfall af hámarksútlánaáhattu	2,5%	7,6%	41,7%	10,9%	8,0%	8,9%	6,0%	4,3%	4,5%	3,2%	2,0%	0,4%	0,1%	100%	

* Opinberir aðilar eru stjórnvöld, fyrirtæki í ríkiseigu, Seðlabanki og sveitarfélög.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

54. Tryggingar og veðhlutföll

Veðhlutfallið sýnir bókfært brúttóvirði útlána sem hlutfall af heildarverðmæti trygginga. Veðhlutfall er einn af lykiláhættumatsþáttum við mat á lánveitingum til einstakra viðskiptavina. Áhættan á vanefndum er ávallt í forgrunni við útlánaákvæðanir og líkurnar á því að lánveitandi taki á sig tap við nauðungarsölu aukast á sama tíma og virði trygginga lækkar. Hátt veðhlutfall gefur til kynna minna svigrúm til áhættuvarna gegn verðlækkun trygginga eða gegn hækkunum á stöðu útláns þegar greiðslur eru ekki inntar af hendi og ógreiddum vöxtum er bætt við útistandandi höfuðstól lánsins.

31. desember 2023	Veðhlutfall - Tryggt að fullu					Veðhlutfall- Tryggt að hluta			Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	0% - 25%	25% - 50%	50% - 75%	75% - 100%	Samtals	>100%	Virði trygginga*	Án trygginga		
Lánastofnanir	-	-	-	-	0	-	-	54.101	-	54.101
Opinberir aðilar	21	261	17	20	319	1.518	763	9.616	(4)	11.449
Einstaklingar	74.396	273.436	395.171	34.227	777.230	3.320	2.095	40.983	(2.382)	819.151
Íbúðalán	67.684	259.198	374.457	29.501	730.840	1.125	578	265	(1.246)	730.984
Annað	6.712	14.238	20.714	4.726	46.390	2.195	1.517	40.718	(1.136)	88.167
Fyrirtæki	87.827	282.255	221.194	157.537	748.813	37.221	26.702	23.248	(8.988)	800.294
Sjávarútvegur	49.564	103.956	14.463	22.255	190.238	550	380	2.216	(2.771)	190.233
Fasteignafélög	7.095	40.985	87.081	36.840	172.001	3.498	2.500	1.859	(930)	176.428
Byggingarstarfsemi	5.533	33.919	42.832	36.338	118.622	13.478	8.269	1.249	(1.172)	132.177
Ferðaþjónusta	2.050	24.216	35.651	33.704	95.621	9.356	7.426	5.214	(2.498)	107.693
Þjónusta, uppl.tækni og fjarskipti	7.756	21.217	11.604	12.946	53.523	3.283	2.520	6.019	(725)	62.100
Verslun	9.276	34.398	12.078	5.841	61.593	2.011	1.406	904	(330)	64.178
Iðnaður og orkufyrirtæki	1.415	5.032	11.788	5.148	23.383	4.383	3.852	5.152	(382)	32.536
Eignarhaldsfélög	4.165	15.664	3.524	3.767	27.120	369	205	414	(164)	27.739
Landbúnaður	973	2.868	2.173	698	6.712	293	144	221	(16)	7.210
Annað	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
Samtals	162.244	555.952	616.382	191.784	1.526.362	42.059	29.560	127.948	(11.374)	1.684.995

* Ef veðhlutfall er lægra en 100% er lán metið sem tryggt að fullu. Ef veðhlutfall er hærra en 100% er lán metið sem tryggt að hluta og tilsvarendi virði tryggingar er sýnt í töflunni.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

54. Tryggingar og veðhlutföll (framhald)

31. desember 2022	Veðhlutfall - Tryggt að fullu					Veðhlutfall- Tryggt að hluta			Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	0% - 25%	25% - 50%	50% - 75%	75% - 100%	Samtals	>100%	Virði trygginga*	Án trygginga		
Lánastofnanir	-	-	-	2	2	-	-	28.619	-	28.621
Opinberir aðilar	18	262	29	19	328	56	25	10.141	(6)	10.519
Einstaklingar	50.030	188.439	450.629	58.936	748.034	6.727	3.871	36.803	(1.327)	790.237
Íbúðalán	42.038	175.652	430.595	53.086	701.371	4.071	2.236	377	(563)	705.256
Annað	7.992	12.787	20.034	5.850	46.663	2.656	1.635	36.426	(764)	84.981
Fyrirtæki	34.259	131.721	213.427	236.949	616.356	104.148	72.549	31.762	(8.662)	743.604
Sjávarútvegur	14.041	35.315	85.376	37.747	172.479	18.957	12.100	1.004	(404)	192.036
Fasteignafélög	2.667	25.521	29.044	74.622	131.854	6.925	5.434	1.719	(989)	139.509
Byggingarstarfsemi	925	12.713	19.737	38.023	71.398	29.917	17.242	2.632	(1.553)	102.394
Ferðaþjónusta	1.144	8.076	35.716	46.932	91.868	17.040	14.812	5.385	(3.450)	110.843
Þjónusta, uppl.tækni og fjarskipti	1.905	10.686	14.690	16.606	43.887	10.359	8.326	6.454	(366)	60.334
Verslun	6.903	29.819	5.779	12.948	55.449	8.378	6.046	1.683	(925)	64.585
Iðnaður og orkufyrirtæki	817	2.095	10.171	6.668	19.751	7.695	4.561	12.303	(778)	38.971
Eignarhaldsfélög	5.081	5.530	10.617	2.179	23.407	4.590	3.916	348	(177)	28.168
Landbúnaður	776	1.966	2.297	1.224	6.263	287	112	234	(20)	6.764
Annað	-	-	-	-	0	-	-	-	-	0
Samtals	84.307	320.422	664.085	295.906	1.364.720	110.931	76.445	107.325	(9.995)	1.572.981

* Ef veðhlutfall er lægra en 100% er lán metið sem tryggt að fullu. Ef veðhlutfall er hærra en 100% er lán metið sem tryggt að hluta og tilsvarendi virði tryggingar er sýnt í töflunni.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

55. Tegundir trygginga

Sjá frekari upplýsingar í kafla 4.1.4 í áhættuskýrslu samstæðunnar fyrir árið 2023.

Eftirfarandi töflur sýna samsvörunina á milli tryggingavirðis og kröfuvirðis, þar sem virði sérhverrar tryggingar sem sett hefur verið samstæðunni að veði getur ekki verið hærra en bókfært brúttóvirði samsvarandi kröfu. Breytingar á tryggingavirði milli tímabila má rekja annað hvort til breytinga á virði undirliggjandi trygginga eða breytinga á bókfærðu brúttóvirði kröfunnar.

31. desember 2023	Fasteignir	Skip	Innstæður	Verðbréf	Annað*	Samtals
Lánastofnanir	-	-	-	-	-	0
Opinberir aðilar	1.058	-	1	-	22	1.081
Einstaklingar	757.315	48	149	3.897	17.695	779.104
Íbúðalán	724.692	11	120	64	6.315	731.202
Annað	32.623	37	29	3.833	11.380	47.902
Fyrirtæki	411.923	142.083	5.562	73.827	142.125	775.520
Sjávarútvegur	8.457	138.894	600	17.325	25.344	190.620
Fasteignafélög	163.430	96	372	4.907	5.696	174.501
Byggingarstarfsemi	120.641	3	273	349	5.626	126.892
Ferðaþjónusta	59.954	179	72	988	41.855	103.048
Þjónusta, uppl.tækni og fjarskipti	24.445	2.828	405	8.446	19.919	56.043
Verslun	15.433	-	147	15.955	31.465	63.000
Iðnaður og orkufyrirtæki	12.373	83	3.373	-	11.405	27.234
Eignarhaldsfélög	1.110	-	319	25.857	39	27.325
Landbúnaður	6.080	-	1	-	776	6.857
Annað	-	-	-	-	-	0
Samtals	1.170.296	142.131	5.712	77.724	159.842	1.555.705
31. desember 2022	Fasteignir	Skip	Innstæður	Verðbréf	Annað*	Samtals
Lánastofnanir	-	-	-	-	2	2
Opinberir aðilar	322	-	1	-	30	353
Einstaklingar	731.735	65	241	3.340	16.247	751.628
Íbúðalán	697.733	21	171	83	5.323	703.331
Annað	34.002	44	70	3.257	10.924	48.297
Fyrirtæki	365.814	145.477	1.941	67.281	108.394	688.907
Sjávarútvegur	10.837	140.971	35	16.004	16.731	184.578
Fasteignafélög	131.306	98	619	3.916	1.351	137.290
Byggingarstarfsemi	85.014	10	146	188	3.282	88.640
Ferðaþjónusta	69.557	684	115	658	35.667	106.681
Þjónusta, uppl.tækni og fjarskipti	27.110	3.582	229	5.732	15.563	52.216
Verslun	22.241	1	55	15.313	23.885	61.495
Iðnaður og orkufyrirtæki	12.596	123	46	-	11.546	24.311
Eignarhaldsfélög	1.141	8	696	25.470	6	27.321
Landbúnaður	6.012	-	-	-	363	6.375
Annað	-	-	-	-	-	0
Samtals	1.097.871	145.542	2.183	70.621	124.673	1.440.890

*Aðrar tryggingar eru fjákröfur, vörureikningar, lausafé, ökutæki, vélar, loftför og birgðir.

56. Útlán og kröfur á viðskiptavini og lánastofnanir - landfræðileg skipting

Eftirfarandi töflur sýna útlán og kröfur eftir landfræðilegri skiptingu. Landfræðileg skipting byggir á lögheimili viðskiptavinar fremur en aðsetri hans.

31. desember 2023	Innlent	Erlent	Samtals
Útlán og kröfur á lánastofnanir	169	53.932	54.101
Útlán og kröfur á viðskiptavini	1.599.507	31.387	1.630.894
Samtals	1.599.676	85.319	1.684.995
31. desember 2022	Innlent	Erlent	Samtals
Útlán og kröfur á lánastofnanir	234	28.387	28.621
Útlán og kröfur á viðskiptavini	1.512.245	32.115	1.544.360
Samtals	1.512.479	60.502	1.572.981

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

57. Gæði útlána og krafna

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.11 (g).

Eftirfarandi töflur sýna gæði útlána og krafna á formi lánsþæfiseinkunna.

31. desember 2023	Bókfært virði brúttó				Engin einkunn	Virðis- rýmunar- sjóður	Bókfært virði
	10-7	6-4	3-1	0			
Lánastofnanir	54.101	-	-	-	-	-	54.101
Opinberir aðilar	9.759	1.689	1	4	-	(4)	11.449
Einstaklingar	610.078	189.683	15.113	4.939	1.720	(2.382)	819.151
Íbúðalán	574.016	145.056	9.143	2.634	1.381	(1.246)	730.984
Annað	36.062	44.627	5.970	2.305	339	(1.136)	88.167
Fyrirtæki	181.215	568.546	42.047	17.474	0	(8.988)	800.294
Sjávarútvegur	66.457	121.858	1.052	3.637	-	(2.771)	190.233
Fasteignafélög	2.541	162.952	9.277	2.588	-	(930)	176.428
Byggingarstarfsemi	14.692	109.734	6.638	2.285	-	(1.172)	132.177
Ferðaþjónusta	24.562	67.645	11.327	6.657	-	(2.498)	107.693
Þjónusta, uppl.tækni og fjarskipti	24.815	30.421	6.982	607	-	(725)	62.100
Verslun	33.096	28.855	2.192	365	-	(330)	64.178
Iðnaður og orkufyrirtæki	9.167	22.079	1.546	126	-	(382)	32.536
Eignarhaldsfélög	-	23.684	3.018	1.201	-	(164)	27.739
Landbúnaður	5.885	1.318	15	8	-	(16)	7.210
Annað	-	-	-	-	-	-	0
Samtals	855.153	759.918	57.161	22.417	1.720	(11.374)	1.684.995

31. desember 2022	Bókfært virði brúttó				Engin einkunn	Virðis- rýmunar- sjóður	Bókfært virði
	10-7	6-4	3-1	0			
Lánastofnanir	28.619	2	-	-	-	-	28.621
Opinberir aðilar	190	10.329	-	6	-	(6)	10.519
Einstaklingar	410.994	351.643	25.167	2.434	1.326	(1.327)	790.237
Íbúðalán	379.459	304.848	18.995	1.443	1.074	(563)	705.256
Annað	31.535	46.795	6.172	991	252	(764)	84.981
Fyrirtæki	121.745	562.409	49.438	18.015	659	(8.662)	743.604
Sjávarútvegur	37.561	139.758	15.117	4	-	(404)	192.036
Fasteignafélög	7.054	125.551	6.050	1.843	-	(989)	139.509
Byggingarstarfsemi	2.727	88.702	9.699	2.819	-	(1.553)	102.394
Ferðaþjónusta	4.070	90.426	11.210	8.266	321	(3.450)	110.843
Þjónusta, uppl.tækni og fjarskipti	14.025	44.277	2.219	179	-	(366)	60.334
Verslun	33.099	29.598	1.894	919	-	(925)	64.585
Iðnaður og orkufyrirtæki	21.921	13.511	423	3.894	-	(778)	38.971
Eignarhaldsfélög	20	25.574	2.331	82	338	(177)	28.168
Landbúnaður	1.268	5.012	495	9	-	(20)	6.764
Annað	-	-	-	-	-	-	0
Samtals	561.548	924.383	74.605	20.455	1.985	(9.995)	1.572.981

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

58. Útlán og kröfur eftir stöðu vanskila

Eftirfarandi töflur sýna bókfært brúttóvirði útlána og krafna eftir vanskilastöðu.

	Bókfært virði brúttó						Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	Dagar í vanskilum							
31. desember 2023	Engin vanskil	1-5	6-30	31-60	61-90	yfir 90		
Lánastofnanir	54.101	-	-	-	-	-	-	54.101
Opinberir aðilar	11.417	35	1	-	-	-	(4)	11.449
Einstaklingar	809.837	2.869	1.422	4.302	1.021	2.082	(2.382)	819.151
Íbúðalán	725.346	-	1.048	3.699	791	1.346	(1.246)	730.984
Annað	84.491	2.869	374	603	230	736	(1.136)	88.167
Fyrirtæki	790.377	2.499	6.383	3.584	2.917	3.522	(8.988)	800.294
Sjávarútvegur	190.697	140	64	104	1.962	37	(2.771)	190.233
Fasteignafélög	174.107	205	1.667	448	296	635	(930)	176.428
Byggingarstarfsemi	131.710	1.068	43	144	13	371	(1.172)	132.177
Ferðaþjónusta	102.003	246	2.776	2.527	556	2.083	(2.498)	107.693
Þjónusta, uppl.tækni og fjarskipti	60.020	669	1.657	268	70	141	(725)	62.100
Verslun	64.096	91	103	27	13	178	(330)	64.178
Iðnaður og orkufyrirtæki	32.764	42	62	39	7	4	(382)	32.536
Eignarhaldsfélög	27.784	17	2	27	-	73	(164)	27.739
Landbúnaður	7.196	21	9	-	-	-	(16)	7.210
Annað	-	-	-	-	-	-	-	0
Samtals	1.665.732	5.403	7.806	7.886	3.938	5.604	(11.374)	1.684.995

	Bókfært virði brúttó						Virðis- rýrnunar- sjóður	Bókfært virði
	Dagar í vanskilum							
31. desember 2022	Engin vanskil	1-5	6-30	31-60	61-90	yfir 90		
Lánastofnanir	28.621	-	-	-	-	-	-	28.621
Opinberir aðilar	10.519	-	6	-	-	-	(6)	10.519
Einstaklingar	783.338	2.645	1.179	2.548	657	1.197	(1.327)	790.237
Íbúðalán	701.735	-	779	2.107	485	713	(563)	705.256
Annað	81.603	2.645	400	441	172	484	(764)	84.981
Fyrirtæki	739.206	1.965	4.616	1.076	1.595	3.808	(8.662)	743.604
Sjávarútvegur	192.360	74	-	1	1	4	(404)	192.036
Fasteignafélög	138.604	83	856	297	285	373	(989)	139.509
Byggingarstarfsemi	102.496	218	966	108	1	158	(1.553)	102.394
Ferðaþjónusta	107.656	157	2.325	518	1.209	2.428	(3.450)	110.843
Þjónusta, uppl.tækni og fjarskipti	59.412	634	351	125	39	139	(366)	60.334
Verslun	64.139	607	72	19	59	614	(925)	64.585
Iðnaður og orkufyrirtæki	39.583	150	7	2	-	7	(778)	38.971
Eignarhaldsfélög	28.216	9	38	6	-	76	(177)	28.168
Landbúnaður	6.740	33	1	-	1	9	(20)	6.764
Annað	-	-	-	-	-	-	-	0
Samtals	1.561.684	4.610	5.801	3.624	2.252	5.005	(9.995)	1.572.981

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

59. Útlán og kröfur eftir flokkun í áhættustig

Eftirfarandi töflur sýna bæði bókfært brúttóvirði útlána og krafna og tengt vænt útlánatap eftir atvinnugreinum og flokkun í áhættustig skv. IFRS 9 staðlinum.

	Bókfært virði brúttó	Áhættustig 1		Áhættustig 2		Áhættustig 3		Virðis- rýrnunar- sjóður	Gangvirði	Bókfært virði
		Bókfært virði brúttó	12-mánaða vænt útlánatap	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma			
31. desember 2023										
Lánastofnanir	54.101	54.101	-	-	-	-	-	-	-	54.101
Opinberir aðilar	11.453	11.372	(4)	77	-	4	-	(4)	-	11.449
Einstaklingar	821.533	787.521	(1.119)	29.020	(482)	4.939	(781)	(2.382)	53	819.151
Íbúðalán	732.230	711.881	(839)	17.715	(241)	2.634	(166)	(1.246)	-	730.984
Annað	89.303	75.640	(280)	11.305	(241)	2.305	(615)	(1.136)	53	88.167
Fyrirtæki	809.282	722.593	(2.547)	53.664	(1.640)	17.474	(4.801)	(8.988)	15.551	800.294
Sjávarútvegur	193.004	182.930	(346)	678	(16)	3.637	(2.409)	(2.771)	5.759	190.233
Fasteignafélög	177.358	164.189	(341)	6.621	(152)	2.588	(437)	(930)	3.960	176.428
Byggingarstarfsemi	133.349	124.181	(617)	6.511	(203)	2.285	(352)	(1.172)	372	132.177
Ferðapjónusta	110.191	93.418	(352)	10.116	(793)	6.657	(1.353)	(2.498)	-	107.693
Pjónusta, uppl.tækni og fjarskipti	62.825	58.097	(554)	3.772	(110)	607	(61)	(725)	349	62.100
Verslun	64.508	60.700	(164)	3.111	(61)	365	(105)	(330)	332	64.178
Iðnaður og orkufyrirtæki	32.918	20.119	(82)	12.673	(289)	126	(11)	(382)	-	32.536
Eignarhaldsfélög	27.903	11.752	(82)	10.171	(16)	1.201	(66)	(164)	4.779	27.739
Landbúnaður	7.226	7.207	(9)	11	-	8	(7)	(16)	-	7.210
Annað	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Samtals	1.696.369	1.575.587	(3.670)	82.761	(2.122)	22.417	(5.582)	(11.374)	15.604	1.684.995

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

59. Útlán og kröfur eftir flokkun í áhættustig (framhald)

	Bókfært virði brúttó	Áhættustig 1		Áhættustig 2		Áhættustig 3		Virðisrýrnunar-sjóður	Gangvirði	Bókfært virði
		Bókfært virði brúttó	12-mánaða vænt útlánatap	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma	Bókfært virði brúttó	Vænt útlánatap út líftíma			
31. desember 2022										
Lánastofnanir	28.621	28.621	-	-	-	-	-	-	-	28.621
Opinberir aðilar	10.525	10.519	(6)	-	-	6	-	(6)	-	10.519
Einstaklingar	791.564	759.931	(265)	28.977	(426)	2.434	(636)	(1.327)	222	790.237
Íbúðalán	705.819	682.140	(152)	22.236	(280)	1.443	(131)	(563)	-	705.256
Annað	85.745	77.791	(113)	6.741	(146)	991	(505)	(764)	222	84.981
Fyrirtæki	752.266	679.680	(3.268)	36.829	(1.132)	18.015	(4.262)	(8.662)	17.742	743.604
Sjávarútvegur	192.440	184.670	(386)	2.408	(17)	4	(1)	(404)	5.358	192.036
Fasteignafélög	140.498	128.946	(569)	5.917	(111)	1.843	(309)	(989)	3.792	139.509
Byggingarstarfsemi	103.947	94.541	(1.111)	6.251	(86)	2.819	(356)	(1.553)	336	102.394
Ferðaþjónusta	114.293	88.528	(502)	17.499	(782)	8.266	(2.166)	(3.450)	-	110.843
Þjónusta, uppl.tækni og fjarskipti	60.700	56.376	(257)	2.363	(84)	179	(25)	(366)	1.782	60.334
Verslun	65.510	62.800	(219)	1.460	(27)	919	(679)	(925)	331	64.585
Iðnaður og orkufyrirtæki	39.749	35.485	(88)	370	(7)	3.894	(683)	(778)	-	38.971
Eignarhaldsfélög	28.345	21.838	(128)	282	(11)	82	(38)	(177)	6.143	28.168
Landbúnaður	6.784	6.496	(8)	279	(7)	9	(5)	(20)	-	6.764
Annað	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Samtals	1.582.976	1.478.751	(3.539)	65.806	(1.558)	20.455	(4.898)	(9.995)	17.964	1.572.981

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

60. Virðisrýrnun útlána og krafna

Sjá reikningsskilaaðferð í skýringu 83.11 (g).

Eftirfarandi töflur sýna breytingar á virðisrýrnunarsjóði útlána og krafna á árinu 2023.

	12 mánaða vænt útlánatap	Vænt útlánatap út líftíma	Vænt útlánatap út líftíma	Samtals
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Staða 1. janúar 2023 - Lánastofnanir	0	0	0	0
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættuþátta	-	-	-	0
Staða 31. desember 2023 - Lánastofnanir	0	0	0	0
-þar af fært sem niðurfærsla af kröfuvirði	-	-	-	0
-þar af fært á meðal skulda	-	-	-	0

	12 mánaða vænt útlánatap	Vænt útlánatap út líftíma	Vænt útlánatap út líftíma	Samtals
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Staða 1. janúar 2023 - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(4.006)	(1.609)	(5.005)	(10.620)
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	(895)	(422)	(888)	(2.205)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	696	219	1.008	1.923
Flutt í áhættustig 1 - 12 mánaða vænt útlánatap	(108)	103	5	0
Flutt í áhættustig 2 - Vænt útlánatap út líftíma	674	(845)	171	0
Flutt í áhættustig 3 - Vænt útlánatap út líftíma	858	489	(1.347)	0
Vænt niðurfelling vegna náttúruvár	(77)	(3)	-	(80)
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættuþátta	(1.191)	(108)	(843)	(2.142)
Framlag á móti afskrift	-	8	1.213	1.221
Staða 31. desember 2023 - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(4.049)	(2.168)	(5.686)	(11.903)
-þar af fært sem niðurfærsla af kröfuvirði	(3.670)	(2.122)	(5.582)	(11.374)
-þar af fært á meðal skulda	(379)	(46)	(104)	(529)

1.1-31.12.2023

	Lána- stofnanir	Opinberir aðilar	Einstaklingar	Fyrirtæki	Samtals
Virðisbreyting útlána og krafna					
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	-	(2)	(420)	(1.783)	(2.205)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	-	-	159	1.764	1.923
Breyting vegna líkana	-	10	134	1.570	1.714
Breytingar vegna eigna í lánabók í upphafi árs	-	(5)	(1.064)	(2.787)	(3.856)
Niðurfelling vegna náttúruvár	-	-	(245)	-	(245)
Afskrift	-	-	(385)	(1.332)	(1.717)
Framlag á móti afskrift	-	-	134	1.087	1.221
Innheimt áður afskrifað	-	-	196	1	197
Gengisbreytingar	-	-	-	(4)	(4)
Samtals	0	3	(1.491)	(1.484)	(2.972)

Rekstraráhrif af niðurfellingu vaxta og verðbóta af íbúðalánnum vegna náttúruhamfara á Reykjanesskaga nema 245 m.kr. Þann 31.12.2023 höfðu 165 m.kr. þegar verið felldar niður. Fært er 80 m.kr. safnframlag meðal skulda til að mæta eftirstöðvum niðurfellingarinnar vegna gjalddaga í febrúar 2024.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

60. Virðisrýrnun útlána og krafna (framhald)

Eftirfarandi töflur sýna breytingar á virðisrýrnunarsjóði útlána og krafna á árinu 2022.

	12 mánaða	Vænt	Vænt	Samtals
	vænt	útlánatap	útlánatap	
	útlánatap	út líftíma	út líftíma	
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Staða 1. janúar 2022 - Lánastofnanir	0	0	0	0
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættuþátta	-	-	-	0
Staða 31. desember 2022 - Lánastofnanir	0	0	0	0
-þar af fært sem niðurfærsla af kröfuvirði	-	-	-	0
-þar af fært á meðal skulda	-	-	-	0

	12 mánaða	Vænt	Vænt	Samtals
	vænt	útlánatap	útlánatap	
	útlánatap	út líftíma	út líftíma	
	Áhættustig 1	Áhættustig 2	Áhættustig 3	
Staða 1. janúar 2022 - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(2.174)	(4.220)	(7.979)	(14.373)
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	(854)	(81)	(325)	(1.260)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	337	1.001	1.228	2.566
Flutt í áhættustig 1 - 12 mánaða vænt útlánatap	(242)	229	13	0
Flutt í áhættustig 2 - Vænt útlánatap út líftíma	304	(496)	192	0
Flutt í áhættustig 3 - Vænt útlánatap út líftíma	155	339	(494)	0
Breytingar vegna líkana/undirliggjandi áhættuþátta	(1.533)	1.611	1.084	1.162
Framlag á móti afskrift	1	8	1.276	1.285
Staða 31. desember 2022 - Útlán og kröfur til viðskiptavina	(4.006)	(1.609)	(5.005)	(10.620)
-þar af fært sem niðurfærsla af kröfuvirði	(3.539)	(1.558)	(4.898)	(9.995)
-þar af fært á meðal skulda	(467)	(51)	(107)	(625)

1.1-31.12.2022

Virðisbreyting útlána og krafna	Lána-	Opinberir	Einstaklingar	Fyrirtæki	Samtals
	stofnanir	aðilar			
Vænt útlánatap vegna nýrra útlána og krafna	-	(2)	(122)	(1.136)	(1.260)
Bakfært vænt útlánatap vegna uppgreiðslna	-	-	258	2.308	2.566
Breytingar vegna eigna í lánabók í upphafi árs	-	(1)	(197)	1.360	1.162
Afskrift	-	-	(289)	(1.326)	(1.615)
Framlag á móti afskrift	-	-	99	1.186	1.285
Innheimt áður afskrifað	-	-	150	81	231
Gengisbreytingar	-	-	-	65	65
Samtals	0	(3)	(101)	2.538	2.434

61. Stórar áhættuskuldbindingar

Skuldbindingar viðskiptavina eða hóps tengdra viðskiptavina eru skilgreindar sem stórar áhættuskuldbindingar ef heildarskuldbinding þeirra er umfram 10% af eiginfjárbætti 1 á samstæðugrunni. Stórar áhættuskuldbindingar eru metnar fyrir (brúttó) og eftir (nettó) útlánamildun og undanþágur. Samkvæmt lögum má engin áhættuskuldbinding, eftir útlánamildun, vera stærri en 25% af eiginfjárbætti 1.

Þann 31. desember 2023 voru þrjár áhættuskuldbindingar samstæðunnar skilgreindar sem stórar áhættuskuldbindingar samanborið við fjórar áhættuskuldbindingar þann 31. desember 2022. Stærsta áhættuskuldbindingin fyrir útlánamildun er íslenska ríkið og önnur stærsta áhættuskuldbindingin er lausafjäreign í hollenskum ríkisvixlum. Samtala stórra áhættuskuldbindinga, eftir útlánamildun, var 9,4% þann 31. desember 2023.

31. desember 2023	Brúttó	Hlutfall af	Nettó	Hlutfall af
		eiginfjár- þætti 1		eiginfjár- þætti 1
Hópur 1	54.663	19,3%	216	0,1%
Hópur 2	50.650	17,9%	-	0,0%
Hópur 3	32.785	11,6%	26.298	9,3%
Samtals	138.098	48,8%	26.514	9,4%

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

61. Stórar áhættuskuldbindingar (framhald)

31. desember 2022	Brúttó	Hlutfall af eiginfjárþætti 1	Nettó	Hlutfall af eiginfjárþætti 1
Hópur 1	62.542	23,0%	209	0,1%
Hópur 2	34.853	12,8%	29.037	10,7%
Hópur 3	31.385	11,6%	31.188	11,5%
Hópur 4	27.173	10,0%	27.173	10,0%
Samtals	155.953	57,4%	87.607	32,3%

62. Markaðsskuldbréf og önnur verðbréf með föstum tekjum

Sundurliðun á skuldbréfasafni samstæðunnar, í samræmi við lánshæfiseinkunn matsfyrirtækisins Standard & Poor's, er sem hér segir:

Ríkisskuldbréf og ríkisvixlar	2023	2022
AAA	72.743	18.854
AA- til AA+	2.712	21.209
A- til A+	61.919	65.239
BB+ og lægra	64	-
	137.438	105.302
Skuldbréf fyrirtækja		
A- til A+	817	1.655
BBB- til BBB+	37	119
Óflokkað	5.562	7.417
	6.416	9.191
Sértryggt skuldbréf		
BBB- til BBB+	4.328	10.772
	4.328	10.772
Samtals	148.182	125.265

Eftirfarandi tafla sýnir bókfært virði skuldbréfa þar sem útgefendur bréfanna hafa ekki staðið við samningsbundnar greiðslur á gjalddögum.

31. desember 2023	Vanskil 0-90 dagar	Vanskil yfir 90 dagar	Bókfært virði
Eignarhaldsfélög	-	12	12
Samtals	0	12	12
31. desember 2022			
Eignarhaldsfélög	-	13	13
Samtals	0	13	13

63. Afleiðusamningar

Sundurliðun á stöðu afleiðusamninga samstæðunnar, eftir tilsvarende lánshæfiseinkunn mótaðila hjá matsfyrirtækinu Standard & Poor's, er sem hér segir.

	2023			2022		
	Nafnverðs-fjárhæð	Gangvirði Eignir	Skuldir	Nafnverðs-fjárhæð	Gangvirði Eignir	Skuldir
A- til A+	174.046	7.136	975	108.199	1.189	1.196
BBB- to BBB+	1.446	4	1	7.452	105	25
Óflokkað	41.796	319	557	81.255	1.779	257
Samtals	217.288	7.459	1.533	196.906	3.073	1.478

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

64. Jöfnun fjáreigna og fjárskulda

Eftirfarandi tafla sýnir hreinar stöður fjáreigna og fjárskulda sem falla undir jöfnunarsamninga sem beita má án skilyrða eða aðra sambærilega samninga.

31. desember 2023

Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjáreigna	Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Nettó fjáreignir innan jöfnunarsamninga	Fjáreignir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjáreignir	Fjárskuldir	Mismunur	Fjárskuldir	Móttæknar tryggingar			
Afleiður	7.459	-	7.459	(453)	(5.473)	1.534	-	7.459

Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjárskulda	Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Nettó fjárskuldir innan jöfnunarsamninga	Fjárskuldir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjárskuldir	Fjáreignir	Mismunur	Fjáreignir	Afhentar tryggingar			
Afleiður	(1.533)	-	(1.533)	(453)	426	(1.559)	-	(1.533)
Skortstöður	(1.255)	-	(1.255)	-	1.255	-	-	(1.255)
Samtals	(2.788)	0	(2.788)	(453)	1.681	(1.559)	0	(2.788)

31. desember 2022

Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjáreigna	Fjáreignir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Nettó fjáreignir innan jöfnunarsamninga	Fjáreignir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjáreignir	Fjárskuldir	Mismunur	Fjárskuldir	Móttæknar tryggingar			
Afleiður	3.073	-	3.073	(356)	(2.427)	291	-	3.073

Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga eða aðra sambærilega samninga sem beita má án skilyrða.

Tegund fjárskulda	Fjárskuldir sem falla undir jöfnunarsamninga			Jöfnun sem ekki er færð í efnahagsreikning		Nettó fjárskuldir innan jöfnunarsamninga	Fjárskuldir utan jöfnunarsamninga	Bókfært virði nettó í efnahagsreikningi
	Fjárskuldir	Fjáreignir	Mismunur	Fjáreignir	Afhentar tryggingar			
Afleiður	(1.478)	-	(1.478)	(356)	662	(1.171)	-	(1.478)
Samtals	(1.478)	0	(1.478)	(356)	662	(1.171)	0	(1.478)

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Lausafjánhætta

65. Lausafjánhætta

Sjá frekari upplýsingar í kafla 6 í áhættuskýrslu samstæðunnar fyrir árið 2023.

Lausafjánhætta er áhættan á því að samstæðan eigi í erfiðleikum með að standa við skuldbindingar sínar sem fylgja fjárskuldum og gerðar eru upp með peningalegum greiðslum eða öðrum fjáreignum, eða að slíku uppgjöri fylgi óhóflegur kostnaður. Áhættan er tilkomin vegna tímamismisræmis í greiðslufærni fjáreigna og fjárskulda, sem er eðlislægur hluti af starfsemi og fjárfestingum samstæðunnar.

66. Stýring lausafjánhættu

Meginmælikvarðar lausafjánhættu eru lausafjárþekjuhlutfall (e. liquidity coverage ratio (LCR)) og fjármögnunarþekjuhlutfall (e. net stable funding ratio (NSFR)). Tilgangur lausafjárþekjuhlutfallsins er að stuðla að skammtíma þölgæðum lausafjárstöðu með því að tryggja að nægar hágæða lausafjáreignir séu til staðar til að mæta verulegu álagi sem varir í allt að 30 daga. Tilgangur fjármögnunarþekjuhlutfalls er að ná utan um misvægi í samsetningu efnahagsreikningsins með það að markmiði að ná jafnvægi í líftíma eigna og skulda og draga úr notkun skammtímafjármögnunar á langtímaeignum.

Samstæðan fylgir leiðbeinandi tilmælum fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands nr. 2/2010, um bestu framkvæmd lausafjárstýringar hjá fjármálafyrirtækjum. Lausafjárreglur Seðlabankans nr. 1520/2022 gera kröfu um 100% heildarlausafjárþekju að lágmarki fyrir samstæðuna og lausafjárþekju að lágmarki 80% fyrir evru. Að auki er gerð krafa um 50% lágmarkslausafjárþekju í íslenskum krónum fyrir árið 2023 (2022: 40%). Reglur nr. 750/2021, um hlutfall stöðugrar fjármögnunar, setja 100% lágmarksskorðu um stöðuga heildarfjármögnunarþekju. Samstæðan skilar mánaðarlegum skýrslum um lausafjárstöðu og fjármögnunarhlutfall til Seðlabankans.

Fylgst er með lausafjánhættu samstæðunnar innan dags, skammtíma lausafjánhættu til 30 daga, sem og lausafjánhættu til meðallangs og lengri tíma og fjármögnunaráhættu vegna mismisræmis eigna og skulda til lengri tíma.

Lausafjárstýring samstæðunnar felur meðal annars í sér að setja upp áætlað sjóðstreymi út frá endurgreiðsluferli frekar en að byggja á samningsbundnum gjalddögum eingöngu, eftirlit með lausafjánhættu í efnahagsreikningi, eftirlit og stýringu á endurgreiðsluferli skulda og skuldbindinga utan efnahagsreiknings, eftirlit með samsöfnun lausafjánhættu til að forðast að verða ótilhlýðilega háður stórum mótaðilum, áætla sjóðstreymi framtíðarviðskipta og viðhalda lausafjár- og viðlagaáætlunum sem segja til um aðgerðir sem grípa skal til komi til erfiðleika vegna skorts á lausafé.

Samstæðan framkvæmir mánaðarlegar álagsprófanir með líkani af lausafjárþekju samstæðunnar. Líkanið er keyrt mörgum sinnum til að fá dreifðar niðurstöður fyrir 30 daga lausafjárþekju. Niðurstöðurnar eru síðan bornar saman við áhættuvilja.

Meginmælikvarði lausafjánhættu til skamms tíma er lausafjárþekjuhlutfall (LCR) sem mælir hlutfall hágæða lausafjáreigna af nettó heildarútlæði á næstu 30 dögum miðað við tiltekna álagsaðstæður. Lánastofnanir mega að hámarki gera ráð fyrir 75% af væntu innflæði lausafjár á móti væntu útlæði lausafjár. Þetta er gert til að koma í veg fyrir að þær reiði sig um of á vænt innflæði við álagsaðstæður. Taflan hér að neðan sýnir útreikninga lausafjárþekjuhlutfalls í árslok 2023 og 2022.

Lausafjárþekja 31. desember 2023	ISK		EUR		Heildarlausafjárþekja	
	Óvegið	Vegið	Óvegið	Vegið	Óvegið	Vegið
1. stigs lausafjáreignir	130.995	130.995	73.323	73.323	207.939	207.939
2. stigs lausafjáreignir	15.203	10.602	216	183	15.418	10.785
Upplýsingaliðir	-	-	-	-	-	-
Heildarlausafjáreignir	146.198	141.597	73.539	73.506	223.357	218.724
Innlán	656.678	106.437	44.460	18.222	781.352	157.638
Lántaka	-	-	-	-	11.967	11.967
Annað útlæði	173.209	24.187	16.770	1.391	230.529	30.047
Heildarútlæði (0-30 daga)	829.887	130.624	61.230	19.613	1.023.848	199.652
Útlán og kröfur á lánastofnanir	296	-	12.856	12.361	54.316	52.865
Annað innflæði	39.086	20.464	6.126	3.809	47.781	25.837
Skorður við áætluðu innflæði	-	-	-	(1.461)	-	-
Heildarinnflæði (0-30 daga)	39.382	20.464	18.982	14.709	102.097	78.702
Lausafjárþekja		129%		1.499%		181%

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

66. Stýring lausafjánhættu (framhald)

Lausafjánhættu 31. desember 2022	ISK		Erlendar myntir		Heildarlausafjánhættu	
	Óvegið	Vegið	Óvegið	Vegið	Óvegið	Vegið
1. stigs lausafjánhættu	105.599	105.599	41.891	41.891	147.490	147.490
2. stigs lausafjánhættu	9.382	6.567	209	178	9.591	6.745
Upplýsingaliðir	-	-	-	-	-	-
Heildarlausafjánhættu	114.981	112.166	42.100	42.069	157.081	154.235
Innlán	613.731	111.581	110.033	42.332	723.763	153.913
Lántaka	-	-	528	528	528	528
Annað útlæði	132.096	17.804	49.158	5.078	181.255	22.881
Heildarútlæði (0-30 daga)	745.827	129.385	159.719	47.938	905.546	177.322
Útlán og kröfur á lánastofnanir	296	-	28.408	27.546	28.704	27.546
Annað innflæði	32.510	16.321	28.545	17.969	61.055	34.290
Skorður við áætluðu innflæði	-	-	-	(9.561)	-	-
Heildarinnflæði (0-30 daga)	32.806	16.321	56.953	35.954	89.759	61.836
Lausafjánhættu		99%		351%		134%

Eftirfarandi tafla sýnir samsetningu lausafjánhættu bankans sem samanstendur af hágæða lausafjánhættum, eins og þær eru skilgreindar í lausafjánhættu nr. 266/2017, og af tiltækum útlánum og kröfum á fjármálastofnanir:

Lausafjánhættu 31. desember 2023	ISK	Erlendar myntir	Samtals
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	71.964	1.487	73.451
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf veðhæf hjá Seðlabanka Íslands	74.234	216	74.450
Erlend ríkisskuldabréf með 0% áhættuvog	-	75.457	75.457
Hágæðalausafjánhættu	146.198	77.160	223.358
Útlán og kröfur á fjármálafyrirtæki	296	54.020	54.316
Heildarlausafjánhættu	146.494	131.180	277.674

Lausafjánhættu 31. desember 2022	ISK	Erlendar myntir	Samtals
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	40.010	1.828	41.838
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf veðhæf hjá Seðlabanka Íslands	74.971	209	75.180
Erlend ríkisskuldabréf með 0% áhættuvog	-	40.063	40.063
Hágæðalausafjánhættu	114.981	42.100	157.081
Útlán og kröfur á fjármálafyrirtæki	296	28.408	28.704
Heildarlausafjánhættu	115.277	70.508	185.785

Annar meginmælikvarði lausafjánhættu þar sem horft er til allt að 12 mánaða, er fjármögnunarþekja (NSFR). Eftirfarandi tafla sýnir fjármögnunarþekju í erlendum myntum og fjármögnunarþekju samtals í árslok 2023 og 2022 þar sem horft er til lausafjánhættu til allt að 12 mánaða.

	2023	2022
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	145%	132%
Fjármögnunarþekja samtals	123%	117%

Eftirfarandi tafla sýnir flokkun innlána samstæðunnar eftir aðferðafræði lausafjánhættu nr. 266/2017, um útreikning á lausafjánhættuþulufalli, ásamt skiptingu á tryggðum og ótryggðum innstæðum samkvæmt lögum um innstæðuþryggingar og tryggingakerfi fyrir fjárfesta nr. 70/2020, um breytingu á lögum nr. 98/1999. Greiðslur til hvers innstæðueiganda skulu nema heildarfjárhæð tryggingarhæfra innstæðna hans, þó aldrei hærra fjárhæð en að jafnvirði 100.000 evra í íslenskum krónum. Innlánahóparnir eru flokkaðir eftir binditíma sem og eftir áætlaðri útlæðisvigt sem gefur kvikleika þeirra til kynna. Greining á kvikleika er sú aðferð sem samstæðan notar helst til að meta stöðugleika innlána við álagsástandur.

31. desember 2023	Áætluð útlæðisvigt	0-30 dagar	Meira en 30 dagar	Tryggt	Ótryggt	Samtals
Einstaklingar	5% - 100%	423.132	153.040	430.169	146.001	576.172
Lítill og meðalstór fyrirtæki	5% - 100%	94.770	11.511	61.717	44.565	106.281
Rekstrarinnlán	5% - 25%	-	-	-	-	0
Stór fyrirtæki	20% - 40%	174.958	57.620	12.238	220.340	232.578
Opinberir aðilar	20% - 40%	51.204	6.608	-	57.812	57.812
Viðskiptavinir á fjármálamarkaði	100%	33.782	52.468	-	86.250	86.250
Handveðsett innlán		18.201	1.211	2.742	16.671	19.412
Samtals innlán		796.047	282.458	506.866	571.639	1.078.505

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

66. Stýring lausafjánhættu (framhald)

31. desember 2022	Áætluð útfærðisvigt	0-30 dagar	Meira en 30 dagar	Tryggt	Ótryggt	Samtals
Einstaklingar	5% - 100%	368.227	136.105	387.945	116.387	504.332
Lítill og meðalstór fyrirtæki	5% - 100%	94.086	8.877	59.053	43.910	102.963
Rekstrarinnlán	5% - 25%	-	-	-	-	0
Stór fyrirtæki	20% - 40%	182.734	54.171	11.081	225.825	236.905
Opinberir aðilar	20% - 40%	42.089	4.659	-	46.748	46.748
Viðskiptavinir á fjármálamarkaði	100%	33.335	37.990	-	71.324	71.325
Handveðsett innlán		11.604	621	3.578	8.647	12.225
Samtals innlán		732.075	242.423	461.657	512.841	974.498

67. Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda

Eftirfarandi töflur taka aðeins mið af samningsbundnu greiðslufærðis eigna og skulda samstæðunnar en ekki af þeim aðgerðum sem samstæðan getur ákveðið að fara í til að umbreyta eignum í reiðufé, annað hvort með sölu eigna eða þátttöku í viðskiptum við Seðlabanka Íslands. Frekari upplýsingar um lausafjánhættu samstæðunnar eru í skýringu 66.

Fjárhæðum í eftirstöðvagreiningu í árslok 2023 og 2022 er skipt niður á tímabil með tilliti til þess sem eftir er af líftíma samnings (þ.e. miðað við tímasetningu samningsbundins greiðslufærðis). Í tilviki útlána og krafna á viðskiptavini sem eru í greiðslustöðvun eða þar sem skiptameðferð stendur yfir metur samstæðan greiðslufærðis út frá sögulegum upplýsingum um endurheimtur. Í tilviki skuldabréfa sem útgefin eru af fyrirtækjum í greiðslustöðvun eða þar sem skiptameðferð stendur yfir eru fjárhæðir settar fram sem framtíðar greiðslufærðis metið á gangvirði á reikningsskiladegi. Þessi skuldabréf falla öll á tímabilið 1-5 ár.

Fjárhæðir sem birtar eru í eftirstöðvagreiningunni eru ónúvirt framtíðarinnfærðis og útfærðis greiðslna samstæðunnar, þar með talið bæði greiðslufærðis af höfuðstólum og vöxtum. Þessar fjárhæðir eru aðrar en bókfært virði í efnahagsreikningi sem byggja á núvirtu framtíðar greiðslufærðis fremur en ónúvirtu. Ef inn- og útgreiðslur eru ekki fastákveðnar, líkt og verðtryggðar greiðslur og greiðslur með breytilega vexti, er fjárhæðin sem notuð er við eftirstöðvagreininguna ákvörðuð með hliðsjón af viðeigandi vaxtaferlum, gengi gjaldmiðla og verðbólgu á reikningsskiladegi. Þegar valkvætt er hvenær samstæðan þarf að inna greiðslu af hendi er vænt greiðslustreymi reiknað út frá fyrsta degi sem samstæðan kann að vera krafin um greiðslu. Þetta á m.a. við óbundnar innstæður sem falla inn á fyrsta tímabilið. Í þeim tilfellum sem samstæðan hefur skuldbundið sig til að hafa fjárhæðir til reiðu vegna útborgana er reiknað með því að hver útborgun sé reidd fram á fyrsta degi sem samstæðan kann að vera krafin um greiðslu. Óáðregnar lánsheimildir falla því innan þess tímabils sem fyrst mætti draga á þær. Fjárhæðir vegna fjárhagslegra ábyrgða sem samstæðan hefur gefið út eru hámarksfjárhæðir ábyrgðanna og eru þær gefnar upp á fyrsta tímabilinu sem hægt væri að krefjast efnda á þeim.

Talsverður munur er á væntu greiðslufærðis samstæðunnar af óbundnum innstæðum annars vegar og fjárhæðunum sem eftirstöðvagreiningin miðast við hins vegar. Óbundin innlán viðskiptavina hafa stuttan samningsbundinn gjalddaga en eru skilgreind sem tiltölulega stöðug fjármögnunarleið með væntan lánstíma lengri en eitt ár. Að auki er ekki gert ráð fyrir því að allar lánalínur séu nýttar samstundis. Samstæðan framkvæmir mánaðarlegar álagsprófanir til að meta áhrif breyttra markaðsaðstæðna og úttekta á innlánsreikningum.

Fjárhæðir sem koma fram undir fjáreignum og fjárskuldum sem falla ekki undir afleiður ná yfir alla samninga um stundarviðskipti. Við stýringu á lausafjánhættu lítur samstæðan á samninga um stundarviðskipti sem fjárhagslega eign eða skuld en ekki sem afleiðusamninga.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

67. Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda (framhald)

Eftirfarandi tafla sýnir eftirstöðvagreiningu fyrir fjármálagerninga samstæðunnar 31. desember 2023:

Fjárskuldir aðrar en afleiður	0-1 mánuður	1-3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Meira en 5 ár	Án gjalddaga	Samtals	Bókfært virði
Skuldir við lánastofnanir og								
Seðlabanka	(13.232)	(15.706)	-	-	-	-	(28.938)	(29.968)
Innlán frá viðskiptavinum	(782.741)	(175.379)	(66.113)	(25.990)	(11.237)	-	(1.061.460)	(1.048.537)
Skortstöður	(48)	(51)	(24)	(783)	(4.009)	-	(4.915)	(1.255)
Lántaka	(11.846)	(3.886)	(101.783)	(447.842)	(18.832)	-	(584.189)	(513.687)
Aðrar fjárskuldir	(10.718)	-	-	-	-	-	(10.718)	(10.718)
Víkjandi lántaka	-	(636)	(7.749)	(17.758)	-	-	(26.143)	(20.176)
Samtals	(818.585)	(195.658)	(175.669)	(492.373)	(34.078)	0	(1.716.363)	(1.624.341)
Afleiður – skuldir								
Veltubók								(651)
Innstreymi	18.538	8.684	1.226	-	-	-	28.448	
Útstreymi	(18.994)	(8.913)	(1.239)	-	-	-	(29.146)	
Áhættuvarnir								(882)
Innstreymi	6.591	16.260	126	2.140	-	-	25.117	
Útstreymi	(6.691)	(16.471)	(40)	(2.935)	-	-	(26.137)	
Samtals	(556)	(440)	73	(795)	0	0	(1.718)	(1.533)
Fjáreignir aðrar en afleiður								
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	75.350	-	-	-	-	-	75.350	75.350
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	9.900	48.837	41.200	50.108	7.069	-	157.114	148.182
Hlutabréf og hlutabréfagerningar	-	-	-	-	-	19.012	19.012	19.012
Útlán og kröfur á lánastofnanir	54.101	-	-	-	-	-	54.101	54.101
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	71.773	112.544	306.125	681.066	1.921.460	-	3.092.968	1.630.894
Aðrar fjáreignir	5.263	-	-	-	-	-	5.263	5.263
Samtals	216.387	161.381	347.325	731.174	1.928.529	19.012	3.403.808	1.932.802
Afleiður - eignir								
Veltubók								336
Innstreymi	13.316	6.246	787	-	-	-	20.349	
Útstreymi	(13.083)	(6.146)	(784)	-	-	-	(20.013)	
Áhættuvarnir								7.123
Innstreymi	22.189	29.375	2.307	106.320	-	-	160.191	
Útstreymi	(21.155)	(26.025)	(5.801)	(99.758)	-	-	(152.739)	
Samtals	1.267	3.450	(3.491)	6.562	0	0	7.788	7.459
Liðir utan efnahagsreiknings								
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	(661)	(701)	(6.330)	(10.706)	(9.048)	(441)	(27.887)	
Ónýttar lánsheimildir	(183.485)	-	-	-	-	-	(183.485)	
Ónýttur yfirdráttur/kreditkortahæmildir	(79.923)	-	-	-	-	-	(79.923)	
Samtals	(264.069)	(701)	(6.330)	(10.706)	(9.048)	(441)	(291.295)	
Hrein lausafjárstaða	(865.556)	(31.968)	161.908	233.862	1.885.403	18.571	1.402.220	314.387

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

67. Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda (framhald)

Eftirfarandi tafla sýnir eftirstöðvagreiningu fyrir fjármálagerninga samstæðunnar 31. desember 2022:

Fjárskuldir aðrar en afleiður	0-1 mánuður	1-3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Meira en 5 ár	Án gjaldþaga	Samtals	Bókfært virði
Skuldir við lánastofnanir og								
Seðlabanka	(6.634)	-	-	-	-	-	(6.634)	(6.634)
Innlán frá viðskiptavinum	(725.288)	(198.431)	(17.256)	(26.598)	(9.096)	-	(976.669)	(967.863)
Lántaka	(388)	(171)	(122.051)	(327.968)	(81.636)	-	(532.214)	(476.864)
Aðrar fjárskuldir	(9.714)	-	-	-	-	-	(9.714)	(9.714)
Víkjandi lántaka	-	-	(737)	(3.075)	(25.101)	-	(28.913)	(21.753)
Samtals	(742.024)	(198.602)	(140.044)	(357.641)	(115.833)	0	(1.554.144)	(1.482.828)
Afleiður - skuldir								
Veltubók								(257)
Innstreymi	8.752	4.862	685	-	-	-	14.299	
Útstreymi	(8.922)	(4.939)	(703)	-	-	-	(14.564)	
Áhættuvarnir								(1.221)
Innstreymi	9.014	4.940	56.499	2.193	-	-	72.646	
Útstreymi	(9.170)	(5.354)	(56.571)	(2.946)	-	-	(74.041)	
Samtals	(326)	(491)	(90)	(753)	0	0	(1.660)	(1.478)
Fjáreignir aðrar en afleiður								
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	42.216	-	-	-	-	-	42.216	42.216
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	22.659	36.068	16.396	48.240	14.085	-	137.448	125.265
Hlutabréf og hlutabréfagerningar	-	-	-	-	-	19.106	19.106	19.106
Útlán og kröfur á lánastofnanir	28.621	-	-	-	-	-	28.621	28.621
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	76.297	93.052	249.996	660.555	1.770.130	-	2.850.030	1.544.360
Aðrar fjáreignir	5.895	-	-	-	-	-	5.895	5.895
Samtals	175.688	129.120	266.392	708.795	1.784.215	19.106	3.083.316	1.765.463
Afleiður - eignir								
Veltubók								1.792
Innstreymi	15.458	20.743	1.189	-	-	-	37.390	
Útstreymi	(14.644)	(19.908)	(1.162)	-	-	-	(35.714)	
Áhættuvarnir								1.281
Innstreymi	14.575	21.772	3.628	-	-	-	39.975	
Útstreymi	(14.362)	(20.865)	(3.548)	-	-	-	(38.775)	
Samtals	1.027	1.742	107	0	0	0	2.876	3.073
Liðir utan efnahagsreiknings								
Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa	(1.343)	(2.284)	(6.132)	(7.451)	(10.387)	(1.020)	(28.617)	
Ónýttar lánsheimildir	(135.566)	-	-	-	-	-	(135.566)	
Ónýttur yfirdráttur/kreditkortheimildir	(75.488)	-	-	-	-	-	(75.488)	
Samtals	(212.397)	(2.284)	(6.132)	(7.451)	(10.387)	(1.020)	(239.671)	
Hrein lausafjárstaða	(778.032)	(70.515)	120.233	342.950	1.657.995	18.086	1.290.717	284.230

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

68. Eftirstöðvagreining fjáreigna og fjárskulda eftir myntum

Eftirfarandi tafla sýnir eftirstöðvagreiningu fyrir fjármálagerninga samstæðunnar eftir myntum 31. desember 2023:

Fjárskuldir aðrar en afleiður	0-1 mánuður	1-3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Meira en 5 ár	Án gjalds	Samtals	Bókfært virði
Samtals í erlendri mynt	(145.200)	(19.558)	(40.359)	(254.388)	(9.354)	-	(468.859)	(447.800)
ISK	(673.385)	(176.100)	(135.310)	(237.985)	(24.724)	-	(1.247.504)	(1.176.541)
Alls	(818.585)	(195.658)	(175.669)	(492.373)	(34.078)	0	(1.716.363)	(1.624.341)
Afleiður – skuldir								
Samtals í erlendri mynt	12.940	13.674	(64)	-	-	-	26.550	(687)
ISK	(13.496)	(14.114)	137	(795)	-	-	(28.268)	(846)
Samtals	(556)	(440)	73	(795)	0	0	(1.718)	(1.533)
Fjáreignir aðrar en afleiður								
Samtals í erlendri mynt	74.254	85.041	125.930	146.404	4.492	384	436.505	411.477
ISK	142.133	76.340	221.395	584.770	1.924.037	18.628	2.967.303	1.521.325
Samtals	216.387	161.381	347.325	731.174	1.928.529	19.012	3.403.808	1.932.802
Afleiður – eignir								
Samtals í erlendri mynt	5.855	3.570	(3.001)	6.562	-	-	12.986	7.442
ISK	(4.588)	(120)	(490)	-	-	-	(5.198)	17
Samtals	1.267	3.450	(3.491)	6.562	0	0	7.788	7.459
Liðir utan efnahagsreiknings								
Samtals í erlendri mynt	(46.329)	(131)	(3.511)	(2.303)	(4.810)	-	(57.084)	
ISK	(217.740)	(570)	(2.819)	(8.403)	(4.238)	(441)	(234.211)	
Samtals	(264.069)	(701)	(6.330)	(10.706)	(9.048)	(441)	(291.295)	
Hrein lausafjárstaða í ISK	(767.076)	(114.564)	82.913	337.587	1.895.075	18.187	1.452.122	343.955
Hrein lausafjárstaða í erlendri mynt	(98.480)	82.596	78.995	(103.725)	(9.672)	384	(49.902)	(29.568)
Hrein lausafjárstaða	(865.556)	(31.968)	161.908	233.862	1.885.403	18.571	1.402.220	314.387

Eftirfarandi tafla sýnir eftirstöðvagreiningu fyrir fjármálagerninga samstæðunnar eftir myntum 31. desember 2022:

Fjárskuldir aðrar en afleiður	0-1 mánuður	1-3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Meira en 5 ár	Án gjalds	Samtals	Bókfært virði
Samtals í erlendri mynt	(112.284)	(6.470)	(71.854)	(192.650)	(15.624)	-	(398.882)	(406.826)
ISK	(629.740)	(192.132)	(68.190)	(164.991)	(100.209)	-	(1.155.262)	(1.076.002)
Alls	(742.024)	(198.602)	(140.044)	(357.641)	(115.833)	0	(1.554.144)	(1.482.828)
Afleiður – skuldir								
Samtals í erlendri mynt	6.554	2.129	(561)	-	-	-	8.122	(876)
ISK	(6.880)	(2.620)	471	(753)	-	-	(9.782)	(602)
Samtals	(326)	(491)	(90)	(753)	0	0	(1.660)	(1.478)
Fjáreignir aðrar en afleiður								
Samtals í erlendri mynt	58.381	70.492	93.792	164.114	2.451	691	389.921	355.423
ISK	117.307	58.628	172.600	544.681	1.781.764	18.415	2.693.395	1.410.040
Samtals	175.688	129.120	266.392	708.795	1.784.215	19.106	3.083.316	1.765.463
Afleiður – eignir								
Samtals í erlendri mynt	11.484	20.881	1.220	-	-	-	33.585	2.828
ISK	(10.457)	(19.139)	(1.113)	-	-	-	(30.709)	245
Samtals	1.027	1.742	107	0	0	0	2.876	3.073
Liðir utan efnahagsreiknings								
Samtals í erlendri mynt	(35.906)	(1.432)	(3.343)	(1.857)	(5.654)	-	(48.192)	
ISK	(176.491)	(852)	(2.789)	(5.594)	(4.733)	(1.020)	(191.479)	
Samtals	(212.397)	(2.284)	(6.132)	(7.451)	(10.387)	(1.020)	(239.671)	
Hrein lausafjárstaða í ISK	(706.261)	(156.115)	100.979	373.343	1.676.822	17.395	1.306.163	333.681
Hrein lausafjárstaða í erlendri mynt	(71.771)	85.600	19.254	(30.393)	(18.827)	691	(15.446)	(49.451)
Hrein lausafjárstaða	(778.032)	(70.515)	120.233	342.950	1.657.995	18.086	1.290.717	284.230

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

69. Veðsettar eignir

Bankinn hefur sett að veði hluta af útlánasafni sínu til tryggingar útgáfu á sértryggðum skuldabréfum sem bankinn hefur gefið út í samræmi við íslensk lög og reglur fjármálaeftirlitsins. Þá hefur bankinn sett Seðlabankanum að veði eignir til tryggingar á uppgjöri í íslenska greiðslukerfinu, sett eignir að veði til þess að tryggja viðskiptalínur, GMRA-samninga (e. Global Master Repurchase Agreement) og ISDA-samninga (e. International Swaps and Derivative Association), auk annarra veðsetninga af svipuðum toga.

Bankinn gefur úr sértryggð skuldabréf til eigin nota í íslenskum krónum og evrum, sem hægt er að selja síðar, nota í verðbréfalánum eða endurhverfum viðskiptum. Í árslok 2023 nam fjárhæð þessara bréfa 15 ma. kr. og 250 milljónum evra. Veðsettar eignir á móti bréfunum námu 66 ma. kr. (31.12.2022: 70,9 ma. kr.).

Eftirfarandi tafla sýnir sundurliðun veðsettra og óveðsettra eigna samstæðunnar 31. desember 2023 og 31. desember 2022:

	Veðsett á móti			Samtals
	Sértryggðum skulda-bréfum	Annað	Óveðsettar eignir	
31. desember 2023				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	8.328	1.899	65.123	75.350
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	2.857	145.325	148.182
Hlutabréf og hlutabréfagerningar	-	-	19.012	19.012
Afleiðusamningar	-	-	7.459	7.459
Útlán og kröfur á lánastofnanir	-	1.035	53.066	54.101
Útlán og kröfur á viðskiptavini	403.637	-	1.227.257	1.630.894
Fjárfesting í hlutdeildarfélagum	-	-	1.849	1.849
Rekstrarfjármunir	-	5.060	9.708	14.768
Óefnislegar eignir	-	-	1.472	1.472
Aðrar eignir	-	-	6.828	6.828
Eignir í sölumeðferð	-	-	861	861
Samtals	411.965	10.851	1.537.960	1.960.776

	Veðsett á móti			Samtals
	Sértryggðum skulda-bréfum	Annað	Óveðsettar eignir	
31. desember 2022				
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	2.217	379	39.620	42.216
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	2.987	122.278	125.265
Hlutabréf og hlutabréfagerningar	-	-	19.106	19.106
Afleiðusamningar	-	-	3.073	3.073
Útlán og kröfur á lánastofnanir	-	813	27.808	28.621
Útlán og kröfur á viðskiptavini	354.575	-	1.189.785	1.544.360
Fjárfesting í hlutdeildarfélagum	-	-	1.950	1.950
Rekstrarfjármunir	-	-	13.060	13.060
Óefnislegar eignir	-	-	1.729	1.729
Aðrar eignir	-	-	7.136	7.136
Eignir í sölumeðferð	-	-	508	508
Samtals	356.792	4.179	1.426.053	1.787.024

Markaðsáhætta

70. Markaðsáhætta

Sjá frekari upplýsingar í kafla 5 í áhættuskýrslu samstæðunnar fyrir árið 2023.

Markaðsáhætta er áhættan á að verðbreytingar á mörkuðum hafi áhrif á gangvirði og framtíðarsjóðstreymi fjármálagerninga. Markaðsáhætta er tilkomin vegna opinna staða í gjaldmiðlum, hlutabréfum og vaxtaberandi gæringum, en slíkir fjármálagerningar eru næmir fyrir almennum og sértækum markaðsbreytingum og flókti í markaðsbreytum, til dæmis vöxtum, vaxtaálagi, gengi gjaldmiðla og hlutabréfaverði. Önnur markaðsáhætta er skilgreind sem hlutabréfaáhætta og verðtryggingaráhætta en greint er frá þessum áhættuþáttum sérstaklega í næstu skýringum.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

71. Stýring markaðsáætlu

Samstæðan flokkar markaðsáætlu starfseminnar í áhættu innan veltubókar og áhættu utan veltubókar og er áhættunni stýrt sérstaklega fyrir hvora bók. Veltubók inniheldur stöður sem koma til vegna viðskiptavaktar, áhættuvarna vegna afleiðuviðskipta og stöðutöku fyrir eigin reikning. Söfn utan veltubókar innihalda stöðutöku sem tengist viðskiptabankastarfsemi samstæðunnar og eigin stöðutöku Fjárstýringar vegna eigna- og skuldastýringar, sem og fjármögnunarsamninga. Fjárstýring ber jafnframt ábyrgð á daglegri lausafjárstýringu samstæðunnar sem felur í sér markaðsáætlu.

Samstæðan notar áhættugrunn og eiginfjárbörf sem samnefnara fyrir áhættu mismunandi eignaflokka, þar á meðal eru þær eignir sem bera markaðsáætlu. Eignir samstæðunnar eru þannig áhættuvegnar í samræmi við eiginfjárreglur, sem áhættugrunnur samstæðunnar byggist svo á.

Í eftirfarandi töflu er samantekt á markaðsáætlu samstæðunnar sýnd sem hlutfall af áhættugrunni í árslok 2023 og 2022. Aðlögun á útlánvirði (e. credit valuation adjustment (CVA)) fyrir afleiðustöður samstæðunnar eru reiknuð með staðalaðferð samkvæmt reglum um eiginfjárkröfur.

Áhættuþáttur	2023	2022
	% af áh.gr.	% af áh.gr.
Hlutabréfaáhætta	0,4%	0,4%
Vaxtaáhætta	0,6%	0,6%
Aðlögun á útlánvirði	0,2%	0,0%
Gjaldeyrisáhætta	0,3%	0,6%
Samtals	1,6%	1,7%

72. Hlutabréfaáhætta

Hlutabréfaáhætta er áhættan á sveiflum í virði á opnum stöðum í hlutabréfagerningum.

Hlutabréfastöður samstæðunnar í veltubók samanstanda af skráðum hlutabréfum vegna eigin stöðutöku og stöðutöku vegna viðskiptavaktar, þ.m.t. stöðum vegna hlutabréfaafleiðna og vörnum vegna þeirra. Stöður samstæðunnar í hlutabréfum utan veltubókar samanstanda af innlendum og erlendum skráðum og óskráðum hlutabréfum vegna eigna- og skuldastýringar. Frekari útlistun má sjá í skýringu 21 og skýringum 74-75.

73. Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er áhættan á að vaxtabreytingar á mörkuðum hafi áhrif á gangvirði eða framtíðarsjóðstreymi fjármálagerninga.

Vaxtabreytingar á eignum eða skuldum samstæðunnar utan veltubókar hafa áhrif á vaxtamun. Áhættuna má aðallega rekja til mismunar á lengd vaxtatímabíla milli eigna og skulda. Vaxtaáhættu er fyrst og fremst stýrt með því að fylgjast með vaxtabilum. Vaxtaáhættu er stýrt miðlægt innan samstæðunnar af Fjárstýringu og er undir eftirliti Áhættustýringar.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

73. Vaxtaáhætta (framhald)

Eftirfarandi töflur sýna vaxtaáhattu samstæðunnar. Töflurnar sýna bókfært virði vaxtaberandi fjáreigna og -skulda á meðan fjárhæðir utan efnahagsreiknings eru settar fram sem nafnverðsfjárhæðir afleiðusamninga, sjá skýringu 22. Fjárhæðirnar eru flokkaðar annað hvort út frá dagsetningu sammingsbundinnar endurverðlagningar eða gjalddaga, hvort sem gerist fyrir.

31. desember 2023	Allt að 3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Bókfært virði
Fjáreignir					
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	75.350	-	-	-	75.350
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	59.115	39.604	44.311	5.152	148.182
Afleiðusamningar	2.723	67	4.669	-	7.459
Útlán og kröfur á lánastofnanir	54.101	-	-	-	54.101
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	1.113.528	221.782	280.317	15.267	1.630.894
Aðrar fjáreignir	5.263	-	-	-	5.263
Samtals	1.310.080	261.453	329.297	20.419	1.921.249
Fjárskuldir					
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(29.968)	-	-	-	(29.968)
Innlán frá viðskiptavinum	(1.043.506)	(4.058)	(973)	-	(1.048.537)
Afleiðusamningar og skortstöður	(934)	(21)	(578)	(1.255)	(2.788)
Lántaka	(65.135)	(96.725)	(342.974)	(8.853)	(513.687)
Aðrar fjárskuldir	(10.718)	-	-	-	(10.718)
Víkjandi lántaka	-	(7.053)	(13.123)	-	(20.176)
Samtals	(1.150.261)	(107.857)	(357.648)	(10.108)	(1.625.874)
Hrein staða í efnahagsreikningi	159.819	153.596	(28.351)	10.311	295.375
Afleiður notaðar til áhættuvarnar	(90.054)	-	90.054	-	-
Hrein staða utan efnahagsreiknings	2.000	-	(2.000)	-	-
Vaxtanæmnibil samtals	71.765	153.596	59.703	10.311	
31. desember 2022	Allt að 3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Bókfært virði
Fjáreignir					
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	42.216	-	-	-	42.216
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	59.681	14.746	39.481	11.357	125.265
Afleiðusamningar	3.073	-	-	-	3.073
Útlán og kröfur á lánastofnanir	28.621	-	-	-	28.621
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	1.048.008	138.526	342.360	15.466	1.544.360
Aðrar fjáreignir	5.895	-	-	-	5.895
Samtals	1.187.494	153.272	381.841	26.823	1.749.430
Fjárskuldir					
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(6.634)	-	-	-	(6.634)
Innlán frá viðskiptavinum	(962.839)	(2.619)	(2.405)	-	(967.863)
Afleiðusamningar og skortstöður	(1.478)	-	-	-	(1.478)
Lántaka	(61.281)	(100.922)	(250.524)	(64.137)	(476.864)
Aðrar fjárskuldir	(9.714)	-	-	-	(9.714)
Víkjandi lántaka	-	(15.226)	(6.527)	-	(21.753)
Samtals	(1.041.946)	(118.767)	(259.456)	(64.137)	(1.484.306)
Hrein staða í efnahagsreikningi	145.548	34.505	122.385	(37.314)	265.124
Afleiður notaðar til áhættuvarnar	(45.450)	45.450	-	-	-
Hrein staða utan efnahagsreiknings	2.000	-	(2.000)	-	-
Vaxtanæmnibil samtals	102.098	79.955	120.385	(37.314)	

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

74. Næmnigreining eigna í veltubók

Stýring markaðsááhættu í veltubók samstæðunnar byggir einnig á eftirliti með næmni veltubókarinnar gagnvart mismunandi sviðsmyndum á verði hlutabréfa og markaðsvaxta.

Eftirfarandi tafla sýnir breytingu í gangvirði skuldabréfa við samhliða hliðrun allra vaxtaferla um +/-100 grunnpunkta.

Mynt	2023		2022	
	Hækkun	Lækkun	Hækkun	Lækkun
ISK, óverðtryggt	(149)	159	(225)	242
ISK, verðtryggt	(235)	264	(308)	344
Samtals	(384)	423	(533)	586

Eftirfarandi tafla sýnir hvaða áhrif það hefði á hagnað (tap) samstæðunnar fyrir tekjuskatt ef verð á hlutabréfum og hlutabréfagerningum í veltubók, sem eru í eigu samstæðunnar í árslok, breyttist um +/- 5%.

Mynt	2023		2022	
	Hækkun	Lækkun	Hækkun	Lækkun
ISK	136	(136)	106	(106)
Aðrar	-	-	3	(3)
Samtals	136	(136)	109	(109)

Eigið fé samstæðunnar hefði breyst að sama marki og rekstrarreikningurinn þar sem hagnaður/tap af sölu hlutabréfa telst ekki til skattskyldra tekna/frádráttarbærra gjalda.

75. Næmnigreining eigna utan veltubókar

Stýring vaxtaááhættu utan veltubókar byggir á eftirliti með næmni gangvirðis fjáreigna og -skulda gagnvart ýmsum vaxtasviðsmyndum. Mánaðarlega eru framkvæmd álagspróf á vaxtaááhættunni utan veltubókar þar sem vaxtaferlum allra gjaldmiðla er hliðrað og áhrif á efnahagslegt virði mæld.

Eftirfarandi tafla sýnir breytingu í gangvirði fjáreigna og fjárskulda við samhliða hliðrun vaxtaferla um +/-100 grunnpunkta.

Mynt	2023		2022	
	Hækkun	Lækkun	Hækkun	Lækkun
ISK, óverðtryggt	(4.141)	4.405	(5.256)	5.574
ISK, verðtryggt	1.629	(1.651)	2.328	(2.458)
EUR	1.089	(1.109)	3.242	(3.355)
Aðrar	47	(46)	(41)	42
Samtals	(1.376)	1.599	273	(197)

Eftirfarandi tafla sýnir hvaða áhrif það hefði á hagnað (tap) samstæðunnar fyrir tekjuskatt ef verð á hlutabréfum utan veltubókar í árslok sem flokkuð eru í 1. eða 2. þrep sjá skýringu 83.11 (f) breyttist um +/-5% og ógreinanlegar forsendur, sem notaðar eru við verðmat hlutabréfa sem flokkuð eru í 3. þrep sjá skýringu skýringu 83.11 (f) breyttist einnig um +/- 5%.

Mynt	2023		2022	
	Hækkun	Lækkun	Hækkun	Lækkun
ISK	347	(347)	327	(327)
Aðrar	17	(17)	18	(18)
Samtals	364	(364)	345	(345)

Eigið fé samstæðunnar hefði breyst að sama marki og rekstrarreikningurinn þar sem hagnaður/tap af sölu hlutabréfa telst ekki til skattskyldra tekna/frádráttarbærra gjalda.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

76. Verðtryggingaráhætta (öll söfn)

Verðtryggingaráhætta er áhættan á þeim áhrifum sem sveiflur í vísitölu neysluverðs geta haft á gangvirði og framtíðar sjóðstreymi verðtryggðra fjármálagerninga. Til að mæta ójafnvægi milli verðtryggðra eigna og skulda hjá samstæðunni býður bankinn upp á óverðtryggð útlán, verðtryggð innlán, verðtryggðar sértryggðar skuldabréfaútgáfur sem og verðtryggða vaxtaskiptasamninga.

Eftirfarandi töflur sýna verðtryggingarjöfnuð samstæðunnar í árslok 2023 og 2022 miðað við bókfærða stöðu verðtryggðra fjáreigna og fjárskulda flokkaða eftir gjaldögum.

	Allt að 3 mánuðir	3-12 mánuðir	1-5 ár	Yfir 5 ár	Bókfært virði
31. desember 2023					
Fjáreignir					
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	29	-	31.672	3.220	34.921
Afleiðusamningar	3	-	-	-	3
Útlán og kröfur á viðskiptavini	756	597	50.028	329.986	381.367
Samtals	788	597	81.700	333.206	416.291
Fjárskuldir					
Innlán frá viðskiptavinum	(96.763)	(55.228)	(21.631)	(5.993)	(179.615)
Afleiðusamningar og skortstöður	(4)	-	(578)	(340)	(922)
Lántaka	-	(52.712)	(85.805)	-	(138.517)
Víkjandi lántaka	-	(7.053)	(13.123)	-	(20.176)
Samtals	(96.767)	(114.993)	(121.137)	(6.333)	(339.230)
Samtals innan efnahags	(95.979)	(114.396)	(39.437)	326.873	77.061
Nettófjáreignir utan efnahags					
Vaxtaskiptasamningar	-	-	(2.000)	-	(2.000)
Heildarskiptasamningar	(310)	-	-	-	(310)
Samtals	(310)	0	(2.000)	0	(2.310)
Verðtryggingarjöfnuður samtals	(96.289)	(114.396)	(41.437)	326.873	74.751
31. desember 2022					
Fjáreignir					
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	-	-	19.467	6.177	25.644
Afleiðusamningar	8	-	-	-	8
Útlán og kröfur á viðskiptavini	3.226	8.417	56.949	212.190	280.782
Samtals	3.234	8.417	76.416	218.367	306.434
Fjárskuldir					
Innlán frá viðskiptavinum	(92.543)	(5.076)	(21.023)	(41.791)	(160.433)
Afleiðusamningar og skortstöður	(7)	-	(590)	-	(597)
Lántaka	-	-	(62.400)	(64.137)	(126.537)
Víkjandi lántaka	-	-	-	(6.527)	(6.527)
Samtals	(92.550)	(5.076)	(84.013)	(112.455)	(294.094)
Samtals innan efnahags	(89.316)	3.341	(7.597)	105.912	12.340
Nettófjáreignir utan efnahags					
Vaxtaskiptasamningar	-	-	(2.000)	-	(2.000)
Heildarskiptasamningar	(2.444)	-	-	-	(2.444)
Samtals	(2.444)	0	(2.000)	0	(4.444)
Verðtryggingarjöfnuður samtals	(91.760)	3.341	(9.597)	105.912	7.896

Stýring verðtryggingaráhættu samstæðunnar felst þar að auki í eftirfylgni með næmni hreinnar stöðu samstæðunnar í verðtryggðum fjáreignum og fjárskuldum innan efnahags gagnvart ýmsum verðbólgu-/verðhjöðnunaratburðum. Sem dæmi má nefna að eins prósentustigs breyting í vísitölu neysluverðs, að öðrum forsendum óbreyttum, hefði breytt vaxtatekjum um 747 milljónir króna í árslok 2023 (2022: 79 milljónir króna).

Breyting á vaxtamun til hækkunar/lækkunar hefði sömu áhrif á óráðstafað eigið fé og rekstrarreikninginn (að frádrögnum tekjuskatti).

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Gjaldeyrishætta

77. Gjaldeyrishætta (öll söfn)

Sjá frekari upplýsingar í kafla 5 í áhættuskýrslu samstæðunnar fyrir árið 2023.

Samstæðan starfar í samræmi við reglur Seðlabanka Íslands um gjaldeyrisjöfnuð, nr. 784/2018. Bankinn skilar Seðlabankanum daglegum skýrslum um gjaldeyrisjöfnuð og samstæðan skilar þeim mánaðarlega.

Nettó gjaldeyrisjöfnuður samstæðunnar þann 31. desember 2023 var +1,00% af eiginfjárgrunni samstæðunnar (31.12.2022: +2,53%).

78. Samþjöppun gjaldeyrisáhættu

Eftirfarandi töflur sýna samantekna gjaldeyrisáhættu samstæðunnar í árslok 2023 og 2022. Fjárhæðir utan efnahagsreiknings sýna nafnverðsfjárhæðir afleiðusamninga samstæðunnar. Fjárhæðir sem settar eru fram undir eignum og skuldum innihalda alla samninga um stundarviðskipti. Samningar um stundarviðskipti teljast hvorki til afleiðueigna né afleiðuskulda við stjórnun gjaldeyrisáhættu hjá samstæðunni.

31. desember 2023	EUR	GBP	USD	NOK	SEK	Aðrir	Alls
Eignir							
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	578	138	343	43	36	350	1.488
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	72.974	-	2.712	-	-	-	75.686
Hlutabréf og hlutabréfagerningar	79	-	305	-	-	-	384
Afleiðusamningar	6.703	30	661	47	1	1	7.443
Útlán og kröfur á lánastofnanir	12.856	2.198	20.600	12.952	20	5.392	54.018
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	199.310	1.972	73.293	58	32	5.090	279.755
Aðrar eignir	64	2	18	2	2	59	147
Samtals	292.564	4.340	97.932	13.102	91	10.892	418.921
Skuldir							
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(21.013)	(8)	(1.278)	-	-	-	(22.299)
Innlán frá viðskiptavinum	(39.512)	(5.888)	(72.132)	(3.551)	(989)	(5.764)	(127.836)
Afleiðusamningar og skortstöður	(518)	(6)	(146)	(1)	(1)	(10)	(682)
Lántaka	(209.909)	-	(25.642)	(28.993)	(29.246)	-	(293.790)
Aðrar skuldir	(1.374)	(184)	(1.548)	(92)	(86)	(598)	(3.882)
Víkjandi lántaka	-	-	-	-	-	-	0
Samtals	(272.326)	(6.086)	(100.746)	(32.637)	(30.322)	(6.372)	(448.489)
Hrein staða í efnahagsreikningi	20.238	(1.746)	(2.814)	(19.535)	(30.231)	4.520	(29.568)
Hrein staða utan efnahagsreiknings	(17.461)	2.269	2.356	19.808	30.335	(4.705)	32.602
Hrein gjaldeyrisstaða	2.777	523	(458)	273	104	(185)	3.034
31. desember 2022							
Eignir							
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	771	167	399	8	48	434	1.827
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	19.077	-	21.209	-	-	-	40.286
Hlutabréf og hlutabréfagerningar	53	19	605	-	-	14	691
Afleiðusamningar	1.482	63	1.257	-	-	27	2.829
Útlán og kröfur á lánastofnanir	6.913	982	7.496	2.047	1.046	10.135	28.619
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	196.306	3.894	78.439	2.874	-	2.486	283.999
Aðrar eignir	109	5	1.010	-	1	105	1.230
Samtals	224.711	5.130	110.415	4.929	1.095	13.201	359.481
Skuldir							
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	(598)	(24)	(88)	-	-	-	(710)
Innlán frá viðskiptavinum	(57.749)	(8.161)	(44.230)	(304)	(979)	(6.493)	(117.916)
Afleiðusamningar og skortstöður	(433)	(205)	(212)	-	-	(25)	(875)
Lántaka	(181.492)	-	(18.010)	-	-	(54.043)	(253.545)
Aðrar skuldir	(1.179)	(133)	(2.153)	(9)	(60)	(780)	(4.314)
Víkjandi lántaka	(15.226)	-	-	-	-	-	(15.226)
Samtals	(256.677)	(8.523)	(64.693)	(313)	(1.039)	(61.341)	(392.586)
Hrein staða í efnahagsreikningi	(31.966)	(3.393)	45.722	4.616	56	(48.140)	(33.105)
Hrein staða utan efnahagsreiknings	36.363	4.139	(44.808)	(4.459)	-	48.911	40.146
Hrein gjaldeyrisstaða	4.397	746	914	157	56	771	7.041

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

79. Næmni gagnvart gjaldeyrisáhættu

Eftirfarandi tafla sýnir hvaða áhrif 5% veiking/styrking íslensku krónunnar gagnvart erlendum gjaldmiðlum hefði á aðrar rekstrartekjur samstæðunnar, ef öllum öðrum breytum er haldið föstum. Næmnigreiningu er beitt á nettó gjaldeyrisstöðu samstæðunnar í erlendri mynt samkvæmt efnahagsreikningi eins og fram kemur í skýringu 78.

Mynt í milljónum króna	2023		Mynt í milljónum króna	2022	
	-5%	+5%		-5%	+5%
EUR	139	(139)	EUR	220	(220)
GBP	26	(26)	GBP	37	(37)
USD	(23)	23	USD	46	(46)
NOK	14	(14)	JPY	8	(8)
SEK	5	(5)	CHF	3	(3)
Aðrar	(9)	9	Aðrar	39	(39)
Samtals	152	(152)	Samtals	353	(353)

Eigið fé samstæðunnar hefði breyst að sama marki og rekstrarreikningurinn að frádregnum tekjuskatti. Þetta er vegna þess að hækkun (lækkun) á rekstrartekjum hefði haft áhrif á óráðstafað eigið fé.

80. Gengi erlendra gjaldmiðla

Samstæðan notaði eftirfarandi gengi erlendra gjaldmiðla fyrir reikningstímabilið sem ársreikningur þessi nær til:

	31.12.2023	31.12.2022	Breyting í %	Meðalgengi 2023	Meðalgengi 2022
EUR/ISK	150,09	151,50	(0,9%)	148,85	142,48
GBP/ISK	173,21	170,72	1,5%	171,23	166,94
USD/ISK	135,88	141,93	(4,3%)	137,68	134,99
JPY/ISK	0,9635	1,0758	(10,4%)	0,9816	1,0370
CHF/ISK	161,49	153,45	5,2%	153,28	142,01
CAD/ISK	103,03	104,76	(1,7%)	102,14	103,58
DKK/ISK	20,135	20,373	(1,2%)	19,978	19,152
NOK/ISK	13,379	14,410	(7,2%)	13,113	14,111
SEK/ISK	13,487	13,619	(1,0%)	13,013	13,405

Sjálfbærniáhætta

81. Sjálfbærniáhætta

Sjá frekari upplýsingar í kafla 8 í áhættuskýrslu samstæðunnar fyrir árið 2023.

Sjálfbærniáhætta er skilgreind sem áhætta sem stafar af núverandi eða mögulegum framtíðaráhrifum af umhverfispáttum, félagslegum þáttum eða stjórnarháttum (UFS) á viðskiptavinum bankans eða fjárfestingar hans. Sjálfbærniáhætta raungerist í gegnum mögnunaráhrif á hefðbundna fjárhagslega áhættuþætti.

Sjálfbærnistefna Landsbankans skilgreinir markmið bankans í sjálfbærnimálum og lýsir aðferðum bankans við að innleiða þau í reksturinn. Sjálfbærnistefnan var yfirfarin árið 2023. Landsbankinn vinnur að því að innleiða sjálfbærniáhættu enn frekar inn í áhættuumgjörð bankans, fjárfestingarákvarðanir og eigið mat bankans á eiginfjár- og lausafjárþörf.

Á árinu 2023 var stofnuð ný undirnefnd bankaráðs, Sjálfbærniefnd, sem einblínir á málefni sem tengjast sjálfbærni. Bankinn hefur með þessu gert sjálfbærni að samþættum hluta af stefnu hans, helstu verkefni nefndarinnar er sjálfbærnistefnumörkun, þróun og stöðlun sjálfbærnimælikvarða, birting og miðlun sjálfbærniupplýsinga, hlítu gagnvart gildandi lögum og reglum um sjálfbærni ásamt símenntun stjórnar varðandi sjálfbærni.

Landsbankinn gefur í fyrsta skipti út upplýsingar um hlutfall grænna eigna, hér eftir nefnt GAR (e. Green Asset Ratio) samkvæmt kröfum reglugerðar ESB (2020/852) sem tók gildi á Íslandi 1. júní 2023.

Nánar er fjallað um sjálfbærni í sjálfbærniuppgjöri Landsbankans fyrir árið 2023 sem gefið er út samhliða ársreikningi samstæðunnar fyrir árið 2023 og birt á heimasíðu bankans, www.landsbankinn.is.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Rekstraráhætta

82. Rekstraráhætta

Sjá frekari upplýsingar í kafla 7 í áhættuskýrslu samstæðunnar fyrir árið 2023.

Rekstraráhætta er skilgreind sem fjárhagslegt tap vegna svika, gallaðra eða ófullnægjandi verkferla eða kerfa, vegna mistaka starfsfólks eða vegna utanaðkomandi atvika. Lagaleg áhætta telst til rekstraráhættu, en ekki orðsporsáhætta. Rekstraráhætta er því til staðar í allri viðskiptastarfsemi.

Framkvæmdastjórar hvers sviðs samstæðunnar bera ábyrgð á rekstraráhættu síns sviðs, en dagleg stýring á rekstraráhættu er á ábyrgð forstöðumanna deilda. Samstæðan setur fram, viðheldur og samræmir rekstraráhættuumgjörð. Áhættuumgjörðin er í samræmi við leiðbeinandi tilmæli Basel-nefndarinnar frá 2011, „Góðir starfshættir við stjórnun og eftirlit með rekstraráhættu“, (e. „Principles for the Sound Management of Operational Risk“). Til að tryggja samhæfða stjórn á rekstraráhættu beitir samstæðan fyrirbyggjandi aðgerðum og eftirlitsaðgerðum sem fela í sér ítarlega ferla, stöðuga yfirsýn og váttryggingastefnu, ásamt virku eftirliti af hendi Innri endurskoðunar. Slíkri stýringu á rekstraráhættu er ætlað að tryggja að allar starfsstöðvar samstæðunnar geri sér grein fyrir hvers konar áhættu í rekstrinum, að stöndugt eftirlitskerfi sé til staðar og að stjórnun til lágmörkunar áhættu séu innleidd á skilvirkan og áhrifaríkan hátt.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Skýring	Blaðsíða
Mikilvægar reikningsskilaaðferðir	
83 Mikilvægar reikningsskilaaðferðir.....	81
83.1. Grundvöllur samstæðunnar.....	81
83.1 (a). Dótturfélög.....	81
83.1 (b). Hlutdeild minnihluta.....	81
83.1 (c). Missir á yfirráðum.....	81
83.2. Sérniðnar einingar.....	81-82
83.3. Hlutdeildarfélög.....	82
83.4. Erlendir gjaldmiðlar.....	82
83.5. Vaxtatekjur og vaxtagjöld.....	83
83.6. Hreinar þjónustutekjur.....	83-84
83.7. Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði.....	84
83.8. Hreinn gengismunur gjaldmiðla.....	84
83.9. Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja.....	84
83.10. Tekjuskattur.....	84
83.11. Fjáreignir og fjárskuldir.....	85
83.11 (a). Skráning.....	85
83.11 (b). Flokkun.....	85
83.11 (c). Afskráning.....	86
83.11 (d). Skilmálareytingar á fjáreignum og fjárskuldum.....	86-87
83.11 (e). Jöfnun.....	87
83.11 (f). Mat gangvirðis.....	87-88
83.11 (g). Virðisrýrnun fjáreigna.....	88-90
83.12. Sjóður og innstæður í Seðlabanka.....	91
83.13. Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum.....	91
83.14. Hlutabréf og hlutabréfagerningar.....	91
83.15. Afleiðusamningar.....	91
83.16. Innbyggðar afleiður.....	92
83.17. Áhættuvarnareikningsskil.....	92
83.18. Skortstöður.....	92
83.19. Útlán og kröfur.....	92-93
83.20. Varanlegir rekstrarfjármunir.....	93
83.21. Óefnislegar eignir.....	93
83.22. Innlán.....	93
83.23. Lántaka.....	93-94
83.23 (a). Veðtryggð lántaka.....	93
83.23 (b). Óveðtryggð lántaka.....	93-94
83.24. Sjálfbær fjármálaumgjörð.....	94
83.25. Aðrar skuldir.....	94
83.26. Víkjandi lántaka.....	94
83.27. Hlutfé.....	94
83.28. Hagnaður á hlut.....	94
83.29. Endurhverf viðskipti.....	95
83.30. Veðskiptasamningar.....	95
83.31. Fjárhagslegar ábyrgðir og lánsheimildir.....	95
83.32. Óvissar skuldir og skuldbindingar.....	95
83.33. Starfskjör.....	95
83.34. Starfsþættir.....	96
83.35. Nýir staðlar, breytingar og túlkningar á stöðlum.....	96

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir

Við gerð ársreiknings samstæðunnar hefur reikningsskilaaðferðum verið beitt með samræmdum hætti fyrir sambærileg viðskipti og önnur atvik við líkar aðstæður. Reikningsskilaaðferðunum sem lýst er hér að neðan hefur verið beitt með samræmdum hætti fyrir öll tímabil sem fram koma í ársreikningnum, nema annað sé tekið fram.

Samstæðan innleiddi frá og með árinu 2023 breytingar á liðnum reikningsskilastaðlinum IAS 1 er varða upplýsingagjöf um reikningsskilaaðferðir. Breytingarnar fólu þó ekki í sér neinar breytingar á aðferðunum sjálfum heldur einungis á því hvaða upplýsingum skal gerð grein fyrir í ársreikningi. Gerð er krafa um birtingu mikilvægra (e. material) reikningsskilaaðferða út frá sjónarmiðum um mikilvægi í reikningsskilum í stað mikilvægra (e. significant) reikningsskilaaðferða í viðari skilningi eins og áður. Breytingarnar fela einnig í sér leiðbeiningar um hvernig meta skal mikilvægi við upplýsingagjöf um reikningsskilaaðferðir. Stjórnendur rýndu reikningsskilaaðferðirnar og uppfærðu í vissum tilvikum upplýsingar sem birtar eru með áorðnum breytingum í skýringu 83.

83.1. Grundvöllur samstæðunnar

(a) Dótturfélög

Dótturfélög eru félög sem samstæðan hefur yfirráð yfir. Samstæðan hefur yfirráð yfir félagi ef hún ber áhættu af eða hefur rétt á breytilegum ávinningi af aðkomu sinni að félaginu og er í aðstöðu til að hafa áhrif á ávinninginn með valdi sínu yfir félaginu. Samstæðan telst hafa yfirráð yfir félagi þegar til staðar eru réttindi sem veita henni vald til að stýra viðeigandi starfsemi. Til að samstæðan teljist hafa yfirráð yfir félagi þarf hún einnig að hafa raunhæfa möguleika til að hagnýta rétt sinn.

Þar sem atkvæðaréttur kemur ekki til álita við ákvörðun um hvort samstæðan hafi yfirráð yfir fjárfestingu byggir mat á yfirráðum á öllum staðreyndum og kringumstæðum.

Dótturfélög eru tekin inn í samstæðureikningsskilin frá þeim degi sem yfirráð hefjast og þar til yfirráðum lýkur.

Samstæðan beitir kaupaðferðinni þegar hún öðlast yfirráð við sameiningu félaga. Endurgjald sem innt er af hendi vegna kaupanna er að jafnaði metið á gangvirði og það sama á við um yfirteknar aðgreinanlegar hreinar eignir. Viðskiptavild sem myndast er prófuð árlega m.t.t. virðisrýrnunar. Allur hagnaður vegna viðskiptanna er færður um leið í rekstrarreikning og viðskiptakostnaður er gjaldfærður eftir því sem hann fellur til nema hann tengist útgáfu skuldabréfa eða hlutabréfa.

Endurgjaldið sem innt er af hendi felur ekki í sér fjárhæðir sem tengjast uppgjöri vegna tengsla sem áður voru til staðar. Slíkar fjárhæðir eru yfirleitt færðar í rekstrarreikning.

Allt skilyrt endurgjald er metið á gangvirði á yfirtökudegi. Skuldbinding um greiðslu á skilyrtu endurgjaldi sem fellur undir skilgreininguna á fjármálagerningi og flokkast sem eigið fé er ekki endurmetin og er í reikningsskilum færð sem breyting á eigin fé. Annað skilyrt endurgjald er endurmetið á gangvirði á reikningsskiladegi og gangvirðisbreytingarnar færðar í rekstrarreikning.

Viðskipti á milli félaga innan samstæðunnar, viðskiptastöður og óinnleystur hagnaður af viðskiptum þeirra á milli eru felld út í reikningsskilum samstæðunnar. Óinnleyst tap er einnig felld út nema að viðskiptin sýni fram á virðisrýrnun yfirfærðrar eignar.

(b) Hlutdeild minnihluta

Hlutdeild minnihluta er sá hluti af hagnaði eða tapi og eigin fé sem ekki er í eigu samstæðunnar, beint eða óbeint. Hlutdeild minnihluta er sýnd sérstaklega í rekstrarreikningi og telst til eigin fjár í efnahagsreikningi, aðskilin frá eigin fé sem tilheyrir eigendum samstæðunnar. Breytingar á eignarhlut samstæðunnar á dótturfélagi, sem ekki leiða til missis á yfirráðum, eru skráðar sem viðskipti með eigið fé.

(c) Missir á yfirráðum

Þegar samstæðan missir yfirráð yfir dótturfélagi, afskráir hún eignir og skuldir dótturfélagsins, hlutdeild minnihluta og aðra þætti eigin fjár sem því tengist. Allur hagnaður og tap sem hlýst af þessum breytingum er færður í rekstrarreikninginn. Við missi á yfirráðum er öll hlutdeild sem haldið er eftir í fyrrum dótturfélagi metin á gangvirði.

83.2. Sérsniðnar einingar

Sérsniðnar einingar eru félög sem hafa verið byggð upp með þeim hætti að atkvæðisréttur eða sambærileg réttindi eru ekki ráðandi þáttur við ákvörðun á því hver hefur yfirráð yfir félaginu, eins og þegar atkvæðisréttur tengist aðeins stjórnsýsluverkefnum og viðeigandi starfsemi er stýrt með samningsbundnu fyrirkomulagi.

Samstæðan gegnir hlutverki sjóðstjóra eða fjárfestingarráðgjafa fyrir fjölda fjárfestingarsjóða í rekstri hjá dótturfélagi bankans. Tilgangur þessara fjárfestingarsjóða er að afla þóknunartekna af stýringu eigna fyrir fjárfesta sem þriðja aðila í samræmi við ákveðna fjárfestingarstefnu. Slíkir fjárfestingarsjóðir eru fjármagnaðir með útgáfu hlutdeildarskírteina til fjárfesta. Samstæðan ber ekki neina samningsbundna fjárhagslega ábyrgð gagnvart slíkum sérsniðnum einingum.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.2. Sérsniðnar einingar (framhald)

Við mat á því hvort taka skuli fjárfestingarsjóði inn í reikningsskil samstæðunnar fer samstæðan yfir allar staðreyndir og kringumstæður til að ákvarða hvort samstæðan, sem sjóðstjóri, sé umboðsaðili eða umbjóðandi. Samstæðan telst umbjóðandi, og þar með hafa yfirráð yfir sjóðum og færir þá í samstæðureikning, þegar hún sinnir hlutverki sjóðstjóra og verður ekki vikið til hliðar að ástæðulausu, nýtur breytilegs ávinnings af verulegu eignarhaldi á hlutdeildarskírteinum og/eða vegna ábyrgðar, er í aðstöðu til að beita valdi sínu til að hafa áhrif á ávöxtun sjóðsins og hlutdeild samstæðunnar í heild er í hverju tilfelli fyrir sig ekki lægri en 25%.

Í skýringu 43 Sérsniðin félög utan samstæðunnar, eru frekari upplýsingar um fjárfestingarsjóði utan samstæðunnar þar sem samstæðan gegnir hlutverki umboðsaðila.

83.3. Hlutdeildarfélög

Hlutdeildarfélög eru félög þar sem samstæðan hefur veruleg áhrif á fjárhags- og rekstrarstefnu, en fer ekki með yfirráð. Veruleg áhrif eru alla jafna til staðar þegar samstæðan ræður, beint eða óbeint, yfir 20% til 50% atkvæðisréttar annars félags. Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum eru færðar í reikningsskilum samstæðunnar annað hvort samkvæmt hlutdeildaraðferð eða sem fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, eins og lýst er frekar í þessari skýringu.

Hlutdeildarfélög með hlutdeildaraðferð

Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum, sem færðar eru samkvæmt hlutdeildaraðferð, eru upphaflega færðar á kostnaðarverði eða frá og með þeim degi sem verulegum áhrifum er náð. Viðskiptavild í tengslum við fjárfestingu í hlutdeildarfélagi er innifalin í bókfærðu virði fjárfestingarinnar. Ef hlutdeild samstæðunnar í hreinu gangvirði aðgreinanlegra eigna og skulda hlutdeildarfélags er umfram kostnaðinn við fjárfestinguna, er það sem umfram er fært sem tekjur við ákvörðun á hlutdeild samstæðunnar í hagnaði eða tapi hlutdeildarfélagsins á því tímabili sem fjárfestingin á sér stað. Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum sem eru færðar með hlutdeildaraðferð koma fram í efnahagsreikningnum í línunni „Fjárfestingar í hlutdeildarfélögum“.

Þar sem viðskiptavild er ekki aðgreind frá bókfærðu virði fjárfestingar í hlutdeildarfélagi, er virðisrýrnun viðskiptavildarinnar ekki prófuð sérstaklega samkvæmt kröfum alþjóðlega reikningsskilastaðalsins IAS 36 um virðisrýrnun eigna. Í staðinn er bókfært virði fjárfestingarinnar í heild sinni prófað fyrir virðisrýrnun samkvæmt staðlinum með því að bera saman endurheimtanlegt virði fjárfestingarinnar og bókfært virði hennar í hvert skipti sem kröfur alþjóðlega reikningsskilastaðalsins IFRS 9, Fjármálagerningar, gefa til kynna mögulega virðisrýrnun á fjárfestingunni.

Hlutdeild samstæðunnar í afkomu hlutdeildarfélaga í kjölfar kaupa á þeim er færð í rekstrarreikning og hlutdeild hennar í hreyfingum varasjóða þeirra er færð meðal varasjóða samstæðunnar. Uppsafnaðar hreyfingar eftir kaupin eru færðar til hækkunar eða lækunar á bókfærðu virði fjárfestingarinnar. Verði hlutdeild samstæðunnar í tapi hlutdeildarfélags jöfn eða hærra en bókfært virði félagsins, færir samstæðan ekki frekara tap, nema hún hafi tekið á sig skuldbindingar fyrir hlutdeildarfélagið eða innt af hendi greiðslur fyrir hönd þess.

Óinnleystur hagnaður af viðskiptum á milli samstæðunnar og hlutdeildarfélaga hennar er felldur út, að því marki sem nemur hlutdeild samstæðunnar í hlutdeildarfélögnum. Óinnleyst tap er jafnframt fellt út nema viðskiptin gefi vísbendingu um virðisrýrnun yfirfærðu eignarinnar. Reikningsskilaaðferðum hlutdeildarfélaga samstæðunnar hefur verið breytt þar sem þess er þörf til að tryggja samræmi í reikningsskilaaðferðum samstæðunnar.

Tekjur og gjöld vegna hlutdeildarfélaga eru færð í rekstrarreikning undir liðinn „Aðrar tekjur og (gjöld)“.

Hlutdeildarfélög metin á gangvirði í gegnum rekstrarreikning

Samstæðan tilgreinir ákveðnar fjárfestingar í hlutdeildarfélögum á gangvirði í gegnum rekstrarreikning við upphaflega skráningu, í samræmi við IFRS 9 Fjármálagerningar. Samstæðan metur slíkar fjárfestingar á gangvirði og færir breytingarnar á gangvirði í rekstrarreikning á því tímabili sem þær eiga sér stað undir liðinn „Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði“ í rekstrarreikningi.

83.4. Erlendir gjaldmiðlar

Viðskipti í gjaldmiðlum öðrum en starfrækslugjaldmiðli samstæðunnar, þ.e. erlendum gjaldmiðlum, eru umreiknuð í starfrækslugjaldmiðil á stundargengi þess dags sem viðskiptin eiga sér stað. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru metnar á afskrifuðu kostnaðarverði eða á gangvirði, eftir því sem við á, í viðkomandi erlendum gjaldmiðli á reikningsskiladegi og umreiknaðar í starfrækslugjaldmiðlinum á stundargengi í lok þess dags. Gjaldeyrisgengismunur af peningalegum liðum er munurinn á afskrifuðu kostnaðarverði í starfrækslugjaldmiðlinum við upphaf reikningsskilatímabils, leiðrétt fyrir virkum vöxtum og greiðslum á tímabilinu, og afskrifaða kostnaðarverðinu í erlenda gjaldmiðlinum umreiknuðu á stundargengi í lok reikningsskilatímabilsins. Allur gengismunur sem verður til með þessum hætti er færður í rekstrarreikninginn undir liðnum „Hreinn gengismunur gjaldmiðla“.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.5. Vaxtatekjur og vaxtagjöld

Virkir vextir

Vaxtatekjur og vaxtagjöld eru færð í rekstrarreikninginn eftir aðferð virkra vaxta. „Virkir vextir“ eru þeir vextir sem áætlaðar framtíðar út- og innborganir yfir væntan líftíma fjármálagernings eru núvirtar með þannig að núvirðið jafngildi:

- Brúttó bókfærðu virði fjáreignarinnar eða
- afskrifuðu kostnaðarverði fjárskuldarinnar.

Þegar virkir vextir eru reiknaðir fyrir fjármálagerninga aðra en keyptar eða útgefnar virðisrýrðar eignir er sjóðstreymið áætlað með tilliti til allra samningsskilmála fjármálagerningsins en tekur ekki tillit til vænts útlánataps.

Útreikningarnir á virkum vöxtum taka til viðskiptakostnaðar, þóknana, álags og frádrags sem eru óaðskiljanlegur hluti virkra vaxta. Viðskiptakostnaður er meðal annars jaðarkostnaður sem rekja má beint til kaupa eða útgáfu fjáreignar eða fjárskuldar.

Afskrifað kostnaðarverð og brúttó bókfært virði

Afskrifað kostnaðarverð fjáreignar eða fjárskuldar er sú fjárhæð sem fjáreignin eða fjárskuldin er metin á við upphaflega skráningu að frádregnum endurgreiðslum á höfuðstól, að viðbættum eða frádregnum uppsöfnuðum afskriftum á álagi og frádragi, ef einhverjar eru, með aðferð virkra vaxta og, í tilfelli fjáreigna, að frádreginni virðisrýrnun vegna vænts útlánataps. Brúttó bókfært virði fjáreignar er afskrifað kostnaðarverð fjáreignar áður en leiðrétt er fyrir virðisrýrnun vegna vænts útlánataps.

Útreikningur á vaxtatekjum og vaxtagjöldum

Virkir vextir fjáreignar eða fjárskuldar eru reiknaðir út við upphaflega skráningu fjáreignarinnar eða fjárskuldarinnar. Við útreikning á vaxtatekjum og vaxtagjöldum er virkum vöxtum beitt á brúttó bókfært virði eignarinnar (án virðisrýrnunar) eða á afskrifað kostnaðarverð skuldarinnar. Virkir vextir eru endurskoðaðir við reglulegt endurmat fjármálagerninga með breytilegum vöxtum til að endurspeglar hreyfingar á markaðsvöxtum. Virkir vextir eru einnig endurskoðaðir við uppreikning á gangvirði áhættuvarna.

Í tilfelli fjáreigna sem hafa virðisrýrnað eftir upphaflega skráningu eru vaxtatekjur reiknaðar út með því að beita virkum vöxtum á afskrifað kostnaðarverð fjáreignarinnar. Ef eign telst ekki lengur virðisrýrð eru vaxtatekjur aftur reiknaðar á brúttó grunni.

Framsetning

Vaxtatekjur sem reiknaðar eru út með aðferð virkra vaxta og birtar í rekstrarreikningi eru m.a.:

- Vextir af fjáreignum og fjárskuldum metnum á afskrifuðu kostnaðarverði,
- vextir af skuldagerningum metnum á gangvirði í gegnum rekstrarreikning og
- skilvirkur hluti gangvirðisbreytinga áhættuvarnar afleiða sem tilgreindar eru í gangvirðisáhættuvörn vegna vaxtaáhættu.

Á meðal annarra vaxtatekna í rekstrarreikningi eru vaxtatekjur af fjármögnunarleigusamningum.

Vaxtagjöld í rekstrarreikningi og annarri heildarafkomu eru m.a. fjárskuldir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði.

Breytingar á gangvirði fjáreigna og fjárskulda metnum á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, þ.m.t. vaxtatekjur og vaxtagjöld, eru birtar í rekstrarreikningi undir liðnum „Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði“.

83.6. Hreinar þjónustutekjur

Þóknanir og þjónustutekjur og -gjöld sem eru óaðskiljanlegur hluti af virkum vöxtum fjáreigna eða fjárskulda eru tekin inn í virku vextina og bókfærð sem vaxtatekjur í rekstrarreikningi.

Þóknanir og þjónustutekjur og -gjöld eru færð í rekstrarreikningi þegar samningur við viðskiptavin uppfyllir öll eftirfarandi skilyrði:

- Samningsaðilar hafa samþykkt samninginn og þar með skuldbundið sig til að uppfylla skyldur sínar
- Samningsskyldan vegna þeirrar þjónustu sem á að veita hefur verið skilgreind
- Greiðsluskilmálar vegna þeirrar þjónustu sem á að veita eru vel skilgreindir
- Viðskiptaverðið er greinanlegt niður á einstaka þjónustuliði í samningnum
- Það er líklegt að endurgjald verði innheimt fyrir þjónustu sem er veitt viðskiptavininum.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.6. Hreinar þjónustutekjur (framhald)

Eftirfarandi á við skráningu á tekjum fyrir ýmsar tegundir þóknana og þjónustugjalda:

- Þóknarir sem ávinnast eftir því sem þjónustan er veitt, svo sem umsýsluþóknarir vegna eignastýringar, eru bókfærðar sem tekjur jafnóðum og þjónustan er innt af hendi. Í raun eru slíkar þóknarir færðar samkvæmt línulegri aðferð.
- Þóknarir sem tilheyra ákveðinni þjónustu eða athöfn eru bókfærðar sem tekjur þegar búið er að veita þjónustuna. Dæmi um slíkar þóknarir eru miðlunar- og sölubóknarir.

83.7. Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði

Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði samanstendur af: 1) hreinum hagnaði (tapi) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði í gegnum rekstrarreikning og 2) hreinum hagnaði/tapi af gangvirðisvörnum.

1) Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði felur m.a. í sér:

- Allar innleystar og óinnleystar breytingar á gangvirði,
- vaxtatekjur á rekstrargrunni og
- arðstekjur sem skráðar eru þegar samstæðan öðlast rétt til að fá greiddan arð.

2) Hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum felur m.a. í sér:

- Allar innleystar og óinnleystar breytingar á gangvirði áhættuvarinna liða,
- allar innleystar og óinnleystar breytingar áhættuvarnargerninga,
- vaxtatekjur/vaxtagjöld á rekstrargrunni sem færð eru undir liðnum „Vaxtagjöld“ í rekstrarreikningi.

83.8. Hreinn gengismunur gjaldmiðla

Með hreinum gengismunur gjaldmiðla er talinn allur gengishagnaður og -tap vegna uppgjörs á viðskiptum í erlendum gjaldmiðlum og uppreiknings um mánaðamót á peningalegum eignum og skuldum í erlendum gjaldmiðlum, þ.m.t. fjáreignir og fjárskuldir sem falla ekki undir afleiður og eru flokkaðar undir veltubókarliði og fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning. Gengismunur gjaldmiðla af fjáreignum og fjárskuldum sem falla undir afleiður er talinn með undir liðnum „Hreinn hagnaður af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði“ í rekstrarreikningi, að undanskildum breytingum á gangvirði framvirkra gjaldeyrissamninga og hreins gengismunar af hlutbréaafleiðum, sem eru teknar með undir liðnum „Hreinn gengismunur gjaldmiðla“ í rekstrarreikningi.

83.9. Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja

Sérstakur skattur er lagður á fjármálafyrirtæki með lögum nr. 155/2010 og síðari breytingum. Reiknast hann 0,145% (2022: 0,145%) af skattalegu bókfærðu virði skulda í árslok, umfram 50 milljarða króna, að skattskuldum frátöldum. Skatturinn er ófrádráttarþær við útreikning á tekjuskatti. Sérstakur skattur á fjármálafyrirtæki er sýndur í sérstökum lið í rekstrarreikningi og er færður í efnahagsreikningi undir liðnum skattskuldir.

83.10. Tekjuskattur

(a) Tekjuskattur

Tekjuskattur er reiknaður út frá lögum um tekjuskatt og tekjuskattshlutföllum lögaðila sem hafa verið lögfest á reikningsskiladeginum. Tekjuskattur sem hefur verið reiknaður og færður í ársreikninginn samanstendur af tekjuskatti til greiðslu og frestuðum tekjuskatti.

Tekjuskattur vegna rekstrarársins 2023 er færður í samræmi við tekjuskattshlutfall lögaðila í árslok sem nemur 20,0% (2022: 20,0%). Einnig er færður sérstakur fjársýsluskattur á fjármálastofnanir sem nemur 6% á tekjuskattsstofnu umfram 1 milljarð króna í samræmi við lög nr. 165/2011, um fjársýsluskatt.

(b) Tekjuskattur til greiðslu

Tekjuskattur til greiðslu er áætlaður tekjuskattur vegna skattalegrar afkomu ársins, reiknaður út frá lögum um tekjuskatt og tekjuskattshlutföllum lögaðila sem hafa verið lögfest á reikningsskiladegi, að teknu tilliti til leiðréttinga á álöögðum og reiknuðum tekjuskatti fyrri ára ef við á. Tekjuskattur til greiðslu er færður í efnahagsreikningi undir liðnum skattskuldir.

(c) Frestaður skattur

Frestuð skatteign er skráð þegar líklegt er að skattskyldur framtíðarhagnaður fáiast sem jafna má gegn tímabundnum mismuni til frádráttar.

Frestaður tekjuskattur er færður að fullu sem skuld, vegna tímabundins mismunar á skattverði eigna og skulda og bókfærðs virðis þeirra í ársreikningnum. Frestaður tekjuskattur er ákvarðaður út frá lögum um tekjuskatt og tekjuskattshlutföllum lögaðila sem hafa verið lögfest á reikningsskiladegi og vænst er að verði í gildi þegar viðkomandi frestuð tekjuskattseign er innleyst eða frestuð tekjuskattsskuld er gerð upp. Frestaður skattur er færður í efnahagsreikningi undir liðnum skatteign.

(d) Samsköttun

Bankinn er samskattaður með dótturfélögum sínum Landsbréfum hf., Eignarhaldsfélagi Landsbankans ehf., Bláma - fjárfestingafélagi ehf., Hömlum ehf. og Hömlum fyrirtæki ehf.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.11. Fjáreignir og fjárskuldir

(a) Skráning

Samstæðan skráir upphaflega í fjárhagsbókhalðið útlán og kröfur, innlán og lántökur á þeim degi þegar til skuldbindinganna er stofnað. Allar aðrar fjáreignir og fjárskuldir eru upphaflega skráðar á þeim degi sem samstæðan verður aðili að samningsákvæðum gerningsins. Reglubundin kaup og sala fjáreigna er skráð á þeim degi sem samstæðan skuldbindur sig til að kaupa eða selja eignina.

Fjáreign eða fjárskuld er upphaflega metin á gangvirði. Þegar um er að ræða fjáreign eða fjárskuld sem er ekki metin á gangvirði í gegnum rekstrarreikning er einnig tekið tillit til viðskiptakostnaðar sem rekja má beint til kaupa fjáreignarinnar eða útgáfu fjárskuldarinnar.

(b) Flokkun

Við upphaflega skráningu er fjáreign flokkuð sem fjáreign metin á afskrifuðu kostnaðarverði, fjáreign metin á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu (FVOCI) eða fjáreign metin á gangvirði í gegnum rekstrarreikning (FVTPL).

Fjáreign er metin á afskrifuðu kostnaðarverði ef hún uppfyllir bæði eftirfarandi skilyrði og er ekki færð á gangvirði í gegnum rekstrarreikning:

- Eignin tilheyrir viðskiptalíkani sem hefur það markmið að ráða yfir eignum til að innheimta samningsbundið sjóðstreymi.
- Samningsskilmálar fjáreignarinnar kveða á um fasta tímasetningu sjóðstreymis sem samanstendur aðeins af greiðslum af höfuðstól og vöxtum.

Skuldagerningur er metinn á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu ef hann uppfyllir bæði eftirfarandi skilyrði og er ekki á gangvirði í gegnum rekstrarreikning:

- Eignin tilheyrir viðskiptalíkani sem hefur það tvíþætta markmið að innheimta sjóðstreymi og selja fjáreignir.
- Samningsskilmálar fjáreignarinnar kveða á um fasta tímasetningu sjóðstreymis sem samanstendur aðeins af greiðslum af höfuðstól og vöxtum.

Allar aðrar fjáreignir eru metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Einnig er heimilt við upphaflega skráningu að tilgreina fjáreign á gangvirði í gegnum rekstrarreikning ef það leiðir til þess að eytt sé eða verulega dregið úr reikningshaldslegu misræmi sem annars myndi koma fram, þó svo að fjáreignin uppfylli þær kröfur að vera metin á afskrifuðu kostnaðarverði eða gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu. Þessi heimild er óafturkræf ef henni er beitt, þ.e.a.s. óheimilt er að breyta reikningshaldslegri meðferð síðar.

Mat á viðskiptalíkani

Samstæðan metur markmið viðskiptalíkans sem fjáreign tilheyrir á eignasafnstigi þar sem það sýnir best hvernig rekstrinum er stýrt og hvernig upplýsingagjöf til stjórnenda er háttáð. Upplýsingar sem horft er til eru meðal annars:

- Stefnum og markmið stjórnenda fyrir eignasafnið og raunveruleg framkvæmd á stefnunum, einkum hvort stefna stjórnenda miðist við að afla samningsbundinna vaxtatekna, viðhalda tilteknu vaxtastigi, para saman tímalengd fjáreignanna og tímalengd skuldanna sem fjármagna eignirnar eða innleysa sjóðstreymi með sölu eignanna.
- Helstu áhættur sem hafa áhrif á árangur viðskiptalíkansins og áhættustýringaraðgerðir til að sporna gegn þeim.
- Aðferðir við mat á afkomu eignasafna og upplýsingagjöf þar um til stjórnenda.
- Tíðni, magn og tímasetning sölu fjáreigna á fyrri tímabilum, ástæður fyrir slíkum söllum og væntingar um framtíðarsölu. Sala ein og sér ákvarðar ekki viðskiptalíkanið og er ekki metin án hliðsjónar af öðrum þáttum. Sala veitir aftur á móti vísbendingar um tilurð sjóðstreymisins.

Yfirfærslur fjáreigna til þriðja aðila í viðskiptum sem uppfylla ekki skilyrði um afskráningu teljast ekki til sölu í þessu sambandi, sem er í samræmi við áframhaldandi skráningu eignarinnar í bókum samstæðunnar.

Fjáreignir sem teljast til veltufjáreigna og eru mældar m.t.t. afkomu á gangvirðisgrunni eru metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning þar sem þeim er hvorki haldið til að innheimta samningsbundið sjóðstreymi né heldur bæði til að innheimta samningsbundið sjóðstreymi og til sölu.

Mat á samningsbundnu sjóðstreymi

Sérstakt próf sem mælir hvort samningsbundnir skilmálar fjáreignar leiði af sér sjóðstreymi sem samstandi aðeins af greiðslum af höfuðstól og vöxtum (e. solely payments of principal and interest, SPPI) er notað við ákvörðun um hvort útlán og kröfur á lánastofnanir og viðskiptavinir skuli metin á afskrifuðu kostnaðarverði eða á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Í þessu mati er „höfuðstóll“ skilgreindur sem gangvirði fjáreignarinnar við upphaflega skráningu. „Vextir“ ásamt verðbótum þegar um verðtryggðan höfuðstól er að ræða, eru skilgreindir sem endurgjald vegna tímavirðis peninga, útlánaáhættu er tengist útistandandi höfuðstólsfjárhæð, með verðbótum þegar það á við, yfir tiltekið tímabil og vegna annarrar grundvallar útlánaáhættu og kostnaðar (svo sem lausafjárahættu og umsýslukostnaðar), auk hagnaðarhlutfalls.

Við mat á því hvort samningsbundið sjóðstreymi samstandi eingöngu af greiðslu höfuðstóls og vaxta, tekur samstæðan tillit til samningsbundinna skilmála gerningsins, eins og hvort skilmálarnir gætu breytt tímasetningu eða fjárhæð samningsbundins sjóðstreymis þannig að þetta skilyrði sé ekki uppfyllt.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.11. Fjáreignir og fjárskuldir (framhald)

(c) Afskráning

Samstæðan afskráir fjáreign þegar samningsbundinn réttur til sjóðstreymis af eigninni rennur út eða þegar samstæðan yfirfærir réttinn til samningsbundins sjóðstreymis í tengslum við fjáreignina í viðskiptum, og þar með í reynd alla áhættu og ávinning af því að eiga eignina, eða þar sem samstæðan hvorki yfirfærir né heldur að verulegu leyti eftir allri áhættu og öllum ávinningi af eignarhaldi og heldur ekki yfirráðum yfir fjáreigninni. Sérhver hlutdeild í yfirfærðri fjáreign sem verður til eða samstæðan heldur eftir er skráð sem sérstök eign eða skuld.

Við afskráningu fjáreignar er færður í rekstrarreikning mismunurinn á bókfærðu virði eignarinnar (eða bókfærðu virði þess hluta fjáreignarinnar sem er afskráður) og samtölu (i) endurgjaldsins sem tekið er við (þ.m.t. móttæknar nýjar eignir að frádregnum yfirteknum nýjum skuldum) og (ii) uppsafnaðrar afkomu sem hafði verið færð undir aðra heildarafkomu.

Samstæðan á í viðskiptum þar sem hún yfirfærir eignir, sem færðar eru í efnahagsreikning hennar, en heldur eftir annaðhvort öllum eða verulegum hluta af áhættu og ávinningi hinna yfirfærðuigna, eða hluta þeirra. Í þeim tilvikum þar sem öllum eða verulegum hluta áhættu og ávinnings er haldið eftir er yfirfærð eign ekki afskráð. Til yfirfærsluigna, þar sem öllum eða verulegum hluta áhættu og ávinnings er haldið eftir, teljast til dæmis verðbréfalán og endurkaupaviðskipti.

Þegar eignir eru seldar þriðja aðila og gerður er heildarskiptasamningur um yfirfærðu eignirnar eru viðskiptin færð sem tryggð fjármögnunarviðskipti í líkingu við sölu- og endurkaupaviðskipti þar sem samstæðan heldur í reynd allri áhættu og ávinningi sem fylgir eignarhaldi á slíkum eignum.

Í viðskiptum þar sem samstæðan hvorki heldur eftir né yfirfærir að verulegu leyti alla áhættu og ávinning af eignarhaldi á fjáreign og heldur yfirráðum yfir eigninni heldur samstæðan áfram að skrá yfirfærðuignina í bækur sínar að því marki sem nemur áframhaldandi aðild samstæðunnar að eigninni, sem ákvarðast af því að hvaða marki samstæðan ber áhættuna á breytingum á virði yfirfærðu eignarinnar.

Í tilteknum viðskiptum er samstæðan áfram skuldbundin til að annast umsýslu fjáreignarinnar gegn þóknun. Yfirfærð eign er afskráð ef hún uppfyllir skilyrði fyrir afskráningu. Eign eða skuld er skráð vegna umsýslusamningsins út frá því hvort umsýsluþóknunin er meira en nægjanleg (eign) eða minna en nægjanleg (skuld).

Samstæðan afskráir fjárskuld þegar samningsbundnar skyldur eru uppfylltar, felldar niður eða fallnar úr gildi.

d) Skilmálabreytingar á fjáreignum og fjárskuldum

Fjáreignir

Ef skilmálum fjáreignar er breytt metur samstæðan hvort sjóðstreymi fjáreignarinnar hafi breyst verulega í kjölfar skilmálabreytingarinnar.

Reynist sjóðstreymi hafa breyst verulega telst samningsbundinn réttur til sjóðstreymis frá upphaflegu fjáreigninni fallinn niður. Í því tilfalli er upphaflega fjáreignin afskráð (sjá skýringu 83.11 (g)) og ný fjáreign er skráð á gangvirði auk alls viðeigandi viðskiptakostnaðar. Allar þóknarir sem innheimtar eru í tengslum við breytinguna eru færðar sem hér segir:

- Þóknarir sem tekið er tillit til við ákvörðun á gangvirði nýju eignarinnar og þóknarir sem teljast greiðslur á viðeigandi viðskiptakostnaði eru innifaldar í upphaflega matinu á eigninni.
- Aðrar þóknarir eru taldar með í rekstrarreikningi sem hluti af hagnaði eða tapi við afskráningu.

Ef sjóðstreymi er breytt vegna fjárhagserfiðleika lántaka er markmiðið með skilmálabreytingunni yfirleitt að hámarka endurheimtur upphaflegu samningsskilmálanna frekar en að ný eign verði til með verulega breyttum skilmálum. Ef samstæðan hyggst skilmálabreyta fjáreign þannig að hluti af sjóðstreymi sé gefið eftir er fyrst athugað hvort afskrifa skuli hluta eignarinnar áður en skilmálabreytingin kemur til framkvæmda, sjá skýringu 83.11 (g) Afskriftir. Þessi nálgun hefur áhrif á niðurstöður meginlegrs mats og þýðir að skilyrði fyrir afskráningu eru yfirleitt ekki uppfyllt í slíkum tilfellum.

Ef skilmálabreyting á fjáreign sem metin er á afskrifuðu kostnaðarverði eða á gangvirði í gegnum aðra heildarafkomu leiðir ekki til afskráningar fjáreignarinnar er brúttó bókfært virði fjáreignarinnar fyrst endurreiknað með upphaflegum virkum vöxtum hennar og leiðréttingin sem af því leiðir færð í rekstrarreikning sem hagnaður eða tap vegna skilmálabreytingarinnar. Þegar um er að ræða fjáreignir með breytilegum vöxtum eru upphaflegu virku vextirnir sem notaðir voru til að reikna út hagnað eða tap af breytingunni leiðréttir svo þeir endurspeglir aðstæður á markaði á þeim tíma sem skilmálabreytingin á sér stað. Allur áorðinn kostnaður og þóknarir sem eru innheimtar í tengslum við breytinguna ganga til leiðréttingar á brúttó bókfærðu virði hinnar skilmálabreyttu fjáreignar og er dreift yfir það sem eftir er af líftíma hennar.

Ef slík skilmálabreyting kemur til vegna fjárhagserfiðleika lántaka (sjá skýringu 83.11 (g)) kemur hagnaðurinn eða tapið fram með virðisbreytingum útlána. Annars kemur breytingin fram undir vaxtatekjum, reiknuð út með aðferð virkra vaxta.

Endurskipulagðar fjáreignir

Þegar um fjárhagslega endurskipulagningu viðskiptavina er að ræða hefur samstæðan innleitt úrræði fyrir viðskiptavinum í fjárhagserfiðleikum auk verklagsreglna um fjárhagslega endurskipulagningu. Nálgunin felur m.a. í sér framlengingar og breytingar á endurgreiðsluáætlun og samþykktar áætlanir utanaðkomandi stjórnenda.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.11. Fjáreignir og fjárskuldir (framhald)

d) Skilmálabreytingar á fjáreignum og fjárskuldum (framhald)

Endurskipulagðar fjáreignir (framhald)

Almenna reglan er sú að ef endurskipulagning láns er svo stórfelld að ástæða er til afskráningar skuli stofna nýtt lán og meta áhættustig og virðisrýrnun þess líkt og um nýtt lán væri að ræða. Fyrri lánið er afskráð.

Endurumsamin útlán

Þegar það er mögulegt leitast samstæðan við að endurskipuleggja lán frekar en að ganga að veðum. Slíkt kann að fela í sér greiðsludreifingu og samning um nýja lánaskilmála. Virðisrýrð útlán sem endursamið er um eru ekki talin ný útlán. Þegar búið er að endursemla um lánaskilmála eru slík útlán ekki lengur í vanskilum og öll virðisrýrnun í kjölfarið er metin út frá upphaflegum virkum vöxtum eins og þeir voru reiknaðir fyrir breytingu lánaskilmálanna. Viðvarandi eftirlit er síðan haft með því að öll viðmið standist og líklegt sé að staðið verði við greiðslur í framtíðinni eins og endursamið var um. Virðisrýrnun þessara útlána heldur áfram að sæta mati á grundvelli hvers einstaks láns eða sameiginlegu safni útlána. Einstök útlán sem hafa ekki virðisrýrnað og samið hefur verið um skilmála að nýju eru skráð sem ný útlán. Þar af leiðandi eru upprunalegu útlánin afskráð og endurumsömdu útlánin skráð sem ný útlán.

Fjárskuldir

Samstæðan afskráir fjárskuld þegar skilmálum hennar er breytt og sjóðstreymi fjárskuldarinnar hefur breyst verulega í kjölfar skilmálabreytingarinnar. Í því tilfalli er ný fjárskuld, sem byggist á breyttum skilmálum, skráð á gangvirði. Munurinn á bókfærðu virði afskráðu fjárskuldarinnar og greiddu endurgjaldi er færður í rekstrarreikning. Endurgjald getur m.a. falið í sér yfirfærðar ófjárhagslegar eignir og yfirtöku skuldbindinga, þ. á m. nýju, skilmálabreyttu fjárskuldina.

Ef skilmálabreyting á fjárskuld er ekki færð sem afskráning í reikningsskilum er afskrifað kostnaðarverð skuldarinnar endurreiknað með því að núvirða breytt sjóðstreymi með upphaflegum virkum vöxtum og hagnaðurinn eða tapið er fært í rekstrarreikning. Þegar um er að ræða fjárskuldir með breytilegum vöxtum eru upphaflegu virku vextirnir sem notaðir voru til að reikna út hagnað eða tap af breytingunni leiðréttir svo þeir endurspeglir aðstæður á markaði á þeim tíma sem breytingin fór fram. Allur áorðinn kostnaður og þóknarir eru færðar sem leiðrétting á bókfærðu virði skuldarinnar og dreift yfir það sem eftir er af líftíma hinnar skilmálabreyttu fjárskuldar með því að endurreikna virka vexti af gerningnum.

(e) Jöfnun

Fjáreignum og fjárskuldum er jafnað saman og nettófjárhæðin færð í efnahagsreikning þegar og aðeins þegar til staðar er lagalegur réttur til jöfnunar og ætlunin er að gera annað hvort upp á nettógrunni, eða innleysa eignina og gera skuldina upp samtímis.

Tekjur og gjöld eru aðeins settar fram á nettógrunni þegar reikningsskilareglur heimila það eða þegar hagnaður/tap er til komið af flokki áþekkra viðskipta, svo sem viðskipta með veltufjáreignir og veltufjárskuldir.

(f) Mat gangvirðis

Gangvirði er sú fjárhæð sem fengist við sölu eignar eða greiðist við framsal skuldar í skipulegum viðskiptum milli óháðra markaðsaðila á þeim degi sem virðið er metið og á aðalmarkaði eða, ef aðalmarkaður er ekki til staðar, hagstæðasta markaði sem samstæðan hefur aðgang að á sama degi.

Gangvirði fjárskulda endurspeglar áhættu á vanefndum skuldarinnar. Gangvirði óbundins innláns er ekki lægra en sú fjárhæð sem er innleysanleg, núvirt frá þeim degi sem fyrst hefði verið hægt að krefjast greiðslu fjárhæðarinnar.

Samstæðan ákvarðar gangvirði gernings út frá skráðu virði á virkum markaði fyrir þann gerning, ef það er til staðar. Markaður er talinn virkur ef skráð verð á honum eru aðgengileg og tiltæk reglulega og standa fyrir raunveruleg og regluleg markaðsviðskipti á milli óskyldra aðila. Þar sem það er tiltækt er það lokaverð viðkomandi markaðar sem ákvarðar gangvirði veltufjáreignar og eigna sem eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, en það er yfirleitt verð í síðustu viðskiptum. Ef eign eða skuld sem metin er á gangvirði á sér kaupgengi og sölugengi þá metur samstæðan eignir og gnóttstöður á kaupgengi en skuldir og skortstöður á sölugengi.

Ef ekki er til virkur markaður fyrir fjármálagerning ákvarðar samstæðan gangvirði með verðmatsaðferð. Verðmatsaðferðir styðjast við nýleg viðskipti á milli óskyldra aðila sem eru upplýstir og fúsir til viðskipta (ef slíkt er tiltækt), vísan í nýlegt gangvirði annarra gerninga sem eru að miklu leyti eins, núvirðisgreiningu sjóðstreymis og verðmyndunarlíkön valréttarsamninga. Sú verðmatsaðferð sem valin er styðst eins mikið og hægt er við upplýsingar af markaði, eins lítið og hægt er við sértækt mat samstæðunnar, tekur tillit til allra þátta sem þátttakendur á markaði myndu líta til við ákvörðun verðs og er í samræmi við viðteknar aðferðafræði hagfræðinnar við verðlagningu fjármálagerninga. Forsendur matsaðferða endurspeglar markaðsvæntingar með sanngjörnum hætti og þá áhættu- og arðsemisþætti sem felast í fjármálagerningnum. Bankinn er með verðmatsnefnd sem metur gangvirði með því að beita líkönnum, taka mið af greinanlegum markaðsupplýsingum og beita faglegri dómgreind. Samstæðan stillir af og sannprófar verðmatsaðferðir með því að nota verð úr greinanlegum nýlegum markaðsviðskiptum með sama gerning eða byggir á öðrum tiltækum og greinanlegum markaðsgögnum.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.11. Fjáreignir og fjárskuldir (framhald)

(f) Mat gangvirðis (framhald)

Ef viðskiptaverðið er ekki það sama og gangvirði annarra greinanlegra nýlegra markaðsviðskipta með sama gerning eða ef það er byggt á verðmatsaðferð þar sem aðeins er stuðst við breytur með gögnum af greinanlegum mörkuðum, færir samstæðan tafarlaust mismuninn á milli viðskiptaverðs og gangvirðis (fyrsta dags hagnaður eða tap) í rekstrarreikninginn. Í tilvikum þar sem gangvirði er ákveðið með gögnum sem ekki eru greinanleg, er mismunur viðskiptaverðs og matsverðs færður í rekstrarreikning eftir aðstæðum í hverjum viðskiptum en eigi síðar en þegar upplýsingarnar sem stuðst er við verða greinanlegar eða þegar gerningurinn er afskráður.

Gangvirði fjáreigna og fjárskulda er ákvarðað út frá mismunandi aðferðum og forsendum eftir því hvaða fjáreignir eða fjárskuldir er verið að meta. Hvað varðar fjáreignir og fjárskuldir í erlendri mynt er tekið mið af gengi erlendra gjaldmiðla á greinanlegum mörkuðum með stundarviðskipti, framvirka samninga og staðlaða framvirka samninga.

Prepaskipting gangvirðis

Prepaskiptingu er beitt við framsetningu á mismunandi forsendum sem notaðar eru við mat á gangvirði fjáreigna og fjárskulda. Forsendum er raðað í þrjú almenn þrep á eftirfarandi hátt:

1. þrep: Skráð markaðsverð er notað fyrir eignir og skuldir sem eru til viðskipta á virkum mörkuðum. Óbreytt skráð markaðsverð er mælikvarðiinn á gangvirði.
2. þrep: Matsaðferð sem byggir á greinanlegum forsendum. Stuðst er við nýjasta viðskiptaverð og almennt viðurkenndar verðmatsaðferðir við ákvörðun á gangvirði hlutabréfa. Ávöxtunarkrafa skuldabréfa með sömu tímalengd, sem virk viðskipti eru með, er notuð sem viðmið við verðmat á skuldabréfum.
3. þrep: Matsaðferð sem byggir á mikilvægum ógreinanlegum forsendum. Þessi nálgun tekur til allra fjármálagerninga þar sem matsaðferðin felur í sér forsendur sem byggja á ógreinanlegum gögnum og þar sem ógreinanlegu forsendurnar hafa mikilvæg áhrif á verðmatið.

Fyrir óskráð hlutabréf og skuldabréf þar sem engar markaðsupplýsingar liggja fyrir, er almennt viðurkenndum matsaðferðum beitt við mat á gangvirði. Verðmat sem byggir á sjóðstreymi eða samanburði á kennitölum sambærilegra fyrirtækja eða innra virði að teknu tilliti til seljanleikafrádrags, eru algengustu aðferðirnar við útreikning á gangvirði óskráðra hlutabréfa, auk nýlegra viðskipta og ríkjandi markaðsskilyrða. Verðmat útlána og krafna á viðskiptavini er byggt á markaðsupplýsingum á borð við vaxta- og verðbólguúrfur og líkum á vanefndum.

Forsendur verðmatsaðferðarinnar eru m.a. áhættulausir vextir og viðmiðunarvextir til að meta ávöxtunarkröfu, vaxtaálag, skuldabréfa- og hlutabréfaverð, gengi erlendra gjaldmiðla, kennitölur á markaði, flökt og fylgni, markaðsskilyrði við mat á framtíðarvexti og aðrir markaðsvísar.

(g) Virðisrýrnun fjáreigna

Virðisrýrnunarferli

Samstæðan færir virðisrýrnunarframlag vegna vænts útlánataps fyrir eftirtalda fjármálagerninga sem ekki eru metnir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning:

- Sjóður og innstæður í Seðlabanka
- Útlán og kröfur á lánastofnanir
- Útlán og kröfur á viðskiptavini
- Aðrar eignir
- Útlánaáhætta liða utan efnahagsreiknings:
 - Fjárhagslegar ábyrgðir og sölutryggingar verðbréfa
 - Óádreagnar lánsheimildir
 - Óádreagnar yfirdráttar-/kreditkortheimildir

Við mat á væntu útlánatapi notar samstæðan líkan um framtíðarhorfur í samræmi við IFRS 9. Þetta krefst töluverðs mats á því hvernig breytingar á efnahagsþáttum hafa áhrif á vænt útlánatap. Vænt útlánatap endurspeglar núvirði fjárvöntunar vegna mögulegra vanefnda, annaðhvort vegna næstu 12 mánaða eða yfir væntan líftíma fjármálagerningsins, allt eftir minnkandi lánshæfi frá upphafi.

Áhættustýring bankans ber ábyrgð á mati á virðisrýrnun útlána og krafna og sérstakt virðismatsteymi, skipað bankastjóra, framkvæmdastjórum Fjármála, Áhættustýringar, Fyrirtækjasviðs og Einstaklingssviðs, rýnir og samþykkir matið.

Almennt er virðisrýrnun metin sértækt niður á lán byggt á ofangreindum líkönum um vænt útlánatap. Ef þörf er á getur virðismatsteymið fært til viðbótar almenna virðisrýrnun á lánasafnið eða hluta þess.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.11. Fjáreignir og fjárskuldir (framhald)

(g) Virðisrýrnun fjáreigna (framhald)

Virðisrýrnunarferli (framhald)

Virðisrýrnunarferlið fyrir hvert uppgjörstímabil er eftirfarandi

1. Hagfræðideild bankans útbýr sviðsmyndir með spám um viðkomandi efnahagsstærðir og kynnir þær fyrir virðismatsteyminu.
2. Virðismatsteymið samþykkir sviðsmyndirnar og vægi hvernar fyrir sig fyrir reikningsskiladag.
3. Útlán eru flokkuð eftir því hvort þau eru metin á afskrifuðu kostnaðarverði (virðisrýrnun) eða gangvirði.
4. Kennistærðir fyrir útreikning á áhættustigi og væntu útlánatapi eru metnar.
5. Niðurstöður sérstakra handvirkra útreikninga á áhættustigi og væntu útlánatapi einstakra mikilvægra lána eru hagnýttar.
6. Áhættustig og vænt útlánatap er reiknað út fyrir öll lán sem metin eru á afskrifuðu kostnaðarverði.
7. Áhættustýring gefur virðismatsteyminu skýrslu um niðurstöður virðisrýrnunarmats. Virðismatsteymið rýnir í niðurstöður skýrslunnar og ákvarðar matið.
8. Niðurstöður mats á áhættustigi og virðisrýrnun eru birtar í árs- og árs hlutareikningum samstæðunnar.

Útreikningur á væntu útlánatapi

IFRS 9 gerir kröfur um að útreikningar á væntu útlánatapi gefi óhlutdrægar og líkindavegnar niðurstöður. Útreikningarnir taka tillit til tímavirðis peninga og breytilegra sviðsmynda um framtíðarhorfur sem hver um sig fær eigið vægi út frá áreiðanlegum og nærtækum upplýsingum. Almennt byggir útreikningurinn á væntu útlánatapi á núvirði margföldunar á eftirfarandi kennistærðum: líkum á vanefndum (e. PD), tapshlutfalli að gefnum vanefndum (e. LGD) og útlánastöðu við vanefnd (e. EAD).

Samkvæmt IFRS 9 er framlag í virðisrýrnunarsjóð á öllum lánnum metið á hverjum reikningsskiladegi í samræmi við líkan sem byggir á þremur stigum um vænt útlánatap. Framlagið er annaðhvort reiknað sem 12 mánaða vænt útlánatap eða vænt útlánatap út líftíma.

- Stig 1 – Engin marktæk aukning á útlánaáhættu. Útlán þar sem ekki mælist marktæk aukning á útlánaáhættu skulu falla undir stig 1 og framlagið skal metið sem 12 mánaða vænt útlánatap.
- Stig 2 – Marktæk aukning á útlánaáhættu. Útlán þar sem mælist marktæk aukning á útlánaáhættu frá upphaflegri skráningu en lánin hafa ekki virðisrýrnað skulu falla undir stig 2 og framlagið skal metið sem vænt útlánatap út líftíma.
- Stig 3 – Virðisrýrnun. Útlán sem eru í vanefndum af hálfu lántaka eða hafa virðisrýrnað að öðru leyti skulu vera í stigi 3 og framlagið skal metið sem vænt útlánatap út líftíma.

Hreyfingar milli stiga 1 og 2 fara eftir því hvort marktæk aukning hafi á reikningsskiladegi orðið á útlánaáhættu gerningsins frá upphaflegri skráningu. Við matið miðast útlánaáhættan við líkur á vanefndum yfir líftíma gerningsins, en ekki tapsfjárhæðina.

Virðisrýrð útlán

Útlán telst hafa virðisrýrnað ef annar eða báðir eftirfarandi atburða hafa átt sér stað:

- Vanskil: Heildarvanskil lántaka hafa verið umfram lágmarksfjárhæð vanskila lengur en 90 daga samfelld.
- Líklegt greiðslufall: Lántaki uppfyllir önnur vanefndaskilyrði og því er talið ólíklegt að hann geti staðið að fullu við skuldbindingar sínar gagnvart bankanum.

Eftirtaldir atburðir teljast vera vísbendingar um líklegt greiðslufall lántaka. Atburðir sem leiða sjálfkrafa til vanefnda eru stjórnúmerktir

- Gjaldþrot*
- Endurskipulagning*
- Sala á skuldbindingu með tapi til þriðja aðila
- Virðisrýrnun: Bankinn flokkar eignina í stig 3*

Aðrir þættir sem kunna að benda til vanefnda eru ívilnanir til lántaka vegna fjárhagserfiðleika, brot á kvöðum eða skilmálum lánasamnings, útlán hafi verið gjaldfellt og gengið að tryggingum og fyrirvarar í ársreikningum um rekstrarhæfi viðskiptavinar.

Marktæk aukning á útlánaáhættu

Þegar lagt er mat á það hvort marktæk aukning hafi orðið á útlánaáhættu vegna fjármálagerna frá upphaflegri skráningu lítur samstæðan til upplýsinga sem gefa glögga mynd af stöðunni, eru áreiðanlegar, viðeigandi og nærtækar án óhóflegs kostnaðar og fyrirhafnar, þ.m.t. bæði megindlegar og eigindlegar upplýsingar og greiningar sem unnar eru upp úr sögulegum upplýsingum samstæðunnar, mati lánasérfræðinga og upplýsinga um framtíðarhorfur.

Samstæðan greinir aðallega hvort marktæk aukning á útlánaáhættu hafi átt sér stað með því að bera saman:

- líkur á vanefndum það sem eftir er af líftíma á reikningsskiladegi og
- líkur á vanefndum það sem eftir er af líftíma á reikningsskiladegi sem metnar voru við upphaflega skráningu.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.11. Fjáreignir og fjárskuldir (framhald)

(g) Virðisrýrnun fjáreigna (framhald)

Marktæk aukning í útlánaáhhættu (framhald)

Umgjörðin er samstillt við innra útlánaáhhættustýringarferli samstæðunnar og felur í sér bakhindranir á grundvelli vanskila þannig að marktæk aukning á útlánaáhhættu á sér stað eigi síðar en þegar samningsbundnar greiðslur eru komnar 30 daga fram yfir gjalddaga. Ef lánsþæfiseinkunn fjáreignar á reikningsskiladegi samræmist ekki viðmiðum samstæðunnar um áhættuvilja telst það einnig til marktækra aukningar á útlánaáhhættu. Samstæðan lítur einnig svo á að ef eign er í fjárfestingarflokki (e. investment grade) teljist lítil áhætta vera fyrir hendi og því skuli flokka eignina í stig 1.

Sérstakt handvirkt mat er lagt á hvort marktæk aukning hafi orðið á útlánaáhhættu einstakra mikilvægra lána. Lán eru í upphafi metin samkvæmt megindegum viðmiðum og á grundvelli þess mats er áhættustig metið sérstaklega handvirkt á grundvelli bæði megindegna og eigindlegra upplýsinga.

Lánsþæfismatskerfi

Lánsþæfismatskerfið flokkar lántaka eftir ákveðnum einkunnakvarða sem endurspeglar áhættu á vanefnd af hálfu lántaka þ.e. gæði útlánanna. Einkunnakvarðinn fyrir lántaka sem eru ekki í vanskilum nær frá 1 upp í 10. Einkunnin 10 gefur til kynna mestu gæði útlána og einkunnina 0 fá lántakar sem eru í vanskilum.

Eftirfarandi tafla sýnir vörpun á vanefndalíkum frá innri lánsþæfiseinkunnum í lánsþæfiseinkunnir S&P:

Innri lánsþæfis- einkunnir	Standard & Poor's og Fitch	Moodys	Neðri mörk vanefnda	Efri mörk vanefnda
10	AAA/AA+/AA/AA-	Aaa/Aa1/Aa2/Aa3	0,00%	0,04%
9	A+/A/A-	A1/A2/A3	0,04%	0,10%
8	BBB+	Baa1	0,10%	0,21%
7	BBB/BBB-	Baa2/Baa3	0,21%	0,46%
6	BB+/BB	Ba1/Ba2	0,46%	0,99%
5	BB-	Ba3	0,99%	2,13%
4	B+	B1	2,13%	4,54%
3	B	B2	4,54%	9,39%
2	B-	B3	9,39%	18,42%
1	CCC/C	Caa1/Caa2/Caa3/Ca/C	18,43%	99,99%

Framsetning framlaga í virðisrýrnunarsjóð

Framlag í virðisrýrnunarsjóð vegna vænts útlánataps er sett fram í efnahagsreikningi á eftirfarandi hátt:

- Fjáreignir metnar á afskrifuðu kostnaðarverði: sem lækkun á brúttó bókfærðu virði eignanna.
- Lánsheimildir, yfirdrættir og fjárhagslegar ábyrgðir: sem framlag í virðisrýrnunarsjóð meðal annarra skulda.
- Þegar fjármálagningur felur í sér bæði ádreginn og óádreginn hluta setur samstæðan fram samanlagt framlag í virðisrýrnunarsjóð fyrir báða hluta. Samanlögð fjárhæðin er sett fram sem lækkun á brúttó bókfærðu virði ádregna hlutans. Ef framlag í virðisrýrnunarsjóð er umfram brúttó fjárhæð ádregna hlutans er það sem umfram er sett fram og flokkað með öðrum skuldum.

Afskriftir

Útlán og skuldabréf eru afskrifuð (að hluta eða í heild) þegar ekki eru raunhæfar væntingar um endurheimtur fjáreignar í heild eða að hluta. Þetta á yfirleitt við þegar samstæðan metur sem svo að lántaki hafi ekki eignir eða tekjur til að standa undir því sjóðstreymi sem þarf til að endurgreiða fjárhæðirnar sem stendur til að afskrifa. Þetta mat fer fram á grundvelli einstakra eigna.

Afskrifaðar fjáreignir kunna engu að síður að vera innheimtar með fullnustuaðgerðum í samræmi við verklagsreglur samstæðunnar um endurheimtur.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.12. Sjóður og innstæður í Seðlabanka

Handbært fé er meðal annars handbærir seðlar og mynt og innstæður í Seðlabanka. Handbært fé er fært á afskrifuðu kostnaðarverði í efnahgsreikningi. Samstæðan metur 12 mánaða vænt útlánatap fyrir handbært fé sem metið er á afskrifuðu kostnaðarverði og telst bera litla útlánaáhættu á reikningsskiladegi.

Bankinn er með bundnar innstæður á reikningum hjá Seðlabanka Íslands í samræmi við reglur Seðlabankans um bindiskyldu nr. 585/2018. Bindiskyldu er skipt í tvennt, annars vegar fasta bindiskyldu sem nemur 2% frá og með 21. júní sl. (var áður 1%), ber enga vexti og má telja til lausafjárforða og hins vegar meðaltalsuppfyllingu.

83.13. Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum eru annaðhvort metin á afskrifuðu kostnaðarverði eða á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum sem eru flokkuð sem fjáreign á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru færð á gangvirði frá og með upphaflegri skráningu. Viðskiptakostnaður er færður beint í rekstrarreikning sem þóknun. Hagnaður og tap vegna breytinga á gangvirði er fært beint í rekstrarreikning undir liðinn „Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði“. Gjaldeyrisgengishagnaður og -tap er fært undir liðnum „Hreinn gengismunur gjaldmiðla“.

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum sem eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning verða að hafa gangvirði sem unnt er að meta á áreiðanlegan hátt og tilgreiningin verður að eyða eða draga verulega úr ósamræmi í mati eða skráningu sem annars myndi koma fram við mat á eignum eða skuldum eða færslu tilheyrandi hagnaðar og taps á mismunandi grunni (stundum nefnt „reikningshaldslegt misræmi“). Þetta á meðal annars við um veltuskuldabréf.

Markaðsskuldabréfum og öðrum verðbréfum með föstum tekjum sem eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning er stjórnað á gangvirðisgrunni en ekki haldið til veltuviðskipta eða sjóðstreymi af þeim samanstendur ekki eingöngu af greiðslum á höfuðstól og vöxtum.

Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum sem flokkuð eru á afskrifuðu kostnaðarverði eru upphaflega metin á gangvirði að viðbættum beinum viðskiptakostnaði, en eftir það á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir og áfallnar verðbætur, þegar um verðtryggð bréf er að ræða, eru innifaldar í bókfærðu virði skuldabréfanna og eru færðar undir „Vaxtatekjur“ í rekstrarreikningi. Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum innan viðskiptalíkans þar sem ætlunin er að innheimta sammingsbundið sjóðstreymi af þeim sem samanstendur eingöngu af afborgunum af höfuðstól og vöxtum eru metin á afskrifuðu kostnaðarverði. Samstæðan metur 12 mánaða vænt útlánatap fyrir skuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði og teljast bera litla útlánaáhættu á reikningsskiladegi.

83.14. Hlutabréf og hlutabréfagerningar

Hlutabréf og hlutabréfagerningar sem eru flokkaðir sem fjáreignir á gangvirði í gegnum rekstrarreikning eru færðir á gangvirði frá og með upphaflegri skráningu. Viðskiptakostnaður er færður beint í rekstrarreikning sem þóknun. Hagnaður og tap vegna breytinga á gangvirði er fært beint í rekstrarreikning undir liðinn „Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði“. Gjaldeyrisgengishagnaður og -tap er fært undir liðnum „Hreinn gengismunur gjaldmiðla“.

Hlutabréf og hlutabréfagerningar með breytilegum tekjum sem eru á gangvirði í gegnum rekstrarreikning verða að hafa gangvirði sem unnt er að meta á áreiðanlegan hátt og tilgreiningin verður að eyða eða draga verulega úr ósamræmi í mati eða skráningu sem annars myndi koma fram við mat á eignum eða skuldum eða færslu tilheyrandi hagnaðar og taps á mismunandi grunni (stundum nefnt „reikningshaldslegt misræmi“). Þetta á meðal annars við um veltuhlutabréf.

83.15. Afleiðusamningar

Afleiður eru upphaflega skráðar í efnahgsreikning á gangvirði og viðskiptakostnaður færður í rekstrarreikning. Gangvirði afleiðusamninga er ákvarðað með matsaðferðum sem byggja aðallega á flókt- og fylgnistuðlum sem fengnir eru úr tilboðsverðum miðlara, frá verðlagningaraðilum eða byggja á valréttarverði. Á síðari stigum eru afleiður áfram skráðar á gangvirði þar sem allar breytingar á gangvirði færast í rekstrarreikning undir liðinn „Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði“, að undanskildum gangvirðisbreytingum á framvirkum gjaldeyrisafleiðum og hreinum gjaldeyrisgengismun vegna óstaðlaðra gjaldeyrisvalréttanna sem færðar eru undir liðinn „Hreinn gengismunur gjaldmiðla“ í rekstrarreikningi. Afleiður með jákvætt gangvirði eru færðar í efnahgsreikning sem eignir og afleiður með neikvætt gangvirði eru færðar sem skuldir.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.16. Innbyggðar afleiður

Afleiður geta verið innbyggðar í aðra samninga (grunnsamninga). Innbyggð afleiða er hluti af blönduðum (samtengdum) fjármálagerningi sem felur einnig í sér grunnsamning sem er ekki afleiða. Bankinn skilur reikningshaldslega innbyggðar afleiður frá grunnsamningnum í tilfellum þar sem:

- Grunnsamningurinn er ekki eign innan gildissviðs IFRS 9,
- grunnsamningurinn sjálfur er ekki færður á gangvirði í gegnum rekstrarreikning,
- skilmálar innbyggðrar afleiðu uppfylla skilgreiningu á sjálfstæðum afleiðusamningi og
- efnahagsleg einkenni og áhætta vegna innbyggðu afleiðunnar er ekki nátengd efnahagslegum einkennum og áhættu vegna grunnsamningsins.

Aðskildar innbyggðar afleiður eru metnar á gangvirði og eru allar breytingar á gangvirði færðar í rekstrarreikning nema breytingarnar séu hluti af virku áhættuvarnasambandi sjóðstreymis eða áhættuvarnasambandi hreinnar fjárfestingar. Aðskildar innbyggðar afleiður eru settar fram í efnahagsreikningi ásamt grunnsamningunum.

Þegar grunnsamningur er fjáreign innan gildissviðs IFRS 9 og samningsbundið sjóðstreymi samanstendur eingöngu af greiðslum á höfuðstól og vöxtum er innbyggð afleiða í grunnsamningi ekki aðgreind frá samningnum. Þess í stað er blandaði gerningurinn metinn í heild sinni.

83.17. Áhættuvarnareikningsskil

IFRS 9 heimilar að beita áfram reikningsskilaaðferðum sem settar eru fram í IAS 39 um áhættuvarnareikningsskil og hefur samstæðan ákveðið að nýta þessa heimild.

Við upphaflega tilgreiningu áhættuvarnanna skráir samstæðan sambandið milli áhættuvarnargerninganna og hinna áhættuvörðu liða með formlegum hætti, þar á meðal markmið og stefnu áhættustýringar við að takast á hendur áhættuvarnirnar, ásamt aðferðinni sem notuð verður til að meta skilvirkni áhættuvarnasambandanna. Frá og með þeim tíma sem stofnað er til áhættuvarnasambands framkvæmir samstæðan reglulega mat á því hvort búist sé við að áhættuvarnargerningurinn reynist árangursríkur við að veða á móti breytingum á gangvirði hins áhættuvarða liðar á því tímabili sem áhættuvörnin nær til og hvort raunverulegur árangur af áhættuvörninni mælist á bilinu 80-125%.

Áhættuvarnareikningsskilum fyrir áhættuvarnasamband lýkur um leið og afleiðusamningur sem fellur undir áhættuvörn rennur út, er seldur, honum er slitið eða rétturinn sem fylgir samningnum er nýttur, eða áhættuvörnin uppfyllir ekki lengur skilyrði fyrir gangvirðisvörn í áhættuvarnareikningsskilum eða skilgreining áhættuvarnar er afturkölluð.

Fram að þeim tímapunkti sem áhættuvarnasambandi lýkur er sérhver breyting á áhættuvörðum liði, sem lotið hefur aðferð virkra vaxta, afskrifuð í rekstrarreikningi sem hluti af endurútreiknuðum virkum vöxtum liðsins það sem eftir er af líftíma hans.

Afleiður sem notaðar eru til áhættustýringar eru allar afleiðueignir og afleiðuskuldir sem flokkast ekki undir veltufjáreignir eða veltufjárskuldir. Meðal þeirra eru afleiður sem tilgreindar eru í áhættuvarnasamböndum og falla undir gangvirðisvarnir í efnahagsreikningnum.

Hluti af áhættunni á breytingum á gangvirði skuldabréfaútgáfu bankans til meðallangs tíma er varinn með vaxtaskiptasamningum sem falla undir og eru tilgreindir sem gangvirðisvarnir. Um er að ræða skuldabréf sem gefin eru út undir EMTN-ramma bankans (e. Euro Medium Term Note). Slíkum vaxtaskiptasamningum er teft á móti tilteknum skuldabréfum útgáfunnar með föstum vöxtum. Breytingar á gangvirði vaxtaskiptasamninganna, ásamt breytingum á gangvirði skuldabréfanna sem rekja má til vaxtaáhættu, eru færðar strax í rekstrarreikning sem hreinn hagnaður (tap) af gangvirðisvörnum undir liðnum „Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði“. Áfallnir vextir bæði af vaxtaskiptasamningunum og skuldabréfunum falla undir liðinn „Vaxtagjöld“.

Samstæðan notar aðrar afleiður, sem falla ekki undir tilgreind áhættuvarnasambönd, til að stýra gjaldeyris-, vaxta-, hlutabréfamarkaðar- og útlánaáhættu sinni.

83.18. Skortstöður

Skortstöður eru skuldbindingar samstæðunnar um að láta af hendi fjáreignir sem hún hefur fengið að láni og selt þriðja aðila. Þessar skuldbindingar eru upphaflega færðar í efnahagsreikning á gangvirði og viðskiptakostnaður færður í rekstrarreikning. Á síðari stigum eru skuldbindingarnar áfram skráðar á gangvirði og allar breytingar á gangvirði færðar í rekstrarreikning undir liðinn „Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði“ sem hreinn hagnaður (tap) af veltufjáreignum og veltufjárskuldum. Skortstöður eru teknar í íslenskum ríkisskuldabréfum sem eru með skráð markaðsverð.

83.19. Útlán og kröfur

Undir efnahagsliðinn „Útlán og kröfur“ í efnahagsreikningi falla:

- Útlán og kröfur metnar á afskrifuðu kostnaðarverði, en matið byggist upphaflega á gangvirði að viðbættum beinum jaðarviðskiptakostnaði, en eftir það á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta,
- útlán og kröfur á gangvirði í gegnum rekstrarreikning, en matið byggist á gangvirði og breytingar eru færðar beint í rekstrarreikning og
- fjármögnunarleigukröfur.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.19. Útlán og kröfur (framhald)

Þegar samstæðan kaupir fjáreign og gerir um leið samning um endursölu eignarinnar (eða sambærilegrar eignar) á föstu verði á ákveðnum degi (endurhverf viðskipti eða hlutabréfalántaka) er ráðstöfunin færð reikningshaldslega sem útlán eða krafa og undirliggjandi eign er ekki færð í ársreikning samstæðunnar.

83.20. Varanlegir rekstrarfjármunir

Allir varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádreginni uppsafnaðri afskrift og virðisrýrnun. Til kostnaðarverðs teljast útgjöld sem rekja má beint til kaupa á eignunum.

Kostnaður sem fellur til síðar er aðeins talinn með bókfærðu virði eignar ef líklegt er að hann leiði til fjárhagslegs ábata fyrir samstæðuna í framtíðinni og ef hægt er að meta kostnaðinn áreiðanlega. Allur annar kostnaður vegna viðgerða og viðhalds er gjaldfærður í rekstrarreikning á því fjárhagstímabili sem hann fellur til.

Allir varanlegir rekstrarfjármunir eru afskrifaðir með línulegri aðferð. Aðferðin er notuð á afskrifanlegan hluta eignanna, en það er kostnaður þeirra að frádregnu hrakvirði deilt niður á áætlaðan nýtingartíma með eftirfarandi hætti:

Byggingar	25-50 ár
Tölvuvélbúnaður	3 ár
Annar búnaður og ökutæki	3-10 ár

Hrakvirði eignanna og nýtingartími þeirra er endurskoðaður árlega og breytt þar sem við á.

Hagnaður og tap af sölu eigna er fundið með því að bera söluverð eignar saman við bókfært verð hennar á söluþegi. Hagnaður og tap eru talin með undir liðnum „Aðrar tekjur og gjöld“ í rekstrarreikningnum.

83.21. Óefnislegar eignir

Hugbúnaður

Hugbúnaður er eignfærður á grundvelli þess kostnaðar sem fellur til við kaup eða þróun hugbúnaðarins og við að koma honum í notkun. Hugbúnaður sem er skráður sem óefnisleg eign er niðurfærður á nýtingartíma hans, sem er áætlaður 3-5 ár.

Kostnaður við að viðhalda hugbúnaði er færður sem útgjöld á þeim tíma sem hann fellur til.

Viðskiptavild

Viðskiptavild er aðeins skráð sem eign ef hún er keypt við sameiningu félaga. Eftir upphaflega skráningu er viðskiptavild metin á kostnaðarverði, að frádregnu uppsöfnuðu virðisrýrnunartapi. Almenn er virðisrýrnun viðskiptavildar metin árlega, en oftast ef atburðir eða breytingar á aðstæðum gefa til kynna mögulega virðisrýrnun bókfærðs virðis viðskiptavildarinnar.

83.22. Innlán

Samstæðan fjármagnar sig að mestu leyti með innlánunum frá viðskiptavinum og lánastofnunum. Innláan samanstanda af óbundnum og bundnum innlánunum. Innlán eru í upphafi metin á gangvirði auk beins viðskiptakostnaðar. Eftir það eru þau metin á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta.

83.23. Lántaka

(a) Veðtryggð lántaka

Allir sértryggðir skuldabréfaflokkar veðtryggðrar lántöku eru gefnir út undir 2,5 milljarða evru útgáfuramma bankans fyrir sértryggð skuldabréf sem skráður er á Euronext Dublin. Útgáfa sértryggðu skuldabréfanna er skilyrt við leyfi frá Fjármálaeftirlitinu, ásamt tilvísun til laga nr. 11/2008 og reglna Seðlabanka Íslands nr. 190/2023. Sértryggðir skuldabréfaflokkar bankans í íslenskum krónum eru skráðir og til viðskipta á Nasdaq Iceland og sértryggðir skuldabréfaflokkar bankans í erlendum myntum eru skráðir og til viðskipta á Euronext Dublin.

Undir aðra veðtryggða lántöku falla einstaka veðtryggðir lánasamningar sem ekki eru gefnir út undir fjármögnunarrömmum bankans.

Veðtryggð lántaka er upphaflega metin á gangvirði auk viðskiptakostnaðar sem tengist henni beint og er hún síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir og verðbætur, þegar um veðtryggða lántöku er að ræða, eru hluti af bókfærðu virði og eru færð í rekstrarreikning sem „Vaxtagjöld“.

(b) Óveðtryggð lántaka

Óveðtryggð lántaka samanstendur af skuldabréfum útgefnunum af bankanum í erlendri mynt og þegar það á við bankavíxlum í íslenskum krónum. Skuldabréfin í erlendri mynt eru gefin út undir 2 milljarða evru útgáfuramma bankans fyrir skuldabréfaútgáfu til meðallangs tíma (e. Euro Medium Term Note (EMTN) Programme) og eru skráð á Euronext Dublin. Bankavíxlarnir eru aftur á móti gefnir út undir 50 milljarða króna útgáfuramma bankans fyrir víxla- og skuldabréfaútgáfu sem er skráður á Nasdaq Iceland.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.23. Lántaka (framhald)

(b) Óveðtryggð lántaka (framhald)

Undir aðra óveðtryggða lántöku falla einstaka óveðtryggðir lánasamningar sem ekki eru gefnir út undir fjármögnunarrömmum bankans.

Óveðtryggð lántaka er upphaflega metin á gangvirði, að frádregnum beinum viðskiptakostnaði, en er síðan metin á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir eru hluti af bókfærðu virði og eru færðir í rekstrarreikning sem „Vaxtagjöld“. Gengishagnaður og -tap kemur fram undir liðnum „Hreinn gengismunur gjaldmiðla“.

83.24. Sjálfbær fjármálaumgjörð

Auk hefðbundinnar umgjörðar um fjármögnun bankans er bankinn einnig með sjálfbæra fjármálaumgjörð sem myndar ramma um fjármögnun bankans á umhverfsvænum og félagslegum verkefnum. Fjármálaumgjörðin kom fyrst út í janúar 2021 og byggði á viðmiðum Alþjóðasamtaka aðila á verðbréfamarkaði (ICMA) og nýlegum viðmiðum Evrópusambandsins (e. EU Taxonomy) fyrir græna og félagslega fjármögnun. Umgjörðin er með ytra álit (e. second-party opinion) frá alþjóðlega matsfyrirtækinu Sustainalytics og skilgreinir með skýrum hætti hvaða verkefni stuðla að sjálfbærni og tryggir gagnsæi. Árlega er gefin út áhrifaskýrsla sjálfbærrar fjármögnunar með yfirliti yfir þau útlán sem standa að baki grænni skuldabréfaútgáfu bankans og upplýsingum um hvaða flokka umgjörðarinnar þau falla í. Áhrifaskýrslan er staðfest af þriðja aðila (Deloitte) sem gengur úr skugga um að upplýsingar í skýrslunni séu réttar og uppfylli kröfur sjálfbæru fjármálaumgjörðarinnar.

83.25. Aðrar skuldir

Ógreitt iðgjald í Tryggingarsjóð innstæðueigenda og fjárfesta

Tryggingasjóður vegna fjármálafyrirtækja (TVF) fer með framkvæmd laga nr. 98/1999 um innstæðutryggingar og tryggingakerfi fyrir fjárfesta. Sjóðurinn starfar í þremur deildum, þ.e. innstæðuideild, verðbréfadeild og skilasjóði, og skulu deildirnar ráða yfir fjármunum sem nema tilteknum lágmarksviðmiðum sem tilgreind eru í lögnum. Þar sem deildirnar uppfylla nú þegar þessi lágmarksviðmið greiddi bankinn ekki iðgjöld til TVF á árinu 2023. Í lok árs 2023 voru því engin iðgjöld ógreidd til TVF.

83.26. Víkjandi lántaka

Undir víkjandi lántöku falla víkjandi skuldabréf þáttar 2 sem bankinn gefur út. Víkjandi skuldabréf í erlendra mynt eru gefin út undir ramma bankans um skuldabréfaútgáfu til meðallangs tíma (EMTN), en útgáfan í íslenskum krónum undir ramma bankans um víxla- og skuldabréfaútgáfu. Víkjandi lánun svipar til eiginfjár að því leyti að þau víkja fyrir öðrum skuldbindingum bankans og teljast hluti eiginfjár í útreikningum á eiginfjárlutfalli. Lögbundnar niðurfærslur gilda um eftirstöðvar víkjandi lána, en þá er fjárhæðin sem fellur undir eiginfjármeðferð þáttar 2 afskrifuð samkvæmt línulegri aðferð yfir 5 síðustu ár lánstímans.

Víkjandi lán eru upphaflega metin á gangvirði að frádregnum viðskiptakostnaði og eru eftir það metin á afskrifuðu kostnaðarverði með aðferð virkra vaxta. Áfallnir vextir og verðbætur eru færðar sem hluti af bókfærðu virði víkjandi lána.

83.27. Hlutfé

(a) Kostnaður við útgáfu hluta

Kostnaður sem rekja má beint til útgáfu nýrra hluta er aðgreindur undir eigin fé sem frádráttur frá yfirverði hlutabréfa.

b) Arður á almenn hlutabréf

Arður á almenn hlutabréf er skráður meðal eigin fjár á því tímabili sem hann er samþykktur af hluthafafundi bankans.

83.28. Hagnaður á hlut

Grunnhagnaður á hlut er reiknaður með því að deila í hagnað eða tap almennra hluthafa bankans með vegnum meðalfjölda útistandandi almennra hluta á reikningsskilatímabilinu. Þynntur hagnaður á hlut er reiknaður með því að leiðrétta hagnað eða tap almennra hluthafa og veginn meðalfjölda almennra útistandandi hluta fyrir umbreytingu allra mögulegra þynnanlegra almennra hluta.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.29. Endurhverf viðskipti

Til endurhverfra viðskipta teljast endurkaupasamningar og endursölusamningar við aðra banka. Í endurhverfum viðskiptum er sameinast um kaup eða sölu verðbréfa á viðskiptadegi með framvirkri sölu eða endurkaupum þeirra við einn og sama mótaðilann.

Verðbréf sem eru upphaflega seld af bankanum í endurkaupasamningi halda áfram að vera skráð sem fjáreign í efnahagsreikningi bankans þar sem bankinn heldur eftir allri áhættu og ábata sem tengist eignarhaldi verðbréfanna sem hann selur með endurkaupasamningi. Peningalegt innstreymi vegna endurkaupasamninga er skráð sem fjárskuld við mótaðila í efnahagsreikningi bankans. Vaxtagreiðslur til mótaðila eru færðar sem vaxtagjöld undir hreinum vaxtatekjum. Innstreymi er annað hvort metið á gangvirði á grundvelli gangvirðisvalkosta í reikningsskilum eða afskrifuðu kostnaðarverði.

Gagnstætt þessu eru verðbréf sem bankinn kaupir upphaflega í endursölusamningi ekki skráð og metin sem fjáreignir í efnahagsreikningi bankans þar sem mótaðilinn heldur eftir allri áhættu og ábata sem tengist eignarhaldi verðbréfanna sem bankinn kaupir með endursölusamningi. Peningalegt útstreymi vegna endursölusamninga er skráð sem krafa á mótaðila í efnahagsreikningi bankans. Vaxtagreiðslur frá mótaðila eru færðar sem vaxtatekjur undir hreinum vaxtatekjum. Útstreymi er annað hvort metið á gangvirði á grundvelli gangvirðisvalkosta í reikningsskilum eða afskrifuðu kostnaðarverði.

Endurhverf viðskipti eru upphaflega metin á gangvirði að teknu tilliti til viðskiptakostnaðar en eru eftir það metin á gangvirði á grundvelli gangvirðisvalkosta í reikningsskilum eða afskrifuðu kostnaðarverði.

83.30. Veðskiptasamningar

Veðskiptasamningar fela í sér skipti á veði í verðbréfum milli banka. Í eðli sínu eru þeir ein tegund verðbréfalána þar sem bankinn fær að láni tiltölulega auðseljanleg verðbréf frá öðrum banka í skiptum fyrir veð í verðbréfum sem eru ekki eins auðseljanleg. Verðbréfin sem bankinn fær lánuð frá mótaðilanum eru ekki skráð og metin sem fjáreignir í efnahagsreikningi bankans þar sem mótaðilinn heldur eftir allri áhættunni og ábatanum sem tengjast eignarhaldi verðbréfanna. Verðbréfin sem bankinn lánaði mótaðilanum halda áfram að vera skráð og metin sem fjáreignir í efnahagsreikningi bankans þar sem bankinn heldur eftir allri áhættunni og ábatanum sem tengjast eignarhaldi verðbréfanna. Bankinn greiðir þóknun til lánveitandans sem endurgjald fyrir áhættuna af að halda eftir veði sem er ekki eins auðseljanlegt. Vaxtatekjur og vaxtagjöld af veðskiptasamningum eru færðar undir hreinar vaxtatekjur. Veðskiptasamningar eru upphaflega metnir á gangvirði.

83.31. Fjárhagslegar ábyrgðir og lánsheimildir

„Fjárhagslegar ábyrgðir“ eru samningar þar sem þess er krafist að samstæðan inni tilgreindar greiðslur af hendi til að bæta handhafa fjárhagslegrar ábyrgðar tap sem hann verður fyrir vegna þess að tilgreindum skuldara tekst ekki að inna af hendi greiðslu þegar hún fellur í gjalddaga í samræmi við skilmála skuldagernings.

„Lánsheimildir“ eru skuldbindingar samstæðunnar til að útvega lánsfé samkvæmt fyrirfram tilgreindum skilmálum og skilyrðum.

Samstæðan hefur ekki gefið út neinar lánsheimildir sem eru metnar á gangvirði í gegnum rekstrarreikning.

83.32. Óvissar skuldir og skuldbindingar

Samstæðan skráir óvissar skuldir ekki sem skuldir í efnahagsreikningi, fyrir utan þær óvissuskuldir sem teknar eru yfir við sameiningu fyrirtækja og sem eru með gangvirði sem hægt er að meta áreiðanlega. Óvissu endurgjald sem samstæðan tekur yfir við sameiningu fyrirtækja er skráð á gangvirði á yfirtökudegi. Samstæðan flokkar skuldbindinguna um að greiða óvissu endurgjald sem skuld eða eigið fé og gerir breytingum á gangvirðismati skil í samræmi við alþjóðlega reikningsskilastaðla (IFRS).

Skuldbindingar vegna kostnaðar, eins og þær sem tengjast réttarkröfum eða endurskipulagningu, eru skráðar áorðnar þegar (i) samstæðunni ber, vegna liðinna atburða, lagaleg eða rökstudd skylda til að greiða, (ii) líklegra er en ekki að útstreymi verði á fjármunum til að gera upp skuldbindinguna og (iii) upphæðin hefur verið áætluð með áreiðanlegum hætti.

Skuldbinding er metin á núvirði greiðslanna sem ætla má að þurfi til að gera hana upp. Notuð er ávöxtunarkrafa fyrir skatta sem endurspeglar mat markaðarins á hverjum tíma á tímavirði peninga og áhættunni sem fylgir skuldbindingunni. Öll hækkun á skuldbindingunni yfir tíma er færð sem vaxtakostnaður.

83.33. Starfskjör

Öll fyrirtæki samstæðunnar eru með iðgjaldatengt lífeyrisskerfi þar sem þau greiða skyldu- og samningsbundin iðgjöld með ákveðnu framlagi í sameignarsjóði lífeyrissjóða eða séreignarsjóði. Samstæðan er ekki skuldbundin til frekari greiðslna þegar þessi iðgjöld hafa verið greidd. Iðgjöldin eru gjaldfærð í rekstrarreikning meðal launa og launatengdra gjalda eftir því sem þau falla til. Samstæðan rekur engan réttindatengdan lífeyrissjóð.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

83. Mikilvægar reikningsskilaaðferðir (framhald)

83.34. Starfsþættir

Starfsþáttur er sú eining samstæðunnar sem stundar viðskipti til þess að afla tekna og stofna til gjalda, þ.m.t. tekjur og gjöld í viðskiptum við aðrar einingar samstæðunnar. Rekstrarniðurstaða hvers starfsþáttar er yfirfarin mánaðarlega af framkvæmdastjórn samstæðunnar (sem aðalákvörðunartökuvald um rekstur) sem tekur jafnframt ákvarðanir um framlag fjármuna til hvers starfsþáttar og leggur mat á fjárhagslegan árangur á grundvelli sjálfstæðra fjárhagslegra upplýsinga.

83.35. Nýir staðlar, breytingar og túlkanir á stöðlum

Alþjóðareikningsskilaráðið (IASB) hefur gefið út nýja alþjóðlega reikningsskilastaðla og gert breytingar á stöðlum sem hafa ekki enn tekið gildi. Ekki er talið að þessir staðlar muni hafa veruleg áhrif á samstæðureikninginn.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Lykiltölur samstæðunnar

84. Rekstur eftir árum

Rekstrarreikningur	2023	2022	2021	2020	2019
Vaxtatekjur	150.848	102.009	66.594	66.498	72.172
Vaxtagjöld	(93.289)	(55.545)	(27.641)	(28.424)	(32.502)
Hreinar vaxtatekjur	57.559	46.464	38.953	38.074	39.670
Þjónustutekjur	15.977	15.343	13.121	10.819	11.528
Þjónustugjöld	(4.824)	(4.720)	(3.638)	(3.181)	(3.309)
Hreinar þjónustutekjur	11.153	10.623	9.483	7.638	8.219
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og fjárskuldum á gangvirði	6.719	(7.963)	5.980	4.257	7.993
Hreinn gengismunur gjaldmiðla	560	100	(86)	(278)	(584)
Hrein virðisbreyting	(3.120)	2.473	7.037	(12.020)	(4.827)
Aðrar tekjur og (gjöld)	977	1.556	963	582	1.046
Aðrar rekstrartekjur (gjöld)	5.136	(3.834)	13.894	(7.459)	3.628
Rekstrartekjur samtals	73.848	53.253	62.330	38.253	51.517
Laun og launatengd gjöld	(15.866)	(14.474)	(14.759)	(14.767)	(14.458)
Annar rekstrarkostnaður	(10.092)	(9.289)	(9.105)	(9.064)	(9.534)
Skattur á heildarskuldur fjármálafyrirtækja	(2.290)	(2.097)	(2.013)	(1.815)	(4.204)
Rekstrargjöld samtals	(28.248)	(25.860)	(25.877)	(25.646)	(28.196)
Hagnaður fyrir skatta	45.600	27.393	36.453	12.607	23.321
Tekjuskattur	(12.433)	(10.396)	(7.534)	(2.086)	(5.086)
Hagnaður ársins	33.167	16.997	28.919	10.521	18.235
Hagnaður ársins tilheyrir:					
Hluthöfum bankans	33.167	16.997	28.919	10.521	18.235
Hlutdeild minnihluta	-	-	-	-	-
Efnahagsreikningur	2023	2022	2021	2020	2019
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	75.350	42.216	82.425	67.604	69.824
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	148.182	125.265	150.435	119.330	115.262
Hlutabréf og hlutabréfagæringar	19.012	19.106	33.347	26.808	30.019
Útlán og kröfur á lánastofnanir	54.101	28.621	47.231	48.073	47.929
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	1.630.894	1.544.360	1.387.463	1.273.426	1.140.184
Aðrar eignir	32.376	26.948	27.992	27.298	22.088
Eignir í sölumæðferð	861	508	905	1.638	1.022
Eignir alls	1.960.776	1.787.024	1.729.798	1.564.177	1.426.328
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	29.968	6.634	10.425	48.725	48.062
Innlán frá viðskiptavinum	1.048.537	967.863	900.098	793.427	707.813
Lántaka	513.687	476.864	486.042	420.178	373.168
Aðrar skuldir	44.654	34.819	29.803	22.226	30.470
Víkjandi lántaka	20.176	21.753	20.785	21.366	19.081
Eigið fé	303.754	279.091	282.645	258.255	247.734
Skuldir og eigið fé samtals	1.960.776	1.787.024	1.729.798	1.564.177	1.426.328

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Lykiltölur samstæðunnar

85. Rekstur eftir ársfjórðungum

Rekstrarreikningur	2023				2022			
	F4*	F3	F2	F1	F4*	F3	F2	F1
Vaxtatekjur	39.728	38.134	38.407	34.579	26.984	28.677	25.247	21.101
Vaxtagjöld	(24.945)	(22.893)	(23.938)	(21.513)	(14.115)	(16.500)	(14.095)	(10.835)
Hreinar vaxtatekjur	14.783	15.241	14.469	13.066	12.869	12.177	11.152	10.266
Þjónustutekjur	4.334	3.600	3.851	4.192	4.013	3.657	4.052	3.621
Þjónustugjöld	(1.268)	(1.264)	(1.148)	(1.144)	(1.268)	(1.201)	(1.269)	(982)
Hreinar þjónustutekjur	3.066	2.336	2.703	3.048	2.745	2.456	2.783	2.639
Hreinn hagnaður (tap) af fjáreignum og	4.468	(292)	(714)	3.257	(108)	(3.054)	(2.707)	(2.094)
Hreinn gengismunur gjaldmiðla	84	372	40	64	(214)	285	21	8
Hrein virðisbreyting	(1.281)	(248)	520	(2.111)	(192)	2.622	(735)	778
Aðrar tekjur og gjöld	715	127	139	(4)	466	369	328	393
Aðrar rekstrartekjur (gjöld)	3.986	(41)	(15)	1.206	(48)	222	(3.093)	(915)
Rekstrartekjur samtals	21.835	17.536	17.157	17.320	15.566	14.855	10.842	11.990
Laun og launatengd gjöld	(4.332)	(3.221)	(4.194)	(4.119)	(3.986)	(3.149)	(3.584)	(3.755)
Annar rekstrarkostnaður	(2.979)	(2.388)	(2.370)	(2.355)	(2.637)	(2.135)	(2.118)	(2.399)
Skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja	(527)	(643)	(550)	(570)	(535)	(547)	(505)	(510)
Rekstrargjöld samtals	(7.838)	(6.252)	(7.114)	(7.044)	(7.158)	(5.831)	(6.207)	(6.664)
Hagnaður fyrir skatta	13.997	11.284	10.043	10.276	8.408	9.024	4.635	5.326
Tekjuskattur	(3.213)	(3.374)	(3.326)	(2.520)	(2.731)	(3.261)	(2.294)	(2.110)
Hagnaður tímabilsins	10.784	7.910	6.717	7.756	5.677	5.763	2.341	3.216
Efnahagsreikningur	31.12.2023	30.9.2023	30.6.2023	31.3.2023	31.12.2022	30.9.2022	30.6.2022	31.3.2022
Sjóður og innstæður í Seðlabanka	75.350	114.774	106.299	96.986	42.216	93.799	84.895	68.406
Markaðsskuldabréf og önnur verðbréf með föstum tekjum	148.182	131.605	116.515	117.798	125.265	91.951	102.018	129.661
Hlutabréf og hlutabréfagerningar	19.012	15.785	15.504	17.561	19.106	20.559	27.368	28.990
Útlán og kröfur á lánastofnanir	54.101	83.244	31.628	78.355	28.621	42.706	36.119	58.179
Útlán og kröfur á viðskiptavinum	1.630.894	1.599.871	1.595.392	1.576.589	1.544.360	1.496.347	1.445.399	1.416.504
Aðrar eignir	32.376	36.793	30.542	29.199	26.948	25.235	31.785	31.130
Eignir í sölumeðferð	861	331	489	505	508	531	559	774
Eignir samtals	1.960.776	1.982.403	1.896.369	1.916.993	1.787.024	1.771.128	1.728.143	1.733.644
Skuldir við lánastofnanir og Seðlabanka	29.968	30.263	22.132	23.907	6.634	5.059	4.813	6.557
Innlán frá viðskiptavinum	1.048.537	1.065.210	1.012.482	1.001.580	967.863	967.965	935.123	922.556
Lántaka	513.687	529.809	493.201	532.691	476.864	459.365	451.524	472.827
Aðrar skuldir	44.654	44.195	48.796	46.532	34.819	44.596	48.483	45.870
Víkjandi lántaka	20.176	19.955	34.698	33.940	21.753	20.729	20.550	20.524
Eigið fé	303.754	292.971	285.060	278.343	279.091	273.414	267.650	265.310
Skuldir og eigið fé samtals	1.960.776	1.982.403	1.896.369	1.916.993	1.787.024	1.771.128	1.728.143	1.733.644

*Fyrstu þrjú árshlutar ársins 2023 og fyrstu þrjú árshlutar ársins 2022 voru kannaðir af endurskoðanda bankans.

Skýringar við ársreikning samstæðunnar

Lykiltölur samstæðunnar

86. Lykiltölur og hlutföll

	2023	2022	2021	2020	2019
Arðsemi eigin fjár eftir skatta	11,6%	6,3%	10,8%	4,3%	7,5%
Kostnaður sem hlutfall af tekjum (K/T)	33,7%	46,8%	43,2%	47,4%	42,6%
Hlutfall rekstrarkostnaðar af meðalstöðu heildareigna	1,4%	1,4%	1,4%	1,6%	1,7%
Arðsemi eigna	1,7%	1,0%	1,7%	0,7%	1,3%
Vaxtamunur í hlutfalli af meðalstöðu heildareigna	3,0%	2,7%	2,3%	2,5%	2,8%
Hagnaður á hlut	1,40	0,72	1,22	0,45	0,77
Eiginfjárlutfall alls	23,6%	24,7%	26,6%	25,1%	25,8%
Hlutfall almenns eigin fjár þáttar 1	22,0%	22,9%	24,8%	23,2%	23,9%
Eiginfjárgrunnur og hæfar skuldbindingar (e. MREL)	37,9%	40,4%	-	-	-
Vogunarhlutfall	13,6%	14,4%	14,9%	15,4%	15,7%
Hlutfall útlána til viðskiptamanna af innlánnum	155,5%	159,6%	154,1%	160,5%	161,1%
Hlutfall innlána af heildareignum	53,5%	54,2%	52,0%	50,7%	49,6%
Heildarlausafjárþekja	181%	134%	179%	154%	161%
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	145%	132%	142%	132%	143%
Meðaltal ársverka	849	843	890	921	950
Ársverk í árslok	817	813	816	878	893
Arður á hlut	0,36	0,61	0,19	0,00	0,42

Lykiltölur og hlutföll

Skilgreining

Arðsemi eigin fjár fyrir skatta	Hagnaður (tap) fyrir skatta / meðalstaða eigin fjár á árinu
Arðsemi eigin fjár eftir skatta	Hagnaður (tap) / meðalstaða eigin fjár á árinu
Kostnaður sem hlutfall af tekjum (K/T)	(Rekstrargjöld - skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja) / (Rekstrartekjur - virðisbreytingar útlána)
Hlutfall rekstrarkostnaðar af meðalstöðu heildareigna	(Heildar rekstrarkostnaður - skattur á heildarskuldir fjármálafyrirtækja) / meðalstöðu eigna
Arðsemi eigna	Hagnaður (tap) eftir skatta / meðalstaða eigna á árinu
Vaxtamunur í hlutfalli af meðalstöðu heildareigna	(Vaxtatekjur - vaxtagjöld) / meðalstöðu heildareigna
Hagnaður á hlut	Hagnaður (tap) ársins sem tilheyrir hluthöfum/ veginn meðalfjöldi útistandandi hluta
Eiginfjárlutfall alls	Eiginfjárgrunnur samkvæmt ákvæðum laga (CET1 + AT1 + T2) / áhættugrunnur
Hlutfall almenns eigin fjár þáttar 1	Almennt eigið fé þáttar 1 (CET1) / áhættugrunnur
Almennt eigið fé þáttar 1 (CET1)	Bókfært eigið fé - frádráttarlíðir skv. CRR II
Viðbótar eigið fé þáttar 1 (AT1)	Eiginfjárgerningar undir þætti 1 aðrir en almennt eigið fé þáttar 1
Samtals eigið fé þáttar 1 (T1)	Almennt eigið fé þáttar 1 + viðbótar eigið fé þáttar 1
Samtals eigið fé þáttar 2 (T2)	Víkjandi lán - lögbundnar niðurfærslur
Eiginfjárgrunnur	CET1 + AT1 + T2
Eiginfjárgrunnur og hæfar skuldbindingar (e. MREL)	Eiginfjárgrunnur + hæfar skuldbindingar / áhættugrunnur samtals
Vogunarhlutfall	Eigið fé þáttar 1 / (heildareignir + liðir utan efnahags)
Hlutfall útlána til viðskiptavina af innlánnum	Útlán og kröfur á viðskiptavinum/ innlán frá viðskiptavinum
Hlutfall innlána af heildareignum	Innlán frá viðskiptavinum/ eignir alls
Heildarlausafjárþekja	Lausafjárforði / nettóútlæði lausafjár næstu 30 daga á álagstímabili
Fjármögnunarþekja erlendra mynta	Tiltæk stöðug fjármögnun / nauðsynleg stöðug fjármögnun
Meðaltal ársverka	Meðaltal stöðugilda starfsfólks í starfi yfir árið
Ársverk í árslok	Fjöldi stöðugilda í árslok
Arður á hlut	Greiddur arður / fjöldi útistandandi hluta

Stjórnarhátta- yfirlýsing fyrir árið 2023

1. febrúar 2024

ÓENDURSKOÐAÐ

Góðir stjórnarhættir Landsbankans leggja grunn að traustum samskiptum hluthafa, bankaráðs, stjórnenda, starfsfólks, viðskiptavina og annarra hagsmunaaðila og stuðla að hlutlægni, heilindum, gagnsæi og ábyrgð í stjórnun bankans. Landsbankinn fylgir viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti og birtir árlega yfirlýsingu í sérstökum kafla í ársskýrslu þar sem gerð er grein fyrir stjórnarháttum bankans.

1. Tilvísanir í þær reglur um stjórnarhætti sem félagið fylgir eða ber að fylgja samkvæmt lögum og upplýsingar um það hvar slíkar reglur eru aðgengilegar almenningi

Samkvæmt 1. mgr. 54. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, ber bankaráð Landsbankans ábyrgð á að stjórnarhættir og innra skipulag bankans stuðli að skilvirkri og varfærinni stjórn hans, aðskilnaði starfa og að komið sé í veg fyrir hagsmunaárekstra. Samkvæmt sömu lagagrein skal bankaráð árlega endurmeta stjórnarhætti sína og bregðast við annmörkum sem koma í ljós.

Samkvæmt 7. mgr. 54. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, skal Landsbankinn fylgja viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja og birta árlega yfirlýsingu um stjórnarhætti sína í sérstökum kafla í ársreikningi eða ársskýrslu. Bankanum ber jafnframt að gera grein fyrir stjórnarháttunum á vefsíðu sinni.

Landsbankinn fylgir leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar eru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins. Leiðbeiningarnar, sem tóku gildi 1. júlí 2021 (6. útg), eru aðgengilegar á vefsíðu Viðskiptaráðs Íslands, <http://leidbeiningar.is> (hér á eftir „leiðbeiningarnar“).

Þessi kafla ársskýrslunnar inniheldur stjórnarháttayfirlýsingu Landsbankans (hér eftir „yfirlýsingin“) og fylgir hún þeirri framsetningu efnisatriða sem leiðbeiningarnar kveða á um.

2. Frávik frá leiðbeiningum um stjórnarhætti

Landsbankinn uppfyllir ákvæði leiðbeininganna að því frátöldu að ekki hefur verið sett sérstök stefna um fjölbreytileika í tengslum við stjórn, framkvæmdastjórn og æðstu stjórnendur. Þetta er útskýrt nánar í 5. gr. yfirlýsingarinnar. Að því er varðar ákvæði leiðbeininganna um tilnefningarnefnd, ber að geta þess að hluthafafundur hefur ekki skipað tilnefningarnefnd þar sem tilnefningar allra bankaráðsmanna falla undir ákvæði 7. gr. laga nr. 88/2009, um Bankasýslu ríkisins. Í samræmi við 7. mgr. 53. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, starfrækir Landsbankinn því ekki tilnefningarnefnd.

3. Annars konar reglur og viðmið sem einnig er farið eftir og eiga sérstaklega við um þá tegund rekstrar sem félagið stundar

Um starfsemi Landsbankans gilda lög um fjármálaafyrirtæki nr. 161/2002, reglur og tilmæli Seðlabanka Íslands og ýmis önnur lagaákvæði um fjármálamarkaði. Bankinn tekur jafnframt í starfsemi sinni mið af viðmiðunarreglum Evrópsku bankaeftirlitsstofnunarinnar (EBA) um innri stjórnarhætti fjármálaafyrirtækja (EBA/GL/2021/05), sbr. 16. gr. reglugerðar ESB nr. 1093/2010 sem lögfest var á Íslandi með lögum nr. 24/2017, um evrópskt eftirlitskerfi á fjármálamarkaði. Viðmiðunarreglurnar eru aðgengilegar á vefsíðu fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands (<https://www.fme.is/log-og-tilmaeli/ees-vidmidunarreglur/eba/nr/3909>).

4. Helstu þættir áhættustjórnunar og innra eftirlits

Árangursrík áhættustjórnun er ein af forsendum langtímaarðsemi og stöðugleika í rekstri bankans. Í áhættustjórnun felst greining, mat og stýring á áhættuþáttum í rekstri bankans og að bankinn hafi skilvirkt skipulag til að mæta áhættu. Miðlun upplýsinga um áhættu til stuðnings ákvarðanatöku er jafnframt lykilþáttur skilvirkrar áhættustjórnunar.

Innra eftirlit á að stuðla að því að bankinn nái markmiðum sínum varðandi afkomu, áhættuvilja og áreiðanlegar fjárhagsupplýsingar og að bankinn hlíti gildandi lögum og reglum. Greining á virkni innra eftirlits felur í sér skoðun á eftirlitsumhverfi bankans, áhættustjórnun, eftirlitsaðgerðum, upplýsingum, samskiptum og stjórnendaeftirliti.

Bankaráð samþykkir áhættustefnu, áhættuvilja og framkvæmd áhættustýringar. Bankaráð ber jafnframt ábyrgð á að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits ásamt því að þróa og innleiða trausta áhættumenningu innan bankans.

Tvær undirnefndir bankaráðs sinna ráðgjafar- og eftirlitshlutverki fyrir bankaráð á sviði áhættustjórnunar og innra eftirlits sem nánar er lýst í starfsreglum þeirra. Áhættunefnd bankaráðs fjallar með reglubundnum hætti um málefni tengd innra eftirliti og áhættustjórnun. Þá fjallar Endurskoðunarnefnd reglubundið um reikningsskil bankans og leggur mat á innra eftirlitskerfi hans.

Nánari lýsing á áhættustjórnun bankans er að finna í sérstakri áhættuskýrslu á vef bankans.¹

Framkvæmd innra eftirlits má aðgreina eftir eðli þess og því hverjir framkvæma það.

Fyrsta stigs eftirlit er á ábyrgð stjórnenda starfseininga en þeim ber að tryggja að áhættustjórnun og innra eftirlit sé órjúfanlegur hluti af daglegri starfsemi bankans. Stjórnendur skulu með virkum og reglubundnum hætti greina og meta þá áhættu sem stöðjar að starfseminni sem þeir bera ábyrgð á. Stjórnendur skulu leggja mat á hvort breytingar í rekstrarumhverfi bankans feli í sér tækifæri eða ógn fyrir viðkomandi starfsemi, hanna eftirlitsaðgerðir í ferla, innleiða aðgerðirnar, vakta þær og upplýsa um virkni þeirra.

Annars stigs eftirlit er á ábyrgð Áhættustýringar og Regluvörslu sem viðhafa áhættumiðað innra eftirlit með því að stjórnendur og starfsfólk starfi í samræmi við þær stefnur, reglur og ferla sem bankinn hefur sett sér. Þessar einingar, ásamt Lögfræðipjónustu, taka þátt í að móta og innleiða stefnur og aðferðafræði á sviði innra eftirlits til samræmis við stefnumörkun bankans.

Þriðja stigs eftirlit er á ábyrgð Innri endurskoðunar sem er óháð eftirlitseining. Hlutverk hennar er að veita óháða og hlutlæga staðfestingu og ráðgjöf, sem ætlað er að vera virðisaukandi og bæta rekstur bankans. Innri endurskoðun skal með kerfisbundnum og öguðum vinnubrögðum staðfesta virkni bæði fyrsta og annars stigs eftirlits, veita ráðgjöf um það sem betur má fara og þannig leggja mat á og bæta virkni áhættustjórnunar, eftirlitsaðgerða og stjórnarháttanna bankans.

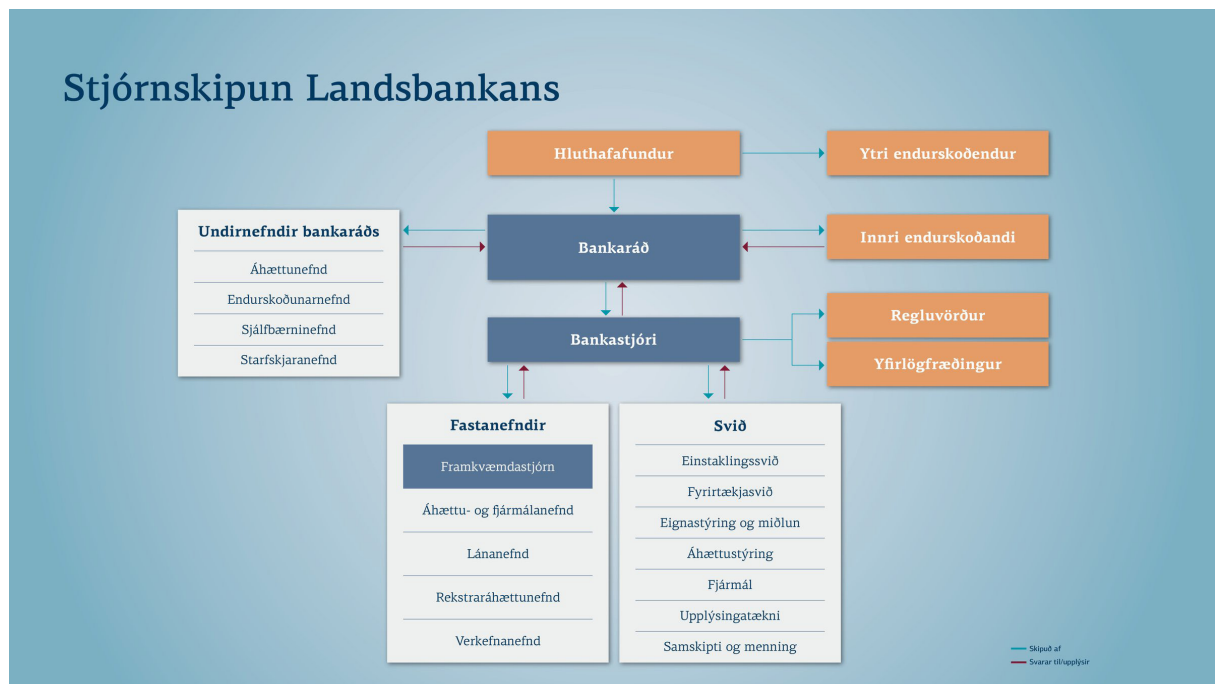
¹ <https://www.landsbankinn.is/bankinn/fjarfestatengsl/skyrslur-og-uppgjor>

5. Lýsing á stefnu félagsins um fjölbreytileika í tengslum við stjórn, framkvæmdastjórn og æðstu stjórnendur

Samkvæmt lögum skal stjórn Bankasýslu ríkisins skipa sérstaka þriggja manna valnefnd sem tilnefnir aðila fyrir hönd ríkisins til setu í bankaráði. Valnefndin skal tryggja að í bankaráði sitji sem næst jafnmargar konur og karlar. Valnefndin starfar samkvæmt starfsreglum þar sem fram koma þau viðmið sem nefndin styðst við í mati sínu á hæfni, menntun og reynslu einstaklinga sem til greina koma til setu í bankaráði. Í starfsreglunum kemur fram að nefndin skal tilnefna bankaráðsmenn sem hafa fjölbreyttan bakgrunn hvað varðar menntun og hæfni. Nefndin skal gæta að heildaryfirbragði og reyna að tryggja að stjórnir fjármálafyrirtækja verði ekki of einsleitar.

Mannauðsstefna Landsbankans fjallar um fjölbreytni og samvinnu starfsfólks. Þar kemur fram að bankinn býður upp á eftirsóknarverðan vinnustað þar sem öll hafa jöfn tækifæri til starfsþróunar og hver einstaklingur er metinn að verðleikum. Mismunun byggð á kyni, kynþætti, kynhneigð, trúarbrögðum eða þjóðerni er aldrei liðin.

Landsbankinn hefur því ekki sett sérstaka stefnu um fjölbreytileika bankaráðs, framkvæmdastjórnar og æðstu stjórnenda bankans með tilliti til þátta á borð við aldur, kyn eða menntunarlegan og faglegan bakgrunn.

6. Samsetning og starfsemi bankaráðs, undirnefnda bankaráðs og framkvæmdastjórnar

Bankaráð er skipað sjö einstaklingum og tveimur til vara. Bankaráð er kosið á aðalfundi og er kjörtímabil bankaráðsmanna eitt ár. Við kjör bankaráðsmanna skal stefnt að því að kynjahlutfall sé sem jafnast og leitast við að tryggja að bankaráð sem heild hafi yfir að ráða góðri þekkingu á bankastarfsemi. Formaður er kosinn sérstaklega á aðalfundi, en bankaráðsmenn kjósa varaformann. Bankaráð Landsbankans fer með æðsta vald í málefnum bankans á milli hluthafafunda. Bankaráð ber ábyrgð á starfsemi bankans og stefnumótun sem og áhættustefnu og að til staðar sé virkt kerfi innra eftirlits. Bankaráð hefur yfirumsjón með því að starfsemi bankans og rekstur sé í samræmi við lög, samþykktir bankans og aðrar reglur sem um starfsemina gilda. Bankaráð hefur einnig með höndum

almennt eftirlit með rekstri bankans og sér til þess að nægilegt eftirlit sé haft með bókhaldi og meðferð fjármuna félagsins. Í starfsreglum sem bankaráð setur sér er kveðið nánar á um störf bankaráðs.

Fjórar undirnefndir starfa á vegum bankaráðs: Endurskoðunarnefnd, Áhættunefnd, Starfskjaranefnd og Sjálfbærnnefnd. Hlutverk nefndanna er m.a. að undirbúa umfjöllun bankaráðs á tilteknum starfs sviðum og annast nánari athugun á málum sem þeim tengjast í samræmi við starfsreglur sínar.

Bankaráð ræður bankastjóra og innri endurskoðanda. Bankastjóri ræður aðra daglega stjórnendur bankans. Svið bankans eru sjö talsins: Einstaklingssvið, Fyrirtækjasvið, Eignastýring og miðlun, Áhættustýring, Fjármál, Upplýsingatækni og Samskipti og menning. Hverju sviði er stýrt af framkvæmdastjóra og sameiginlega mynda þeir framkvæmdastjórn með bankastjóra. Þá heyra stjórnendur Skrifstofu bankastjóra, Lögfræðiþjónustu og Regluvörslu beint undir bankastjóra. Innri endurskoðandi heyrir undir bankaráð.

Framkvæmdastjórn Landsbankans er vettvangur samráðs og ákvarðanatöku af hálfu bankastjóra og framkvæmdastjóra. Framkvæmdastjórn annast framkvæmd stefnumótunar og skal sjá til þess að rekstur bankans sé í samræmi við lög og reglur á hverjum tíma. Bankastjóri hefur auk þess skipað fjórar þverfaglegar fastanefndir með það að markmiði að tryggja samstarf og framkvæmd á stefnu bankans: Lánanefnd, Áhættu- og fjármálanefnd, Rekstraráhættunefnd og Verkefnanefnd. Á vegum nefndanna eru starfandi undirhópar og teymi sem fjalla um afmörkuð viðfangsefni.

7. Fyrirkomulag skipunar nefndarmanna tilnefningarnefndar

Í samræmi við 7. mgr. 53. gr. laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, starfrækir Landsbankinn ekki tilnefningarnefnd þar sem tilnefningar allra bankaráðsmanna falla undir ákvæði laga um Banksýslu ríkisins.

8. Fyrirkomulag skipunar nefndarmanna undirnefnda bankaráðs

Bankaráð skipar nefndarmenn í undirnefndir. Fyrirkomulag skipunar nefnda á árinu 2023 var sem hér segir: Endurskoðunarnefnd er skipuð þremur bankaráðsmönnum og einum utanaðkomandi nefndarmanni sem hefur sérþekkingu á sviði reikningsskila og endurskoðunar. Áhættunefnd og Starfskjaranefnd eru skipaðar þremur bankaráðsmönnum hvor. Sjálfbærnnefnd er ný undirnefnd bankaráðs og er hún skipuð fjórum bankaráðsmönnum.

9. Upplýsingar um fjölda bankaráðsfunda, funda undirnefnda og mætingu

Á árinu 2023 hélt bankaráð Landsbankans 24 fundi. Haldnir voru 9 fundir í Endurskoðunarnefnd, 10 í Áhættunefnd, 9 í Starfskjaranefnd og 6 í Sjálfbærnnefnd. Meðfylgjandi tafla sýnir mætingu á fundina.

	Starfstími 2023	Bankaráð	Endurskoð- unarnefnd	Áhættu- nefnd	Starfskjara- nefnd	Sjálfbærni- nefnd
Fjöldi bankaráðs- og nefndafunda á árinu		24	9	10	9	6
Bankaráð						
Helga Björk Eiríksdóttir, formaður	01.01 - 31.12	24			9	
Berglind Svavarsdóttir	01.01 - 31.12	22		8	4	
Elín H. Jónsdóttir	01.01 - 31.12	23		10		6
Guðbrandur Sigurðsson	01.01 - 31.12	23		10		
Guðrún Blöndal	01.01 - 31.12	24	9		9	6
Helgi Friðjón Arnarson	01.01 - 31.12	22	8			6
Þorvaldur Jacobsen	01.01 - 31.12	23	9		3	6
Sigríður Olgeirsdóttir, varamaður	01.01 - 31.12	4				
Sigurður Jón Björnsson, varamaður	01.01 - 31.12	4				
Endurskoðunarnefnd						
Hjörleifur Pálsson	01.01 - 31.12		9			

10. Starfsreglur bankaráðs og undirnefnda

Starfsreglur bankaráðs má finna á vefsíðu Landsbankans.² Sérstakar starfsreglur hafa jafnframt verið gefnar út fyrir Endurskoðunarnefnd, Áhættunefnd, Starfskjaranefnd og Sjálfbærninefnd og þær má einnig finna á vefsíðu bankans.

11. Upplýsingar um bankaráðsmenn

Bankaráðsmenn eru eftirtaldir:

Aðalmenn

Helga Björk Eiríksdóttir Formaður

Helga Björk Eiríksdóttir er fædd árið 1968. Helga Björk starfar á sviði fasteignapróunar og ráðgjafar. Hún var áður fjárfesta- og almannatengill hjá Marel ásamt því að gegna formennsku í stjórn Sparisjóðs Svarfdæla. Helga Björk er með MBA-gráðu frá Edinborgarháskóla. Hún útskrifaðist með BA-gráðu í ensku og ítölsku frá Háskóla Íslands 1997 og lauk prófi í hagnýtri fjölmiðlun frá sama skóla 1999. Helga Björk lauk prófi í markaðs- og útflutningsfræði frá Endurmenntunarstofnun Háskóla Íslands 2002 og hefur lagt stund á verðbréfavíðskiptanám við Háskólann í Reykjavík. Á árunum 2010-2012 starfaði hún við sjálfstæða ráðgjöf. Hún hafði umsjón með samskiptamálum fyrir skilanevnd og slitastjórn Kaupþings hf. á árunum 2009 og 2010. Áður starfaði Helga Björk m.a. sem markaðs- og kynningarstjóri Nasdaq OMX kauphallarinnar á Íslandi um átta ára skeið. Helga Björk hefur einnig starfað við fjölmiðla, sinnt ýmsum öðrum störfum og var lengi starfsmaður Sparisjóðs Svarfdæla á Dalvík. Helga Björk var kjörin í bankaráð Landsbankans í apríl 2013. Hún er formaður bankaráðs ásamt því að gegna formennsku í Starfskjaranefnd.

² <https://www.landsbankinn.is/bankinn/um-bankann/stefna-og-skipulag/bankarad>

Berglind Svavarsdóttir **Varaformaður**

Berglind Svavarsdóttir er fædd árið 1964. Hún er hæstaréttarlögmaður og meðeigandi hjá Lögfræðistofu Reykjavíkur. Berglind lauk lagaprófi frá Háskóla Íslands árið 1989, öðlaðist réttindi sem héraðsdómslögmaður árið 1995 og sem hæstaréttarlögmaður árið 2008. Berglind er með diplóma í stjórnun frá Háskólanum á Akureyri 2006. Hún starfaði hjá skattrannsóknarstjóra ríkisins á árunum 1988-1989 og sýslumanninum á Húsavík 1990-1996. Frá þeim tíma hefur hún rekið lögmannsstofu, ýmist ein eða í samstarfi við aðra. Berglind hefur gegnt ýmsum stjórnar- og trúnaðarstörfum. Hún sat í stjórn Lögmannafélags Íslands á árunum 2015-2021, þar af sem formaður um þriggja ára skeið. Þá sat hún í slitastjórn SPB hf. 2009-2016. Hún er formaður úrskurðarnefndar Þjóðkirkjunnar og formaður úrskurðarnefndar kosningamála. Berglind var kjörin í bankaráð í apríl 2016 og er varaformaður bankaráðs.

Elín H. Jónsdóttir **Bankaráðsmaður**

Elín H. Jónsdóttir er fædd árið 1966. Hún er lektor og fagstjóri MBL námslínu við lagadeild Háskólans á Bifröst. Elín lauk lagaprófi frá Háskóla Íslands 1993 og LL.M. gráðu frá lagadeild Duke-háskóla 1996. Þá lauk hún MBA-prófi frá Stockholm School of Economics 2018 og hefur lokið prófi í verðbréfavíðskiptum. Hún starfaði við verðbréfamarkaðseftirlit hjá Fjármálaeftirlitinu á árunum 2001-2005, sem framkvæmdastjóri verðbréfafyrirtækisins Arev frá 2005-2009, sem forstjóri Bankasýslu ríkisins 2010-2011 og sem framkvæmdastjóri eignastýringarsviðs Íslandsbanka 2014-2017. Auk þess hefur hún sinnt ráðgjafarstörfum og kennslu. Hún hefur setið í stjórnum ýmissa fyrirtækja, meðal annars sem stjórnarformaður Regins fasteignafélags, Tryggingamiðstöðvarinnar og Borgunar, en auk þess m.a. átt sæti í stjórn Promens, Icelandair og Skeljungs. Þá sat Elín í stjórn Kvennaathvarfsins á árunum 2013-2020 og var stjórnarformaður byggingarfélags Kvennaathvarfsins 2017-2022. Hún var kjörin í bankaráð í mars 2021 og er formaður Sjálfbærnefndar.

Guðbrandur Sigurðsson **Bankaráðsmaður**

Guðbrandur Sigurðsson er fæddur árið 1961. Hann er framkvæmdastjóri Brynju leigufélags. Guðbrandur lauk BSc-prófi í matvælafræði 1985 og MBA-prófi frá Edinborgarháskóla 1994. Hann starfaði hjá Íslenskum sjávarafurðum og forverum þess á árunum 1985-1996 og var ráðinn einn af framkvæmdastjórum félagsins við stofnun þess árið 1991. Þá gegndi hann starfi framkvæmdastjóra hjá ÚA og Brimi 1996-2004. Á árunum 2005-2008 var hann framkvæmdastjóri MS, framkvæmdastjóri Nýlands ehf. 2008-2010 og framkvæmdastjóri Plastprents hf. 2010-2012. Hann var síðan framkvæmdastjóri endurskoðunarfyrirtækisins PwC á Íslandi 2013-2016, framkvæmdastjóri Heimavalla hf. 2016-2019 og framkvæmdastjóri Borgarplasts ehf. 2019-2021. Guðbrandur hefur setið í stjórnum ýmissa fyrirtækja og samtaka á sínum starfsferli, meðal annars BL hf., Haga hf. og Reita hf. Hann situr nú í stjórn Talnakönnunar hf. Guðbrandur var kjörinn í bankaráð í apríl 2019 og gegnir formennsku í Áhættunefnd.

Guðrún Ó. Blöndal **Bankaráðsmaður**

Guðrún Ó. Blöndal er fædd árið 1960. Hún lauk cand.oecon. prófi frá Háskóla Íslands árið 1990. Guðrún starfaði hjá Kaupþingi á árunum 1984-2002, fyrst á sviði eignastýringar, en síðar sem markaðsstjóri, starfsmannastjóri og forstöðumaður vörsludeildar til ársins 2002. Hún var framkvæmdastjóri Arion verðbréfavörslu, dótturfélags Kaupþings, frá stofnun árið 2002 þar til það sameinaðist Arion banka árið 2012. Guðrún hefur setið í stjórn Eimskipafélags Íslands hf. frá árinu 2018. Á árunum

2012-2013 átti hún sæti í stjórnnum Framtakssjóðs Íslands slhf., Regins hf., Varðar trygginga hf., Varðar líftryggingar hf. og Mílu ehf. Guðrún var framkvæmdastjóri Nasdaq verðbréfamíðstöðvar hf. 2013-2018. Guðrún var kjörin varamaður í bankaráð í mars 2018 og aðalmaður í mars 2021.

Helgi Friðjón Arnarson **Bankaráðsmaður**

Helgi Friðjón Arnarson er fæddur árið 1957. Hann lauk cand.oceon. prófi frá Háskóla Íslands árið 1983 og hlaut löggildingu sem endurskoðandi 1987. Helgi starfaði sem löggiltur endurskoðandi og meðeigandi hjá KPMG á árunum 1984-2020, þar sem hlutverk hans var m.a. endurskoðun og önnur þjónusta við fjármálafyrirtæki og lífeyrissjóði. Var hann endurskoðandi banka, sparisjóða, lífeyrissjóða og annarra aðila á fjármálamarkaði um langt árabíl. Hann hefur einnig annast kennslu á námskeiðum hjá KPMG er varða endurskoðun og reikningsskil fjármálafyrirtækja og námskeið fyrir stjórnendur fjármálafyrirtækja vegna undirbúnings fyrir hæfismat fjármálaeftirlits Seðlabanka Íslands. Helgi er formaður endurskoðunarnefndar Nova Klúbbsins hf. Hann var kjörinn í bankaráð í mars 2021 og gegnir formennsku í Endurskoðunarnefnd.

Þorvaldur Jacobsen **Bankaráðsmaður**

Þorvaldur Jacobsen er fæddur árið 1963. Hann er framkvæmdastjóri kerfisstjórnunarviðs Landsnets. Þorvaldur lauk prófi í rafmagnsverkfræði frá Háskóla Íslands árið 1987 og prófi í tölvunarfræði frá sama skóla 1988. Þá lauk hann einnig meistaraþáttu í rafmagnsverkfræði frá Texas-háskóla í Austin 1990. Þorvaldur starfaði hjá Opnum kerfum sem sölustjóri á árunum 1990-1996 og sem sölu- og markaðsstjóri Teymis 1996-1999. Hann tók við starfi framkvæmdastjóra Vísis.is ehf. 1999 og stýrði því félagi til ársins 2001. Þorvaldur starfaði um langt árabíl hjá Nýherjasamstæðunni, fyrst sem framkvæmdastjóri samskiptalausna 2001-2005 og síðar framkvæmdastjóri kjarnalausna 2005-2008. Þá gegndi hann starfi forstjóra Dansupport A/S (dótturfélags Nýherja í Danmörku) um hálf árs skeið 2007-2008, var framkvæmdastjóri hjá Skyggni 2009-2011, framkvæmdastjóri UAB Baltic IT Services 2010-2012 (dótturfélags Nýherja í Litháen) og loks framkvæmdastjóri rekstrarlausna hjá Nýherja 2011-2012. Þorvaldur var framkvæmdastjóri þróunarviðs VÍS á árunum 2012-2017 og starfaði hjá Valcon Consulting A/S á sviði rekstrarráðgjafar og breytingastjórnunar 2017-2019. Hann hefur setið í stjórnnum ýmissa félaga og félagasamtaka á sínu starfssviði. Þorvaldur var kjörinn varamaður í bankaráð í mars 2018 og aðalmaður í apríl 2019.

Varamenn

Sigríður Olgeirsdóttir **Varamaður**

Sigríður Olgeirsdóttir er fædd árið 1960. Sigríður lauk námi í kerfisfræði frá EDB-skólanum í Danmörku 1984, prófi í rekstrar- og viðskiptafræði frá Endurmenntunarstofnun Háskóla Íslands 1991, MBA-gráðu frá Háskólanum í Reykjavík 2005 og AMP-gráðu frá Harvard Business School 2017. Hún hefur viðtæka stjórnunarreynslu á sviði upplýsingatækni og fjármálamarkaða. Hún var sviðsstjóri þjónustu hjá Völku ehf. á árunum 2019-2021, framkvæmdastjóri rekstrar- og upplýsingatækni-sviðs Íslandsbanka á árunum 2010-2019, forstjóri Humac ehf. með aðsetur á Íslandi 2007-2008, framkvæmdastjóri hjá Skiptum 2006-2008, framkvæmdastjóri Ax hugbúnaðarhúss 2001-2006, framkvæmdastjóri Ax Business Intelligence A/S í Danmörku 1999-2001 og framkvæmdastjóri og forstöðumaður hjá Tæknivali 1994-1999. Sigríður hefur setið í stjórnnum Pennans, Arion verðbréfavörslu, Reita, Auðkennis og Kerfis. Einnig sat hún í stjórn Sensa og var formaður endurskoðunarnefndar Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar. Sigríður hefur einnig setið í stjórnnum upplýsingatækni-fyrirtækja á Norðurlöndum. Hún er nú stjórnarformaður Nova klúbbsins hf. og situr einnig í stjórn

Íslandshótel hf., Fosshótel Reykjavík ehf. og Haga hf. Sigríður er jafnframt nefndarmaður í tilnefningarnefnd Sjónvát Almennra trygginga hf. Hún var kjörin varamaður í bankaráð í mars 2021.

Sigurður Jón Björnsson **Varamaður**

Sigurður Jón Björnsson er fæddur árið 1966. Hann lauk cand.oecon. prófi af reikningshalds- og fjármálasviði frá Háskóla Íslands árið 1994 og prófi í verðbréfavíðskiptum 2009. Að námi loknu starfaði hann sem aðstoðarsöluþjóri Íslensk Ameríska hf. 1995-1997. Þá gegndi hann störfum forstöðumanns fjármálasviðs, staðgengils framkvæmdastjóra og sérfræðings á sviði fjárfestinga hjá Framtaki fjárfestingarbanka hf. 1997-2003. Hann starfaði sem forstöðumaður hagdeildar Air Atlanta 2003-2006 og var fjármálastjóri og staðgengill framkvæmdastjóra fjármálasviðs Norðuráls 2006-2007. Hann var ráðgjafi í fyrirtækjaráðgjöf hjá Capacent árið 2007 og varð síðar eigandi hjá verðbréfafyrirtækinu Capacent fjárfestingarráðgjöf, síðar Centra fyrirtækjaráðgjöf hf. Samhliða ráðgjafarstörfum sinnti Sigurður hlutverki regluvarðar verðbréfafyrirtækisins. Sigurður gegndi starfi framkvæmdastjóra fjármála hjá Íbúðalánasjóði á árunum 2011-2017 og bar hann þar m.a. ábyrgð á áhættustýringu sjóðsins árin 2011-2015. Sigurður var stjórnarformaður tæknifyrirtækisins Betware á Íslandi frá stofnun félagsins árið 1998 allt til sölu þess til erlendra aðila 2014. Hann hefur einnig átt sæti í stjórnnum félaganna Stoða hf., Íslandsflugs hf., Landsafls hf., IMSI Inc. og SPC Holding AS. Sigurður var kjörinn varamaður í bankaráð í apríl 2019.

Nefndarmenn utan bankaráðs

Hjörleifur Pálsson **Nefndarmaður í Endurskoðunarnefnd bankaráðs**

Hjörleifur Pálsson er fæddur árið 1963. Hjörleifur lauk cand.oecon. prófi frá Háskóla Íslands árið 1988. Hann hlaut löggildingu til endurskoðunarstarfa 1989 og starfaði sem endurskoðandi til 2001. Hann var framkvæmdastjóri fjármálasviðs Össurar hf. 2001-2013. Frá 2013 hefur Hjörleifur setið í stjórnnum margskonar fyrirtækja og fjárfest í og stutt við nýsköpun. Í dag er hann stjórnarmaður, formaður endurskoðunarnefndar og í starfskjaranefnd alþjóðlega lyfjafyrirtækisins Lotus Pharmaceuticals & Co., Ltd. sem skráð er á hlutabréfamarkað í Taívan, í stjórn Ankra ehf. (Feel Iceland), í stjórn og formaður starfskjaranefndar Festi hf., í stjórn Brunns vaxtarsjóðs slhf. og í stjórn Brandr Global ehf. Hjörleifur er formaður tilnefningarnefndar Icelandair Group hf. og formaður endurskoðunarnefndar Hörpu tónlistarhúss ohf. Hjörleifur var um árabil formaður bæði stjórnar og háskólaráðs Háskólans í Reykjavík ehf. og er meðal annars fyrrverandi stjórnarformaður Sýnar hf. Hann tók sæti í Endurskoðunarnefnd bankaráðs í maí 2019.

12. Upplýsingar um hvaða stjórnarmenn eru óháðir félaginu og stórum hluthöfum

Aðal- og varamenn í bankaráði eiga ekki hlut í Landsbankanum, hvorki beint né í gegnum tengda aðila. Aðal- og varamenn eru jafnframt óháðir bankanum og stórum hluthöfum. Þeir hafa engin hagsmunatengsl við helstu viðskipta- og samkeppnisaðila félagsins, önnur en fram koma í 11. gr. yfirlýsingarinnar, eða við stóra hluthafa í bankanum.

13. Helstu þættir í árangursmati bankaráðs

Árangursmat bankaráðs fór fram í desember 2023 og janúar 2024. Skoðað var hvernig til tókst með verkefni bankaráðs á árinu 2023. Einnig var lagt mat á upplýsingagjöf, stefnumótun og framtíðarsýn, frammistöðu bankaráðsmanna, skoðanaskipti og skilvirkni funda, starf undirnefnda bankaráðs og frammistöðu formanns.

14. Upplýsingar um bankastjóra og lýsing á helstu skyldum hennar

Lilja Björk Einarsdóttir tók við starfi bankastjóra Landsbankans hf. þann 15. mars 2017.

Lilja er véla- og iðnaðarverkfræðingur frá Háskóla Íslands árið 1998 og lauk meistaraþrófi í fjármálaverkfræði frá Michigan-háskóla í Ann Arbor í Bandaríkjunum árið 2003. Á árunum 2008-2016 stýrði Lilja starfsemi, eignausýslu og endurheimt eigna gamla Landsbanka Íslands, LBI ehf., í London. Hún var sjálfstætt starfandi ráðgjafi og stjórnarmaður í fyrirtækjum frá 2016 þar til hún tók við starfi bankastjóra Landsbankans. Á árunum 2005-2008 var hún sérfræðingur og síðar framkvæmdastjóri hjá Landsbanka Íslands hf. í London og bar m.a. ábyrgð á daglegum rekstri og uppbyggingu stoðeilda. Áður vann Lilja hjá ráðgjafarfyrirtækinu Marsh & McLennan 2003-2005 og vann m.a. verkefni fyrir Ford-bílaframleiðandann, sem sérfræðingur í gerð áætlana og áhættulíkana fyrir váttryggingarsvið og fjárstýringu. Lilja á sæti í stjórn Samtaka fjármálafyrirtækja, stjórn Samtaka atvinnulífsins og stjórn Viðskiptaráðs Íslands.

Lilja á ekki hlut í bankanum og þá eru ekki til staðar nein hagsmunatengsl milli hennar og helstu viðskipta- og samkeppnisaðila félagsins eða stórra hluthafa í félaginu.

Bankastjóri ber ábyrgð á daglegum rekstri bankans og fer með ákvörðunarvald í öllum málefnum hans sem ekki eru öðrum falin með lögum, samþykktum bankans eða ákvörðunum bankaráðs. Hinn daglegi rekstur tekur ekki til ráðstafana sem eru óvenjulegar eða mikilsháttar. Slíkar ráðstafanir getur bankastjóri aðeins gert samkvæmt sérstakri heimild bankaráðs. Bankastjóri skal sjá til þess að rekstur bankans sé samkvæmt lögum, reglugerðum, samþykktum og ákvörðunum bankaráðs. Hún skal sjá til þess að bókhald félagsins sé fært í samræmi við lög og venjur og að meðferð eigna félagsins sé með tryggilegum hætti. Bankastjóri er talsmaður bankans um öll rekstrarleg og viðskiptaleg málefni.

15. Upplýsingar um brot á lögum og reglum sem viðeigandi eftirlits- og eða úrskurðaraðili hefur ákvarðað

Ekki komu fram athugasemdir frá eftirlitsaðilum á árinu 2023 um brot á lögum eða reglum sem höfðu í för með sér viðurlög.

Upplýsingar um helstu dómsmál tengd Landsbankanum er að finna í skýringum með ársreikningi samstæðu bankans.

16. Fyrirkomulag samskipta hluthafa og stjórnar

Hluthafar í Landsbankanum voru 849 talsins í árslok 2023. Bankaráð hefur samskipti við hluthafa í samræmi við lög, samþykktir bankans og starfsreglur bankaráðs. Formaður bankaráðs stýrir samskiptum bankaráðs við hluthafa. Bankaráðsmönnum ber í störfum sínum og við ákvarðanatöku að starfa með hagsmunum bankans og allra hluthafa að leiðarljósi samkvæmt ákvæðum laga nr. 2/1995, um hlutafélag, laga nr. 161/2002, um fjármálafyrirtæki, og annarra reglna og fyrirmæla sem gilda um starfsemi bankans.

Stjórnarháttayfirlýsing þessi var yfirfarin og samþykkt af bankaráði Landsbankans á fundi 18. janúar 2024.

LANDSBANKINN HF. | KT. 471008-0280 | LANDSBANKINN.IS

Hlutfall grænna eigna

Febrúar 2024

Upplýsingar um hlutfall grænna eigna

Landsbankinn gefur í fyrsta skipti út upplýsingar um hlutfall grænna eigna (e. green asset ratio (GAR) samkvæmt kröfum reglugerðar ESB (2020/852) (hér eftir flokkunarreglugerðin) sem var innleidd með lögum nr. 25/2023 um upplýsingagjöf um sjálfbærni á sviði fjármálaþjónustu og flokkunarkerfi fyrir sjálfbærar fjárfestingar. Lögin tóku gildi á Íslandi 1. júní 2023. Undirbúningur vegna innleiðingar þessarar nýju löggjafar hófst í bankanum nokkuð fyrir gildistöku þeirra, eða lok árs 2021. Tilgangur reglugerðarsetningarinnar hjá ESB er einkum að beina fjármagni til umhverfisvænnar atvinnustarfsemi og stuðla þannig m.a. að því að markmiðum ESB á sviði umhverfis- og loftslagsmála verði náð, þá sérstaklega markmið sem falla undir græna leið ESB (e. EU Green Deal).

Helsta markmið hlutfalls grænna eigna er að miðla upplýsingum til haghafa um hlutfall grænna eigna bankans. Til þess að eign geti talist græn (e. aligned) þarf hún að uppfylla þau skilyrði sem sett eru fram í flokkunarreglugerðinni og framseldri reglugerð við hana. Eins og staðan er hérlandis í dag

gefur hlutfall grænna eigna mjög takmarkaða innsýn í sjálfbærnistarf aðila á fjármálamarkaði. Helsta ástæðan er sú að fyrirtæki sem ber skylda skv. lögum um að meta og birta upplýsingar um að hvaða leyti atvinnustarfsemi þeirra er umhverfislega sjálfbær hafa ekki ennþá birt slíkar upplýsingar. Auk þess hafa ekki verið innleiddar hér á landi þær reglugerðir og staðlar frá ESB sem líta skal til við mat á hvort eignir uppfylli skilyrði um að teljast umhverfislega sjálfbærar. Þá er líka rétt að benda á að aðeins er búið að skilgreina tæknileg viðmið fyrir hluta af atvinnustarfsemi. Innan Evrópusambandsins er enn unnið að því að skilgreina viðmið fyrir aðra atvinnustarfsemi og má búast við að þau viðmið verði tekin upp hér á landi eftir því sem þau verða samþykkt af ESB. Starfsemi þeirra fyrirtækja sem ekki er búið að skilgreina tæknileg viðmið fyrir telst ekki hæf (e. eligible) og getur þar af leiðandi ekki komið til álita sem hluti af menginu sem telst vera umhverfislega sjálfbær atvinnustarfsemi við útreikning á hlutfalli grænna eigna.

Mat á hæfum eignum

Af þeim eignum sem falla undir skilgreiningar flokkunarreglugerðarinnar hefur bankinn eingöngu upplýsingar um fjármögnun vegna íbúðalána, endurbótalána (e. renovation) og bílalána til einstaklinga. Af þessum þremur flokkum er staða hæfra íbúðalána og hæfra endurbótalána birt miðað við 31.12.2023 en bílalán til einstaklinga sem eru hæf eru birt frá tímabilinu 1.6.2023-31.12.2023 eins og segir í framseldu reglugerðinni.

Valkvæð upplýsingagjöf

Til að varpa ljósi á hlutfall eigna bankans sem gætu fallið undir skilgreiningar flokkunarreglugerðarinnar gerir Landsbankinn einnig valkvæða skýrslu (e. voluntary report) þar sem gerð er grein fyrir eignum bankans í atvinnustarfsemi sem hefur verið skilgreind undir tæknilegu stöðlunum og telst þess vegna til hæfra eigna. Þessi skýrslugjöf sýnir þó aðeins mögulegt mengi hæfra eigna út frá atvinnugreinaflokkun (NACE-kóða) en byggir ekki á upplýsingum frá fyrirtækjunum sjálfum. Ekki eru fyrir hendi upplýsingar til þess að meta hvort fyrirtækin uppfylli skilyrðin um umhverfislega sjálfbæra atvinnustarfsemi (e. aligned), en þær upplýsingar verða að koma frá fyrirtækjunum sjálfum.

Annað

Allar upplýsingar í töflunum eru einingar í milljónum ISK líkt og í ársreikningi bankans. Einnig má hafa í huga að ýmsar afleiddar reglugerðir ESB sem tengjast flokkunarreglugerðinni hafa ekki verið innleiddar hér á landi og takmarka því enn frekar þær upplýsingar sem hægt er að greina frá í hlutfalli grænna eignaskýrslunni.

EN
Annex VI

Annex VI - Template for the KPIs of credit institutions

Template number	Name
0	Samantekt lykilárangursmælikvarða
1	Eignir fyrir útreikning GAR
2	GAR Upplýsingar eftir geirum
3	KPI GAR eignastaða
4	KPI GAR flæði
5	KPI Áhættuskuldbindingar utan efnahagsreiknings
6	KPI Þóknanir og umboðstekjur vegna annarrar þjónustu en lánveitinga og eignastýringar
7	KPI Veltubókarsafn

0. Samantekt lykilangursmælikvarða sem lánastofnanir eiga að birta skv. 8. gr. reglugerðarinnar um flokkunarkerfið

	Umhverfissjálfbær eignir alls	Lykilangursmælikvarðar****	Lykilangursmælikvarðar*****	% þekju (yfir heildareignir)***
Lykilangursm	Hlutfall grænna eigna (GAR) af eign	0	0	88,7%

	Umhverfissjálfbær starfsemi alls	Lykilangursmælikvarði	Lykilangursmælikvarði	% þekju (yfir heildareignir)
Viðbótarárangur	Hlutfall grænna eigna (flæði)	0	0	0
	Veltubók*	0	0	0
	Fjárhagslegar tryggingar	0	0	0
	Eignir í stýringu	0	0	0
	Þóknarir og umboðstekjur**	0	0	0

* Fyrir lánastofnanir sem uppfylla ekki skilyrðin í 1. mgr. 94. gr. reglugerðarinnar um eiginfjárröfur (CRR) eða skilyrðin sem sett eru fram í 1. mgr. 325. gr. a í reglugerðinni um eiginfjárröfur

**Þóknarir og umboðstekjur vegna annarrar þjónustu en lánveitinga og eignastýringar

Stofnanir skulu birta upplýsingar þar sem horft er til framtíðar fyrir þessa lykilangursmælikvarða, þ.m.t. Upplýsingar um markmið, ásamt viðeigandi útskýringum á aðferðafræðinni sem er beitt.

*** % eigna sem falla undir lykilangursmælikvarðann yfir heildareignum banka

**** á grundvelli lykilangursmælikvarða veltu fyrir mótaðila

***** á grundvelli lykilangursmælikvarða fjárfestingargjalda fyrir mótaðila, nema fyrir útlánastarfsemi þar sem lykilangursmælikvarði veltu fyrir almennar lánveitingar er notaður

1. athugasemd: Þvert á skýrslugjafarsniðmátin: skyggða reiti með svörtu ætti ekki að setja fram

2. athugasemd: Lykilangursmælikvarðar fyrir þóknarir og umboðstekjur (blað 6) og veltubók (blað 7) skulu ekki taka gildi fyrr en 2026. Innfelling lítilla og meðalstórra fyrirtækja í þessa lykilangursmælikvarða mun einungis koma til framkvæmda með fyrirvara um jákvæða niðurstöðu áhrifamats.

2. Upplýsingar um hlutfall grænna eigna eftir geirum

Sundurliðun um hlutfall grænna eigna eftir geira Fjögurra tölustafa þrep atvinnugreinaflokkanar Evrópusambandsins (kóði og merkimiði)	a		b		c		e		f		h		i		k		l		n		o		q		r		
	Mótvægi við loftslagsbreytingar (CCM)												Aðlögun að loftslagsbreytingum (CCA)						ALLS (CCM + CCA)								
	Fyrirtæki, önnur en fjármálafyrirtæki (sem falla undir tilskipunina um birtingu ófjárhagslegra upplýsinga)				Lítill og meðalstór fyrirtæki og önnur fyrirtæki en fjármálafyrirtæki sem ekki falla undir tilskipunina um birtingu ófjárhagslegra upplýsinga				Fyrirtæki, önnur en fjármálafyrirtæki (sem falla undir tilskipunina um birtingu ófjárhagslegra upplýsinga)				Lítill og meðalstór fyrirtæki og önnur fyrirtæki en fjármálafyrirtæki sem ekki falla undir tilskipunina um birtingu ófjárhagslegra upplýsinga				Fyrirtæki, önnur en fjármálafyrirtæki (sem falla undir tilskipunina um birtingu ófjárhagslegra upplýsinga)				Lítill og meðalstór fyrirtæki og önnur fyrirtæki en fjármálafyrirtæki sem ekki falla undir tilskipunina um birtingu ófjárhagslegra upplýsinga						
	Vergt bókfært verð		Vergt bókfært verð		Vergt bókfært verð		Vergt bókfært verð		Vergt bókfært verð		Vergt bókfært verð		Vergt bókfært verð		Vergt bókfært verð		Vergt bókfært verð		Vergt bókfært verð		Vergt bókfært verð		Vergt bókfært verð		Vergt bókfært verð		Vergt bókfært verð
Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCM)	Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCM)	Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCA)	Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCA)	Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCA)	Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCA)	Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCA)	Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCA)	Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCA)	Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCA)	Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCA)	Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCA)	Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCA)	Mn ISK	Þar af umhverfissjálfbær (CCA)
1	C2410	0,7	0			0	0			0,7	0																
2	C2442	4,3	0			0	0			4,3	0																
3	C2893	96,6	0			0	0			96,6	0																
4	D3511	11,2	0			0	0			11,2	0																
5	D3512	5,1	0			0	0			5,1	0																
6	D3513	2.920,0	0			0	0			2.920,0	0																
7	D3514	0,5	0			0	0			0,5	0																
8	D3530	1.018,2	0			0	0			1.018,2	0																
9	F4120	11,8	0			0	0			11,8	0																
10	H4939	528,8	0			0	0			528,8	0																
11	H5020	5.686,2	0			0	0			5.686,2	0																
12	H5223	3.859,3	0			0	0			3.859,3	0																
13	H5229	0,0	0			0	0			0,0	0																
14	H5310	767,5	0			0	0			767,5	0																
15	J6010	0,0	0			624,0	0			624,0	0																
16	J6120	8.402,4	0			0	0			8.402,4	0																
17	J6201	2,7	0			0	0			2,7	0																
18	J6202	829,4	0			0	0			829,4	0																
19	J6311	8,6	0			0	0			8,6	0																
20	K6512	19,8	0			0	0			19,8	0																
21	L6820	19.418,7	0			0	0			19.418,7	0																
22	M7112	4,1	0			0	0			4,1	0																
23	M7211	1,4	0			0	0			1,4	0																
24	N7711	11.306,5	0			0	0			11.306,5	0																

1. Lánastofnanir skulu í þessu sniðmáti birta upplýsingar um áhættuskuldbindingar í fjárfestingarabókinni til þeirra geira sem falla undir flokkunarkerfið (upplýsingar á 4. stigi atvinnugreinaflokkanar Evrópusambandsins), með því að nota viðeigandi kóða atvinnugreinaflokkanar Evrópusambandsins á grundvelli meginstarfsemi mótaðilans

2. Geiri mótaðilans samkvæmt atvinnugreinaflokkan Evrópusambandsins skal alfarið byggja á eðli næsta mótaðila. Flokkun áhættusku ldbindinganna sem fleiri en einn lánþegi stofna til sameiginlega skal vera á grundvelli einkenna þess loforðsgjafa sem hefur meira vægi, eða er meira afgerandi, fyrir stofnunina að veita áhættuskuldbindinguna. Dreifing áhættuskuldbindinga sem stofnað er til sameiginleg a eftir kóðum atvinnugreinaflokkanar Evrópusambandsins skal ráðast af einkennum þess loforðsgjafa sem hefur meira vægi eða er meira afgerandi. Stofnanir skulu birta upplýsingar eftir kóðum atvinnugreinaflokkanar Evrópusambandsins á því stigi sundurliðunar sem krafist er í sniðmátnu.

4. Lykilárangursmælikvarði fyrir hlutfall grænna eigna í flæði

1. Lánastofnanir skulu í þessu sniðmáti birta upplýsingar um lykilárangursmælikvarða fyrir hlutfall grænna eigna um lánaflæði reiknað út (ný lán á hreinum grunni) á grundvelli gagna sem birt eru í sniðmáti 1, um umfang eigna, og með því að beita formúlunum sem settar eru fram í þessu sniðmáti

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p
	Viðmiðunardagsetning birtingar T															
	Mótvægi við loftslagsbreytingar (CCM)				Aðlögun að loftslagsbreytingum (CCA)				ALLS (CCM + CCA)							
	Hlutfall heildarumfangs eigna sem fjármagna geira sem varða flokkunarkerfi (flokkunarkerfið nær yfir)				Hlutfall heildarumfangs eigna sem fjármagna geira sem varða flokkunarkerfi (flokkunarkerfið nær yfir)				Hlutfall heildarumfangs eigna sem fjármagna geira sem varða flokkunarkerfi (flokkunarkerfið nær yfir)				Hlutfall heildarumfangs nýrra eigna			
% (í samanburði við flæði hæfra eigna alls)			Þar af sérhæfðar lánveitingar	Þar af umbreyting	Þar af starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfis markmið um			Þar af sérhæfðar lánveitingar	Þar af umbreyting	Þar af starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfis markmið um			Þar af sérhæfðar lánveitingar	Þar af umbreyting	Þar af starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfis markmið um	
1 Hlutfall grænna eigna - Umfang eigna í bæði teljara og nefnara																
2 Lán og fyrirgreiðslur, skuldagerningar og hlutabréfagerningar sem ekki eru ætluð til veltuvíðskipta, en eru hæf fyrir útreikning á hlutfalli grænna eigna																
3 Fjármálafyrirtæki																
4 Lánastofnanir																
5 Lán og fyrirgreiðslur																
6 Skuldagerningar, þ.m.t. nýting ávinnings																
7 Hlutabréfagerningar																
8 Önnur fjármálafyrirtæki																
9 Þar af verðbréfafyrirtæki																
10 Lán og fyrirgreiðslur																
11 Skuldagerningar, þ.m.t. nýting ávinnings																
12 Hlutabréfagerningar																
13 Þar af rekstrarfélög																
14 Lán og fyrirgreiðslur																
15 Skuldagerningar, þ.m.t. nýting ávinnings																
16 Hlutabréfagerningar																
17 Þar af váttryggingafélög																
18 Lán og fyrirgreiðslur																
19 Skuldagerningar, þ.m.t. nýting ávinnings																
20 Hlutabréfagerningar																
21 Fyrirtæki, önnur en fjármálafyrirtæki																
22 Fyrirtæki, önnur en fjármálafyrirtæki sem falla undir birtingarskyldur samkvæmt tilskipuninni um birtingu ófjárhagslegra upplýsinga																
23 Lán og fyrirgreiðslur																
24 Skuldagerningar, þ.m.t. nýting ávinnings																
25 Hlutabréfagerningar																
26 Heimili																
27 Þar af lán tryggð með veði í íbúðarhúsnæði																
28 Þar af lán til endurnýjunar bygginga																
29 Þar af lán vegna kaupa á vélknúnu ökutæki																
30 Fjármögnun sveitarfélaga																
31 Trygging sem fengin er með yfirtöku á: íbúðarhúsnæði og atvinnuhúsnæði																
32 Önnur fjármögnun sveitarfélaga																
49 Hlutfall grænna eigna alls																

5. Lykilárangursmælikvarði fyrir áhættuskuldbindingar utan efnahagsreiknings

	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o
	Viðmiðunardagsetning birtingar T														
	Mótvægi við loftslagsbreytingar (CCM)					Aðlögun að loftslagsbreytingum (CCA)					ALLS (CCM + CCA)				
% (í samanburði við hæfar eignir alls utan efnahagsreiknings)	Hlutfall heildarumfangs eigna sem fjármagna geira sem varða flokkunarkerfi (flokkunarkerfið nær yfir)					Hlutfall heildarumfangs eigna sem fjármagna geira sem varða flokkunarkerfi (flokkunarkerfið nær yfir)					Hlutfall heildarumfangs eigna sem fjármagna geira sem varða flokkunarkerfi (flokkunarkerfið nær yfir)				
	Hlutfall heildarumfangs eigna sem fjármagna geira sem varða flokkunarkerfi (falla að flokkunarkerfinu)					Hlutfall heildarumfangs eigna sem fjármagna geira sem varða flokkunarkerfi (falla að flokkunarkerfinu)					Hlutfall heildarumfangs eigna sem fjármagna geira sem varða flokkunarkerfi (falla að flokkunarkerfinu)				
		Þar af sérhæfðar lánveitingar	Þar af umbreyting	Þar af starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum		Þar af sérhæfðar lánveitingar	Þar af umbreyting	Þar af starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum		Þar af sérhæfðar lánveitingar	Þar af umbreyting	Þar af starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum		Þar af sérhæfðar lánveitingar	Þar af umbreyting
1 Fjárhagslegar tryggingar (lykilárangursmælikvarði fyrir fjárhagslegar tryggingar (FinGar))	0,71	0,74	0,00	0,00	0,00	0,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,74	0,00	0,00	0,00	0,00
2 Eignir í stýringu (lykilárangursmælikvarði fyrir eignir í stýringu (AuM))	0,63	0,63	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,63	0,00	0,00	0,00	0,00

1. Lánastofnanir skulu í þessu sniðmáti birta lykilárangursmælikvarða fyrir áhættuskuldbindingar utan efnahagsreiknings (fjárhagslegar tryggingar og eignir í stýringu) reiknað út á grundvelli gagna sem birt eru í sniðmáti 1, um umfang eigna, og með því að beita formúlunum sem settar eru fram í þessu sniðmáti

6. Lykilárangursmælikvarði fyrir þóknarir og umboðstekjur vegna annarrar þjónustu en lánveitinga og eignastýringar

	a	b	c	e	f	g	h	j	k	l	m	n	o	p	q	r	s	t	u	v	w	x	y	z	aa	ab	
	Lykilárangursmælikvarði fyrir þóknarir og umboðstekjur (F&C) - Viðmiðunardagsetning birtingar T													Lykilárangursmælikvarði fyrir þóknarir og umboðstekjur (F&C) - Viðmiðunardagsetning birtingar T-1													
	Alls (milljónir króna)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (CCM)			Aðlögun að loftslagsbreytingum (CCA)			ALLS (CCM + CCA)			Alls (milljónir króna)	Mótvægi við loftslagsbreytingar (CCM)			Aðlögun að loftslagsbreytingum (CCA)			ALLS (CCM + CCA)									
		Par af til geira sem varða flokkunarkerfi (%)			Par af til geira sem varða flokkunarkerfi (%)			Par af til geira sem varða flokkunarkerfi (%)				Par af til geira sem varða flokkunarkerfi (%)			Par af til geira sem varða flokkunarkerfi (%)			Par af til geira sem varða flokkunarkerfi (%)									
Par af umhverfissjálfbær		Par af umhverfissjálfbær	Par af starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum	Par af aðlögun	Par af starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum	Par af aðlögun	Par af umhverfissjálfbær	Par af umhverfissjálfbær	Par af starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum	Par af aðlögun		Par af umhverfissjálfbær	Par af umhverfissjálfbær	Par af starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum	Par af aðlögun	Par af umhverfissjálfbær	Par af umhverfissjálfbær	Par af starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum									
1	þóknarir og umboðstekjur frá fyrirtækjum sem falla undir tilskipunina um birtingu ófjárhagslegra upplýsinga - Önnur þjónusta en lánveitingar																										
2	Þjónusta til fjármála fyrirtækja																										
3	Lánastofnanir																										
4	Önnur fjármála fyrirtæki																										
5	þar af verðbréfafyrirtæki																										
6	þar af rekstrarfélög																										
7	þar af váttryggingafélög																										
8	Fyrirtæki, önnur en fjármála fyrirtæki																										
9	Mótaðilar sem falla ekki undir birtingarskyldur samkvæmt tilskipuninni um birtingu ófjárhagslegra upplýsinga, þ.m.t. mótaðilar þrjúja lands																										

1. Stofnanir skulu í þessu smíðmáti birta upplýsingar um prósentu (%) þóknana og umboðstekna til geira sem varða flokkunarkerfið og umhverfislegra sjálfbærna (undirliðaðar eftir umbreytingar/ aðlögunarstarfsemi og starfsemi sem gerir annarri starfsemi kleift að stuðla að umhverfismarkmiðum) í samantvöldi við þóknarir og umboðstekjur alls frá fyrirtækjum sem falla undir tilskipunina um birtingu ófjárhagslegra upplýsinga fyrir aðra þjónustu en lánveitingar og eignastýringu.

7. Lykilrangursmælikvarði veltuvöðkarsafns

	a	b	c	Mótvagi að loftslagsbreytingum (CCM)				Lykilrangursmælikvarði veltuvöðskipta	Aðlögun að loftslagsbreytingum (CCA)				Lykilrangursmælikvarði veltuvöðskipta	ALLS (CCM + CCA)					
				Hrein kaup		Hrein sala			Hrein kaup að viðbætti hreinni sölu		Hrein kaup			Hrein sala		Hrein kaup að viðbætti hreinni sölu			
				Par af umhverfissjálfbær (fala að flokkunarkerfinu)	Par af umhverfissjálfbær (fala að flokkunarkerfinu)	Par af umhverfissjálfbær (fala að flokkunarkerfinu)	Par af umhverfissjálfbær (fala að flokkunarkerfinu)		Par af umhverfissjálfbær (fala að flokkunarkerfinu)	Par af umhverfissjálfbær (fala að flokkunarkerfinu)	Par af umhverfissjálfbær (fala að flokkunarkerfinu)	Par af umhverfissjálfbær (fala að flokkunarkerfinu)		Par af umhverfissjálfbær (fala að flokkunarkerfinu)	Par af umhverfissjálfbær (fala að flokkunarkerfinu)	Par af umhverfissjálfbær (fala að flokkunarkerfinu)	Par af umhverfissjálfbær (fala að flokkunarkerfinu)	Par af umhverfissjálfbær (fala að flokkunarkerfinu)	
1	Fjáreignir ætadar til veltuvöðskipta (skuldageringar og hlutabréfaeign) - Fyrirtæki sem falla undir tölkipunina um birtingu ófjárhagslegra upplýsinga																		
2	Fjármálaþyrntæki																		
3	Lánveitingar																		
4	Skuldageringar																		
5	Hlutabréfageringar																		
6	Önnur fjármálaþyrntæki																		
7	Par af veltuvöðskiptum fyrirtækis																		
8	Skuldageringar																		
9	Hlutabréfageringar																		
10	Par af eignastýringaraðilar																		
11	Skuldageringar																		
12	Hlutabréfageringar																		
13	Par af veltuvöðskiptum																		
14	Skuldageringar																		
15	Hlutabréfageringar																		
16	Fyrirtæki, önnur en fjármálaþyrntæki sem falla undir birtingarskyldur samkvæmt tölkipuninni um birtingu ófjárhagslegra upplýsinga																		
17	Skuldageringar																		
18	Hlutabréfageringar																		
19	Mótaðilar sem falla ekki undir birtingarskyldur samkvæmt tölkipuninni um birtingu ófjárhagslegra upplýsinga, þ.m.t. mótaðilar þriðja lands																		
20	Skuldageringar																		
21	Hlutabréfageringar																		

Undirritunarsíða

Undirritað af
Berglind Svavarsdóttir

Undirritað af
Elín H Jónsdóttir

Undirritað af
Guðbrandur Sigurðsson

Undirritað af
Guðrún Blöndal

Undirritað af
Helga Björk Eiríksdóttir

Undirritað af
Helgi Friðjón Arnarson

Undirritað af
Lilja Björk Einarsdóttir

Undirritað af
Þorvaldur Jacobsen